

UDVIKLING ELLER KONTROL?

– En Bourdieu analyse af
måleredskabers betydning for de
frivillige i det frivillige felt.

TILDE ØSTBERG JØRGENSEN
INSTITUT FOR UDDANNELSE, LÆRING OG FILOSOFI
AALBORG UNIVERSITET.

VEJLEDER: SUSANNE MURNING
SPECIALETS ANSLAG: 191547 – SVARENDE TIL 79,8 NORMALSIDER

AFLEVERINGSDATO DEN 31. MAJ 2016
SPECIALET ER UDARBEJDET AF TILDE ØSTBERG JØRGENSEN,
STUDIENUMMER 20131685:

STANDARD FORSIDE TIL EKSAMENSOPGAVER

Fortrolig

Ikke fortrolig

Prøvens form (sæt kryds)	Projekt	Synopsis	Portfolio	Speciale X	Skriftlig hjemmeopgave/24 timers prøve
-----------------------------	---------	----------	-----------	-------------------	--

Uddannelsens navn	Læring og Forandringsprocesser	
Semester	10. semester	
Prøvens navn/modul (i studieordningen)	Kandidatspeciale	
Gruppenummer 66	Studienummer	Underskrift
Navn: Tilde Østbjerg Jørgensen	20131685	
Afleveringsdato	31. maj 2016	
Projekttitel/Synopsistitel/Speciale-titel	Udvikling eller kontrol? – En Bourdieu analyse af måleredskabers betydning for de frivillige i det frivillige felt.	
I henhold til studieordningen må opgaven i alt maks. fylde antal tegn	192.000	
Den afleverede opgave fylder (antal tegn med mellemrum i den afleverede opgave) (indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag medregnes ikke)	191547	
Vejleder (projekt/synopsis/speciale)	Susanne Murning	
Jeg/vi bekræfter hermed, at dette er mit/vores originale arbejde, og at jeg/vi alene er ansvarlig for indholdet. Alle anvendte referencer er tydeligt anført. Jeg/vi er informeret om, at plagiering ikke er lovligt og medfører sanktioner. Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Aalborg Universitet (plagiatregler): http://www.plagiat.aau.dk/regler/		

Abstract

The purpose of this thesis is to examine how the implementation of measuring tools in the voluntary field, influences the volunteers and the way they do their voluntary work.

The voluntary organizations co-operation with and are often financially depended on the governmental sector. According to professor Anders La Cour, the governmental sector has an interest to understand the voluntary nature as a method and therefore they have been successful by implementing documentation and evaluation in voluntary projects. Measuring tools are an objective structure that influences the voluntary work.

This thesis is based on a qualitative methodology and uses interviews with volunteers from Ungdommens Røde Kors' mentor project STRØM as its empirical research method. The Danish Social Ministry finances STRØM and the measuring tools are a significant part of the project. Therefore, the project contributes as an example on how voluntary projects are influenced by requirements of documentation and evaluation.

The theoretical approach to the material is based on the French sociologist Pierre Bourdieu's concepts: especially field, position, doxa, illusio and capital are used. Furthermore, I use Anders La Cour's understanding of the voluntary nature as formal and informal care.

The thesis concludes that the volunteers are accepting the fact that their voluntary work should be evaluated and documented. They do also agree on illusio in the field as doing something for others and that you participate because you want to. However, it is very individually how the field should react to the volunteer in order for them to fulfill their illusio. Therefore, their understanding of the specific measuring tools in STRØM is very different from one another. Some volunteers understand the measuring tools as a tool that qualifies the work with their mentee. It is often volunteers who understand their way of fulfilling illusion is by setting a goal, work on it and reach it. They understand their task as a mentor are to take a dominating position in the relationship and that it is their responsibility that the mentee will reach his/her own goal. For them the measuring tools can support the volunteers to set goals in setting up goals and evaluate when it is fulfilled. This gives illusio to the volunteer.

Others volunteers place them in a position where they base their relationship to the mentee in mostly informal care. They still understand the position "mentor" as the dominating in the relationship helping a mentee but they seek a more equal and trusting relationship where both the mentor and the mentee will develop. Their way of reaching illusio is mainly to see the mentee happy. The volunteers in this position understand the measuring tools to be in conflict with their way to understand a voluntary work. The measuring tools force the mentor to take a more

dominated position in the relationship then the mentor welcome, and this is making the relationship a “project” which is a thinking they do not approach.

The measuring tools’ understanding as an objective structure, will influence the volunteers participating in the field, when it forces the volunteer in his/her subjective possibilities to be placed in the mentor position that the volunteer thinks is suitable. When the measuring tools decrease the volunteer possibilities to take part in the field with the amount of informal care that he or she thinks suitable, the measuring tools will be seen as a controlling documentation tool more than a developing evaluation tool.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
Indledning	5
Problemfelt	6
Afgrænsning af problemfelt	10
Problemformulering.....	11
Begrebsafklaring	11
Læsevejledning	14
STRØM – et mentorprojekt i Ungdommens Røde Kors	15
Metodisk design	18
At forske i eget felt.....	18
Valg af informanter samt interviewform	19
Fokusgrupper og enkeltmandsinterview	21
Spørgeguide	21
Interviews.....	22
Transskribering.....	23
Efterbehandling af interviews	24
Teoretisk ramme	25
Det relationelle perspektiv.....	25
Felt	26
Kapital	26
Doxa	27
Illusio	28
Position	29
Beskrivelse af feltet – det frivillige arbejdes særkende	30
Frivillighedens logik.....	30
Det politiske syn på frivilligheden	31
Analyse	36
Hvad er forståelserne af det frivillige arbejdes særkende?	36
Hvordan begrundes de frivillige deres deltagelse i frivilligt socialt arbejde?.....	46
Hvordan forstår de frivillige måleredskaberne og hvordan påvirker de den frivillige sociale arbejde han/hun udfører?	55
Konklusion	71
Perspektivering	74
Litteraturliste	76
Artikel	79
Oversigt over bilag	82

Indledning

Dette speciales udgangspunkt er de frivillige danskere. De godt 2,3 millioner danskere der yder en frivillig indsats, i et felt som i længere tid har været under stor forandring. De frivillige organisationer samarbejder i langt højere grad end tidligere med offentlige institutioner. Gennem §18 i "bekendtgørelse af lov om social service" er kommunerne ligefrem forpligtet til at samarbejde med frivillige sociale organisationer og årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde (Lov om social service). "Partnerskaber" og "Samskabelse" bliver derfor naturligt fremtrædende ord i debatten om frivillighed i øjeblikket. Frivilligrådet forklarer samskabelse som:

"en vej til at forandre, udfordre og skabe nye indsatser. Snarere end at erstatte den offentlige velfærd handler det om at forny den. Forskellige aktører har forskellige tilgange, kompetencer og organiseringer. Velfærden rykker, når vi tør udforske, hvad vi sammen kan skabe ved at kombinere vores forskellige ressourcer." (Frivilligrådet¹)

Med samskabelsen bliver der fokus på, at sætte forskellige sektors kompetencer i spil og udnytte dette til en ny type velfærd. Det har betydning for, hvilke typer af opgaver de frivillige organisationer varetager og hvordan opgaven skal varetages. Ved samskabelsen med det offentlige følger der nogle offentlige logikker, som influerer på de frivilliges arbejde. Særligt dokumentation og evaluering har fået en fremtrædende rolle i takt med det øgede samarbejde.

Jeg er interesseret i at undersøge, hvilken betydning disse strukturelle ændringer har for den frivilliges forståelse af sit frivillige arbejde. De frivillige er dem på gulvet. Det er dem, som skal levere kerneopgaven og som er i den daglige kontakt med brugerne. De opererer på et felt, som i mange tilfælde skal leve op til bestemte krav, procedurer og regler. Samtidig skal de bevare det, som gør de frivillige organisationer til noget andet end en offentlig velfærdsyder, og som gør det til et interessant felt at deltage i for danskeren. Specialet ønsker at forstå, hvordan den frivillige forholder sig til denne forandring og hvilken betydning det medfører for hans eller hendes frivillige arbejde.

Jeg vil i det følgende uddybe specialets problemfelt og afgrænsning. Problemfeltet vil fokusere på den frivillige sektors position til det offentlige fra 1980'erne og frem til i dag. Derudover optegnes feltet kort med faktuelle oplysninger om det frivillige arbejdes omfang. Herefter præsenteres specialets problemformuleringen og væsentlige begreber vil blive begrebsafklaret. Endeligt udfoldes specialets design gennem en læsevejledning og mentorprojektet STRØM, som er udgangspunktet for specialets empiriske grundlag, vil blive præsenteret.

Problemfelt

I 1859 kæmpede franske og østrigske tropper i den norditalienske by Solferino. Det var et blodigt slag og på de 9 timer slaget varede døde 5500 mand og 23.000 blev såret. Henry Dunant, en schweizisk forretningsmand, var på rejse i området. Da han så de mange sårede, der stadig lå på kampmarken, samlede han et hold af frivillige førstehjælpere og uden at skele til, hvilken lejr soldaterne kom fra, hjalp gruppen af frivillige de sårede. Denne oplevelse betød at Dunant efterfølgende udviklede idéen til en international, neutral organisation. Denne organisation skulle baseres på frivillighed og hjælpe syge og sårede soldater uanset etniske tilhørsforhold, religion, nationalitet eller politisk ståsted. Dette blev begyndelsen til det, vi i dag kender som Røde Kors, hvor frivilligt arbejde og upartiskhed stadig står centralt og er en del af organisationens syv principper (rodekors.dk).

Den frivillige sektor har, naturligt nok, udviklet sig markant siden Dunant stod på slagmarken i 1859. Både i forhold til opgaver, omfang, organisation og forhold til staten er der sket store ændringer, men at de frivillige organisationer er noget særligt og kan noget særligt, slås der ikke tvivl om. Ofte er det argumentet om, at "det frivillige kan noget andet end det offentlige", som benyttes til at understrege de frivillige organisationers særposition og som et væsentligt felt i civilsamfundet. For eksempel skriver, det nu nedlagte, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold:

"De frivillige organisationer spiller en vigtig rolle i den forebyggende indsats, fordi de typisk får kendskab til børn og unge i mistrivsel på et tidligere tidspunkt end forvaltningen gør, og fordi de på en anden måde end offentlige myndigheder kan indgå i en uformel og ligeværdig dialog med børnene og deres familier" (Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold 2014:2).

De frivillige kan noget på "en anden måde" end de offentlige myndigheder. De tilegnes en særposition, men anses stadig som værende en vigtig medspiller i at løfte velfærdsopgaver. Michael Wulff forklarer det særlige "andet" i hans bog "Den nødvendige frivillighed" på følgende måde:

"Det frivillige sociale arbejde og de frivillige sociale organisationer kan nemlig noget helt særligt i arbejdet med udsatte og sårbare grupper, som ikke kan genfindes i det professionelle arbejde, hverken i den offentlige eller private sektor. En frivillig besøgsven, en frivillig rådgiver eller en frivillig "onkel" vil kunne sætte sit personlige præg i form af tid og engagement og dermed give indsatsen en værdi, som er anderledes end fra en lønnet kommunal ansat" (Wulff 2013:7)

Omverdenens syn på at de frivillige sociale organisationer kan noget "andet" end det offentlige, har været stabilt, men de frivillige organisationers råderum har ændret sig. I en skandinavisk kontekst har velfærdsstaten indtaget en dominerende position i forhold til, hvordan de frivillige organisationer har udviklet sig, og for det råderum de frivillige organisationer har fået som aktører til at løse opgaver. Dermed har de aktuelle politiske og ideologiske strømninger i samfundet i høj grad præget organisationernes spillerum (Wulff 2013:71).

Fra velfærdsstatens begyndelse i 1930'erne og frem til 1980'erne blev de frivillige organisationer kun tålt og accepteret af staten. Velfærdsstaten så sig selv som garant for at tage sig af velfærdsopgaver og det var staten der havde ansvaret for at løse de sociale problemer, der måtte være i samfundet. Ikke-offentlige leverandører blev accepteret, hvis de kunne og ville indordne sig under den samfundsmæssige planlægning og styring, men de ansås grundlæggende som værende overflødige (Bundesen og Henriksen 2011:457).

I 80'erne voksede en kritik af denne udgave af velfærdsstaten frem. Der blev rejst tvivl om velfærdsstatens legitimitet og ikke mindst omfang og udgiftsniveau. Kritikken gik på at velfærdsstaten var for dyr og ineffektiv og samtidig var den klientskabende og passiviserede borgerne (Wulff 2013:74). Denne kritik lagde grobunden for et paradigmeskift af synet på de frivillige organisationer. Her var ikke tale om kun et dansk fænomen, men en international tendens, hvor 80'ernes økonomiske kritik af velfærdsstaten som værende bureaukratisk og omkostningstung lagde udgangspunktet for paradigmeskiftet. Paradigmeskiftet medførte at blikket ændrede sig til, at de frivillige sociale indsatser blev repræsentanter for en solidaritetsform, som var mere konkret og mellemmenneskelig end hvad det offentlige kunne yde. De frivillige sociale indsatser blev dermed et supplement og alternativ til den offentlige indsats. Dette, samt troen på, at de frivillige kunne løse de sociale problemer mere effektivt og billigere gav de frivillige organisationer et helt nyt spillerum. De frivillige organisationer var sat på den danske og internationale politiske dagsorden og Ritt Bjerregårds tale "fra stabsarbejde til græsrodsplan" på en OECD-konference i 1982 er en afgørende markør for paradigmeskiftet (Bundesen og Henriksen 2011:458). Bjerregårds tale bliver et startskud til at "græsrodsplanet" ikke længere forstås som "en torn i øjet" på velfærdsstaten og et billede på dennes manglende succes, men i stedet bliver det politiske system opmærksom på de muligheder der ligger i "græsrodsplanet" (La Cour 2014:115).

Dermed blev den politiske dagsorden indenfor socialområdet i 80'erne og 90'erne, at skabe en ny legitimitet til de frivillige organisationer gennem en tillidskultur. Man gik fra en velfærdsstat til et velfærdssamfund, hvor borgerne havde et socialt medansvar til at sikre velfærden. Dette kunne styrkes gennem frivillige organisationer. Dermed blev de frivillige organisationer inddraget som en

del af velfærdsløsningerne og det frivillige arbejde fik en central og legitim rolle, hvor der blev lagt fokus på den særlige værdi, frivillige kunne bidrage med (Wulff 2013:23).

Denne udvikling mener den norske professor Per Selle¹ var grobunden for den position som det frivillige fik tildelt efter årtusindskiftet. Han beskriver udviklingen efter årtusindskiftet som en overgang fra en tillidskultur til en kontraktkultur. Selle mener, at fasen med at skabe tillidskultur med de frivillige organisationer var en forberedelse til, at man nu kunne skabe en større orientering mod markedet og kontraktkulturen (Bundesen og Henriksen 2011:470). Det frivillige sociale arbejde blev stadig efter årtusindskiftet hyldet for deres alternative tilgange, men samtidig øger staten kravene til hvordan organisationerne skal udføre deres arbejde og hvordan de skal kunne dokumentere effekten af indsatsen. Hvis de frivillige sociale organisationer vil løse opgaver i samarbejde med det offentlige, må de indordne sig denne kontraktkultur. Det betyder blandt andet at de dokumentations- og resultatkrav som er gældende i den offentlige socialpolitik bliver overført til de frivillige organisationer (Bundesen og Henriksen 2011:470). Når der er statslige penge i spil, så følger de statslige logikker med.

Overgangen fra en tillidskultur til en kontraktkultur medfører også et helt andet behov for organisering i de frivillige organisationer. Professionalisering af frivillige organisationer er en markant tendens i disse år, både hvad angår den organisatoriske praksis og deres samspil med omverdenen. Der er et øget fokus på kommunikation med omverdenen og der skal løses komplicerede og ambitiøse samarbejdsformer med det offentlige. Når der indgås kontrakter med det offentlige, stilles der høje krav til afrapportering, dokumentation og effektmåling. Det offentlige skal kunne imødekomme borgernes forventning om kvalitet og gennemsigtighed både i forhold til hvad ressourcerne anvendes til, men i høj grad også hvad der kommer ud af indsatsen (Wulff 2013:93). Disse krav må de frivillige organisationer indordne sig under og skabe en organisationsstruktur som kan håndtere.

At der samarbejdes mellem de frivillige organisationer og det offentlige Danmark, bliver slået fast i Frivilligrapporten, som udgives hvert andet år af Center for Frivilligt Socialt Arbejde². Rapporten viser at 50 % af de landsdækkende foreninger som laver frivilligt arbejde samarbejder med kommunale institutioner, 32 % samarbejder med regionale institutioner og 37 % med statslige institutioner (frivilligrapporten 2014:32). Frivilligheden har dog også været på den politiske dagsorden i

¹ Per Selle er professor ved Department of Comparative Politics på Bergen Universitet.

² Center for Frivilligt Socialt Arbejde er det nationale videns, kompetence- og udviklingscenter om den sociale frivillighed i Danmark. Centeret er en selvejende institution under Social- og Indenrigsministeriet og har eksisteret siden 1995.

en årrække og frivillige tillægges en aktiv position i forhold til at løfte socialt udsatte. Dette påpeges i regeringsgrundlaget for den nuværende regering:

"Det offentlige skal naturligvis fortsat løfte socialt udsatte og arbejde målrettet med at bryde den sociale arv. Men det skal ikke ske på bekostning af den frivillige indsats. Tværtimod skal der gives bedre muligheder for, at private organisationer og frivillige kan tage et medansvar".

(Regeringen 2015:17)

Regeringen ligger dermed op til, at opgaven med at løfte socialt udsatte skal kunne ske på tværs af sektorer og at det ikke kun er en offentlig opgave. Der skal gives muligheder for, at det er en opgave, som alle sektorer kan løfte i flok og alle har et medansvar for at løfte denne opgave. Den tidligere S, R, SF-regering var med i samme spor og lavede 10 initiativer som skulle gøre det lettere at være frivillig. I forordet til pjecen skriver de:

"Regeringen ønsker at skabe et Danmark, der hænger endnu bedre sammen. Et velfungerende velfærdssamfund kræver ikke blot en stærk privat og offentlig sektor. Gennem frivilligt engagement skabes solide fællesskaber på tværs af generationer og social baggrund" (Regeringen 2011:3)

Det offentlige udtrykker dermed en aktiv interesse for frivilligheden og de ønsker at skabe rammer, så frivillige kan være med til at tage et medansvar i samfundet. At løse velfærdsopgaver er et fælles ansvar, hvor ikke blot det offentlige og private spiller en stor rolle, frivillige organisationer bliver tildelt en aktiv position i løsningen af denne type opgaver. For at understøtte samspillet mellem de frivillige organisationer og det offentlige har Folketinget nedsat Frivilligrådet. Frivilligrådet bliver beskrevet som:

"et politikudviklende organ, der rådgiver regeringen og Folketinget om den frivillige sektors rolle og indsats i forhold til sociale udfordringer. Som strategisk rådgiver for regering og Folketing, er Frivilligrådet optaget af at fremhæve muligheder, dilemmaer og barrierer i forhold til at styrke den frivillige sektors rolle både som velfærdsaktør og som civilsamfundsaktør" (Frivilligrådet²).

Den offentlige interesse for det frivillige felt betyder også, at der bliver en forskningsmæssig interesse for feltet. Vi ved en hel del kvantitativt om det frivillige felt og der er blevet lavet flere rapporter som skal kortlægge feltets størrelse og aktivitet. Den førømtalte Frivilligrapport er et eksempel herpå. Den følger systematisk det frivillige arbejde og kortlægger både situationen i nuværende år, men særligt over tid på udvalgte markører. Seneste rapport fra 2014 viser at 42 % af danskerne laver frivilligt arbejde (frivilligrapporten 2014:10). Hvis vi udvider tidshorisonten har 70 % af danskerne lavet frivilligt arbejde indenfor de seneste fem år (frivilligrapporten 2014:9). Frivilligt arbejde er i denne forståelse alt frivilligt arbejde: frivillig i idrætsforeninger, i bestyrelser, som

besøgsven og lignende. 40 % af dem som beskæftiger sig med frivilligt arbejde er indenfor kategorien "social, humanitær, velfærd, sundhed og forebyggelse" (frivilligrapporten 2014:12), det man kalder frivilligt socialt arbejde. Der vurderes at der i 2014 er blevet lagt 110 millioner timer i det frivillige sociale arbejde, hvilket svarer til 55.000 fuldtidsstillinger (frivilligrapporten 2014:20). Rapporten "Udviklingen i frivilligt arbejde 2004-2012", som Det Nationale Forskningscenter for Velfærd udgav i 2014, er endnu et eksempel på kortlægningen af det frivillige felt. Rapporten redegør for danskernes frivillige arbejdes udvikling i perioden og belyser derudover blandt andet hvem de frivillige er, ikke-vestliges indvandrers deltagelse i frivilligt arbejde og om uddannelse og kvalificering i det frivillige arbejde (Fridbjerg og Henriksen 2014). Ulla Habermann klarlagde, i hendes doktorafhandling fra 2007, blandt andet kortlagt den frivilliges profil og motiver for den frivilliges deltagelse i det frivillige felt og spørger retorisk om de frivillige er en postmoderne helgen (Habermann 2007). Endeligt giver "John Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project" en mulighed for at sammenligne viden om sektoren på tværs af 45 nationer. Her undersøges den frivillige sektors størrelse, karakteristika samt socioøkonomiske og beskæftigelsesmæssige betydning (sfi.dk).

Med dette speciale ønsker jeg at give et kvalitativt bidrag til den store viden der eksisterer om, hvem der er frivillige, hvor lang tid den frivillige er frivillig og hvad der motiverer de frivillige. Jeg ønsker at sætte spot på de frivillige i et felt i forandring. Jeg ønsker at undersøge, hvilken betydning de strukturelle ændringer som problemfeltet optegner, har af betydning for den enkeltes måde at gøre frivilligt arbejde på. Jeg vil herigennem kunne belyse, om de frivillige har muligheden for at holde fast i det, som de oplever, som det særlige for deres deltagelse i det frivillige felt. Med dette speciale forholder jeg mig dermed både til de subjektive oplevelser af frivillighed og frivillighedens særkende, men samtidig vil disse blive sammenholdt med de objektive strukturer, som strukturerer det frivillige felt.

Afgrænsning af problemfelt

Indenfor specialets overordnede problemfelt, er det nødvendigt med en yderligere afgrænsning og dermed en præcisering af forskningsobjektet.

Problemfeltet bliver eksemplificeret gennem Ungdommens Røde Kors mentorprojekt STRØM. Her er mit udgangspunkt 2 frivillige ledere (aktivitetsgruppemedlemmer) og 5 frivillige mentorers subjektive oplevelse af at være en del af en frivillig organisation. Jeg ønsker specifikt at zoome ind på dokumentations- og evalueringskravet som den objektive struktur, det øgede samarbejde med det offentlige har medført på det frivillige felt. I STRØM kommer det konkret til udtryk gennem en

række måleredskaber. Det er derfor min hensigt at belyse, de frivilliges oplevelser med at være frivillige, samt hvilken betydning måleredskaberne har for deres frivillige sociale arbejde.

Jeg har hverken til hensigt eller kan opstille en udtømmende, generaliserbar analyse om, hvordan frivillige i Danmark oplever nye strukturelle ændringer og hvilken betydning, det har for deres ageren som frivillig. Jeg har til gengæld muligheden for, at gå tæt på en gruppe af frivillige i et specifikt frivilligt socialt projekt. I det pågældende projekt er dokumentation og evaluering en stor del af projektet, og jeg kan belyse, hvordan de frivilliges oplevelser af at være frivillig under dokumentations og evalueringskrav kan forstås.

Ovenstående leder mig til specialets problemformulering og arbejdsspørgsmål, som vil blive præsenteret i det følgende.

Problemformulering

Hvilken betydning har måleredskaber på det frivillige sociale felt, for den frivilliges forståelse af at bedrive frivilligt socialt arbejde?

- Hvad er forståelserne af det frivillige arbejdes særkende?
- Hvordan begrunder de frivillige deres deltagelse i frivilligt socialt arbejde?
- Hvordan forstår de frivillige måleredskaberne og hvordan påvirker de den frivillige i det frivillige sociale arbejde han/hun udfører?

Begrebsafklaring

Jeg finder det væsentlig at begrebsafklare frivilligt socialt arbejde, frivillig organisation og måleredskab, da forståelsen af disse har betydning for, hvordan problemformuleringen skal forstås.

Frivilligt socialt arbejde: Udgangspunktet til min forståelse af frivilligt socialt arbejde er definitionen som Social- og Indenrigsministeriet præsenterer og som Frivilligrådet og Center for Frivilligt Socialt Arbejde henviser til. De definerer en frivillig indsats som en der:

- er frivillig
Det vil sige, at aktiviteten udføres uden fysisk, retlig eller økonomisk tvang. En person må ikke kunne trues med økonomiske eller sociale sanktioner (for eksempel afskæres fra et socialt netværk), hvis vedkommende ikke længere ønsker at udføre opgaven
- ikke er lønnet

At en frivillig indsats ikke er lønnet udelukker dog ikke, at en frivillig person modtager godtgørelse for udgifter, vedkommende har i forbindelse med udførelsen af opgaven, for eksempel transport- og telefonudgifter. Eller at en person modtager et symbolsk beløb for sit frivillige arbejde.

- udføres over for personer uden for den frivilliges familie og slægt
Derved afgrænses den frivillige indsats fra almindeligt husholdningsarbejde og omsorg over for familiemedlemmer
- er til gavn for andre end én selv og ens familie
Det at deltage i en selvhjælpsgruppe opfattes ud fra den gængse definition derfor ikke som en frivillig social indsats.
- er formelt organiseret
At den frivillige indsats er formelt organiseret betyder, at almindelig hjælpsomhed eller spontane handlinger, for eksempel at følge en ældre over gaden, bære indkøbsposer hjem fra Brugsen og lignende, ikke kan betegnes som en frivillig indsats.
(Social og Indenrigsministeriet)

Indsatsen bliver en frivillig *social* indsats, når ”aktiviteten retter sig mod de målgrupper, som den sociale sektor beskæftiger sig med, det vil sige udsatte børn og unge, ældre, personer med et handicap, udsatte eller vanskeligt stillede grupper” (Social og Indenrigsministeriet).

Det er dog vigtigt her at understrege Anders La Cours kritik af ovenstående definition. Han påpeger at definitionen indrammer en lang række konkrete indsatser, men den undersøger ikke, hvordan den frivillige indsats udfolder sig og adskiller sig fra andre former for omsorg (La Cour 2014:18). Derfor er ovenstående definition udgangspunktet for min forståelse, men jeg vil gerne henlede til specialets kapitel ”beskrivelse af feltet”, som netop forsøger at brede forståelsen ud på baggrund af La Cours analyser.

Frivillig organisation: Jeg ligger mig op af Bjarne Ibsen og Ulla Habermanns definition af en frivillig organisation, som de præsenterer i rapporten ”Den frivillige sektor i Danmark – omfang og betydning”. Denne rapport er et af de tre danske bidrag til et stort internationalt forskningsprojekt ”John Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project”, som undersøger den frivillige sektor i en lang række lande, for at kunne sammenligne viden om sektoren på tværs af nationale skel. Definitionen, udformet som fem kendetegn, er derfor lavet på baggrund af de analyser som den internationale komparative undersøgelse har fundet. De fem kendetegn er (Ibsen og Habermann 2006:21-25):

- Formelt organiseret og juridisk status

Organisationen skal have juridisk status eller en organisatorisk struktur med vedvarende aktiviteter, formelle mål, en ledelse, et navn, en adresse eller et mødested.

- Uafhængig af det offentlige
En frivillig organisation må ikke være kontrolleret af den offentlige sektor og den skal være organisatorisk adskilt derfra.
- Nonprofit
Organisationen skal arbejde nonprofit
- Selvbestemmelse
Organisationen skal kunne bestemme over egne anliggende og må ikke være kontrolleret af andre organisationer. Den skal kunne kontrollere sin ledelse og sine aktiviteter.
- Frivillig deltagelse
Deltagelse og medlemskab skal være frivillig. Organisationen skal udføre arbejdet frivilligt og ulønnet i et rimeligt omfang enten i forbindelse med de aktiviteter organisationen står for eller i dens bestyrelse.

Måleredskab: En konkret række målinger som foretages i mentorprojektet STRØM. Det er resultatet af hvordan evalueringer og dokumentation bliver indført i frivillige sociale projekter. Jeg henleder til afsnittet "STRØM – et mentorprojekt i Ungdommens Røde Kors", hvor de konkrete måleredskaber uddybes.

Læsevejledning

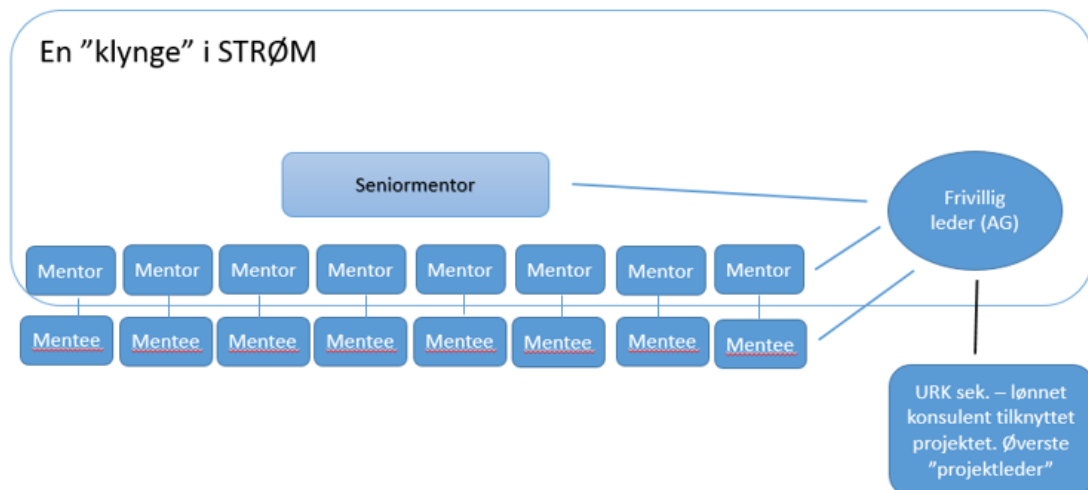
STRØM – et mentorprojekt i Ungdommens Røde Kors

Mentorprojektet STRØM er rammen for følgende undersøgelse. Det er et mentorprojekt som Ungdommens Røde Kors (URK) har startet op i marts 2015 i samarbejde med Københavns Kommune. Kommunale samarbejdspartnere henviser børn og unge mellem 10-15 år fra Nørrebro eller Bispebjerg til projektet. De bliver matchet med en frivillig mentor, hvor målet er, at de sammen kan udvikle mentees potentialer og udvikle hans/hendes sociale, faglige og personlige kompetencer. Den frivillige skal fungere som en rollemodel for mentee og skal støtte mentee i udviklingen af troen på sig selv. Der ligger op til at alle mentorforløb tilpasses mentees behov og ønsker og at det bliver udgangspunktet for møderne. Mentor og mentee mødes som udgangspunkt 3 gange om måneden i et år (urk.dk).

STRØM har i øjeblikket 75 mentorforløb i gang. Organiseringen bliver varetaget af både lønnede projektledere samt frivillige. Der er en lønnet projektleder fra URK, fra Socialforvaltningen og fra Børn og Unge Forvaltningen tilknyttet projektet. Derudover er en række kommunale ansatte udpeget som henviser af børn til projektet. Jeg går ikke yderligere ind i disse funktioner, men vil dog i det følgende uddybe de typer af frivillige som deltager i projektet:

- Aktivitetsgruppemedlem (AG): Aktivitetsgruppen består af 11 frivillige AG'ere som bidrager til projektet på et organisatorisk niveau. Aktivitetsgruppen har ansvaret for projektets fremdrift og udvikling samt at sikre at de ønskede antal mentorforløb gennemføres fra start til slut. De har ydermere ansvaret for uddannelsen af mentorerne.
- Seniormentorer: Seniormentorerne er frivillige supervisorer med en relevant faglig baggrund. De 7 seniormentorer faciliterer klyngesupervision for de frivillige mentorer gennem hele projektet. Der er supervision én gang om måneden.
- Mentorer: Der er 75 mentorer som alle har kontakt til én mentee. De mødes med deres mentee 3 gange om måneden i 2-3 timer og deltager derudover i supervision 1 gang om måneden. Mentorer skal minimum være 20 år og har alle gennemgået en uddannelse, arrangeret af aktivitetsgruppen og seniormentorerne, inden de starter deres mentorforløb.

De frivillige er organiseret i mentorklynger. En mentorklynge består af en seniormentor som står for den faglige supervision, ca. 10 mentorer og derudover en AG'er som fungerer som kontaktperson for de 10 mentorer. AG'eren er også kontaktperson for mentorernes mentees, men mentee er dog ikke en del af klyngen og deltager derfor ikke i klyngemødet. Følgende model illustrerer en mentorklynge og de involveredes relation:

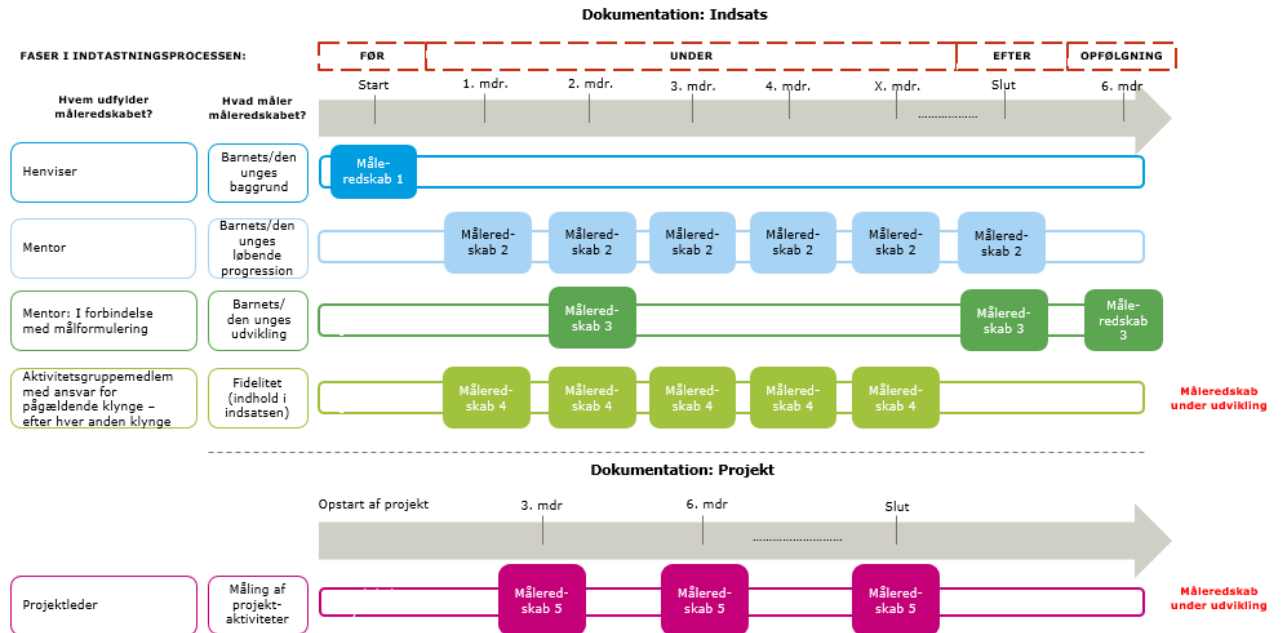
Figur 1

Måleredskaber

STRØM er finansieret gennem det tidligere "Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold". Puljen hedder "til fremme af samarbejder mellem kommuner og frivillige organisationer" og er en del af et initiativ "Tidlig Indsats – Livslang Effekt" på børne- og ungeområdet, som der med finansloven i 2014 blev afsat 280 mio. kr. til at styrke. Puljens formål er at styrke samarbejdet mellem kommuner og frivillige organisationer i forhold til indsatser for udsatte børn og unge. Derudover har puljen et mål om, at få dokumenteret viden om effekten af indsatserne og at bidrage til, at de indsatser, som er virkningsfulde kan forankres i kommunen (Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold 2014:2). Derfor er Rambøll på som evaluator på STRØM. De har udviklet en forandringsteori for projektet og en række måleredskaber som skal dokumentere effekten af STRØM som indsats. Når et barn henvises til STRØM af en kommunal medarbejder udfylder denne medarbejder en baggrundsmåling om barnet (måleredskab 1). Herefter skal mentoren udfylde en førmåling af barnet (måleredskab 3) som har spørgsmål om psykisk trivsel, relationel trivsel, sociale kompetencer, positiv selvopfattelse og trivsel i skolen. Denne måling skal gentages når mentorforløbet er slut og igen ½ år efter forløbets afslutning. Måleredskab 2 er en progressionsmåling, som er mentors vurdering af mentees udvikling. Denne foretages 1 gang om måneden gennem hele mentorforløbet. Måleredskab 4 er AG'ernes kortlægning af, hvilke aktiviteter der er foregået på klyngeniveau og endelig er der måleredskab 5 som er URK's projektleder, som udfylder hvilke aktiviteter der er foregået på projektlederniveau. Se oversigten på følgende side som en illustration af arbejdsgangen.

Når vi snakker om måleredskaber i dette speciale, er det primært mentorernes oplevelse med måleredskab 2 og 3, som vil blive omtalt. Disse er vedlagt som bilag 1 og 2.

ARBEJDSGANG FOR ANVENDELSE AF MÅLEREDSKABER

Figur 2

Metodisk design

I dette kapitel vil jeg redegøre for specialets metodiske overvejelser og hvordan specialets empiri er produceret og indsamlet. Formålet med kapitlet er at skabe størst mulig transparens, så der ikke er tvivl om, hvordan specialets konklusioner er fremkommet. Det sker ved først at indlede med mine overvejelser, inden jeg begyndte mit metodearbejde og om valget af metode. Herefter præsenteres min egen position i feltet og hvordan jeg har forholdt mig til denne gennem undersøgelsesarbejdet. Derefter følger en beskrivelse af mine overvejelser om informanter og om hvordan de konkrete interviews forløb. Endelig redegøres for transskriberingen af mine interviews samt efterbehandling.

Jeg har specialet igennem arbejdet problemorienteret. Problemformuleringen og problemfeltet har været styrende for mine valg og min erkendelsesinteresse arbejdet igennem. Med problemformuleringen, som fokuserer på den frivilliges oplevelse og betydningen for den frivillige, var interview med fokus på den enkeltes forståelser og oplevelser et nærlagt valgt til indsamling af empiri. Med interview kan jeg blandt andet at åbne op for, hvad de frivillige forstår som det særlige i deres frivillige arbejde og hvordan dokumentationskrav har indflydelse på dette.

Gennem mit kendskab til den franske sociolog Pierre Bourdieu (1930-2002) formodede jeg i opstarten af arbejdet med nærværende speciale, at hans begrebsapparat kunne hjælpe mig med at belyse problemformuleringen og min konkrete erkendelsesinteresse. Derfor er specialets metodearbejdet udformet med henblik på en analyse belyst af Bourdieus begrebsapparat og vil, når det findes relevant, være argumenteret med udgangspunkt i Bourdieus tilgang til undersøgelsesarbejdet.

At forske i eget felt

Ud over at være studerende på Læring og Forandringsprocesser og undersøgende forsker i denne opgave, er jeg også en del af aktivitetsgruppen i STRØM og har været med siden projektets opstart i marts 2015. Det betyder, at jeg besidder en stor viden om projektet, jeg praktiserer kulturen og dens selvfølgeligheder. Det betyder også, at jeg har haft forholdsvis let adgang til feltet – også som studerende. Det har selvfølgelig også en betydning for, hvordan jeg ser og forstår feltet. Når jeg som forsker går ind i feltet, er jeg et produkt af den sociale verden og jeg kan derfor have svært ved at afdække de kulturelle selvfølgeligheder (Priour og Sestoft 2006:226). Derudover vil både min egen subjektive oplevelse af måleredskaber og min baggrund som kandidatstuderende i Læring og Forandringsprocesser være nogle af de erfaringer, som har betydning for min tilgang til feltet. Min habitus har betydning for, hvad jeg ser og hvad jeg ikke ser. Min egen position i feltet

betyder, at jeg skal være ekstra opmærksom på, hvad der opfattes som common sense i det felt, som jeg er en del af. Derudover skal jeg være min egen horisont bevidst, så jeg kan bryde med den. Bourdieu pointerer, at ved at være egen horisont bevidst, kan forskeren på baggrund af en systematisk, metodisk anstrengelse, bruge egen horisont samt viden om agenternes position i det sociale rum, til at forstå interviewpersonens horisont (Glasdam 2004:43). Dette sker gennem det såkaldte dobbelte brud. Inden man kan foretage en objektivisering af objektet, må forskeren først objektivere forskersubjektet og særligt objektivere forskersubjektets relation til objektet. Denne objektivisering sker ved, at forskeren objektiviserer sin position i feltet og gennem en refleksivitet objektiviserer de sociale egenskaber, som kan forvrænge erkendelsen (Prieur og Sestoft 2006:227). Foruden at påpege min egen position som AG'er i STRØM, ser jeg det også af betydning, at jeg er uddannet folkeskolelærer. Jeg har været en del af en folkeskole under implementeringen af folkeskolereformen med blandt andet målstyret undervisning. Endeligt skal det nævnes at jeg gennem mine cirka 5 år som frivillig, aldrig har været en del af et projekt med samme grad af dokumentation og jeg har heller aldrig været en del af et projekt, som jeg har opfattet som så professionelt og seriøst som STRØM. Ovenstående er første skridt i "det dobbelte brud". Bourdieu mener dog, at man må gå videre end det og bryde med dette brud, bryde med objektiveringen. Man skal erkende, at det vil være en illusion at anse objektiveringen som hele sandheden om virkeligheden. For en del af sandheden består netop i de agerendes subjektive synspunkter på virkeligheden og netop det prækonstruerede, som man i første omgang har brudt med (Prieur og Sestoft 2006:234).

Valg af informanter samt interviewform

Bourdieu præsenterer ikke præcise instruktioner eller beskrivelser af, hvordan man skal foretage interviews. Interviews er dog en central metode i Bourdieus arbejde og metoden var særlig vigtig i forhold til, at få et indblik i de forståelseskategorier, som sociale agenter anvender til at orientere sig efter i den sociale verden (Hansen 2009:62). På samme måde ønsker jeg at forstå, de frivillige subjektivistiske forståelse af virkeligheden og på den baggrund deres ageren i det frivillige sociale felt. Med interviewene ønsker jeg at få viden til at kunne belyse, hvorfor agenter handler og ytrer som de gør. Derfor bliver det vigtigt for mig, at få informanterne i tale og lade dem fortælle frit. Efterfølgende kan jeg anvende mine analytiske greb på materialet.

Trods det, at der ikke forefindes et "regelsæt" til at foretage interview, betyder det ikke, at man skal gå uforberedt til opgaven. Det er vigtigt, at have en grundig viden om det tema som forskningen omhandler og en viden om den kultur interviewene skal foretages i (Glasdam 2004:43). Gen-

nem den indledende litteratursøgning, læsning i forhold til specialets tema og konstruktion af problemfeltet, har jeg opnået en grundig viden om feltet. Qua min egen position i feltet, har jeg ligeledes et kendskab til kulturen og jeg har følt mig godt klædt på, til at foretage interviews.

Udvælgelsen af informanter mener Bourdieu, skal ske ved at have størst muligt kendskab til de samlede mulige informanter. Ud fra dette kendskab udvælges de personer, som synes at kunne bidrage med mest i forhold til den aktuelle problemstilling (Glasdam 2004:45). Derfor blev mit bærende princip i udvælgelsen af informanter, at det skulle være frivillige, som havde været aktive med dokumentation og evaluering i form af måleredskaber i længst mulig tid. I STRØM betyder det siden efteråret 2015. Jeg ønskede at rekruttere informanter til både fokusgruppeinterview og til enkeltmandsinterview. Aktivitetsgruppemedlemmerne (AG'er) skulle interviewes i en fokusgruppe, da dette afspejler deres møde- og beslutningsstruktur. AG'ernes træffer i fællesskab beslutninger om projektets udformning på faste AG-møder. Dermed ville jeg med en fokusgruppe opleve, hvordan meninger ytres og forhandles i et fælles forum. Med mentorerne så jeg derimod gerne både enkeltmandsinterview og fokusgruppeinterview. Mentorer arbejder meget individuelt med den enkelte mentee, men har dog den månedlige supervision, hvor emner af forskellig karakter, for eksempel måleredskaber, diskuteres. Ved at afholde både enkeltmandsinterview og fokusgruppe, kunne jeg belyse om og hvordan, forskellige oplevelser og erfaringer kan forhandles i det fælles forum.

Af de 35 mulige mentorer, som jeg anså som værende væsentlige for min målgruppe, fik jeg en aftale med fem mentorer. Tre deltog i en fokusgruppe og jeg afholdte yderligere to enkeltmandsinterview. I forhold til aktivitetsgruppemedlemmerne fik jeg en aftale med tre ud af fire mulige til et fokusgruppeinterview. Dog måtte en melde afbud på dagen på grund af sygdom. De to aktivitetsgruppemedlemmer som blev interviewet i en fokusgruppe kender hinanden godt. Fordelene ved det er, at de let kan tage del i samtalen og kan uddybe hinandens perspektiver på baggrund af fælles oplevelser og erfaringer. Ulempen er at de kan videreføre feltets selvfølgeligheder og at de dermed risikerer at holde udsagn tilbage, hvis de ikke stemmer overens med gruppens konsensus (Halkier 2005:34-35).

Gruppen af mentorer kendte ikke hinanden. De har dog alle mødt hinanden før og vil møde hinanden igen til for eksempel uddannelsesdage. Det umiddelbare manglende kendskab til hinanden kan have den fordel, at deltagerne er nødt til at spørge hinanden meget eksplicit om udsagn, da de ikke kan tage noget for givet i forhold til hinandens forståelser. Det kan give flere perspektiver og uddybelser af den enkeltes forståelse (Halkier 2005:31).

Fokusgrupper og enkeltmandsinterview

Som udgangspunkt har min forberedelse og formål været det samme, om jeg foretog et fokusgruppelinterview eller enkeltmandsinterview. Jeg ønskede et datamateriale, som kunne påvise de positioner agenterne indtager i det sociale rum, og som kunne danne grundlag for en teoretisk forståelse og forklaring af agenternes handle- og tænkemåder. I fokusgruppelinterviewene får jeg en viden om, hvad en gruppe af mennesker, kan blive enige om og hvad de er uenige om og jeg kan forstå hvordan sociale processer fører til bestemte indholdsmæssige fortolkninger (Halkier 2005:13). Det er data som bliver skabt på gruppeniveau og derfor kan fokusgruppen producere data med mange normative forhandlinger. Den sociale interaktion er kilden til data og deltagernes sammenligninger af erfaringer og forståelser vil producere en viden om, den kompleksitet der er i betydningsdannelser og sociale praksisser. Dette kan netop være en af fordelene ved fokusgruppelinterview. At interviewpersonerne spørger ind til hinandens forståelser, og dermed skabes en kontekstuel forforståelse, man muligvis ikke har som undersøger (Halkier 2010:123).

Enkeltmandsinterviewene var dog vigtige for mig at have med. Arbejdet som mentor er meget individuelt præget og der bliver lagt op til, at hvert forløb er forskelligt og at man skal gribe opgaven an, som det føles rigtig for den enkelte. Mentorerne står alene i mødet med mentee og har ansvaret for, at dokumentationsopgaverne bliver løst på en hensigtsmæssig måde. I det konkrete arbejde her og nu, kan de ikke dele oplevelser og erfaringer, men må selv beslutte, hvad der føles rigtigt at gøre. Dette aspekt ønskede jeg at have med gennem enkeltmandsinterviewene.

Spørgeguide

Som tidligere beskrevet har Bourdieu ikke en fast metodetilgang til at lave interviews. Han tager udgangspunkt i det enkelte menneske, den enkeltes situation og dennes position i det sociale rum (Glasdam 2004:45). Der beskrives dog hvordan, at det at interviewe er en erfaring som skal opbygges gennem mange år, og Bourdieu benævner denne som en "habitueret sans for at kunne interviewe, som også indbefatter en habitueret beherskelse af det objektive studium af den plads i den sociale verden, fra hvilken interviewpersonen taler" (Glasdam 2004:43). Min erfaring i interview er ikke årelang og jeg har haft behov for en vis struktur på interviewet for at sikre, at jeg fik min ønskede erkendelsesinteresse belyst. Jeg har derfor lavet en spørgeguide (se bilag 3) inspireret af Halkiers tilgang til fokusgruppelinterview (Halkier 2010:129-131). Den samme spørgeguide er også brugt til enkeltmandsinterviewene.

Jeg indledede Interviewene med, en kort præsentation af specialets problemstilling og mit ønske med interviewene. Mit ønske blev præsenteret som, at høre alle deltagernes oplevelser og erfa-

ringer på de pågældende områder, som de ville blive spurgt ind til. Herefter fastslog jeg, at interviewene ville blive anonymiseret og at jeg anså dette som et fortroligt rum, hvor det vi snakkede om, ikke ville komme andetsteds. Samtidig gjorde jeg det klart, at min rolle i dag var som studerende og ikke som aktivitetsgruppemedlem.

Herefter bad jeg informanterne om at præsentere sig med navn, alder og beskæftigelse og vi gik derfra videre til, at alle skulle notere og derefter fortælle om deres bedste oplevelse som frivillig. Med denne fortælling kom alle deltagere til orde og samtidig åbnede den op for nogle fine samtaler om, hvad netop de vægter i det frivillige arbejde og hvad der giver værdi for den enkelte frivillige. Samtalen kunne i fokusgrupperne fortsætte med at kommentere på hinandens oplevelser og dermed også belyse, hvor der var forskelligheder og sammenfald i forhold til, hvad man vægter i det frivillige arbejde.

Interviewguiden indeholdt 2 startspørgsmål og 2 øvelser, som var temaer, jeg ville sikre mig, at vi kom omkring. Det handlede overordnet om de frivilliges motivation for at lave frivilligt arbejde, hvad der var særligt for dem, ved at lave frivilligt arbejde og deres erfaringer med dokumentation og hvordan det påvirker dem, i det arbejde de udfører. Øvelserne tog udgangspunkt i en række udsagn fra frivilligundersøgelsen, som jeg ønskede at høre informanternes blik på. Disse blev inddraget, for at åbne op for, at legitimere eventuelle holdninger, som informanterne normalt ikke fandt legale i feltet. For eksempel er min egen fordom, at ønsket om et forbedret CV ikke anerkendes som grund til deltagelse i det frivillige felt. Ved at inddrage udsagn fra frivilligundersøgelsen gives informanterne lettere adgang til at påtage sig denne position. Ulempen er at jeg oplevede samtalerne i de forskellige interviews kunne tage form på mange forskellige måder, men dog at samtalerne kredsede omkring de overordnede tematikker, som jeg havde opstillet.

Jeg skulle være mere aktiv og spørgende i interviewene end jeg havde forventet. Jeg oplevede ikke, at det lykkedes at skabe en dynamik i fokusgruppen, hvor jeg kunne trække mig tilbage og deltagerne selv kørte samtalen. Informanterne spurgte meget sjældent ind til hinandens udsagn og de udfordrede ikke hinandens forståelser. Ved både enkeltmandsinterview og ved fokusgruppen foregik samtalen ofte som en "klassisk" interviewsituation, hvor jeg var den spørgende og informanterne svarede.

Interviews

Fakta om de afholdte interviews er skitseret i følgende skema og tjener som et overblik over stamoplysninger på informanterne samt interviewform, tid og sted.

	Int. 1	Int. 2	Int. 3	Int. 4
Interviewform + dato	Fokusgruppe den 30. marts kl. 17.	Fokusgruppe den 31. marts kl. 17	Enkeltmandsinterview den 02. april. Kl. 10.	Enkeltmandsinterview den 07. april kl. 10
Deltagere	Mentorer. Maja (M): 29 år, folkeskolelærer Helle (H): 27 år. Cand.psych. Arbejder på et jobcenter Søren (S): 29 år. Studerer enkeltfag på VUC. Vil gerne læse pædagog	Aktivitetsgruppemedlemmer. Frida (F): 32 år, folkeskolelærer. Cand.pæd.soc. Rikke (R): 27 år, studerende cand.pæd. Arbejder på specialskole.	Mentor Anders (A): 44 år. Arbejder som støttepædagog på en skole og har barn i aflastning. Er uddannet elektronikmekaniker, pædagog og cand.pæd.	Mentor Thomas (T): 31 år. cand.scient. Arbejder som handicap hjælper og bruger derudover sin tid i foreningen "gode penge", samt eget rådgivningsfirma og pladeselskab
Tid	2 timer	2 timer	1 time	1 time
Sted	Hjemme hos interviewer	I Ungdommens Røde Kors' mødelokaler	I Ungdommens Røde Kors' mødelokaler	I Ungdommens Røde Kors' mødelokaler

Transskribering

Bourdieu vurderer det som værende umuligt at håndtere interview uden at transskribere dem. Han ser dog flere udfordringer ved transskription. Når man tager en mundtlig diskurs og præsenterer den i en skriftlig form, fortolker man allerede det sagte. For eksempel har bare tegnsætningen stor betydning, for hvordan man læser det sagte og man mister stemmeleje, toneleje og kropslige attitude, som kan have en stor betydning for det sagte ord. Trods disse udfordringer, mener Bourdieu at man kan genoprette meningen i en sociologisk kontekst ved den efterfølgende analyse (Glasdam 2004:46).

Jeg har foretaget transskription af de fire interviews. Jeg har transskriberet ordret, men udelukket "øh'er", "ikk" samt bekræftende "ja" fra intervieweren. Jeg har vurderet, at det ikke har betydning for forståelsen af indholdet. Derudover er der passager, hvor der snakkes om emner, som er ikke relevante for dette speciale. For eksempel når der snakkes om maden, der er serveret under interviewet eller snak under pauser. Dette er markeret med <> og en beskrivelse af, hvad snakken omhandler samt tidsangivelser, så man kan finde det på lydfilen, hvis det vurderes relevant. Derudover har jeg brugt (-) som indikerer en lidt længere tankepause i det talte.

Efterbehandling af interviews

Det har været nødvendigt for mig, at efterbearbejde transskriptionerne, for at skabe overblik i de mange sider med udskrift af interviews. Ligeså vel som at Bourdieu ikke angiver bestemte måder at interviewe på, angives heller ikke hvordan interview kan analyseres og hvordan efterbehandlingen kan gribes an (Glasdam 2004:46). Som forsker skal du dog være styret af ønsket om at bryde med den praktiske sans, som styrer både forskerens arbejde, men også interviewpersonernes selv fremstillinger. Det kræver, at man er kritisk spørgende til eget materiale og at man reflekterer over den habituerede praktiske videnskabelige sans, ved at arbejde metodisk og teoretisk stringent og transparent (Glasdam 2004:46). Dette har jeg forsøgt opnået ved, at genhøre interviewene og læse de transskriberede interviews flere gange. Jeg har flere gange stillet spørgsmålet "hvilke mekanismer og strukturer synliggør det konkrete interview i det specifikke felt" (Hansen 2009:64), og samtidig har jeg aktivt forholdt empirien til specialets arbejdsspørgsmål. Derudover har jeg vekslet mellem læsningen af empiri og teori, for at kunne bruge teorien aktivt i læsningen af empirien og empirien aktivt i læsningen af teorien.

Teoretisk ramme

Et udvalg af Pierre Bourdieus teoretiske begreber udgør specialets teoretiske ramme. Valget af netop denne teori er en kvalificeret vurdering af, hvad der hjælper til at belyse problemformuleringen. Bourdieus begreber giver mig mulighed for at belyse, hvordan de frivilliges subjektive oplevelser, kan forstås ud fra de objektive strukturer, som hersker i feltet.

Følgende kapitel vil først præsentere Bourdieus videnskabsteori, i form af det relationelle perspektiv, og derigennem vil de grundlæggende forståelser i Bourdieus teoretiske greb komme til udtryk. Derefter vil jeg redegøre for de begreber, som vil være bærende i analysen. Bourdieu beskriver selv, at han ikke er specielt begejstret for professorale definitioner (Bourdieu og Wacquant 1996:83) og derfor er der ingen let måde at gribe det redegørende afsnit an på. Bourdieus begreber griber ind i hinanden og det er først i sammenhængen i empirien, at begrebernes værdi kommer til udtryk. Bourdieu formulerer det med "teori uden empirisk forskning er tom, empirisk forskning uden teori er blind" (Prieur og Sestoft 2006:212). Min hensigt er, at give en forståelse af begreberne, så jeg aktivt kan sætte den i spil i analysen.

Det relationelle perspektiv

Bourdieu mener, at det er sociologiens opgave:

"at afdække de dybest nedgravede strukturer i de sociale verdener, der udgør det sociale univers, og de mekanismer, der sørger for, at de bliver reproduceret eller forandret" (Bourdieu og Wacquant 2009:20).

De strukturer der skal afdækkes lever et dobbeltliv. De skal både forstås som fordeling af materielle ressourcer (Bourdieu kalder dette kapitaler), som socialt kan give goder. Men de skal også forstås som mentale og kropslige strukturer, der på et symbolsk plan er rammen for den enkeltes handlinger, adfærd, tanker, følelser og vurderinger (Bourdieu og Wacquant 2009:20-21). Bourdieu indfanger dette dobbeltperspektiv ved at kombinere en strukturalistisk og konstruktivistisk tilgang til virkeligheden, i det han kalder hans sociale prakseologi (Bourdieu og Wacquant 2009:23). De sociale fænomener skal analyseres gennem denne dobbelt optik.

Først analyseres på de objektive strukturer og de aktuelle positioner i feltet konstrueres. De objektive strukturer skal beskrives udefra og de er mulige at observere, måle og kortlægge uafhængigt af det enkelte individs forestilling. Denne objektivistiske optik skal suppleres med en subjektiverende eller konstruktivistisk metode. Med den kan man belyse, hvordan den enkelte i sine

praktiske gøremål bruger sin viden om omverdenen og derigennem konstant opretholder den sociale virkelighed i dagligdagen. Man kan altså dermed beskrive, hvad der indefra strukturerer individernes adfærd og forestillinger om omverdenen (Bourdieu og Wacquant 2009:21-22).

Med det relationelle perspektiv kan jeg undersøge praksis hos STRØM. Jeg får mulighed for at anvende begreberne til både at belyse en forståelse af de frivilliges handlen, men også de ydre objektive strukturer, der har betydning for de frivilliges handlen. Det giver mig mulighed for at belyse, hvilken betydning en ny objektiv struktur, måleredskaberne, får for de frivilliges handlen i feltet.

Felt

Felt kan på et analytisk plan beskrives som "et netværk eller en konfiguration af objektive relationer mellem forskellige positioner" (Bourdieu og Wacquant 1996:84). Et moderne samfund udgøres af en række relativt autonome felter. Der er tale om bestemte sociale rum med specifikke logikker og krav, der ikke er sammenlignelige med andre felter i forhold til, hvad der er styrende i felterne. Det er implicitte, men dog klare regelmæssigheder og normer, som styrer hvert felt (Bourdieu og Wacquant 1996:85). Grænserne for et felt formuleres altid inden for rammerne af feltet selv. Det kan for eksempel ske ved at der defineres, hvem der er en del af feltet og hvem der ikke er en del af feltet. Bourdieu mener derfor også, at felter kun kan bestemmes gennem empiriske undersøgelser, hvor det er feltets både underforståede og institutionaliserede adgangskriterier der undersøges (Bourdieu og Wacquant 1996:87-88). Helt kort kan felter forklares som et analytisk begreb, der betegner mindre enheder i samfundet. I dette speciale forstår jeg STRØM som en del af feltet "frivilligt arbejde". I specialets næste kapitel "Beskrivelse af feltet – det frivillige arbejdes særkende" udfolder jeg min forståelse af det frivillige felt.

Kapital

I tæt sammenhæng til felt-begrebet er kapital. Kapital kan overordnet forstås som bestemte egenskaber og kvalifikationer, som de enkelte agenter må have, for at gøre sig gældende i feltet (Gregersen og Mikkelsen 2010:142). Kapital eksisterer og fungerer kun i relation til et specifikt felt, det er den enkelte agents kapital som giver den enkelte agent magt i feltet (Bourdieu og Wacquant 1996:89). Man skal således være udstyret med nogle bestemte egenskaber og kvalifikationer, kapitaler, for at få adgang til et felt og for at få magt i feltet. Bourdieu forklarer det på følgende måde:

"Helt fundamentalt har en hvilken som helst form for kapital – det være sig græskkundskaber eller beherskelse af integralregning – kun værdi, fordi der eksisterer et spil og et felt, hvor det

særlige kort kan bruges. I den forstand er kapital et kort eller en jeton, der har gyldighed på et bestemt felt både som våben og indsats. Indehaveren kan i kraft af sin kapital udøve en vis magt og indflydelse og derved *eksistere* i feltet i stedet for at blive betragtet som rent fyld (...) Det er styrkeforholdet mellem spillerne, der i et givet øjeblik definerer feltets struktur" (Bourdieu og Wacquant 1996:86).

Bourdieu skelner mellem tre primære kapitalformer: økonomisk, kulturel og social kapital. Hertil kommer den symbolske kapital, som er en form hver af de tre basale kapitalformer kan fremtræde i, hvis de anerkendes af feltets agenter. Det er en kapitalform, som de andre kapitalformer kan "veksles" til (Bourdieu og Wacquant 1996:104). En kapitalform er derfor ikke universelt gyldig, men er nødt til at vinde anerkendelse i det pågældende felt, symbolsk kapital, for at kunne virke som kapital (Gregersen og Mikkelsen 2010:143). I specialets analyse bruger jeg særligt kapital til at forstå, hvordan agenterne sætte kapital fra andre felter i spil i det frivillige felt, og hvordan de søger at bruge det frivillige arbejde, som symbolsk kapital i andre felter.

Doxa

Begrebet doxa beskriver den grundlæggende overensstemmelse mellem agenter og felter. Det er alle selvfølgelighederne i feltet, feltets logik, det som agenterne er enige om og det som konstituerer feltet. Det er det, som agenterne stiltiende anerkender, ved at handle i overensstemmelse med de sociale konventioner og som man accepterer, når man deltager i feltet (Bourdieu 2000:183). Doxa bliver dermed også en måde at begrebsliggøre "den politiske funktion det har, at de objektive strukturer inkorporeres som subjektive strukturer" (Gregersen og Mikkelsen 2007:147). Doxa er alt det som før-refleksivt ageres efter og anerkendes som særligt for feltet. Doxa er derfor relateret til både muligheder og begrænsninger, da de er styrende for både de positioner, som agenterne har, de meninger som de kan give udtryk for, og de beslutninger som de kan træffe (Wilken 2011:56). Når der opstår kampe eller uenigheder i feltet bygger de på en grundlæggende forståelse af, hvad der er værd at kæmpe for. Bourdieu forklarer det med:

"Det glemmes ofte, at en kamp forudsætter enighed (...) om, hvad der er værd at kæmpe om; enigheden er ofte relateret til 'det, der tages for givet', det, som er i en tilstand af doxa, med andre ord alt det, der konstituerer selve feltet, spillet, indsatsen, alle de forudsætninger, som man underforstår og ubevidst accepterer ved overhovedet at deltage i kampen" (Wilken 2011:56)

Ved at arbejde analytisk med doxa får man, foruden at kunne belyse feltets dominerende logik, også mulighed for at fremanalysere feltets dominerende positioner og dermed anskueliggøre, at der er flere opfattelser og handlemåder til stede i feltet. Man kan også fremanalysere diskurserne

og de politiske beslutningers relation til praksis og dermed deres sociale betydning. Endelig kan man ved at historisere de aktuelle kampe i feltet, bryde med doxa og synliggøre, at der har hersket andre styrkeforhold i feltet og at der har været andre måder at organisere feltets aktiviteter på (Gregersen og Mikkelsen 2007:147). Det er i det analytiske arbejde vigtigt at være opmærksom på, at doxa er det, der ikke formuleres og ikke udtrykkes sprogligt, men som alligevel gør agenternes handlinger og valg meningsfulde. Man skal i lige så høj grad interessere sig for det, som ikke bliver sagt, som for det, som bliver sagt. Herefter skal udtalelser og handlinger relateres til agenternes position i feltet, da man må undersøge, hvilke selvfølgeligheder der overleveres i feltet og identificere de enigheder, der gør uenighederne meningsfulde (Wilken 2011:56). Jeg bruger doxa til at forstå, hvordan de frivillige forstår det frivillige felts logik. Det giver mig et udgangspunkt til at analysere, hvordan måleredskaberne har betydning for feltets logik, feltets doxa.

Illusio

På samme måde som doxa bruges illusio til at beskrive overensstemmelsen mellem agenter og felter. Illusio deles med de andre agenter i feltet og det er den som gør socialt liv muligt. Illusio skal forstås som den investering agenterne laver i feltet. Det er de "indsatser" agenterne ligger i feltet og den interesse de udviser feltet. Det er en accept af feltets grundlag - feltets doxa. Hvert felt henviser til og stimulerer en bestemt illusio gennem en underforstået anerkendelse af de værdier der er på højkant i feltet og en beherskelse af de regler der styrer det (Bourdieu og Wacquant 1996:103). Bourdieu beskriver illusio som at være "grebet af spillet":

"Illusio beskriver det forhold at være grebet af spillet, at være optaget af det, at man mener det kan betale sig, eller kort sagt: at man mener det er umagen værd at spille spillet. (...) Det betyder at man anerkender spillet og de indsatser der står på spil i det" (Bourdieu 1997:151).

Det er agenternes interesse i feltet og præcis dét som betyder, at agenterne mener, at kampene i feltet er værd at kæmpe og at de vil investere i feltet, som er illusio. Det kan beskrives som den ramme, som foruden vil gøre al handling meningsløs. Det er en illusion om "samfundets objektive eksistens, der gør det muligt at forholde sig til samfundet, blandt andet gennem handlinger, der realiserer illusio" (Hastrup 2007:17). Et felt er dermed afhængig af agenternes handling og den investering som de ligger i det pågældende felt, illusio. Hvis der ikke er illusio, er der ikke et felt. Samtidig er felterne med til at reproducere den illusio, som er forudsætningen for den kollektive accept af tingenes tilstand. Hver gang man handler på baggrund af sin overbevisning om illusio, bekræftes denne, samtidig med at den realiseres (Hastrup 2007:17).

I denne opgave bruger jeg illusio analytisk til at vise, hvad der binder de frivillige i STRØM sammen. Hvorfor de er interesserede, i at deltage i feltet. Dette er et greb til at forstå, om måleredskaberne udfordrer eller understøtter illusio.

Position

Bourdieu's begreb "position" skal forstås som en relationel placering i feltet. Det vil sige, at den kun giver mening, hvis man ser den i relation til andre positioner. Både individuelle og kollektive agenter og institutioner udfylder forskellige positioner i feltet. Placeringen af ens position ses som enten dominerende, dominerede eller som en mellemposition. Den position man indtager, har en betydning for, hvordan man kan anskue verden og hvilken stillingtagen eller synspunkt man har tendens til at indtage. Ens position har således væsentlig betydning for menneskets handling (Gregeren og Mikkelsen 2010:142). Bourdieu beskriver det:

Aktørernes strategier afhænger af deres position i feltet, det vil sige deres kapitalvolumen og dermed deres perspektiv på feltet forstået som en funktion af deres udsyn fra en bestemt position i feltet (Bourdieu og Wacquant 1996:89).

Det er gennem ens kapitalmængde, at positionerne adskiller sig fra hinanden. Alle felter ligner dermed hinanden som sociale strukturer af positioner og hvor de indbyrdes relationer defineres gennem kapitalfordelinger. Adskillelsen af de forskellige felter ligger ved specificiteten i deres praksis (Sestoft 2006:167).

Positionerne er en form for materialitet. De kan beskrives objektivt som en realitet gennem kapitalbegrebet. Feltets agenter har eller har ikke de positionelle egenskaber, og derfor lader de objektive beskrivelser af positionerne ikke sig ændre af subjektive synspunkter (Sestoft 2006:169). Det er dog spændingerne mellem de forskellige positioner i feltet, som er konstituerende for feltets struktur. Det er ligeledes disse spændinger eller kampe, som forandrer feltet over tid (Bourdieu 1997:69).

Position bruges i dette speciale til at belyse de objektive positioner, der indtages i det frivillige felt. Derudover bruger jeg positionsbegrebet til at vise, hvilken position den frivillige taler ud fra og hvad dette har af betydning for agentens oplevelser og forståelser.

Beskrivelse af feltet – det frivillige arbejdes særkende

I det følgende ønsker jeg at beskrive det frivillige sociale arbejde som felt. Hensigten er ikke at foretage en decideret feltanalyse, da det ressourcemæssigt ikke er muligt, i den tidsmæssige relativt korte periode denne specialeproces står på. Ærindet er derfor i stedet at præsentere en analyse af frivillighed, som skal støtte forståelsen af det frivillige felt. Bourdieu beskriver at det er:

”gennem en viden om det felt, individerne er placeret i, at man kan begynde at forstå, på hvilke punkter de udskiller sig som noget særligt, det vil sige i kraft af deres udsigtpunkt forstået som en position (i et felt), der konstruerer deres særlige opfattelse af verden og feltet omkring dem” (Bourdieu og Wacquant 1996:93-94)

Anders La Cour³ har skrevet bogen ”Frivillighedens logik og dens politik – en analyse af den personrettede frivillige sociale indsats og statens frivilligpolitik”. I bogen præsenteres to analyser, hvor den ene koncentrerer sig om, hvordan frivilligheden er frivillig og den anden beskriver hvordan staten iagttager og forstår den samme frivillighed (La Cour 2014:17). Anders La Cour forstår frivilligheden som en speciel form for socialitet. Dette gør han gennem Niklas Luhmanns teori om sociale systemer. Her igennem får han mulighed for at beskrive, hvordan det frivillige sociale felt udgør sin egen særegen form for socialitet, der adskiller den fra andre former for omsorg (La Cour 2014:24). Jeg forholder mig i det følgende ikke til Luhmanns teori, men blot til de konkrete analytiske konklusioner, som La Cour fremfører. Disse konklusioner bliver udgangspunktet for min beskrivelse af feltet og vil dermed optegne feltets doxa. Denne doxa vil jeg forholde mig til i analysen med specialets empiriske fund.

Frivillighedens logik

Følgende analyse er baseret på fire konkrete eksempler fra fire frivillige organisationer. La Cour postulerer at trods dette faktum, peger analysen ud over de fire konkrete eksempler og beskriver et ”vigtigt aspekt af enhver form for personrettet, frivillig, social indsats, der går igen på trods af deres heterogenitet” (La Cour 2014:106).

Analysens grundlæggende pointe er, at frivilligheden skal forstås som både formel og uformel omsorg. Den formelle del ligger i, at der er en organisation, som overordnet definerer frivillighedens indhold og har mere eller mindre præcise forventninger til dens frivilliges rolle, opgaver og lignende. Det ser vi for eksempel ved STRØM i Ungdommens Røde Kors, når de frivillige underskriver en kontrakt, hvor de frivilligt forpligter sig til at løse en bestemt opgave, et bestemt antal gange

³ Anders La Cour er lektor på Copenhagen Business School, institut for ledelse, politik og filosofi. Han har skrevet en lang række artikler om frivillighed, ledelse og statens frivillighedspolitik og er ofte benyttet som foredragsholder om frivillighed.

om måneden og i et bestemt antal timer. De bliver dermed også en del af URK's samværspolitik, som opstiller retningslinjer for, hvordan de må være sammen med mentee og de deltager i en mentoruddannelse, som repræsenterer forventninger til en bestemt måde at være mentor på. På Bourdieusk vil man sige, at organisationen udstikker nogle objektive strukturer for, hvordan en mentorrelation skal være og det er disse strukturer som mentoren må agere under. Denne formelle omsorg adskiller sig fra den omsorg, som der finder spontant sted mellem mennesker eller blandt venner og familie. Frivilligheden har dog også en uformel side. Her vurderer den frivillige og brugeren uafhængig af organisationen, hvad der er meningsfuld omsorg i netop deres relation. Når den "frivillige operation" påbegyndes, afgør frivilligheden selv, i hvilken udstrækning, den vil referere til det organiserede rum med sine begrænsede muligheder eller om den finder det meningsfuldt at overskride dens rammer (La Cour 2014:79-80). Det helt centrale for dette valg er interaktionen mellem den frivillige og brugeren. Der tages højde for, hvad der fungerer på netop dette mødes unikke betingelser og man definerer, hvad der er meningsfuld omsorg ud fra nærværets præmisser. Mentoren kan altså vælge, ikke at underlægge sig de objektive strukturer som organisationen udstikker, hvis de ikke finder dem meningsfulde i den konkrete relation på et givent tidspunkt.

Organisationen vil dog altid spille en vigtig rolle for etableringen af mødet og dets fortsatte eksistens. Den kan også fungere som en potentiel reference for omsorgen, når der er behov for at sætte grænser eller finde løsninger på konflikter (La Cour 2014:80-81). La Cour beskriver den frivillige sociale indsats generelle form som:

"En omsorg, der på uformelle betingelser oscillerer mellem hvornår den finder sin konkrete form og indhold på nærværets betingelser, eller hvornår den vælger at referere til organisationens beslutninger" (La Cour 2014:81)

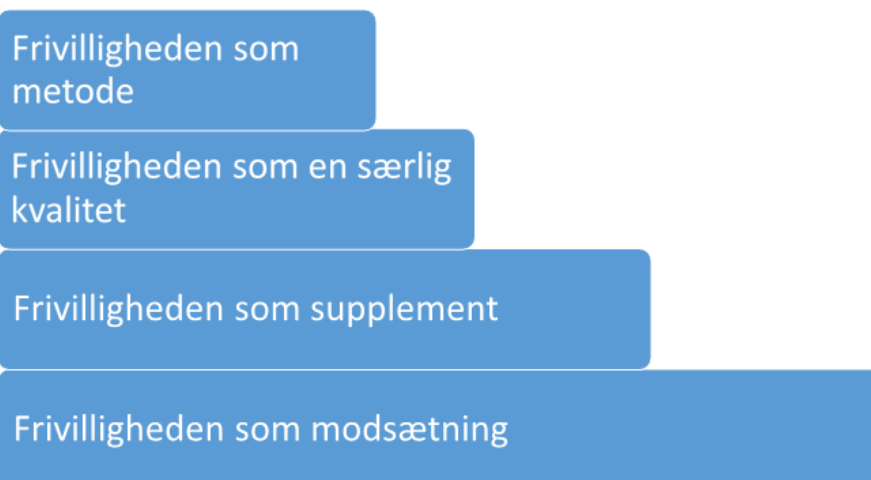
Denne dobbelthed mellem det formelle og det uformelle giver frivilligheden en dynamik som presser sig fremad, for at finde en stabil form. Dynamikken består i at den frivillige sociale indsats, opbygger sin omsorg på dels de formelle retningslinjer fra organisationen, dels på hvad der føles rigtigt på nærværets præmis og i en konstant vekselvirkning mellem disse. Der afsøges hele tiden, hvad der giver mening at referere til nu og her og dermed får frivilligheden sin egen logik (La Cour 2014:85).

Det politiske syn på frivilligheden

Frivillige og de frivillige organisationer er ikke alene om at definere, hvordan frivillighed skal forstås. Som vi så i problemfeltet er frivillighed på mange måder et begreb, som er aktuel i en politisk

kontekst. Anders La Cours anden analyse viser, at der knytter sig en hel særlig politisk forståelse til frivillighed.

Med udgangspunkt i Nicklas Luhmanns forståelse af politik laver Anders La Cour en analyse af, hvordan staten forsøger at opbygge de frivillige organisationers selvstyringskapacitet på en sådan måde, at de kan styre sig selv efter de formulerede politiske målsætninger. De frivillige tillaes både som uafhængige og suveræne, men der forsøges på samme tid, at opstille forskellige præmisser for, hvordan de skal skabe sig selv som netop uafhængige og suveræne. Det er denne dobbelthed som analysen belyser (La Cour 2014:113). La Cour påviser, hvordan staten benytter sig af fire greb til opbyggelsen af denne selvstyringskapacitet: Først får det politiske system øje på de frivillige organisationer, som sin egen modsætning. Derefter konstrueres den frivillige indsats som et supplement til de eksisterende offentlige velfærdsydelser. Herefter udvikler det politiske system en særlig bestemmelse af, hvad der skal forstås som kvalitet indenfor den frivillige sociale indsats og endelig introducerer staten ønsket om at frivillige og deres organisationer synliggør kvaliteten af den frivillige indsats (La Cour 2014:113-114). De fire greb illustreres i følgende figur, frivillighedstrappen, og hvert greb udfoldes i det nedenstående.

Figur 3

Frivilligheden som modsætning

Frivilligheden som modsætning er fundamentet i frivillighedstrappens fire trin. Modsætning henleder til en modsætning til den offentlige velfærdsproduktion. Den frivillige omsorg er, hvad den er, gennem sin forskellighed til den offentlige omsorg (La Cour 2014:119). Dette er, som vi også så i problemfeltet, sket over tid gennem politiske udtalelser. Ritt Bjerregårds tale ved OECD-konfe-

rence om fremtidens socialpolitik i 1980, er som tidligere nævnt, markøren for starten af paradigmeskift. Græsrodsplanen bliver inviteret indenfor (La Cour 2014:115). Bjerregård sagde blandt andet:

”Der, hvor pengene skal bruges de næste 10 år, er ikke på de specialiserede sygehuse, på de store plejehjem, på den mange socialrådgivere og socialpædagoger, på de grundige undersøgelser eller på de interessante beskæftigelsesarbejder. Den politiske opgave ligger et andet sted. Den ligger på græsrodsplan, hos almindelige mennesker (Bjerregård og Lundgaard 1982:16).

Frivilligheden som en modsætning blev slået fast gennem 80'erne og 90'erne. Karen Jespersen, udgiver, som socialminister i 1999 bogen ”opgør med den nye fattigdom”, som igen påpeger frivilligheden som et modbillede til det offentlige (La Cour 2014:118):

De frivillige er ofte bedre end offentlige ansatte til at møde folk fordomsfrit, det vil sige til at lytte til og tage udgangspunkt i, hvordan den voldsramte eller narkomanen selv oplever sine problemer og kommer med forslag til løsninger. Fordi offentlige ansatte arbejder i en organisation med regler, arbejdstider og definerede rettigheder for brugerne, vil de ofte være fristet til at tage udgangspunkt i regler, der ikke tager udgangspunkt i den enkeltes situation (Jespersen 1999:155)

Frivilligheden bliver i den politiske retorik til alt det, som det offentlige ikke er. Gennem denne retorik, får staten sin begrundelse til at iagttage frivilligheden som en vigtig aktør i udviklingen af det moderne velfærdssamfund (La Cour 2014:119).

Frivilligheden som supplement

Andet trin i frivillighedstrappen er frivilligheden som supplement. Særligt i 00'erne bliver der udtrykt en bred politisk enighed om, at frivillige skal være et supplement til de offentlige ydelser. De frivillige skal levere noget ekstra, som man ikke kan forvente at det offentlige leverer (La Cour 2014:121). I regeringsgrundlaget ”Et Danmark, der står sammen” skrives der for eksempel:

Det er den offentlige sektor, der har hovedansvaret for marginaliserede børn, unge og voksne. Den frivillige sektor er et vigtigt supplement, fordi den ofte kan skabe en anden form for tillid og kontakt mellem mennesker (Regeringen 2011).

Ved at det offentlige har set frivilligheden som modsætningen til det offentlige, kan frivilligheden nu være et supplement til det offentlige og sammen kan de fungere som et ”samlet udbud af velfærd med hver sit specifikke indhold og mål” (La Cour 2014:123).

Frivilligheden som kvalitet

I 80'erne og i 90'erne hersker en ukritisk hyldelse og idealisering af frivilligheden. Frivilligheden er god, blot fordi den er frivillig og anderledes end den offentlige velfærd (La Cour 2014:123). Men i slut 00'erne har særligt Socialministeriet fokus på kvalitet i de frivillige ydelser:

Der er ingen tvivl om, at de nævnte forandringer i socialpolitikken og den øgede anvendelse af frivillige organisationer stiller nye krav til dem, der leverer sociale ydelser. Hvis vi som samfund skal kunne vurdere, hvilke indsatser der virker for hvem, og kunne vurdere, hvad der faktisk er der leveres, så skal vi kunne gennemskue det leverede socialt tilbud. Hvis vi ydermere vil have mulighed for at prioritere mellem de tilbud, der virker godt og de tilbud, der virker mindre godt, så skal man kunne sammenligne forskellige tilbud, der leveres til mennesker med ens problemer (Socialministeriet 2006:3)

Der dukker dermed et kvalitetsideal op om frivillige ydelser og kravet om synliggørelse af effekterne stiger i takt med, at der bliver støttet med flere offentlige midler.

Den frivillige sociale indsats skal have en kvalitet, som gør det muligt, at den står i modsætning til den offentlige velfærdsindsats og kan fungere som et supplement. Dermed må frivilligheden forpligte sig på beslutninger, taget uden for den selv. Den frivillige logik er ikke længere en kvalitet i sig selv, men den skal bemægtiges, før den kan få den af staten ønskede kvalitet. Den frivillige logiks eget liv, bliver nu iagttaget som noget, der skal tæmmes og inddæmmes (La Cour 2014:126).

Frivilligheden som metode

Frivilligheden som kvalitet er nu fastsat, og man begynder herefter at undersøge, hvordan man kan sikre, at den frivillige sociale indsats lever op til statens kvalitetskrav.

I samarbejde med konsulentfirmaet Rambøll søsatte socialministeriet i 2005 et projekt, hvor man skulle udvikle et styringsværktøj. Det skulle gøre det muligt at vurdere, hvilken forskel den konkrete frivillige indsats gør. Gennem en forandringsteori for projektet, vurderes løbende om projektets resultater svarer overens med de opstillede forventninger (La Cour 2014:127).

Velfærdsministeriet formulerer metodetilgangen på følgende måde:

Udviklingen af et velfunderet metodisk grundlag er vigtigt i arbejdet med socialt udsatte grupper for at skabe og bibeholde stabilitet over for den enkelte bruger og i selve indsatsen. Den udgør et solidt fagligt grundlag, som frivillige kan sættes ind i fra dag et. Derved mindskes faren for misforståelser eller uhensigtsmæssige variationer i den frivillige sociale indsats over for sårbare grupper (Velfærdsministeriet 2006:13).

Performance management bliver præsenteret som en vigtig styringsteknologi, som sikrer, at den frivillige sociale indsats opnår den ønskede kvalitet. Med performance management som redskab

ønsker staten at få de frivillige organisationer til løbende at reflektere over metodens anvendelighed. Handlinger og aktiviteter får mening gennem at være enten konforme eller afvigende i forhold til målet. Frivillighedens logik bliver nu et spørgsmål om at følge en bestemt metode, som bygger på en bestemt formuleret teori om, hvordan man opnår den ønskede forandring (La Cour 2014:128-129). Staten får denne styringsteknologi indført ved, at alle projekter som søger støtte af Indenrigs- og Socialministeriets puljer, skal opfylde en række krav til projektdesign og dokumentation. De tager udgangspunkt i performance management som metode og en ansøgning skal dermed indeholde klare mål for den frivillige sociale indsats og succeskriterierne skal være specifikke, målbare, realistiske og tidsbestemte. Cirka halvdelen af de frivillige organisationers indtægter kommer fra Social- og Indenrigsministeriets puljer eller via kommunernes bloktilskud fra staten (La Cour 2014:129). På denne måde indføres frivilligheden som metode og politikkerne får indført den selvstyringskapacitet, som betyder, at de frivillige organisationer, kan styre sig selv efter politiske målsætninger.

STRØM er et projekt som understøtter forståelsen af frivilligheden som metode. Projektets forandringsteori er baggrunden for udformningen af måleredskaberne, som er styringsredskabet der kan vurdere om projektets resultater stemmer overens med forventningerne. I følgende analyse er min hensigt at forstå, hvilke oplevelser de frivillige har med "frivilligheden som metode" og hvordan de frivillige ser deres muligheder for at være frivillige i denne kontekst.

Analyse

Analysen er inddelt i tre delanalyser. Delanalyserne tager udgangspunkt i specialets arbejds-spørgsmål og vil hver især bidrage til at belyse specialets problemstilling.

Gennem problemfeltet og beskrivelsen af feltet har jeg beskrevet, hvordan man kan forstå det frivillige sociale arbejdes logik. Dette er rammen for første og anden delanalyse, som vil zoome ind på den frivillige i STRØM og gøre brug af Anders La Cours forståelse af formel og uformel omsorg. Jeg vil se på, hvordan agenterne forstår deres frivillige arbejde og hvordan de agerer i feltet. Delanalyse tre belyser, hvordan de pågældende frivillige er påvirket af de strukturer, i dette tilfælde måleredskaber, der influerer på feltet.

Jeg benytter Bourdieus begrebsapparat til at give en forståelse af, hvad der udspiller sig i feltet og hvad der kan være på spil for de frivillige, når der indføres måleredskaber i frivilligt arbejde. Det er særligt begreberne doxa, illusio, kapital og position, som benyttes i analysen.

Hvad er forståelserne af det frivillige arbejdes særkende?

I følgende analysedel ønsker jeg at belyse, hvad informanterne forstår som det frivillige felts særkende. Til dette bruger jeg primært Anders La Cours beskrivelse af frivilligheden som formel og uformel omsorg. Jeg benytter La Cour til at forstå det frivillige felts logik og dermed feltets doxa. Jeg ønsker med følgende analyse at vise, hvor specialets informanter deler denne forståelse af doxa i deres frivillige arbejde og hvor deres forståelse af doxa ikke stemmer overens med beskrivelse af feltets overordnede doxa. Derudover er Bourdieus begreb position væsentligt i denne delanalyse. Det benyttes til at tydeliggøre de positioner agenterne indtager og hvilken betydning det har for deres forståelse af feltet. Delanalysen rundes af med en opsummering, hvor de væsentligste pointer drages frem.

" Jeg gider ikke sådan noget lalle-noget med så kan du lige komme, hvis du har tid."

- STRØM positioneret som et ambitiøst projekt

I interviewet med AG'erne bliver STRØM flere gange omtalt som at være et ambitiøst projekt. Særligt Frida taler om det ambitiøse projekt og det seriøse frivillige arbejde. Frida fortæller, hvordan det var gennem mødet med andre projekter, at gik op for hende, at STRØM var ambitiøst:

Frida (AG): Så sådan - det er først gået op for mig, at vi er ambitiøse i forhold til noget andet, da vi var på det der ledermodul - udviklingsmodul. Fordi der var nogle der sagde sådan "ja, det kører bare, vi har så meget som vi skal nå" og når man så spørger ind til det, så var det sådan "vi skal også lave - vi har også bare planer om, at vi skal lave en video. Og så får vi det ikke lige gjort og så får vi det heller ikke lige gjort til næste gang". Hvor ved os, der er det sådan - vi

havde en ide om, at vi skulle lave en video - det blev gjort. Altså der har ikke været noget, som vi har haft en ide om som skulle laves, som ikke bliver lavet. Og det tænkte jeg sådan "nååå - det er jo det". Altså i forhold til, at nå så blev det ikke lige gjort og så måtte vi lige skyde det. Det har der ikke været nogle situationer, hvor vi ikke har fået det gjort (Bilag 5).

Frida definerer det særlige ambitiøse ved STRØM ved, at der er handling bag ordene. Når gruppen har en ide om noget, som skal laves, så bliver det gjort. Det er det, som i Fridas optik adskiller STRØM fra andre projekter og det, som hun oplever som særligt ambitiøst. Det er i mødet med andre frivillige projekter, at Frida bliver opmærksom på, hvad hun forstår som det særlige ved STRØM. Hun opdager en del af feltets doxa. At der er handling bag ordene, er blevet den konvention agenterne i feltet handler i overensstemmelse med. Dermed positionerer Frida også STRØM som noget "andet" end andre projekter. Hun beskriver STRØM som værende noget særligt indenfor frivillige projekter og skaber dermed en gruppeidentitet for de frivillige i STRØM. Her er ambitiøs ét af de ord, hun tillægger gruppen. Hun får samtidig understreget, hvordan det er hårdt arbejde, at være mentor i STRØM:

Frida (AG): (...) jeg synes faktisk, at frivilligt arbejde er blevet meget alvorligt egentligt. Og meget sådan seriøst. Så jeg synes egentlig ikke - for eksempel så kunne det jo godt være, at de der mentorer - de kommer fandme ud for noget, lidt af hvert - frustrationer og de kæmper og jeg synes godt nok de er - de er sgu hardcore, det er sejt gået. Hvor man tænker nogle gange "uh, hvor er det vildt at I holder ved uge efter uge efter uge med den der lille lort" (griner). Og jeg synes ikke, at de klager over, at det er ikke sjovt og kedeligt. Så det er som om, at man godt ved, at det kan blive hårdt. Det er måske noget, vi har været gode til - måske har vi ikke været gode til at sige det til os selv, men vi har måske været gode til at sige det til mentorerne i vores uddannelse (Bilag 5)

Det kræver nogle "hardcore" mentorer, for at løse opgaven og dermed understreges igen seriøsiteten af projektet. Frida fortæller i interviewet, at hun ikke gider "sådan noget lalle-noget":

Frida (AG): Nej, jeg gider det ikke. Jeg gider ikke sådan noget lalle-noget med så kan du lige komme, hvis du har tid. Det siger mig ikke noget. Så jeg har aldrig været frivillig før (...) Men ellers så har jeg faktisk ikke tænkt over at frivilligt arbejde var en mulighed, det gad jeg slet ikke (Bilag 5).

Citatet med de "hardcore" frivillige kan forstås som en afstandstagen til "lalle-noget" og endnu en understregning af og positionering af STRØM som noget særligt frivilligt arbejde. Forståelse af denne doxa gælder både for AG'erne og mentorerne. Mentorerne anerkendes i feltet, når de "holder ved uge efter uge" og udviser ihærdighed og engagement. Når mentorerne handler og efterlever feltets doxa, bliver de betragtet som en legitim deltager i feltet. De udviser engagement

og seriøsitet og dermed konstituerer de feltets doxa. Det giver anerkendelse hos Frida som AG'er, da det understreger hendes positionering af STRØM som et særligt ambitiøst frivilligt projekt. En anden pointe i de ovenstående citater er optegningen af forskellige positioner i feltet. Der optegnes positionen mentor, som er "hardcore" i arbejdet med "den der lille lort" – mentee, endnu en position. I citatet kommer der et dominansforhold til udtryk mellem mentor og mentee. Mentoren "holder ved", de "kommer fandme ud for noget, lidt af hvert" og "de kæmper". Mentee "den lille lort" bliver dermed en position, som det kræver en særlig styrke, for at indgå i en relation med. Samtidig er det mentor som skal "holde ved" på trods af "den lille lort" og dermed også mentor, som har en opgave overfor mentee. Mentor-mentee relationen optegnes ikke som en ligeværdig relation, men med mentoren som den dominerende position i relationen. Ydermere optegner Frida positionen "vi" som noget andet end "mentor": "Det er måske noget, vi har været gode til - måske har vi ikke været gode til at sige det til os selv, men vi har måske været gode til at sige det til mentorerne i vores uddannelse". "Vi" må her forstås som "Aktivitetsgruppen" (AG), da det jf. afsnittet "STRØM – et mentorprojekt i Ungdommens Røde Kors" er AG'erne som har ansvaret for uddannelsen af mentorerne. Positionen AG har været "gode til" at klæde mentorerne på til deres opgave. Dermed har de forsøgt sikret, at doxa i feltet om det ambitiøse projekt vedholdes. Her snakker man ikke bare som AG'er, men man handler og mentorerne udviser også deres handlen ved at "holde ved" og "kæmpe".

"Havde det været et job, som jeg var blevet betalt for, så tror jeg ikke, at jeg havde gjort det"

- Det frivillige arbejde, som noget andet end et arbejde

Gennem interviewene læses en differentiering mellem et lønnet job og det frivillige sociale arbejde. Det er særligt i indstillingen til opgaven, at der kan ses en forskel. Med Anders La Cours begreber er det sondringen mellem den formelle og den uformelle omsorg, som bliver tydelig.

Frida bruger et eksempel fra sit arbejdsliv som lærer, som viser forskellen:

Frida (AG): For eksempel så så sent som i dag, så skulle jeg følge en elev over - til hvad hedder det - han var blevet væk eller et eller andet - og der kunne jeg fornemme på mig selv, at jeg var ikke frivillig, så jeg gik og sagde til ham "ja, men altså det er ikke særlig smart, at du bliver væk fordi nu er det jo - nu går der tid fra min forberedelse" Hvor jeg tænkte "ej, hvor er det dumt" - men det var sådan jeg havde det. For nu er jeg altså på arbejde og der "dak-dak-dak-dak" altså - og det er jo utroligt, for jeg er jo det samme menneske om jeg er frivillig eller jeg er på arbejde. Det er jo ikke fordi, at jeg forandrer mig personligt, men, men, men - hvad hedder det - tanken om, at jeg er der fordi, at jeg får penge for det og jeg bliver sur over, at nu er klokken så meget "da-da-da-da-da og nu skal jeg også hjem". Hvor det ville man ikke på

samme måde - så ville man være træt eller et eller andet sådan "uhh, nu er jeg også træt, nu skal jeg også hjem". Så ville det være sådan en mere menneskelig ting end det der med penge, der kommer ind - jeg tror bare, at det gør et eller andet, især for børn (Bilag 5).

Når Frida er på arbejde, yder hun en formel omsorg overfor hendes elever. Det er en omsorg, hvor hun selv vurderer, at objektive strukturer som tid og penge har betydning for den måde, hun går ind i relationen på og yder omsorg. Dette står i modsætning til når Frida er frivillig. Her kommer den uformelle omsorg i øget grad i spil og denne omsorg er mere styret af nogle subjektive strukturer. Frida forklarer: "*at være træt (...) en mere menneskelig ting end det der med penge*". Her vises at Fridas habituelle tilgang til objektet børn er præget af det felt, hun agerer i.

Helle adskiller også et frivilligt arbejde med et lønnet job. Helle er "*ikke interesseret i mere arbejde*" og ville derfor ikke udføre hendes frivillige arbejde som mentor, hvis hun fik løn for det:

Helle (mentor): (...) Jeg ville aldrig tage et job ved siden af mit andet job. Det tror jeg ikke, at jeg ville. Det her det ser jeg mere som en hyggelig gåtur eller nogle timer som jeg lige bruger med min mentee, men det er igen sådan. Ja, de løse rammer det er nok det, som jeg godt kan lide ved det, tror jeg. For så er der større plads for, at vi begge kan udvikle os et eller andet sted (...) Så det er sådan lidt – ja, havde det været et job, som jeg var blevet betalt for, så tror jeg ikke, at jeg havde gjort det, for jeg er ikke interesseret i mere arbejde. Og jeg tror også, at det ville ødelægge relationen, hvis der var penge involveret. Hvis jeg blev betalt for det (Bilag 4).

De løse rammer i det frivillige arbejde er afgørende for Helles tilgang til opgaven. Det er rammer som betyder, at både mentor og mentee kan udvikle sig. Helle sigter mod at både hende selv og mentee oplever en udvikling af at indgå i relationen. Hun italesætter en gensidig relation med en "*hyggelig gåtur*" og positionerer sig dermed i en mere ligeværdig position med mentee end for eksempel Fridas udtalelser fra forrige afsnit, hvor mentor "*holder ved*" og "*kæmper*". Hos Helle fylder den uformelle omsorg og den skal have plads. Bliver den formelle omsorg for stor, forstået som flere rammer besluttet af URK, mister Helle sin interesse i feltet.

Helle siger, at hun tror, at det vil ødelægge relationen, hvis hun fik penge for det. På samme måde beskriver Frida, at det centrale i projektet er netop den frivillige relation:

Frida (AG): (...) det er også det vi selv siger, at frivillighed er meget vigtig i den her relation, at du netop ikke får penge for det (Bilag 5).

Hverken Frida eller Helle forklarer, hvorfor det er vigtigt eller hvorfor det vil ødelægge relationen, hvis de fik penge for deres arbejde. Det er en selvfølgelighed i feltet, at det frivillige kan noget særligt og dermed bliver det doxa i feltet.

Søren oplever også det faktum, at der ikke er penge involveret, som væsentligt for, hvordan andre opfatter projektet:

Søren (mentor): Men jeg har også kunne mærke det, når jeg kommer og henter ham fra skole. Det synes jeg faktisk er meget fedt. Så kommer jeg også til at gå – jeg hilser jo på alle hans venner og sådan også nu. Og de spørger sådan hele tiden, hvem jeg er og hvorfor og sådan. Og får du penge for det? Så sagde jeg: ”nej, det gør jeg ikke”. Og der er de sådan: ”Wow, han er her faktisk fordi, at han har lyst til at være her”. Det synes jeg sådan er meget – det er fedt, at kunne sige til dem. Og der bliver de også sådan ”det er fedt, at der er en der gider bruge tid” (Bilag 4).

Ovenstående eksempler er med til at skabe illuso i feltet. Illuso er, at man er i feltet, fordi man har lyst til at være der, og samtidig at den lyst kan noget særligt i en relation. De frivillige accepterer og forsvare præmissen, at man ikke får løn. Det betyder noget særligt for det pågældende felt og noget særligt for det, som de kan i deres opgave som frivillig. Agenternes investering i feltet er at yde en social indsats uden økonomisk betaling, fordi de oplever, at det giver noget særligt i relationen – det skaber illuso i feltet.

Samtidig er Søren citat med til at positionere de frivillige mentorer, som noget omgivelserne er positive overfor. Han udlægger den respons han modtager som for eksempel ”*det er fedt, at der er en, der gider bruge tid*” og positionerer dermed sig selv, som en med overskud og en som har noget at give af. Han positioner positionen mentor, som en der har lyst til at være der, en der har noget overskud at give af og at det er noget særligt han som frivillig mentor, kan tilbyde mentee.

”Og hvis man er venner, så er man venner på Facebook!”

Organisationen som rammesætter

Trods adskillelsen mellem et frivilligt arbejde og et lønnet job, så er det vigtigt for de frivillige, at være en del af en organisation. Organisationen fungerer både som en blåstempling af formålet med ens tid, men skaber også nogle strukturer, for den måde som mentorerne er sammen med mentee på. Thomas fortæller om, hvordan det tjener et formål i sig selv, at være en del af Ungdommens Røde Kors:

Thomas (mentor): Og at være en del af en organisation, som jeg synes, arbejder for noget rigtig godt, så at hvis de kan bruge mig til noget, så er det også bare fedt (...) Så jeg behøver ikke nødvendigvis selv mærke det med mentee, for at det fungerer - jeg kunne sagtens sidde på et eller andet kontor og der ville jeg også føle, at jeg gjorde en forskel. Også selvom at det bare er at taste ting i et excel-ark eller hvad fanden det nu var, at jeg skulle gøre (Bilag 7).

Det giver identitet at være en del af URK. Med tilkendegivelsen af, at det er relevant for Thomas, at være en del af netop denne organisation, tager han aktivt URK-identiteten på sig. Ved at tage

URK-identiteten på sig, accepterer og anerkender han feltets doxa og illusio. Han positionerer sig dermed som én med overskud og én som kan og har mulighed for at hjælpe andre. Samtidig beskriver han, hvordan den overordnede sag har større betydning end den konkrete relation med mentee. Han ville også føle, at han gjorde en forskel ved at "taste ting ind i et excel-ark". Han er der ikke for relationen, men for at være en del af URK og for at kunne tage del i den identitet, som det giver.

Når Thomas arbejder i en frivillig organisation, stiller han nogle andre krav til organisationen end til en arbejdsplads. Thomas beskriver det, som et sted, hvor der skal være plads til at være "ham". Den frivillige organisation skal på en anden måde end en arbejdsplads, rumme "ham", som han er, den skal kunne rumme forskellighed:

Thomas (mentor): At der skal være mere rum til at være forskellig. Hvis du arbejder frivilligt, så skal du få lov til, at være dig selv. Og selvfølgelig er der en overordnet ramme, som du skal holde dig indenfor, men man skal ikke detailstyres i sit arbejde, for man er det på grund af den gejst, som man selv har (Bilag 7).

Illusio, at være her af lyst, betyder, at man ikke skal "*detailstyres i sit arbejde*". Derfor er det nogle andre krav og forventninger, en frivillig organisation kan opstille til dens frivillige end en arbejdsplads kan opstille til dens ansatte. I samme sætning anerkender Thomas dog, at der er nogle rammer, som der arbejdes indenfor. Her peges implicit på dobbeltheden i det frivillige arbejde, som La Cour beskriver som den formelle og uformelle omsorg. Det er den dobbelthed, som skaber dynamik i feltet.

Disse formelle rammer anerkendes på samme måde af de andre mentorer og bliver beskrevet som både positive og nødvendige. For eksempel har Helle brug for organisationen, så hun ikke "*bare*" bliver en "*kebab-søster*":

Helle (mentor): Jeg synes egentlig, at det er rigtig fint, at der er de her møder og at vi havde det her intro-forløb. Og egentlig også fordi, at jeg vil ikke bare være en kebab-søster eller kebab-fætter eller hvad det er, de kalder det – én hvor man bare går på cafe og der ikke sker en udvikling (Bilag 4).

Kebab-søsteren er én, hvor der ikke sker en udvikling. En hvor man "*bare går på cafe*". Helle er en del af det fællesskab som URK stiller til rådighed, som er eksklusivt for mentorerne og ikke for mentees. Dermed er det hende som sikrer, at der sker en udvikling i relationen. Her positionerer Helle sig som den dominerende i hendes mentor-mentee relation og Helle påtager sig en position som "hende der kan hjælpe" og er ansvarlig for udviklingen i forløbet. I denne del trækkes der tydeligt på den formelle omsorg. Den formelle omsorg skaber et dominansforhold, hvor mentor

hjælper mentee og mentor er ansvarlig for, at der sker en udvikling hos mentee. Det skal ikke forstås som en modsætning til analysens tidligere pointe, hvor Helle taler sig ind i en ligeværdig relation med mentee. Det skal netop forstås som den særlige logik, som vekselvirkningen mellem den formelle og uformelle omsorg, som finder sted i det frivillige arbejde.

For Søren og hans relation til mentee kommer URK og det at være en del af et forløb, også til at spille en stor rolle.

Søren (mentor): Vi havde været ude og cykle og så havde jeg skrevet til, jeg havde lovet at skrive til ham, hvor langt vi havde cyklet, når jeg kom hjem på sms. Og så skrev jeg "vi har cyklet 24 km og det er bare sindssygt godt gået – du er så sej". Og så de næste to morgener – der fik jeg en sms klokken 08 om morgenen, hvor der stod: "Hvad så ven – godmorgen – hvordan har du det?". Hvor jeg sådan er på vej i skole og har mit eget liv. Så det valgte jeg sådan ikke at svare på. For det skal ikke være sådan noget, som du siger: "whats up homie – kører det på grillen" – eller hvad det nu er. Jeg skal også have mit eget liv ved siden af.

(...)

Søren (mentor): Ja, men nu er vi også i et forløb og der er også nogle regler og sådan. Så det er jo også sådan – ja, hvad skal man sige, når der er et regelsæt allerede

Helle (mentor): Ja, vi har jo skrevet under på en kontrakt

Søren (mentor): Og der er regler med, hvor man ikke må være og sådan og hvor man gerne må være. Så er det jo også sådan – ja – kan du forstå hvad jeg mener?

Interviewer: Ja, der er sat nogle rammer for

Søren (mentor): Ja, der er nogle rammer og så – vi skal ikke være venner på facebook. Og hvis man er venner, så er man venner på facebook!

Interviewer: Er de gode at have, de der rammer?

Søren (mentor): Ja, det synes jeg – det er jeg glad for.

Nu må vi efter et år, se hvad der sker. Så kan det jo være, at man siger, at nu er vi blevet best buddies og nu kan vi snakke frit, nu er det ikke et forløb mere. Men jeg tror at det er vigtigt, at holde de der rammer og være inde for det – nu når vi er i gang med det her år. Og så kan man jo altid tage den derfra. Det er jo også derfor, at vi siger, at vi afslutter – så det har en ende på en eller anden måde (Bilag 4).

Søren bruger URK til at rammesætte hans relation til mentee. I første del af citatet ses det, at når mentee opfører sig "venne-agtigt" med en sød morgen-sms, så overtræder han Sørens forståelse af deres relation. Søren er ikke interesseret i positionen "ven" i relationen til mentee. Dette bliver understreget med, at han adskiller hans relation til mentee med "*mit eget liv*". Søren påpeger, at han skal have sit eget liv ved siden af og dermed tager Søren afstand fra relationen, da han ikke opfatter den, som en del af "hans eget liv". Der ligger i den udtalelse en forståelse af, at han er

her for mentee og ikke for hans egen skyld. Dermed positionerer han sig, som tidligere set, som en med overskud og en som er i relationen for at hjælpe mentee. Det bliver dermed også en relation med et dominansforhold, hvor mentor er den dominerende og mentee dominerede. Søren afviser dog ikke, at relationen kan ændre form efter forløbet på et år. Dermed ligger der implicit, at det er URK's indblanding, der skaber dominansforholdet i relationen. Søren siger at *"Nu må vi efter et år se, hvad der sker. Så kan det jo være, at man siger, at nu er vi blevet best buddies og nu kan vi snakke frit, nu er det ikke et forløb mere"*. Organisationen gør, at de på nuværende tidspunkt ikke kan *"snakke frit"*, fordi de er en del af et forløb, hvor de har *"skrevet under på en kontrakt"*. Gennem kontrakten og forløbet bliver Søren en del af en formel omsorg og det medfører visse strukturer, som får betydning for den måde Søren føler, at han kan indgå i en relation med mentee i. Når året er gået og URK trækker sig væk fra relationen, er den formelle omsorgsdelovre og strukturerne ikke længere af betydning for Søren og mentee. Her åbner Søren op for, at relationen kan fortsætte gennem en uformel omsorg. Den uformelle omsorg kan ifølge Søren betyde at *"nu kan vi snakke frit, nu er der ikke et forløb mere"*. Den formelle omsorg og dens strukturer er klart til stede i Sørens mentorrelation og sætter nogle tydelige begrænsninger for, hvordan relationen kan udvikle sig.

Mentee er ikke på samme måde en del af organisationen. De har mødt URK og kender til organisationen, som en del af forløbet, men har ikke på samme måde et tilhørsforhold til URK som mentorerne. Det kan for eksempel ses ved, at Sørens mentee ikke har samme forståelse af deres relation som Søren. Han afprøver en *"venne-tilgang"* med en morgen-sms, men her overtræder han mentors forståelse af relationen. Helle fortæller også, hvordan hendes mentee, har en anden forståelse af deres relation og her bruger Helle også URK aktivt, som hjælp til at definere deres relation overfor mentee:

Helle (mentor): Ja med hende er jeg nærmest nødt til at sige til hende *"prøv at hør Røde Kors siger, at vi kun må mødes 1 gang om ugen"* for ellers bliver det sådan noget – og den vil jeg ikke ind i *"jamen hvorfor vil du ikke – hvorfor har du ikke tid til mere"*. Jeg har prøvet at sige til hende *"jeg har et fuldtidsarbejde, jeg har nogle andre ting, som jeg skal ved siden af"* og det stiller hun spørgsmålstegn ved.

(...)

At kunne sige *"der er de her faste rammer – jeg skal hjem nu. Vi må ikke mere nu for ellers kommer de og siger: puha Helle, du er en dårlig mentor"*. Der kan jeg godt lide, at jeg kan trække nogle regler ned over og sige *"det er jeg virkelig ked af, jeg blev ringet op i går – jeg må ikke"* (Bilag 4).

Helle kan bruge URK som referenceramme overfor mentee. Hun kan bruge den til at sætte grænser for deres måde at være sammen på. I de samtaler som kunne blive ubehagelige, kan de strukturer som organisationen udstikker, bruges som en form for undskyldning for, ikke at ville ses mere end de "tilladte" tre gange om måneden. Helle kan dermed bruge URK til at fastholde sin position overfor mentee og tage afstand til mentee. Organisationen bliver brugt som en undskyldning overfor mentee og ikke, som Frida påpegede tidligere i analysen, de "*mere menneskelige grunde, som at være træt*". Helle oplever, at mentee sætter spørgsmålstegn ved begrundelser som "*fuldtidsarbejde og at have andre ting, som jeg skal ved siden af*" og derfor bruges organisationens strukturer aktivt som begrundelse. I både Søren og Helles mentorrelation er der altså en mismatch mellem mentor og mentees forståelse af deres relation. Når det mismatch kommer til udtryk og blive ubelejligt for mentors forståelse af relationen, trækker mentorer på deres tilhørsforhold til URK.

Samtidig fortæller både Søren og Helle, at de ind i mellem bryder de regler, som URK har sat op, når de føler det nødvendigt:

Søren (mentor): jeg tror, at jeg tager længere tid – når det endelig er at vi er sammen. Ja, det ved jeg ikke – 4 timer eller sådan noget.

Helle (mentor): Jeg har mødtes med hende mere. Men det er også fordi, så hun haft måske 2 vigtige opgaver, som betød rigtig meget for hende. Hvor jeg er sådan "det vil jeg gerne hjælpe dig med" For hun kan ikke få hjælp andre steder (Bilag 4).

Den tilgang til organisationen som ovenstående eksempler viser, stemmer overens med La Cours blik på frivillighedens logik. Frivillighedens særlige dobbelthed og dynamik i formel og uformel omsorg kommer i spil. De frivillige bruger aktivt organisationens rammer, men når det ikke passer til mentors forståelse af behovet, bliver de overtrådt. Når mentee har 2 skoleopgaver, som betyder meget for hende, lader de frivillige ikke organisationens rammer hindre dem i at mødes mere end de opsatte 3 gange om måneden. Så mødes man på nærværets præmisser og derfor oftere. Når den frivillige til gengæld har behov for at sætte grænser for relationen, refereres der til organisationens beslutninger. Dette er netop billedet på den særlig dynamik i det frivillige felt og denne gælder dermed også i STRØM. Dobeltheden og skiftene mellem den formelle og uformelle omsorg skaber en dynamik som presser sig fremad, for at finde en stabil form. Der afsøges hele tiden, hvad der giver mening at referere til i de pågældende situationer.

Opsamling – det frivillige arbejdes særkende

På mange måder deler informanterne Anders La Cours analyse af det frivillige felts doxa. Vekselvirkningen mellem den formelle og den uformelle omsorg kommer tydelig til udtryk i analysedelen og bliver den herskende logik for det frivillige arbejdes særkende.

Man deltager i det frivillige felt, fordi man har lyst til det. Det bliver en væsentlig del af *illusio* i feltet og også en vigtig faktor i, hvad der adskiller det frivillige arbejde med et lønnet arbejde. *Illusio* betyder, at det er de løse rammer og muligheden for at praktisere uformel omsorg, som er vigtig, hvis det skal være et interessant felt, for de frivillige at deltage i og hvis det skal opretholde sit eget særkende. Det betyder også, at der bliver sat nogle særlige krav til organisationen for at *illusio* bliver opretholdt. Organisationens kan ikke på samme måde som en arbejdsplads detailstyre den frivillige. Den frivillige skal have rum til at være sig selv ellers mister *illusio* og det frivillige felt mister sit særkende. Dog spiller organisationen en aktiv rolle i mentorrelationen og den måde som mentor positionerer sig selv på overfor mentee. De frivillige kan bruge organisationens strukturer aktivt i deres relation. Organisationens indblanding i relationen er med til at skabe et dominansforhold i relationen, hvor den dominerende mentor hjælper den dominerede mentee. Mentorerne accepterer dette dominansforhold, da de bliver positioneret både udefra, men også af dem selv, som nogle med et særligt overskud, der har kapacitet til at hjælpe mentee. Det hører dermed også med til det frivillige arbejdes særkende, at der er frivillige med overskud, som hjælper brugere med mindre overskud og dermed er det frivillige arbejde præget af dominansforhold. Der er samtidig skabt en doxa i feltet, at den frivillige mentor kan noget særligt i relationen til mentee. Det er noget særligt man som frivillig kan byde ind med. Derfor er det ulønnede en præmis som de frivillige accepterer og forsvarer. Det er doxa i feltet. Mentee har dog ikke samme forståelse af de konsekvenser, som organisationens strukturer og indblanding betyder. De genkender ikke denne frivillig-bruger relation og mentee afprøver en "venne-tilgang" til mentor. Den bliver ikke imødekommet, da det ikke stemmer overens med mentors forståelse, af deres relation. Når mentee overtræder mentors forståelse af deres relation, trækker mentoren på netop organisationen til at skabe grænser i relationen. Mentor har fordel af, at have et tilhørsforhold til organisationen, som mentee ikke har. Organisationens gør det muligt for mentor at trække på den formelle omsorg, når det vurderes nødvendigt. Men som Anders La Cours' analyser viser, sker det også i STRØM, at mentorerne overtræder de formelle rammer, når det vurderes nødvendigt. Doxa med vekselvirkningen mellem den formelle og uformelle omsorg, er i høj grad også til stede i STRØM og må betegnes som et særkende for det frivillige felt.

STRØM som felt bliver positioneret som et frivilligt projekt, der adskiller sig fra andre frivillige projekter ved at være særlig ambitiøst. Det særlige ambitiøse kommer til udtryk ved, at der er handling bag ordenen. Denne konvention handler agenterne i feltet i overensstemmelse med og det er blevet en del af feltets doxa. Det er med til at skabe en gruppeidentitet i STRØM og det er gennem ihærdighed og engagement, at mentorerne bliver anset af AG'erne som legitim deltager i feltet. Det er særkende for STRØM i mængden af frivillige sociale projekter.

Hvordan begrundes de frivillige deres deltagelse i frivilligt socialt arbejde?

I følgende analysedel zoomer jeg ind på, hvorfor informanterne laver frivilligt socialt arbejde og hvad der motiverer dem til deltagelse. Grundene kan selvfølgelig være mere individuelle end det følgende optegner. Når jeg gennemlæser de transskriberede interviews, er der dog to tydelige tendenser, som går igen ved hovedparten af de adspurgte: "at gøre en forskel" og "at styrke CV". Jeg vælger i denne delanalyse at fokusere på disse og fremhæver enkelte interviewpersoner til at eksemplificere, hvilke forståelser der blandt andre kommer til udtryk i interviewene. Analysen viser også, at informanternes position i andre felter, har betydning for, hvordan de ser deres frivillige opgave som værende meningsfuld. Jeg bruger særligt position og illusio til at forstå de begrundelser, som de frivillige italesætter i interviewet. Afslutningsvis rundes delanalysen af med en opsummering, som trækker de væsentligste pointer frem.

"Det der med at få lov til at dele ud af mit overskud"

Om at gøre en forskel

At være med til at hjælpe andre og gøre en forskel, nævnes af alle deltagere som værende en væsentlig begrundelse for, hvorfor de laver frivilligt socialt arbejde. Hvad "at gøre en forskel" betyder, har dog forskellig karakter for den enkelte. Trods dette kan oplevelsen af at gøre en forskel beskrives som illusio i feltet. Muligheden for at gøre en forskel, gør det frivillige felt interessant i forhold til andre felter og det er det ønske, som binder agenterne sammen. Informanterne har brug for oplevelsen af illusio for at være i feltet, og for at det er interessant at bruge sin tid i feltet. Anders fortæller for eksempel:

Anders (mentor): Men jeg tænker, at hvis det er hyggesnak gennem et helt år - hvad er meningen så? Der skal være en eller anden funktion for mig (Bilag 6).

Hvis Anders blot "hyggesnakker", så har han ikke den fornemmelse af "mening", som skal til for at han oplever, at han gør en forskel. Hvis hans relation til mentee bestod af hyggesnak, mister han

illusio og det bliver ikke længere interessant for ham at deltage i feltet. Anders arbejder som støt-
tepædagog på en folkeskole og som frivillig på Børnetelefonen. Gennem interviewet refererer han
flere gange på erfaringer fra disse felter. De erfaringer får betydning for Anders, når han define-
rer, betydningen af at gøre en forskel. Hans position i andre felter, får dermed betydning for,
hvordan Anders anskuer STRØM som felt. Man ser det for eksempel, når han fortæller om, hvor-
dan han har gjort en forskel i en specifik situation ved Børnetelefonen:

Interviewer: Og hvad er det der gør, at du tænker, at her gør du en forskel?

Anders (mentor): Netop at jeg har nogle redskaber til at åbne op, så det ikke bare bliver en
samtale. Så netop det med at der er et fokus, der er en model eller et redskab til simpelthen -
man går systematisk til værks.

(...)

Anders (mentor): Ja. Det tænker jeg i forhold til Børnetelefonen. For der har du en time og
man sætter et mål lynhurtigt om hvad det er, at man vil opnå. Og jeg ved godt, at her har vi et
år, men så mange timer er der ikke på et år vi bruger sammen. Så hvis ikke det er meget mål-
rettet eller man først har indblik i den anden - ligesom når jeg er støttepædagog - så skal der
opbygges tillid og når den er der, så sætter man nogle mål og så er det det man arbejder med
(Bilag 6).

Anders forståelse af at gøre en forskel er, at sætte nogle mål og opnå dem. Han fortæller selv
hvordan systematikker og modeller er redskaber til, at han kan opnå de mål, som han sætter sig.
Anders trækker på hans kendskab fra felter, som også arbejder med udsatte børn. De kapitaler
tager han med over til STRØM og forventer habituel, at de også giver symbolsk kapital i dette
felt:

Anders (mentor): (...) altså jeg er støttepædagog normalt og der får jeg sådan en pædago-
gisk/psykologisk vurdering, som jeg kan gå ud fra, så jeg har et indblik: hvad er arbejdsfunk-
tionerne, det har jeg ikke rigtig som frivillig mentor - det skal komme frem gennem samtale. Og
der, hvis der ikke er en rettesnor, et redskab i samtalemønstre man følger sådan slavisk, ja-
men så bliver det sådan lidt hipt som hap.

(...)

Anders (mentor): For barnet er indstillet til at have en mentor af en grund. Og hvis det bare er
hyggesnak, hyggesnak, hyggesnak - så skal grunden gerne være, at barnet skal lære at hygge-
snakke eller åbne op for en mentor - for en anden voksen. Og det er der sikkert nogle, som
har rigtig svært ved, men så skal det være et mål - hvis målet ikke er det, jamen, så skal man
tidligt i forløbet finde ud af hvad der er mål. Og det blev jeg ikke præsenteret for - altså hvor-
for er han indstillet (Bilag 6).

I citatet kan ses, at Anders oplever en vis frustration over, at hans habituelle tilgang til "arbejdsopgaven" ikke bliver mødt i feltet STRØM. Anders ønsker ikke at styre i blinde, men vil gerne have viden om den enkelte mentee. Derfor efterlyser han nogle rettesnore og redskaber, så han kan opnå den viden. Måden for ham at opfylde Illusio at gøre en forskel er udfordret, grundet hans position som "erfaren" i tilsvarende, men andre felter. Han får ikke stillet de redskaber til rådighed, som ville betyde, at han kan indtage samme position som erfaren i STRØM. Anders skelner ikke mellem felterne frivilligt arbejde og lønnet arbejde og derfor forventer han, at doxa, den måde man tænker i felterne, er ens. Anders har fokus på den formelle del af omsorgen og her oplever han ikke, at URK stiller de redskaber til rådighed, som Anders søger, for at han kan føle en fyldestgørende illusio. For ham betyder at gøre en forskel, at se en tydelig udvikling og derfor efterspørger han et projekt med tydelige mål.

Helle er en mentor, som ikke har samme fokus på et mål og hvad det enkelte barn skal opnå i forløbet. Hun fortæller om oplevelsen til det første klyngemøde:

Helle (mentor): Men jeg synes også, at første møde bar præg af, at mange gerne ville finde ud af, hvorfor det var, at mentee var i et forløb. Og det var ikke lige den indstilling, som jeg selv havde til det, så det skulle jeg også sådan lige sluge også. Så det virkede lidt som om, at de så dem som et projekt og det synes jeg måske ikke var så passende. Men det er igen også hvordan vi er forskellig med vores indgangsvinkel til ting (Bilag 4).

Helles tilgang til mentorrollen er på mange måder en modsætning til Anders' forståelse. Helle skulle "*lige sluge*" at folk gerne ville vide, hvorfor deres mentee var i et forløb og at "*de så dem som et projekt*". Dermed indtager hun en position som mentor, hvor "projektgørelsen" af mentee skal minimeres. Helle begrundes dog stadig sin deltagelse i feltet, med ønsket om at gøre en forskel:

Helle (mentor): Det er også rart sådan at vide, at man gør en forskel for et andet menneske, det synes jeg da er rart. Jeg kan også mærke, at det giver mig utroligt meget, for jeg bliver jo glad, fordi hun bliver glad, for det jeg gør (...) Men det er da helt klart også det her med at se en udvikling og være med til den, det synes jeg egentlig er rigtig inspirerende. Og det er også sådan derfor jeg gør det egentlig. Tror jeg (Bilag 4).

Helle forståelse af, at gøre en forskel er, at mærke at mentee bliver glad og at se mentee udvikle sig. Når dette sker "*giver (det) mig utroligt meget, for jeg bliver jo glad*". Det er en følelse, mere end et målbart mål, som opfylder illusio for Helle. Helle skal mærke, at hun bliver glad, det skal give hende noget og hun skal føle sig inspireret. På den måde har Helle et fokus på at få en subjektiv følelse ud af relationen, som er anderledes end det fokus for eksempel Anders har. Helle, som

er uddannet psykolog, adskiller også tydeligt hendes professionelle felt fra hendes frivillige arbejde. I interviewet snakker vi om at udfylde måleredskaberne, og her fortæller Helle, hvordan hun ser sin opgave som mentor:

Helle (mentor): Min opgave som mentor, det er ikke at udrede et barn, for at vide hvordan hendes psykologiske tilstand er. Det er jeg ikke egnet til (Bilag 4).

Helle adskiller sin position i hendes professionelle felt, fra hendes position i det frivillige arbejde. Dette kan både forstås som, at hun forsøger at beskytte sin faglighed, ved at psykologer skal have monopol på opgaven at vurdere "*psykologiske tilstand*". Det er ikke en opgave en frivillig skal varetage, det er hende som psykolog, der varetager den type opgave. Hun adskiller felterne og felternes opgave. Det kan også forstås som det, der adskiller det frivillige arbejde fra det lønnede arbejde for Helle. I analysen er tidligere brugt Helles udsagn om "at hun ikke er interesseret i mere arbejde" og hvis hun skal begynde at vurdere psykologiske tilstande hos mentee, så smelter de to felter sammen for Helle. I det frivillige arbejde har Helle fokus på den uformelle omsorg. Det er muligheden for, at være tilstede på nærværets præmisser og Helles subjektive følelse af at være glad, som opfylder *illusio* hos Helle.

De to AG'ere indtager i projektet en anden formel position end mentorerne. De arbejder "bag linjen" og organiserer rammerne for projektførelsen. De vægter i første omgang ikke at gøre en forskel særligt højt for deres engagement:

Frida (AG): Ja, jeg tænkte sådan "åhh jeg gider ikke - jeg behøver sgu ikke gøre en forskel". Det handler om mig selv.

Rikke (AG): (griner) Det tænkte jeg også lidt først (Bilag 5).

De deler ikke i første omgang *illusio* med positionen "mentor", men har et større fokus på, hvad de selv kan få ud af deltagelsen. Det er en afvisning af den umiddelbare logik, som er knyttet til frivillighed. Men som vi snakker videre spiller følelsen af, at gøre en forskel alligevel en rolle:

Rikke (AG): (...) For det var alligevel - det var ikke tilfældigt, at det blev Ungdommens Røde Kors i forhold til noget andet kommunikationsarbejde.

Frida (AG): Nå ja...

Interviewer: Hvad mener du med det?

Rikke (AG): At det var vigtigt for mig, at det var noget - at det var - at det var noget, hvor jeg følte, at jeg gjorde en forskel.

(...)

Rikke (AG): Det er sådan en - det giver mening (..) Øh - jeg tror bare også, at det er et eller andet drive for mig faktisk. For at ligge mange timer i noget - det vil jeg hellere, hvis jeg kan se,

at der er et eller andet socialt sigte i det end hvis det handlede om bare at skulle sælge et produkt eller et eller andet. Jeg tror faktisk også, at det betyder rigtig meget for min motivation. Egentlig (Bilag 5).

Frida taler sig også ind i, at det ikke er ligegyldigt hvilket projekt, hun ligger sit frivillige arbejde i:

Frida (AG): Men altså for eksempel, så var det fordi det var et integrationsprojekt på en eller anden måde. Og det synes jeg bare er mega spændende og også sådan samfundsmæssigt - hvordan gør vi med denne her problemstilling, som vi står overfor og som bare bliver større og større.

Og så synes jeg, at det her var spændende. Og som du siger - jeg havde ikke gjort det - jeg havde ikke valgt det - det var jo det her projekt jeg valgte. Det var ikke bare frivilligt arbejde (Bilag 5).

Så trods den første reaktion hvor de deltager i det frivillige arbejde for sin egen skyld, bliver konteksten og det at gøre en forskel vigtig ved senere eftertanke. Frida italesætter det dog, som at have valgt et "projekt" frem for, at have valgt et frivilligt arbejde. Det passer fint til pointen tidligere i analysen, hvor Frida positionerer STRØM som værende særligt ambitiøst i forhold til andet frivilligt arbejde og at hun ikke har lavet frivilligt arbejde før, fordi hun ikke gider "sådan noget lalle-noget". Ved at italesætte STRØM som et projekt, frem for et frivilligt arbejde, understreges Fridas positionering af STRØM som noget "andet" og særligt i forhold til andre frivillige projekter. For Rikke blev organisationen Ungdommens Røde Kors aktivt valgt. Organisationen bliver garanteret for, at det er et projekt, hvor man får muligheden for, at gøre en forskel. Det beskrives, hvordan det er et "drive" for Rikke og at det betyder meget for hendes motivation. Det bliver dermed vigtigt for hendes oplevelse af at være grebet af spillet, at det har et "socialt sigte". Rikke taler sig ind i samme illusio som mentorerne. Frida beskriver også, hvordan hun aktivt har valgt STRØM som projekt frem for alle mulige andre. For hende er det særligt at gøre en forskel i et integrationsprojekt som bliver illusio i feltet.

"Det lyder ikke så pænt at sige"

CV som en grund til at lave frivilligt arbejde

Som tidligere beskrevet i kapitlet "Metodisk design", blev informanterne præsenteret for en række udsagn. Her skulle de blandt andet vurdere, hvor højt de vægtede det enkelte udsagn, som begrundelse for at lave frivilligt socialt arbejde. "At det styrker CV og jobmuligheder" var et af udsagnene og i alle interviewene blev der snakket påfaldende om dette udsagn. For to af informanterne, Thomas og Anders, var CV og jobmuligheder ikke en grund, som de vægtede højt i deres frivillige arbejde:

Thomas (mentor): Jeg forestiller mig ikke, at jeg skal arbejde et sted, hvor at jeg vil skrive det her på mit CV (...) jeg regner ikke med at jeg skal være sådan en almindelig form for lønslave, så jeg skal ikke overbevise nogle arbejdsgiver om, hvad jeg kan. Jeg skal selv være med til at skabe mit job (Bilag 7).

Anders (mentor): Jamen jeg tænker, at hvis du har tid til frivilligt arbejde - så kan det oftest være, at man er uden job, det kunne være en vej ind på arbejdsmarkedet, det kunne det godt. Så den vil jeg gi - for jeg kan se, altså nu er jeg i job og laver alt muligt andet. Jeg har svært ved at få tid til, at være frivillig. Men jeg gør det, fordi jeg ikke kan lade være.

Interviewer: Ja - men kunne der ikke være mange, der havde det på samme måde?

Anders (mentor): Det kunne der sikkert godt - jeg kender bare ikke så mange der har det (Bilag 6)

Thomas er i en position i hans arbejdsliv, hvor hans CV ikke skal være med til at give ham et job. Han skal ikke ud og sælge sig selv til en kommende arbejdsgiver og derfor har et CV med frivilligt arbejde ikke værdi for ham. Frivilligt arbejde kan ikke bruges som en kapital, der kan veksles til symbolsk kapital og give adgang i andre felter. Derfor vægtes det ikke for Thomas.

Anders, som er i en fast stilling, deltager heller ikke i det frivillige arbejde, for at styrke sit CV. Han gør det "*fordi jeg ikke kan lade være*". Han taler sig dermed ind i en særlig position i det frivillige arbejde, for "*han kender ikke mange, som har det sådan*". Der optegnes dermed to modsætningsfulde positioner i feltet. At lave frivilligt arbejde fordi man ikke kan lade være eller fordi man vil styrke sit CV. De to positioner kan give spændinger og skabe kampe i feltet. Kampene mellem de to positioner, kan være med til at forandre feltet over tid. Noget tyder da også på, at det at gøre frivilligt arbejde på grund af CV, er en position, som er svær at indtage og som ikke anerkendes fuldt ud af feltet:

Maja (mentor): Men når man så kommer til sådan en undersøgelse, så åhh, så vil man gerne lave det lidt pænere eller sådan (Bilag 4)

Rikke (AG): Ja, jeg tror også, at jeg bliver nødt til at tage den her, selvom jeg synes, at det er lidt irriterende.

Frida (AG): Ja, det er lidt irriterende

Interviewer: Altså at det styrker CV og jobmuligheder?

Rikke (AG): Ja... (Bilag 5)

Rikke (AG): Men jeg tror også at CV ligger ret højt (Bilag 5)

Frida (AG): Ja, men måske ikke nummer to - måske nummer tre fordi folk er lidt bange for at sige det.

Rikke (AG): ja, det lyder ikke så pænt at sige (Bilag 5)

Rikke (AG): Det er fordi folk ikke tør sige det med CV'et. (Bilag 5)

Frida (AG): Ja, den der med dit CV, men vi vidste jo godt, at det ikke er så smart at sige højt (Bilag 5).

Det er *"ikke smart at sige højt"*, noget man ikke *"tør sige"*, det er *"irriterende"* og det ser ikke *"pænt ud"*. At lave frivilligt arbejde på grund af CV bryder med den tilladte illusio. Gennem alle interviewene hægtes det sammen med negative tillægsord. Dette til trods for at flere af informanterne fortæller, at det har en betydning for, hvorfor de personligt laver frivilligt arbejde. Hvis man indtager denne position, sætter det de frivillige i en dominerede position, da det af feltet ikke opfattes som en anerkendt interesse for feltet. Det faktum at nogle af informanterne alligevel fortæller, at CV'et har en betydning for, at de laver frivilligt arbejde, kan ses som, at det er en kapital der anerkendes i andre felter. Helle fortæller for eksempel hvordan frivilligt arbejde er noget af det, som giver kapital hos jobsøgende og på linkedin:

Helle (mentor): Ja – og den der tror jeg også – for vi får hele tiden af vide – eller nu sidder jeg og er konsulent for jobsøgende og frivilligt arbejde er noget som skal nævnes – det bliver også nævnt på linkedin (Bilag 4).

Hvad der ikke er kapital i et felt, kan godt give kapital i et andet felt. De informanter som udtrykker, at de også *gør* frivilligt arbejde på grund af CV, er alle i en position, hvor de snart skal ind på jobmarkedet eller ønsker en anden stilling. For eksempel Helle som gerne vil skabe sig en bredere jobprofil:

Helle (mentor): Man ja, jeg tænkte nemlig at det også fordi, at jeg så der var den her mentor-uddannelse eller kursus og noget andet lignende, at det så var noget jeg kunne tage med og igen bruge på mit CV i forhold til noget videreudvikling af mine kompetencer, så jeg får en bredere jobprofil (Bilag 4).

Eller Frida som gerne vil væk fra hendes job som lærer:

Frida (AG): Ja, men det er fordi, at jeg gider ikke være lærer hele mit liv. Og jeg vil gerne faktisk - jeg vil faktisk virkelig gerne lave sådan noget her som vi *gør* - i mit liv - i mit arbejdsliv. Men altså min uddannelse og sådan noget *gør* jo bare, at det er nemmest at få et lærerjob. Så der skal man ligesom have noget andet og vise, at man også kan det (Bilag 5).

Eller Rikke som gerne vil have noget erfaring, så hun kan søge nogle bestemte stillinger, når hun er færdig med sit studie:

Rikke (AG): Øhm - for mig, altså egentlig - egentlig også en mulighed for, at prøve nogle ting af. Jeg har læst kommunikation og jeg kunne godt tænke mig, at hvis jeg skal arbejde med kommunikation, vil jeg gerne gøre det for en organisation for eksempel eller noget socialt arbejde af en eller anden art. Så jeg tænkte også meget, at det var en mulighed for at prøve sådan noget arbejde af, for det kan være svært at få noget lønnet arbejde nu, når jeg ikke har nogen erfaring (Bilag 5).

De har alle tanke på, hvordan de kan bruge deres deltagelse i det frivillige felt, til at skabe symbolsk kapital i andre felter. Det frivillige arbejde kan være med til at give dem en ønskværdig position i et specifikt felt.

Interviewmaterialet giver udtryk for, at doxa i feltet er ved at ændre sig på dette område. Det har været doxa i feltet, at man ikke deltager, for at få noget på CV'et, men udelukkende at altruistiske grunde. Det er i hvert fald ikke legalt eksplicit, at begrunde sin deltagelse med at forbedre CV. Det har ikke givet nogen fremtrædende position i feltet, når man har udtrykt, at det er grunden til at deltage i feltet, muligvis har man slet ikke fået lov til, at blive en del af feltet. Jeg forstår det som en kamp i feltet, at nogle positioner kæmper for, at det skal anerkendes, at CV også spiller en rolle for deltagelse i feltet. Det er en kamp om, at doxa ændres og hvad der er okay at sige i feltet. Frida fortæller om en oplevelse til et lederkursus i URK, hvor der er blevet snakket om "CV-ryttere"

Frida (AG): Kan du ikke også huske det til vores ledermodul - lederudviklingsmodul - der var der en der sagde, at "jamen, det er også bare de der CV-huntere"

Interviewer: CV-ryttere?

Frida (AG): CV-ryttere - ja. Og så var der nemlig én der sagde "men jeg gør det faktisk også for, blandt andet at styrke mit CV - det skal jeg da ikke ligge skjul på". Og der blev der lidt stille - og alle sad og tænkte, det gør jeg også. Men der var ikke så mange som sagde det, for det er jo en lidt klam måde vores samfund er bygget op på. At det er så svært at få job, så du bliver nødt til at arbejde frivilligt og så gør du det i en organisation, hvor det også er et stort hjerte (...) Jeg tror lidt - eller jeg tror, at der godt kan ligge en fordom omkring, at hvis man gør det på grund af sit CV, så gør man det ikke af sit hjerte eller fordi man vil gøre en forskel og det måske har været tanken med frivilligt arbejde engang. Men så kommer man hurtigt til at tænke, at så er det kun på grund af CV og så snart den person så har fået det job, den vil ha, så ryger det frivillige arbejde. Eller jeg ved ikke om der er en eller anden sådan noget egoistisk i noget, som egentlig skulle handle om, at hjælpe andre.

Interviewer: Så der er noget med at det frivillige arbejde - det lever af noget andet end de her egoistiske lyster?

Frida (AG): Ja, altså drømmen om det. Eller visionen (Bilag 5).

Der er en kamp om doxa og hvad der skal anerkendes af feltet. Det bliver tydeligt i feltet, når den gængse forståelse udfordres. Frida beskriver også, hvordan det er drømmen eller visionen om frivilligt arbejde, som *"lever af noget andet end de her egoistiske lyster"*, men tegner igen op, at virkeligheden ser anderledes ud. Maja og Helle understreger også, hvordan det ikke passer til feltets doxa:

Maja (mentor): Det er fordi, at det er selvisk. Men jeg synes, at det er okay, at man gør det.

Det er slet ikke det. Det er 100 % okay, at man gør det – jeg synes at det er så fint, at man får et godt CV.

Helle (mentor): Men det er jo også lidt det her med, at man går ind i noget frivilligt arbejde, for at få noget ud af det. Altså jeg tror lidt at det er den tankegang (Bilag 4).

Doxa i feltet er dynamikken mellem den formelle og uformelle omsorg, hvor der er behov for, at omsorgen kan ske på nærværets præmisser. Her sættes brugeren i første række og det er brugeren, som man tager hensyn til i balancen mellem formel og uformel omsorg. Det er det, som frivillige er enige om, det er det som konstituerer feltet og som man ubevidst accepterer ved at deltage i feltet. Det er den legitime position at indtage i feltet. Indtager man en position, hvor man laver frivilligt arbejde motiveret af CV, så kan det udfordre den eksisterende doxa og dermed kan de positioner som udtrykker CV som motivation blive set som mindre legitime i feltet. Derfor tillægges CV tillægsord som *"ikke lyder pænt"*, *"ikke smart"* og noget som er *"irriterende"*.

Opsamling – hvorfor deltage i frivilligt socialt arbejde.

At gøre en forskel er det som binder agenterne sammen i feltet. Det er det, som de vil opnå ved deltagelse i feltet og det er det, som deres handlinger forsøger at realisere. At ville gøre en forskel er illusio i feltet. Gør de frivillige ikke en forskel, bliver feltet uinteressant for dem at deltage i. Det er dog forskelligt, hvad der skal til for at den enkelte oplever, at illusio er tilstede. Realiseringen af illusio varierer fra person til person. For en af informanterne er det følelsen af, at gøre et andet menneske glad, for en anden mentor er det at opnå specifikke mål og for en tredje er en samfundsmæssig interesse med problematikken integration, som man søger at bidrage til. Det betyder også, at der er stor forskel på i hvilken udstrækning, de frivillige ser et behov for de formelle rammer som URK sætter. Nogle mentorer spørger efter flere formelle rammer, som der skal ageres indenfor, hvor andre har mere fokus på nærværets præmisser og vægter den uformelle omsorg højt.

Det ses i analysen, at det kan have betydning, hvilke andre felter man omgås i, for hvordan man griber det frivillige arbejde an, samt hvilke forventninger man har til sin deltagelse i feltet. Dog er der ikke en entydig tendens. For eksempel trækker en mentor på sin position i sit faglige felt og får opfyldt *illusio*, når de to felter ligner hinanden. Det bliver positivt for deltagelsen i det frivillige felt, at det ligner hans arbejdsfelt. En anden mentor adskiller tværtimod det frivillige felt med sit arbejdsfelt og vil ikke trække de kapitaler, hun har i sit professionelle job over i det frivillige felt. For hendes deltagelse og opfyldelse af *illusio* er det vigtigt, at det frivillige felt adskiller sig fra arbejdsfeltet.

Foruden lysten til at gøre en forskel, er CV og at styrke CV begrundelser til at deltage i det frivillige felt. Det er særligt for frivillige som af forskellige årsager, står overfor et jobskifte, at CV'et bliver brugt som en grund til deltagelse i feltet. Frivilligt arbejde forventes anerkendt i andre felter som kapital og kan dermed veksles til symbolsk kapital for agenten i et felt, som han eller hun ønsker at blive deltager i. CV anerkendes dog ikke som en fuld legitim grund til deltagelse i det frivillige felt, da det ikke stemmer overens med feltets *doxa*. Det ses blandt andet ved, at når CV omtales som grund til deltagelse følges det med negative tillægsord. Når man bruger CV som grund til deltagelse i feltet, indtager man en position som domineret, da det går i mod *doxa* i feltet. Det betragtes som uforeneligt med den grundlæggende *illusio*, hvor man deltager i feltet, fordi man har et ønske om, at ville gøre en forskel for andre

I analysen ses det dog også, at det er en kamp som kæmpes i feltet og som muligvis er ved at ændre *doxa*. CV bliver en mere legitim grund til deltagelse og det beskrives som drømmen eller visionen, at det ikke spiller ind i frivilligt arbejde.

Hvordan forstår de frivillige måleredskaberne og hvordan påvirker de den frivillige i det frivillige sociale arbejde han/hun udfører?

Tredje og sidste delanalyse sætter fokus på måleredskaberne og hvordan de frivilliges møde med disse har været. Måleredskaberne får både ord som *"bedre end forventet"*, *"intetsigende"* og *"jeg var meget, meget sur over evalueringsskemaet"* med sig. Som i delanalyse to læser jeg nogle tydelige tendenser, som går på tværs gennem interviewene og de bliver udgangspunktet for delanalysen. Der er en tale om en udvælgelse, som er lavet på baggrund af mange gennemlæsninger af de transskriberede interviews. Jeg trækker på de analytiske pointer som er fremkommet i analysedel et og to, til at forstå hvad der ligger til grund for informanternes oplevelse med måleredskaberne. Jeg bruger informanterne som repræsentanter for de positioner, man kan indtage i feltet. Delanalysens væsentligste pointer drages frem i en afsluttende opsummering.

”Det giver noget kvalificeret snak”

Når måleredskaberne giver værdi for de frivillige

Flere af de frivillige ser måleredskaberne som et positivt redskab. Måleredskaberne kan åbne op for snakken, både mellem mentor og mentee samt på klyngemøderne mentorerne imellem. Frida oplever for eksempel, at måleredskaberne opkvalificerer arbejdet i STRØM. Hun fortæller, at mentorerne i hendes klynge, har taget godt imod måleredskaberne:

Frida (AG): Jeg vil sige - jeg synes faktisk, at det var bedre end jeg havde forventet og jeg synes faktisk, at det giver mere mening end jeg havde forventet. Og jeg synes at det opkvalificerer arbejdet og det gør det synligt, hvad det er, det kan (...) For så kan det hurtigt godt blive lidt tilfældigt hvad det er man gør - men det her med, at man kan se hvor er det nu, at vi skal hen - det tror jeg er meget vigtigt.

(...)

Frida (AG): Det giver noget kvalificeret snak.

(...)

Frida (AG): Jamen, det har de (mentorerne red.) bare taget sindssygt godt imod (...) Og så sagde de bare "jamen de synes bare at det virkede så professionelt og det gjorde, at de også kunne se, hvorfor de gjorde ting og holdt dem lidt til ilden på en eller anden måde" Sådan at man refererede lidt til nogle på en eller anden måde (Bilag 5).

Vi har i delanalyserne set, at Frida positionerer STRØM som et særligt ambitiøst frivilligt projekt, og noget af det som hun kendetegner ved STRØM er, at der er handling bag ordene. Måleredskaberne bliver et værktøj til at slå hendes positionering fast. Med ord som *”opkvalificerer”*, *”synlig”* og *”professionelt”* giver Frida måleredskaberne en positiv værdi. De bliver en måde Frida kvantitativt kan vise, at der er handling bag ordene, at projektet opnår resultater og at det ikke er, det Frida tidligere har kaldt et *”lalle”* frivilligt projekt. Måleredskaberne bliver et værktøj, hvor Frida aktivt kan positionere STRØM fra andre frivillige projekter. En positionering som kan have betydning for Frida. Analysen har tidligere vist, at Frida taler sig ind i en position, hvor hun gerne vil bruge de erfaringer, hun får gennem STRØM til at kunne søge et andet job end sit lærerjob. Hun vil gerne *”lave sådan noget her som vi gør – i mit liv – i mit arbejdsliv”*. Frida har derfor en interesse i, at projektet virker professionelt og at det er kvalificeret, så det kan give hende deltagelse i andre felter eller en anden position i samme felt. Med måleredskaberne kan hun give STRØM en symbolsk værdi, som er let at præsentere i andre felter. Måleredskaberne understøtter den professionalisme og det kvalificerede arbejde som er af væsentlig betydning for, at Frida får opfyldt den del af feltets illusio, hvor man deltager på grund af lyst.

Anders er også meget positiv for måleredskaberne. Han fortæller, hvordan han har oplevet, at måleredskaberne har ændret hans mentorrelation i en positiv retning:

Anders (mentor): Da jeg tog måleredskab 3 og præsenterede det for min mentee, så ændrede hele relationen - fra at være en hyggerelation - altså man er sammen om, vi var sammen om karate og snakkede om karate og karate og karate og karate. Så åbnede det sig op for ved at jeg kunne se, hvor han satte sine smileyer. Så gav det mig rum for, hvad der er at snakke om - hvad er relevant. Dels hvad der går rigtig godt, men også hvad der ikke går godt.

(...)

Anders (mentor): Det har i hvert fald, fået mig på sporet, hvad er det, at han har behov for, fordi i starten, han ville bare karate (...) det var bare det hele samtalen handlede om - det karate. Så lukkede vi den ned og så skulle vi finde på noget nyt og så startede vi med det skema, og så kunne jeg se, at der var en retning at gå og så har vi fået nogle samtaler (Bilag 6).

Anders oplevelse er, at kunne bruge måleredskaberne til at sætte en ny retning i mentorforløbet. Han kan bruge måleredskaberne til at finde ud af, hvad der er relevant for dem at snakke om og lade det skabe retning i deres mentorforløb. Vi har tidligere i analysen set, at Anders' forståelse af at få opfyldt illuso "at gøre en forskel" er, at sætte nogle mål for mentee, at opnå dem og dermed se en udvikling hos mentee. Måleredskaberne støtter Anders i at finde ud af, hvor det er relevant, at støtte op om omkring mentee. Anders' mentee sætter nogle smileyer ud fra forskellige udsagn i måleredskaberne. Der hvor mentees smileyer er mindst glade bliver udgangspunktet for Anders og mentees mentorforløb. Det er dermed Anders som mentor, som positionerer sig til at have definitionsmagten til at vurdere, hvad der er relevante snakke i deres mentorforløb. Anders får positioneret rollen som mentor som én, der skal hjælpe mentee med at opnå specifikke mål. Dermed er mentor den dominerende i relationen. Måleredskaberne bekræfter og understøtter denne forståelse samt at Anders får opfyldt illuso af hans forståelse af at gøre en forskel.

Det blev tidligere vist i analysen, at Anders ikke skelner mellem de forskellige felter, som han deltagere i, men aktivt refererer og bruger erfaringerne fra felterne. Hans forventninger til STRØM's doxa er baseret på, den doxa han oplever i tilsvarende, men andre felter. Måleredskabet passer til hans forståelse af, hvordan doxa i feltet er:

Anders (mentor): Ja. Det tænker jeg i forhold til Børnetelefonen. For der har du en time og man sætter et mål lynhurtigt om hvad det er, at man vil opnå. Og jeg ved godt, at her har vi et år, men så mange timer er der ikke på et år vi bruger sammen. Så hvis ikke det er meget målrettet eller man først har indblik i den anden - ligesom når jeg er støttepædagog - så skal der opbygges tillid og når den er der, så sætter man nogle mål og så er det det man arbejder med.

Anders (mentor): (...) jeg er støttepædagog normalt og der får jeg sådan en pædagogisk/psykologisk vurdering, som jeg kan gå ud fra, så jeg har et indblik: hvad er arbejdspunkterne, det har jeg ikke rigtig som frivillig mentor - det skal komme frem gennem samtale. Og der, hvis der ikke er en rettesnor, et redskab i samtalemønster man følger sådan slavisk, jamen så bliver det sådan lidt hipt som hap. Det var rart at opleve, det her evalueringsskema og faktisk et af punkter - hvordan snakker du med andre - har du andre voksne at snakke med, tror jeg det var - der sagde han "nej". Og det åbnede op for nogle samtaler, så der var et eller andet ud over ikke noget (Bilag 6).

Måleredskabet (Anders kalder det evalueringsskema) støtter ham i at arbejde ligesom på Børnetelefonen, hvor han lynhurtigt skal kunne sætte et mål. Det støtter ham i at arbejde, som når han er støttepædagog, hvor han arbejder ud fra en pædagogisk/psykologisk vurdering. Med måleredskabet får Anders derfor mulighed for at trække på hans kapitaler fra andre felter og hans habituelle tilgang til gruppen udsatte børn og unge bliver imødekommet. Måleredskabet gør det frivillige arbejde genkendeligt for Anders og samtidig passer måleredskaberne med Anders' *illusio* om, hvad det betyder for ham at gøre en forskel. Måleredskaberne støtter Anders i hans forståelse af det frivillige arbejde.

Helle har oplevet, at måleredskaberne kan give en viden om mentee, som hun ikke havde i forvejen:

Helle (mentor): Så kiggede jeg senere på, hvad det var, at hun havde skrevet og så så jeg, at hun havde noteret et sted, at hun var lidt ensom. Så det er da bestemt noget jeg har – på trods af, at jeg er så negativ overfor den der – så har det da sat nogle tanker i gang. Så det er også noget jeg føler, at jeg på et eller andet tidspunkt skal – altså det kører hele tiden i mit baghoved et eller andet sted, at hun har noteret, at hun er ensom (Bilag 4)

Mentee har noteret i måleredskabet, at hun er ensom. Denne viden får Helle, efter mentee har udfyldt måleredskabet. I fokusgruppen reagerer Søren på dette. Han tillægger ikke denne viden særlig værdi på grund af den måde, som den er fremkommet:

Søren (mentor): Men jeg tænker også – nu sagde du det der ensom igen. Det havde jo været meget federe, hvis hun havde sagt det selv.

Helle (mentor): Ja, lige præcis. Også fordi nu ved jeg jo heller ikke rigtig om jeg skal spørge ind til det.

Søren (mentor): Nej, det synes jeg ikke.

Helle (mentor): Nej, det er også det. Jeg har ikke tænkt mig at...

Søren (mentor): Det vil være en kæmpe sejr for jer begge, for forholdet, hvis hun havde sagt, at det var hun egentlig lidt (Bilag 4).

Søren mener, at det *"havde jo været meget federe"* og *"en kæmpe sejr for jer begge, for forholdet"* hvis mentee selv havde sagt til Helle, at mentee følte sig ensom. Den formelle omsorg i form af måleredskaberne bliver her ikke værdsat på samme måde, som den uformelle omsorg. Hvis viden om mentees ensomhed var fremkommet gennem den uformelle omsorg, som bygger på en tillid og tro på den modsatte part, havde denne viden haft værdi. Søren mener da heller ikke, at der skal handles på baggrund af den nye viden. Han råder Helle til ikke at spørge ind til det. Søren adskiller den viden som fremkommer gennem den formelle omsorg og den uformelle omsorg i relationen. Det viser, som også set hos andre mentorer i analysen, et flersidigt billede af Søren. Vi så tidligere i analysen, at Søren adskilte sin relation med mentee med *"sit eget liv"*. I det tilfælde positionerede han sig selv aktivt som noget andet end en ven. Med ovenstående eksempel positionerer han sig som noget andet end organisationen, da han ikke tillægger den viden URK får gennem måleredskaberne som værdifuldt og noget som skal handles på. Det understreger frivillighedens dobbelthed og dennes logik.

"Der er flere gange, hvor jeg har lyst til, at der skal være en boks, hvor jeg kan skrive - tilføje noget"

Hvor valide er resultaterne?

Flere af informanterne har en oplevelse af, at det kan være udfordrende at udfylde måleredskaberne fyldestgørende. Der medfører en tvivl om, hvor valide resultater måleredskaberne opnår. Oplevelsen er, at svarmulighederne ikke er fyldestgørende eller at mentee har svært ved at vurdere sig selv.

Rikke fortæller om sin oplevelse:

Rikke (AG): Jeg synes egentlig godt, at det kan være meget spændende, men jeg tror bare at for eksempel i de der baggrundsmålinger - altså der har jeg måske nogle gange følt, at det er lidt tilfældigt nogle af de ting, som blev tastet ind. For der ikke lige helt var den kasse eller

Frida (AG): Ja, helt sikkert.

Rikke (AG): Og det er irriterende hvis man lidt har den følelse, for så synes jeg også lidt at dataen får en anden - den data som man kan udtrække, får lidt en anden værdi end hvis jeg synes, at det gav helt vildt meget mening, at sidde med da vi udfyldte dem.

(...)

Rikke (AG): Der er flere gange, hvor jeg har lyst til, at der skal være en boks, hvor jeg kan skrive - tilføje noget. Og jeg synes, det der er ved spørgeskemaerne nogle gange, den der rigtige irriterende følelse af, at man bliver nødt til at klikke noget af, men man ved, at det her kan godt blive misforstået, hvad der egentlig ligger af betydning i det. Og der tror jeg - det ligger meget i min natur, det der med at skulle begrunde eller skrive, hvis det ikke er helt er det,

at man så lige kan skrive en kommentar til eller et eller andet. Og det synes jeg godt, kan være lidt frustrerende at sidde med, den der følelse (Bilag 5).

Når Rikke oplever at udfylde måleredskabet, og hun ved "*det her kan godt blive misforstået*" og at det er "*lidt tilfældigt nogle af de ting, som blev tastet ind*", så kan det udfordre illusio at gøre en forskel af to grunde. For det første kan Rikke opleve, at selve aktiviteten hvor måleredskaberne skal udfyldes, ikke hjælper til at gøre en forskel. For det andet når Rikke oplever, at afkrydsningen er tilfældig, kan hun ikke stole på måleredskabets resultat, som skal være med til at fortælle hende og omverdenen, om hun rent faktisk har gjort en forskel. Kvantitativt, gennem måleredskaberne, kan Rikkes følelse af illusio blive udfordret.

Mentorerne Thomas og Anders sætter også spørgsmålstegn ved, hvor valide resultater måleredskaberne opnår. Deres oplevelse er, at mentee placerer sig "meget tilfreds" på de fleste spørgsmål, der spørges til:

Thomas (mentor): For det er - jeg synes det er meget svært, at få valide resultater det vil sige, at - især med den her formåling som man lavede en af de første gange med sin mentee - mentee, nu har jeg endda en af de ældre - har svært ved at forstå spørgsmålet plus at man sidder i en relation, hvor man ikke kender hinanden særlig godt og mentee gerne vil please. Og så ender det med "nå men hvordan har du det?" - "Jamen jeg har det godt!" og formålet er jo, at få nogle unge, der har det mindre godt, til at få det bedre. Så hvis de giver topscore til det hele, så er det sådan - hvad kan vi så bruge det til? (Bilag 7)

Anders (mentor): Ja - de styrer verden, verdens navle. Så han ville ikke tabe ansigt i forhold til relationer. Så det var sjældent at den kom helt ned i, helt ud i - hvis det var noget, som kunne tolkes af mig, at han var svag. Altså så røg den fra helt enig ned til enig - for de alle sammen, de var faktisk så vidt jeg husker helt enig eller så var det helt uenig (Bilag 6).

De nævner begge som begrundelse, at mentee gerne vil "*please*" og "*ikke tabe ansigt*" i relationen. Både Thomas og Anders positionerer sig i deres rolle som mentor, som én der har overskud, til at hjælpe én som har brug for det. De er den dominerende part i relationen. Både Thomas og Anders oplevelse viser, at det ikke er den forståelse af relationen, som mentee har. Mentee vil ikke vise svaghed og er ikke indstillet på, at påtage positionen hvor han/hun skal hjælpes af en mentor med overskud. Mentee ser ikke sig selv, som en del af en hjælper-relation, men derimod i en relation, hvor det er vigtigt for mentee, at vise overskud og at han/hun har det godt. Måleredskabet møder ikke mentee, i deres opfattelse af at være en del af et mentorforløb og i deres forståelse af den relation, som de indgår i. Det faktum udfordrer at få valide resultater og det udfordrer mentorerne på deres opnåelse af illusio. Når mentee bliver spurgt gennem måleredskaberne,

om de har det godt og *"de giver topscore til det hele"*, begrundes det med, at mentees ikke vil tabe ansigt. Dermed er der også en forventning om, at mentee ikke skal kunne give topscore til det hele, at de ikke har det godt. Eller som Thomas siger *"formålet er jo, at få nogle unge, der har det mindre godt, til at få det bedre. Så hvis de giver topscore til det hele, så er det sådan – hvad kan vi så bruge det til?"*. Når mentee udtrykker i måleredskabet, at han/hun har det godt, kan Thomas og Anders ikke vise gennem måleredskaberne, at deres funktion som mentor har haft betydning for mentee og at han/hun har fået det bedre. Oplevelsen med måleredskabets resultater udfordrer dermed illusionen om at gøre en forskel.

Maja oplever også, at mentee har svært ved at vurdere sig selv og stiller generelt spørgsmålstejn ved, om man kan måle personlig udvikling:

Maja (mentor): (...) For da, jeg tror, at det var et af de første, som jeg skulle lave sammen med mentee og det hele var bare "yes, det kører og ja ja – alt det går bare godt". Og nogle gange var jeg sådan lidt "er du sikker på det der? – Kan du nu det her?". "Ja, ja – det kan jeg godt" og "har du venner?" – "ja, ja det kører bare og det hele" (...) Så jeg udfylder den der – hver måned-agtigt, men det er mere bare sådan "kryds – ja, det er fint" Eller sådan.

Jeg kan godt se, at det er fint at gøre i forhold til, om man kan se en udvikling. Men nogle gange så er det jo svært at se – det er jo svært at måle på personlig udvikling eller sådan – det er jo lidt en floffy størrelse. Og det tror jeg rigtig meget med min mentee, når vi når til november og vi så skal se, om der er sket noget. Det ved jeg ikke – det er måske lidt svært. Det er måske hans følelse og inde i ham, at der skal være sket et eller andet, som måske kan være svært at sætte ord på. Nogle gange tror jeg, at personlig udvikling er meget svært at sætte ord på. Og det tror jeg er meget svært at gøre med tabeller, krydser og multiple choice (Bilag 4).

Maja mener ikke, at måleredskabet kan bruges til at måle personlig udvikling. Formen med *"tabeller, krydser og multiple choice"* oplever Maja ikke som fyldstgørende og hun vægter i stedet mentees følelse og at det er *"inde i ham, at der skal være sket et eller andet"*. Hun sætter mentee i positionen til at vurdere, om deres mentorforløb har givet vedkommende personlig udvikling. Så selvom Maja sætter sig selv i en position, hvor hun skal hjælpe mentee, så giver hun mentee positionen til at vurdere, om hun har gjort det godt nok. På den måde bliver mentee den dominerende i forhold til at vurdere, om deres mentorforløb har givet en udvikling og det bliver mentee, som kan vurdere, hvad denne udvikling er.

Maja har dog ikke noget imod at udfylde måleredskabet:

Maja (mentor): du logger ind og så tager det vitterligt to minutter lige at sætte de der krydser. Det tager ikke længere tid. Det er tre minutter én gang om måneden. Det kan jeg godt lide

overskue. Jeg sidder alligevel ved computeren det meste af dagen så jeg kan godt lige logge ind og gøre det. Det gør mig ikke noget.

Søren (mentor): Det er bare ikke noget, som giver eftertanke.

Maja (mentor): Nej, jeg tager det nok heller ikke mere seriøst end de tre minutter (Bilag 4).

Maja udfylder måleredskabet, en gang om måneden, da det er et krav fra organisationen, fordi *"det kan jeg godt lige overskue"*. Hun anerkender dermed URK og dens rammer og gør hvad der kræves af hende, for at være en del af organisationen. Dette på trods af, at hun ikke ser en værdi i opgaven, hun tager det ikke mere *"seriøst end de tre minutter"* som det tager at udfylde. Det er ikke noget som er værdifuldt i hendes arbejde som mentor og det er ikke noget, som hun kan bruge aktivt. Men da Maja oplever, at opgaven er noget som hun *"godt lige kan overskue"*, så accepterer hun URK's rammer for den formelle omsorg, for stadig at være en del af organisationen og kunne yde den uformelle omsorg.

"Der er dokumentation og evaluering - jeg kommer til at ligge meget forskellig betydning i de to ord."

Kontrol eller udvikling?

Mentorernes forståelse af hvad måleredskabet er og hvad det kan bruges til er forskellig. Dermed er det forskelligt om måleredskabet opfattes som et redskab, som kan bruges aktivt i relationen til mentee eller om det er et styringsværktøj og dermed mere skal forstås som et krav fra URK.

Søren er for eksempel i tvivl om, hvorfor måleredskaberne overhovedet er en del af projektet og hvem der skal have gavn af dem:

Søren (mentor): Jeg ved ikke lige hvad det er. Hvorfor de (måleredskaberne red.) er der. Jeg ved ikke lige, hvorfor de er der egentlig.

Interviewer: Altså hvad de skal gøre eller rent...

Søren (mentor): Jeg ved ikke om de skal gøre noget for mig eller for nogle andre – de skal gøre noget for nogle andre, ikk? Det tror jeg – så nogle andre kan se, at det går godt. Eller... Men det er lidt noget andet end at være ude i det, synes jeg (Bilag 4).

Søren har accepteret måleredskaberne som et vilkår og han accepterer dermed også, at hans position som mentor er domineret af andre positioner. Søren accepterer, at de dominerende positioner kan give Søren opgaver, som han skal udføre. I den nuværende form udfordrer det ikke Søren's muligheder, for at få opfyldt illusio. Han påpeger dog, at det er hans oplevelse, at det at være i mentorrelationen er noget andet, end det der udfyldes *"så nogle andre kan se, at det går godt"*. Han accepterer opgaven, men mener ikke, at den afspejler hans virkelighed. Denne forståelse un-

derstreges af, at analysen tidligere viste, at Søren ikke giver den viden som måleredskaberne genererer værdi. Måleredskabet er en del af den formelle omsorg, som mentorforløbet er en del af, men den virkelige værdi findes for Søren i den uformelle omsorg sammen med mentee.

Selvom Søren accepterer måleredskabet som opgave i dens nuværende form, påpeger han i interviewet, at den kan gå fra at være et acceptabelt krav til at føles som kontrol, hvis den intensiveres:

Søren (mentor): Ja. Som det er nu, så er det fint nok, en smule. Men hvis det er over det hele og hele tiden, så bliver det for meget (...)

Interviewer: Hvad er "hele tiden"?

Søren (mentor): Hvis det var sådan hver uge eller hvert møde, så skulle jeg sende ind, hvad vi havde lavet og hvor vi har været og alle sådan nogle ting.

Interviewer: Så hvis det blev mere sådan en rapportering af

Søren (mentor): Ja, kontrol af hvad vi skal lave og hvor vi har været og var han glad da han gik. Det ville være lidt for meget. Eller meget for meget (Bilag 4).

Størrelsen og mængden af opgaven som organisationen stiller, har betydning for, om Søren opfatter det som kontrol. Selvom han accepterer, at der er et dominansforhold mellem den frivillige mentor og URK, så accepterer han ikke, hvis han føler sig kontrolleret af URK. Det kan bryde med den del af illusio, hvor man deltager i feltet fordi, at man har lyst.

Rikke har som AG'er også fokus på, at det er vigtigt, at mentorerne ikke føler sig kontrolleret:

Rikke (AG): Ja - jamen jeg tror, det er nok meget hvilken holdning man har til det, men det kan jeg godt lidt sådan - altså for eksempel sådan et spørgeskema, synes jeg godt nogle gange kan være dårlig dokumentation. For det bliver for - i nogle tilfælde bliver det for kasseopdelt til at, det ligesom fortæller den virkelige historie - til at det får nuancerne med. Og hvis det bliver en dokumentation, hvor mentorerne føler, at vi gør det for at holde øje med, at mentorerne gør det godt nok, så synes jeg, at det er en dårlig dokumentation

Frida (AG): Ja - hold da op! (Bilag 5)

Rikke søger at måleredskaberne ikke skal opleves som kontrol for mentorerne. Hun vil meget nødtigt have, at mentorer føler, at det er sådan, som det bliver brugt, for så er det "*dårlig dokumentation*". Rikke vil ikke skabe et forhold til mentorerne, hvor de føler sig kontrolleret og dermed domineret af organisationen. Rikke ser måleredskaberne som en mulig udfordrer af de frivilliges illusio og dermed også som en fare for interessen i feltet. Thomas oplever dog slet ikke, at måleredskaberne er en trussel mod illusio:

Thomas (mentor): (...) Jeg havde ikke regnet med at det (måleredskaberne red.) ville være der. Men det generer mig virkelig ikke. Og det er også nemt for mig, for jeg er akademiker og

at det falder lige for at skulle gøre sådan noget. For mig havde jeg tænkt, at det føles mere professionelt i set-up'et. Og det har også givet mig mod på, at gøre mit bedste. Hvis I tager det her så alvorligt og I vil have noget vigtig feedback, jamen så er jeg nødt til også, at tage mit mentorforløb alvorligt og gøre det rigtigt, for ellers kan I ikke bruge det til noget. Så det har også været med til at kontrollere mig på en eller anden måde. Det får mig til at gøre de ting, som jeg tror, at URK vil have mig til i stedet for at gøre det, som jeg selv har lyst til (Bilag 7).

Thomas fortæller eksplicit, hvordan han lader sig kontrollere af måleredskaberne. Måleredskaberne bliver et udtryk for det som URK "*vil have mig til*" og Thomas lader sig styre af måleredskabet som struktur. Thomas anerkender hans position som domineret og indtager gerne denne position. Thomas har også tidligere i analysen fortalt, hvordan han ser det som et formål i sig selv, at være en del af URK. Med måleredskaberne får han mulighed for at blive styret i den retning som URK ønsker og dermed får Thomas legitimeret hans position og deltagelse i feltet. Så længe at han udfylder måleredskaberne og lader sine handlinger styre af de fokuspunkter som måleredskabet præsenterer, ser Thomas sin rolle som udfyldt. Dermed er han ikke i fare for, at blive ekskluderet af feltet og miste hans tilhørsforhold til organisationen.

Thomas positionerer også sig selv som en, hvor det "*falder lige for*" at skulle udfylde måleredskaberne, da han er "*akademiker*". Positionen "*akademiker*" bliver synonym med, at udfylde måleredskaberne er en nem opgave og en opgave som det falder akademikeren lige for. Dermed bliver der også sagt, at et vist uddannelsesmæssigt niveau, sikrer en lettere implementering af måleredskaberne. Der bliver trukket på kapitaler fra andre felter, som værdifulde i det frivillige felt og i arbejdet med måleredskaberne. Thomas har dog også en grænse for, hvor meget URK kan blande sig, og hvad en frivillig organisation kan byde de frivillige. Som vi så tidligere i analysen, har Thomas brug for, at der er plads til "*ham*" som frivillig og det stiller nogle andre krav til en frivillig organisation end til arbejdsmarkedet. Denne pointe trækker han frem igen i interviewet, da vi snakker om måleredskaberne:

Thomas (mentor): (...) Men jeg er til gengæld også enig i - jeg er enig i den del af det, at man ikke skal være en statistik eller et mål, altså vi skal huske at have mentoren med, vi skal ha mentoren til at have lyst til at give - og hvis vi måler og vejer mentorer, så kan det godt være, at de ikke har lyst til at være her. Og så er man gået for langt. Så jeg synes ikke, at der gælder samme fordele, eller hvad det hedder, ved at evaluere det frivillige som det offentlige - jeg synes helt sikkert, at det skal være mindre fordi at der ikke er samme form for retfærdighedskrav eller jeg ved ikke helt, hvad jeg skal kalde det - at der er ikke, de er jo ikke ansatte, så de skal behandles på en anden måde.

(...)

Interviewer: Hvad - det er selvfølgelig et hypotetisk spørgsmål, men hvad ville være - hvornår ville du føle det, som værende kontrol?

Thomas (mentor): Det ville være, hvis for eksempel, at der var en negativ udvikling og at jeg fik skæld ud for det eller et eller andet. Sådan "hvorfor har du været - du har været en dårlig mentee, kan vi se, ud fra det her - eller en dårlig mentor" (Bilag 7).

Thomas tager del i illutio om, at man er i feltet, fordi man har lyst og han ser en risiko for, at man kan måle og veje mentorerne så meget, at de ikke har lyst til at være frivillige. Måleredskaberne må ikke udfordre denne lyst. Thomas vil gerne udfylde måleredskaberne og bruger dem på en måde, hvor han lader dem være en objektiv struktur, som han aktivt lader kontrollere hans handlinger. Han når dog personligt grænsen af, hvad den dominerende position, URK, kan tillade sig, hvis de udpeger ham som "dårlig" på baggrund af måleredskaberne. Thomas viser modstand over for den dominerende position, hvis han ikke har accepteret dominansen og det er for eksempel i forhold til, at bedømme hans arbejde. For Thomas er URK ikke i en position, hvor de må bedømme hans arbejde. I så tilfælde mindsker URK Thomas' plads "til at være ham". Det betyder et mist af illutio og det bliver ikke længere attraktivt for ham at være en del af feltet.

Helle har, ligesom Thomas, ikke et problem med at skulle evaluere og dokumentere:

Helle (mentor): ja – det er egentlig igen – jeg er enig i, at der skal være noget dokumentation og der skal være en eller anden form for evaluering. For jeg synes også at det er vigtigt, også at høre, om barnet har haft en god oplevelse med det og hvad det har betydet for dem, at have en mentor. Også hvis man skal kunne sige, jamen det her er rent faktisk noget som virker og der er en grund til, at vi måske skaffer flere midler eller fortsætter eller kører det i en anden retning. Så netop derfor er der nødt til at være noget evaluering, for man er nødt til at vise, at det har en indflydelse og det er noget, som skal fortsætte (Bilag 4).

Måleredskaberne i sin nuværende form udfordrer dog Helle i sin forståelse af hendes rolle som frivillig mentor. Derfor har hun stor modstand omkring måleredskaberne:

Helle (mentor): Jeg blev ærgerlig – jeg blev rigtig, rigtig ærgerlig over det. Det er egentlig også igen, fordi det er noget som jeg gør frivilligt. Og så selvfølgelig er det noget, som Regeringen har postet penge i og så skal der være – når der er penge i et projekt, så skal der også være en evaluering af det. Men jeg blev rigtig ærgerlig over de spørgsmål, som der blev stillet, men det er måske også min baggrund, når jeg har læst psykologi, fordi jeg følte, at jeg blev sat til at udrede hende. Og det er jeg på ingen måde interesseret i. Det skader relationen og jeg stillede også spørgsmålstegn ved det og det var lige før, at jeg nægtede at udfylde den (...) Så jeg synes det er – jeg synes, at de skal afskaffes, for at være helt ærlig – det synes jeg, at de skal.

Min opgave som mentor, det er ikke at udrede et barn, for at vide hvordan hendes psykologiske tilstand er. Det er jeg ikke egnet til. Hvis vi begynder på en samtale, så kan jeg godt åbne den, men jeg kan ikke lukke den igen. Jeg kan ikke, at hun går fra mig og er super ked af det. Hun er kun 15. Så det bliver et stort "nej" fra min side af (Bilag 4).

Helle anerkender præmissen, at der skal være en form for evaluering, når Regeringen har finansieret projektet. Hendes modstand er dog henledt på de spørgsmål som bliver stillet, som gør hende "*rigtig ærgerlig*". Helle stiller dermed spørgsmålstejn ved måleredskaberne som kvalificering og som evalueringsform af frivilligt arbejde. Helle skelner gennem hele interviewet, og også i dette citat, tydeligt mellem hendes position som frivillig mentor og sin position som psykolog. I positionen frivillig mentor passer måleredskabets spørgsmål ikke. Hun skal ikke "*udrede et barn*" og hun er ikke i stand til at "*lukke den (samtalen red.) igen*". Vi har tidligere i analysen set, hvordan Helle har fokus på den uformelle omsorg, en ligeværdig relation og en relation hvor både mentor og mentee udvikler sig. Med måleredskaberne bliver denne forståelse af mentorrelationen udfordret og Helle bliver på grund af måleredskaberne presset til at indtage en dominerende position overfor mentee. Der bliver en tydelig mismatch mellem den forståelse som Helle har af at være frivillig, og hvilken position URK gennem måleredskaberne presser hende til at indtage overfor mentee. Dette dominansforhold betyder at Helle og hendes mentees relation projektliggøres. Noget Helle reagerede kraftigt negativt på tidligere i analysen. Måleredskaberne er i Helles optik et redskab til at udrede mentee. Det medfører at Helles relation til mentee på mange måder, bliver ligesom hendes relationer til hendes klienter på hendes arbejdsfelt. Det er tidligere kommet frem i analysen, at Helle positionerer det frivillige felt fra hendes professionelle felt da hun "*ikke er interesseret i mere arbejde*". Med måleredskaberne bliver grænsen mellem det frivillige arbejde og det professionelle arbejde udvisket og lig hinanden for Helle. Det reagerer hun på, da det ikke er en retning, hun finder positiv for sin lyst til at deltage i feltet. Ved at tage afstand til måleredskaberne, afviser Helle professionaliseringen af det frivillige felt og hun afviser også den potentielle dominansrelation, hvor hun som en med overskud, skal hjælpe mentee. Helle taler sig dermed tydeligt ind i en position, hvor hun kæmper for retten til at udføre uformel omsorg og hvor den formelle omsorg, organisationen, skal spille så lille en rolle som muligt. Hun vil have plads til, at både hende selv og mentee kan udvikle sig i relationen.

Anders er positiv indstillet overfor måleredskaberne og foruden at opleve, at måleredskaberne kan være med til at give retning i hans mentorforløb, så opfatter han dem også som en nødvendig kontrol i forhold til at sikre mentee.

Anders (mentor): Jeg tænker faktisk, at i starten før jeg lavede evalueringsskemaet, for det er jo det, som det handler om - der tænkte jeg "hold da op, jeg gør som det passer mig". Selvfølgelig kan min mentee brokke sig, hvis han ikke synes, at jeg gør det ordentligt. Men han ved i virkeligheden ikke, hvordan det gøres ordentligt, for han har ikke prøvet det før. Så det er sådan - meget, meget frie rammer. Og der er jeg jo pædagog og jeg er på Børnetelefonen og jeg har hørt om alle mulige kedelige episoder - så tænker man "hvad er kontrollen?". Altså selvfølgelig er der forhåbentlig nogle samtaler i en eller anden grad og der er forældre inde over, men bare det der med, at kunne give en stemme gennem evalueringsskema til børnene. For mange gange så kommer der nogle sorte huller, man ikke snakker om fordi, man snakker ofte om det der falder en ind. Her der er sådan nogle områder ud over forhåbentlig. Så meget ses man ikke, og man kan ikke nå at snakke om det hele - så bare et spørgsmål med nogle smiley'er - det kan gøre en forskel (Bilag 6).

Måleredskabet bliver i denne forståelse et kontrolværktøj, hvor den dominerende position, URK, kan sikre den dominerede position, mentee, overfor mentor. Anders sætter pris på dette kontrolværktøj fordi han i andre felter har oplevet "*kedelige episoder*" og dermed anser han en form for kontrol som nødvendig. Så selvom det er hans position "mentor" som bliver kontrolleret, så accepterer og anerkender han denne kontrol og anser den faktisk som værende nødvendig i forhold til at sikre barnet. Det bliver således hensynet til barnets tarv, som vægter højest for Anders.

Der ses stor forskel på om de frivillige forstår måleredskaberne som noget positivt eller negativt for deres mentorrelation. I interviewet med Rikke fra AG-gruppen reflekterer Rikke over, hvad hun forstår ved de forskellige begreber, som er i spil i den frivillige verden i øjeblikket:

Rikke (AG): Men det er sjovt - jeg synes, altså for mig, der er dokumentation og evaluering - jeg kommer til at ligge meget forskellig betydning i de to ord. Fordi evaluering synes jeg er rigtig vigtig og man kan måske ikke sige det ene uden det andet, men jeg tror, fordi dokumentation, der ligger for mig, at man skal dokumentere noget, så andre kan holde øje med, at man gør det rigtigt eller at man gør det ordentligt.

Frida (AG): Kontrol

Rikke (AG): Ja, det bliver noget kontrol på en eller anden måde - præcis. Hvor evaluering er mere sådan - nu har vi for eksempel holdt mentoruddannelse sammen, hvad kan vi lære af det for at gøre det bedre til næste gang.

Interviewer: Så evaluering er mere udviklende?

Rikke (AG): Ja, ja - hvor dokumentation bliver mere noget kontrol.

Interviewer: Og hvad tænker du så - evalueringen er det ikke vigtige?

Rikke (AG): Jeg synes evaluering er meget vigtigt for at udvikle sig og blive bedre, lære af det, som man har gjort. Det synes jeg er rigtig vigtigt. Jeg synes dokumentation er mindre vigtigt,

for jeg synes, at der kan komme til at ligge noget "nu skal vi følge op på hvad I laver" der kan ligge noget - der kan godt ligge sådan lidt mistillid i om, folk gør det ordentligt (Bilag 5).

Ordet evaluering er positivt ladet for Rikke og er et begreb som giver mulighed for udvikling. Det er det udviklende aspekt som står centralt. Når de frivillige kan udvikle sig, så de oplever, at de endnu bedre end før, kan opfylde illuso, at gøre en forskel, får evaluering værdi for Rikke. Her understøtter evalueringen også feltets doxa, som det ambitiøst projekt, hvor der er ihærdige frivillige med engagement og hvor der er handling bag ordene.

Når evalueringen ikke opfylder ovenstående, forstår Rikke den i stedet som en dokumentation, som har form af kontrol. Det bliver i stedet et redskab som Rikke frygter kan give mistillid blandt positionerne i feltet. Selvom Rikke som AG'er formelt indtager den dominerende position og skal kontrollere mentorerne, er hun ikke interesseret i, at udføre denne kontrol. For Rikke har det betydning om måleredskaberne opleves som et udviklende evalueringsværktøj eller et kontrollerende dokumentationsværktøj. Vi har tidligere i analysen set, hvordan Rikke i øjeblikket mest opfatter måleredskabet som et dokumentationsværktøj og derfor mister det værdien for Rikke. Det bliver ikke et redskab til at opfylde illuso.

Opsamling – hvordan forstås måleredskaberne og hvordan påvirker det den frivillige i det frivillige sociale arbejde han/hun udfører?

Der er mange forskellige forståelser af måleredskaberne i spil hos de frivillige og dermed påvirker måleredskaberne også de frivillige meget forskelligt. Måleredskaberne forstås både som et støttende redskab, som en intetsigende skal-opgave og som et kontrolværktøj.

For de frivillige som forstår måleredskabet som et støttende værktøj, grunder det særligt i oplevelsen af, at måleredskabet er brugbart til at få nogle kvalificerede snakke med mentee. Hvis man som mentor får opfyldt illuso, at gøre en forskel, ved at opstille nogle mål og arbejde på at opnå dem, er måleredskabet netop et positivt værktøj, som kan være støttende i denne proces. Samtidig er det et værktøj som er genkendeligt fra andre felter som arbejder med udsatte børn og unge, så når den frivillige ser det som en fordel, at kunne trække på kapitaler fra andre felter, er måleredskabet ligeledes med til at styrke den frivilliges illuso i feltet. Dermed er måleredskabet også med til at professionalisere STRØM og benyttes derfor også til at positionere STRØM som et særligt frivilligt projekt og er med til at understrege feltets doxa, den ambitiøse tilgang.

Mentorerne anerkender alle præmissen om, at der skal være en form for evaluering af frivillige projekter og det accepteres at man som mentor er i en dominerede position, hvor andre positioner har ret til, at give opgaver, som skal løses. Flere mentorer forstår netop også måleredskaba-

berne, som et krav fra organisationen, men de har svært ved at de værdien med selve måleredskabet. Det er dog en opgave, som i dens nuværende form opleves som et overkommelig krav og det er ikke en opgave, som får betydning for, om de frivillige deltager i feltet eller ej. Enkelte mentorer anser dog ikke den viden som måleredskaberne fremkommer af særlig stor værdi. Den viden der skabes om mentee gennem den formelle omsorg, måleredskabet, er mindre værd end den viden, der skabes gennem den uformelle omsorg. Nogle mentorer handler ikke på den viden som den formelle omsorg, måleredskabet, fremkommer. De ønsker i stedet, at de på et tidspunkt opnår en relation til mentee, hvor de opnår denne viden, mens den uformelle omsorg finder sted. Der sættes generelt spørgsmålstegn ved validiteten af de resultater måleredskabet opnår. For nogle mentorer får det mindre betydning i deres frivillige virke, mens det for andre får betydning i indstillingen til måleredskabet og deres frivillige arbejde. Det kan udfordre illusio, at gøre en forskel, når den frivillige oplever, at det er svært at skabe en høj validitet af måleredskabets resultater. Samtidig kan den frivilliges illusio svækkes, hvis resultaterne kvantitativt ikke viser, at de frivillige faktisk har gjort en forskel.

Måleredskaberne vurderes som værende svære at udfylde korrekt, da mentorerne oplever at mentees gerne vil please mentor og ikke tage ansigt. Det ses i analysen, at mentees ikke har accepteret, at de indgår i en relation, hvor mentor skal hjælpe mentee. Mentee anerkender ikke, at bliver positioneret som én, der skal hjælpes. Det er endnu en omstændighed som kan udfordre illusio. Når mentee ikke udtrykker behov for hjælp, hvordan kan man så gøre en forskel for mentee og dermed få opfyldt illusio?

Måleredskaberne kan også være med til at sætte nogle mentorer i en dominerende relation overfor mentee, som de egentlig ikke er interesseret i at påtage sig. Måleredskabet er med til at positionere mentor overfor mentee og bliver et udtryk for den formelle omsorg. For nogle mentorer konflikter dette med deres forståelse af, at være en del af frivilligt arbejde og hvordan de forstår deres position som mentor. De bliver tvunget ind i en dominans-relation, som de ikke er interesseret i, at tage del i og bliver dermed udfordret på deres forståelse af, at lave frivilligt socialt arbejde. Når arbejdet med måleredskabet sker på bekostning af mentors muligheder for at udøve uformel omsorg, så skifter måleredskabet fra at være et værktøj, der kan skabe udvikling og evaluere projektet, til at være et værktøj som mere har karakter af dokumentation og kontrol. Generelt udtrykker de frivillige, at det er mængden og det tidsmæssige forbrug, som har betydning for, hvornår måleredskabet begyndes at føles som kontrol. Hvis måleredskabet overskrider denne personlige grænse fra at gå et evaluerende, udviklende redskab til at være et dokumenterende kontrolværktøj, så mister de frivillige den del af illusio, hvor man deltager i feltet, fordi man har lyst

og det kan få betydning for deres deltagelse. Det er de frivillige mentorer som enkeltvis kan vurdere, hvornår de føler, at de dominerende positioner, bliver for kontrollerende, så den formelle omsorg vokser på bekostning af den uformelle.

Konklusion

I følgende afsnit samler jeg op på de analytiske pointer for at svare på specialets problemformulering. Jeg ønskede med dette speciale at undersøge, hvilken betydning det får for frivilliges forståelse af at bedrive frivilligt socialt arbejde, når måleredskaber bliver indført i et frivilligt projekt. Indførelsen af måleredskaber er i projektet STRØM den konkrete konsekvens af, at frivilligheden fra ministeriel hold opfattes som et felt som skal metodegøres. Måleredskaberne bliver det styringsværktøj, den objektive struktur, som skal sikre, at det frivillige felt kan formidle konkrete resultater og anvisninger tilbage til det ministerie som finansierer projektet. Det er det styringsværktøj som skal dokumentere og evaluere projektets resultater.

Grundlaget for specialets analyse er 2 enkeltmands- og 2 fokusgruppeinterviews med frivillige fra mentorprojektet STRØM. Denne empiri er baggrunden for mit kvalitative bidrag til at forstå, betydningen for de frivillige af, at indføre måleredskaber i et frivilligt felt.

For at forstå betydningen af at indføre et måleredskab, må vi forstå det felt som måleredskabet ønskes indført på. I det frivillige sociale felt agerer agenterne ud fra strukturer som er særlige i netop dette felt. Feltets herskende logik er en vekselvirkning mellem den formelle og uformelle omsorg. Anders La Cour viser dette i hans analyser og specialets analyser bekræfter denne logik som feltets doxa. Derudover ses to væsentlige faktorer, som skaber illusio for de frivillige i feltet. De frivillige skal have oplevelsen af at gøre en forskel og de deltager i feltet af lyst. Hvordan de frivillige opnår følelsen af at gøre en forskel og dermed har lyst til at deltage i feltet, kan der ikke gives et enkeltstående svar på. Det betyder at der også er mange oplevelser af om måleredskaberne fordrer eller modarbejder den frivilliges oplevelse af at opnå illusio. Det stiller samtidig forskellige krav til, hvornår organisationens indblanding med den formelle omsorg opleves som værende for lidt, passende eller for meget. En af analysens konklusioner er netop, at der er mulighed for at indtage mange forskellige positioner i feltet. At tegne et generelt billede af den frivillige og dennes holdning til måleredskaber er ikke muligt. I analyserne ses nogle yderpositioner, dem drager jeg frem i det følgende, for at vise den spændvidde der er i oplevelsen af måleredskabernes betydning for den enkelte frivillige.

En mentorposition opnår illusio, at gøre en forskel, ved at opstille nogle mål for mentorrelationen og arbejde på at opnå dem. Her bliver måleredskabet et brugbart og positivt værktøj. Det opleves, at det kvalificerer de samtaler mentoren har med mentee og dermed understøtter måleredskabet mentorens opnåelse af illusio. Det bliver et redskab som bliver fordrende for dennes positions deltagelse i feltet. Disse mentorer indtager en position, hvor den formelle omsorg er væsentlig i deres relation. De oplever den formelle omsorg, som værende retningsgivende og en garant

for succes. Den formelle omsorg, måleredskaberne, understreger samtidig deres dominerende position i relationen med mentee. Mentoren er den med overskud, som skal hjælpe mentee med at opnå specifikke mål. Ved denne position opfattes måleredskaberne som et evaluerende styringsværktøj, som er med til at sikre udvikling i mentorforløbet.

Andre mentorer opnår illusio ved en subjektiv følelse af, at opleve deres mentee glad og følelsen af at både mentor og mentee udvikler sig i relationen. De mentorer vægter den uformelle omsorg højt og ønsker at skabe en tillidsfuld og ligeværdig relation med mentee. Disse mentorer oplever måleredskabet, som en udfordrende faktor for deres opnåelse af illusio. Måleredskabet, set som et udtryk for den formelle omsorg, sker på bekostning af den uformelle omsorg, som denne mentorposition vægter. Samtidig er måleredskabet med til at understrege et dominansforhold i relationen, som arbejder imod ønsket om den ligeværdige relation. Denne mentorposition er ikke interesseret i at indtage en dominerende position og de er slet ikke interesseret i, at organisationen skal positionere dem ind i en dominerende position ved brug af måleredskaberne.

Samtidig ses i analysen at der kan være en tendens til, at denne mentorposition ikke anerkender den viden som den formelle omsorg, måleredskaberne, fremkommer. Den viden som måleredskaberne leverer er ikke ligeså værdifuldt, som hvis denne viden var fremkommet gennem den uformelle omsorg.

Der ses i analysen generelt en tendens til, at de frivillige anerkender præmissen om, at der skal være målinger og evalueringer tilstede i frivilligt arbejde. Der sættes ikke spørgsmålstejn ved evaluering og dokumentation som struktur og det opleves ikke uforeneligt med frivilligt arbejde. Måleredskaberne vurderes som en tidsmæssigt passende arbejdsopgave. Mange mentorer påpeger dog, at netop tiden og mængden af at skulle udfylde målinger, har stor betydning for, om måleredskaberne opleves som kontrol eller som en accepteret, og for nogle brugbar, opgave. Et fælles kritikpunkt til måleredskaberne er dog, at de frivillige ikke oplever, at måleredskaberne i sin nuværende form giver mulighed for at opnå valide resultater. De er svære at udfylde fyldestgørende. Dette kan opleves for nogle frivillige som udfordrende for at få opfyldt illusio om at gøre en forskel. Når måleredskaberne udfyldes tilfældigt mister det meningsfuldheden for nogle frivillige og dermed modarbejder det illusio om at gøre en forskel. Samtidig kan det være problematisk, da måleredskaberne skal være med til at vise omverdenen, at STRØM har gjort en forskel for børn og unge. Når mentorerne ikke oplever, at kunne udfylde spørgeskemaerne fyldestgørende, kan de kvantitative resultater muligvis stille spørgsmålstejn ved mentorernes subjektive oplevelse, af at have gjort en forskel.

En anden pointe i analysen er, at mentorer trækker på deres erfaringer fra andre felter og inddrager dem i deres forståelse af det frivillige felt. Igen bruges erfaringerne på forskellige måder og stiller forskellige krav til organisationen. Der ses hos nogle frivillige et ønske om, at det frivillige felt skal ligne de felter, som den frivillige også deltager i. Hos andre frivillige skal feltet adskille sig markant fra de felter, som den frivillige også deltager i. Dette har også en betydning for, hvordan måleredskaberne opfattes og hvilken betydning de får for mentorrelationen. Hensigten med måleredskaberne er, ifølge Anders La Cour, at man fra ministeriel hånd ønsker at professionalisere det frivillige arbejde og at se det frivillige arbejde som en metode. Det frivillige arbejde kommer med måleredskaberne til at ligne det professionelle felt som arbejder med udsatte børn og unge. Hvis en mentors forventning til det frivillige arbejde er, at det frivillige felt skal adskille sig fra ens professionelle liv, udfordrer måleredskaberne denne forståelse og dermed udfordres mentorens forståelse af, at deltage i feltet af lyst. Hvis mentoren ønsker at felterne ligner hinanden og at kunne trække på kapitalerne fra et felt til et andet er måleredskaberne positivt, da de netop bliver med til at ensrette de felter som arbejder med udsatte børn og unge.

STRØM bliver positioneret som et ambitiøst projekt, hvor man skal være en frivillig med et særligt gå-på-mod og drive for at blive en del af feltet. Måleredskaberne opfattes som værende med til at understrege det ambitiøse og professionelle projekt. Flere mentorer påpeger at deres deltagelse i feltet også er forbundet med en lyst til at forbedre eget CV. At indtage denne position i feltet giver ikke en generel holdning til måleredskaber. Der kan dog ses en tendens til, at måleredskaberne understreger opfattelsen af det professionelle projekt og at det bliver en kapital, som de frivillige forventer kan give symbolsk kapital og dermed deltagelse i andre felter. Analysen viser, at doxa på dette område er i en udvikling og at CV bliver en mere legitim grund til deltagelse. Trods dette er det stadig ønsket om at gøre en forskel, som er den altoverskyggende illuso i feltet.

Måleredskabet bliver et billede på organisationens måde at udføre formel omsorg. Dermed bliver det også den frivilliges forståelse af, hvor meget plads organisationen må fylde i deres mentorrelation som bliver væsentlig for, hvordan de forstår måleredskaberne. Med måleredskaberne presser URK mentorerne til at indtage en dominerende position overfor mentee. For nogle mentorer stemmer det fint overens med deres forståelse af at være mentor, mens det for andre er at gå over grænsen.

Kendetegnene for analysen er, at ved optegningen af en frivillig position i feltet, kan der optegnes en modposition. For nogle frivillige er måleredskabet intetsigende og for andre er det et givtigt redskab. For nogle opfattes det som ødelæggende for mentorrelationen og for andre styrker det

deres oplevelse af relationen. For nogle er det en understregning af det ambitiøse frivillige projekt og for andre passer det ikke til deres forståelse af at være frivillige.

De frivillige har accepteret og tilpasset sig de ministerielle rationaler om måling og evaluering i det frivillige felt. Måleredskabet som objektiv struktur får dog betydning for den enkeltes frivillige deltagelse i feltet, når det presser den frivillige i hans/hendes subjektive muligheder for, at indtage den mentorposition som mentoren vurderer passende. Når måleredskabet mindsker den enkeltes følelse af at kunne deltage i feltet på nærværets præmisser, så opleves måleredskabet som værende et kontrollerende dokumentationsværktøj frem for et udviklende evalueringsværktøj.

Perspektivering

Med Bourdieu som teoretisk fundament har jeg først og fremmest fået en mulighed for, at kunne sætte den sociale verden på begreb. Ved at frembringe ny viden med henblik på forståelse og forklaring, har jeg kunne udlægge en forståelse af, hvorfor agenterne handler og ytrer som de gør i den specifikke sociale sammenhæng (Glasdam 2004:42). Dermed er teorien ikke løsningsorienteret, men har fungeret som producent af specialets konklusioner, som derfor forholder sig på et deskriptivt niveau. Derfor kommer disse speciales konklusioner ikke med anvisninger til, hvordan måleredskaber bør indføres i den frivillige verden, hvordan den frivillige kan bruge måleredskaberne på bedst mulig vis eller vurderer måleredskabernes værdi. Det har dog heller ikke været min intention for specialet. Specialets konklusioner ser jeg i stedet som et bidrag til, at tilbyde en viden om, hvordan et stykke virkelighed ser ud og hvorfor det fungerer som det gør. Specialet giver dermed en større forståelse for de særlige dynamikker, der er i spil i det frivillige sociale felt og kan være baggrunden for et mere kvalificeret beslutningsgrundlag, når der i fremtiden skal tages beslutninger i de frivillige organisationer.

Personligt har specialets resultater overrasket mig ved, hvor mange forskellige positioner, de frivillige indtager i feltet i forhold til måleredskaber og at mange af positionerne er modsatrettede. Det gør den frivillige profil, til et noget mere broget landskab end min umiddelbare antagelse. Det mener jeg, er en meget vigtig pointe at give tilbage til feltet. Hvis det frivillige felt fortsat skal kunne rumme alle typer af frivillige, er det yderst vigtigt, at feltet er opmærksom på alle de positioner der indtages og hvilke konsekvenser indførelsen af frivilligheden som metode og de objektive strukturer det medfører, har for alle frivillige positioner. Det frivillige felt skal være meget opmærksom på, de konsekvenser det har, når de ansøger puljemidler og dermed forpligter sig til at udføre dokumentation og evaluering. De skal være opmærksomme på, hvor mange forståelser der kommer i spil, når man implementerer for eksempel måleredskaber. Der ligger en stor opgave for det frivillige felt i, at kommunikere hensigten med måleredskaberne og at sikre, at de frivillige

kan se måleredskaberne som en værdi i netop deres frivillige arbejde. Måleredskaberne skal implementeres på en måde, så de frivillige oplever dem som et udviklende evalueringsværktøj frem for et dokumenterende kontrolværktøj. Med det blik kunne det have været interessant for specialets resultater, hvis jeg havde haft mulighed for at observere, hvordan måleredskaberne blev introduceret for mentorerne på klyngemøderne og hvilken dialog dette medførte. Denne proces fandt dog sted i december måned og var derfor udenfor specialeperioden. Det kunne dog have fortalt mig endnu mere om, om måleredskaberne stemmer overens til mentorernes forståelse af, at gøre frivilligt arbejde og hvor det eventuelt er, de frivillige oplever, at det konflikter med deres forståelse. Det kunne have givet mig en viden om, hvordan præsentationen af måleredskaberne får en betydning for, hvordan de opfattes hos den enkelte mentor. Samtidig kunne jeg have set, hvordan gruppedynamikker kan påvirke de holdninger som den enkelte informant udtrykker. En observation i mentorklyngerne kunne også have givet mig et bredere blik på de frivillige som gruppe. De frivillige som jeg interviewede, havde alle vendt tilbage på min mail og givet udtryk for, at de gerne ville bruge nogle timer på mit projekt. Hvad baggrunden er for deres velvilje, er jeg ikke klar over. Det kan for eksempel være en særlig interesse i problemfeltet eller en særlig interesse for at hjælpe mig som person. Det må forventes, at et generelt kendetegn for informanterne er, at de har følt overskuet til at deltage. Det kan også have en betydning for, hvordan de anser deres mentoropgave og dermed opgaven med måleredskaber. Det er gisninger, men ved at have observeret de klyngemøder, hvor måleredskaberne blev introduceret, ville jeg have givet haft en yderligere viden om feltet.

Til fremtidige studier mener jeg, at det vil være yderst relevant, at man vender blikket fra den frivillige verden og de frivillige til modtagerne af den frivillige indsats. Gennem hele dette speciales arbejde er jeg ikke stødt på litteratur og forskning, som har brugerens oplevelse af den frivillige indsats i centrum. Vi ved meget lidt om, hvordan brugerne oplever den frivillige indsats og hvad der gør den særlig for netop dem. Derfor ville et interessant videre arbejde med specialets problemstilling også være, at skifte blikket fra mentorernes oplevelse til mentees oplevelse af, hvad måleredskabet gør ved deres forståelse af at indgå i en frivillig relation. Det er mentee, som mentorerne søger at gøre en forskel for. Derfor er det selvfølgelig relevant, at vi ved, hvordan netop mentee oplever, at måleredskaber bliver en del af deres relation med mentor.

Litteraturliste

- Bjerregård, Ritt og Lundgaard, Lars 1982: Til venner og fjender af dansk socialpolitik. Gyldendal
- Bourdieu, Pierre 1997: Af praktiske grunde. Hans Reitzels Forlag
- Bourdieu, Pierre 2000: Udkast til en praksisteori. Hans Reitzels Forlag
- Bourdieu, Pierre 2007: Den praktiske sans. Hans Reitzels Forlag
- Bourdieu, Pierre og Wacquant, Loïc J. D. 1996: Refleksiv Sociologi – mål og midler. Hans Reitzels Forlag
- Bundesen, Peter og Henriksen, Lars Skov 2011: Frivilligt socialt arbejde, i: Ivar Hornemann Møller og Jørgen Elm Larsen (red.): Socialpolitik. 3. udgave. Hans Reitzels Forlag
- Fridbjerg, Torben og Henriksen, Peter Skov 2014 (red.): Udvikling i Frivilligt arbejde 2004-2012. Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
- Glasdam, Stinne 2004: Interview – en diskussion af ligheder og forskelle i Pierre Bourdieu og Steinar Kvaales metodeovervejelser, i: Vård i Norden 4/2004
- Gregersen, Camilla og Mikkelsen, Stinus Storm 2007: Ingen arme, ingen kager – en Bourdieu-inspireret praksisanalyse af skolens sociale sortering. Forlaget Unge Pædagoger
- Habermann, Ulla 2007: Motiver til frivillighed – en postmoderne helgen? Museum Tusulanums Forlag.
- Hansen, Jens Arnholz 2009: Om feltanalytiske interviews i analyser af aktivering, i: Ole Hammer-slev, Jens Arnholtz Hansen og Ida Willig (red.): Refleksiv sociologi i praksis. Hans Reitzels Forlag
- Halkier, Bente 2005: Fokusgrupper. Samfundslitteratur og Roskilde Universitetsforlag.
- Halkier, Bente 2012: Fokusgrupper, i: Lene Tanggaard og Svend Brinkmann: Kvalitative metoder – en grundbog. Hans Reitzels Forlag.
- Hastrup, Kirsten 2007: Forordet, i: Bourdieu, Pierre 2007: Den praktiske sans. Hans Reitzels Forlag
- Refleksiv praksis – forskning i forandring. Allborg Universitetsforlag.
- Ibsen, Bjarne og Habermann, Ulla 2006: Definition af den frivillige sektor i Danmark. I Torben Fridbjerg, Thomas Boje og Bjarne Ibsen (red.): Den frivillige sektor i Danmark – omfang og betydning. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Jespersen, Karen 1999: Opgør med den ny fattigdom. L&R fakta
- Kvale, Steinar 2009: Interview – introduktion til et håndværk. 2. udgave. Hans Reitzels Forlag

La Cour, Anders 2014: Frivillighedens logikker og dens politik – en analyse af den personrettede frivillige sociale indsats og statens frivillighedspolitik. Nyt fra samfundsvidenskaberne

Prieur, Annick og Sestoft, Carsten 2006: Bourdieus epistemologi og sociologiens håndværk, i: Carsten Sestoft og Annick Prieur: Bourdieu – en introduktion. Hans Reitzels Forlag

Sestoft, Carsten 2006: Felt: begreber og analyser, i: Carsten Sestoft og Annick Prieur: Bourdieu – en introduktion. Hans Reitzels Forlag.

Wilken, Lianne 2011: Bourdieu for begyndere. 2. udgave. Samfundslitteratur

Wulff, Michael 2013: Den nødvendige frivillighed. Frydenlund

Publikationer

Charter 2001: Charter for samspil mellem det frivillige Danmark/Foreningsdanmark og det offentlige. Udgivet af Kulturministeriet og Socialministeriet

Frivilligrapporten 2014: Den frivillige sociale indsats frivilligrapport 2014. Udgivet af Center for Frivilligt Socialt Arbejde

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold 2014: Vejledning til ansøgning om støtte fra puljen til fremme af samarbejder mellem kommuner og frivillige organisationer
§15.26.01.10

Lov om Social Service: § 18 i "Bekendtgørelse af Lov om Social Service"

Regeringen 2011: Regeringsgrundlag "Et Danmark, der står sammen"

Regeringen 2014: "Lettere at være frivillig"

Regeringen 2015: Regeringsgrundlag "Sammen for fremtiden"

Socialministeriet 2006: "Dokumentation og effektmåling på det frivillige område"

Velfærdsministeriet 2006: "§18 (§115 redegørelsen 2006) "En casebaseret analyse af samarbejdet mellem kommunerne og de frivillige sociale foreninger"

Hjemmesider

Frivilligrådet 1: Samskabelse. Lokaliseret den 16.05.2016 på: <http://www.frivilligraadet.dk/samskabelse>

Frivilligrådet 2: Om frivilligrådet. Lokaliseret den 16.05.2016 på: <http://www.frivilligraadet.dk/om-frivilligraadet>

Rodekors.dk: Historien. Lokaliseret den 16.05.2016 på: <https://www.rodekors.dk/om-os/historie>

Social- og Indenrigsministeriet: Definition af en frivillig social indsats. Lokaliseret den 16.05.2016 på: <http://sim.dk/arbejdsomraader/frivillig-social-indsats/fakta-om-frivillig-social-indsats/definition-af-en-frivillig-social-indsats.aspx>

sfi.dk: Frivillighed og Non-profit i Danmark – omfang, økonomi, organisation og beskæftigelse. Lokaliseret den 21.05.2016 på: <http://www.sfi.dk/publikationer/frivillighed-og-nonprofit-i-danmark-2897/>

Urk.dk: STRØM – en mentor og netværksindsats. Lokaliseret den 16.05.2016 på: <http://www.urk.dk/hvad-goer-vi/mentoring-og-raadgivning/stroem/>

Figurer

Figur 1: Egen fremstilling af figur der illustrerer hvem der indgår i en mentorklynge i STRØM

Figur 2: Arbejdsgang for anvendelse af måleredskaber. Udarbejdet af Rambøll til projektet STRØM.

Figur 3: Frivillighedstrappen. Eftergivet efter La Cour 2014:131.

Artikel

Måleredskaber på det frivillige sociale felt

– virker de efter hensigten?

Tilde Østbjerg Jørgensen

Stud.mag. i Læring og Forandringsprocesser
Institut for Uddannelse, Læring og Filosofi

Abstract

Artiklen opridses kort den udvikling som det frivillige felt har gennemgået de seneste årtier. Fra at være et kun tålt felt af staten, til at blive set som en aktiv medspiller til løsningen af velfærdsopgaver. Artiklen berører frivilligheden som en metode og formålene med at indføre måleredskaber i det frivillige felt. På baggrund af specialet ”Udvikling eller kontrol – en Bourdieu analyse af måleredskabers betydning for de frivillige i det frivillige felt” vises, hvordan de frivillige betvivler måleredskabernes validitet og dermed deres evne til at kunne leve op til formålet.

Det frivillige felt er blevet en vigtig samarbejdspartner for det offentlige i at løfte velfærdsopgaver. I Regeringsgrundlaget for den nuværende Regering blev påpeget, at det stadig er det offentliges opgave at løfte socialt udsatte og at arbejde målrettet med at bryde den sociale arv. Denne indsats må dog ikke ske på bekostning af den frivillige indsats og der skal arbejdes for at give bedre muligheder for, at private organisationer og frivillige kan tage et medansvar (Regeringen 2015:17). Sådan har det ikke altid været. Frem til 1980’erne så velfærdsstaten sig selv som garant for at tage sig af velfærdsopgaver og derfor blev de frivillige organisationer kun tålt og accepteret (Bundesen og Henriksen 2011:457). Særligt i 80’erne ændrede velfærdsstaten sig til et velfærdssamfund og det frivillige felt, fik lov til at spille en helt anden rolle i velfærdssamfundet end i velfærdsstaten.

Frivillighedstrappen – fra modsætning til metode.

Anders La Cour har beskrevet udviklingen af det frivillige arbejde gennem velfærdsstaten til velfærdssamfundet med en frivillighedstrappe. Han beskriver det som et politisk projekt, hvor staten forsøger at opbygge en selvstyringskapacitet, hos de frivillige organisationer, så de kan styre sig selv efter politisk formulerede målsætninger. I 1980’erne begyndte det politiske felt at se *frivilligheden som en modsætning* til den offentlige velfærdsproduktion. Dette var første trin i frivillighedstrappen. Den frivillige omsorg bliver i den politiske retorik italesat som værende noget særligt, gennem sin forskellighed til den offentlige omsorg. På den måde får staten sin begrundelse for, at iagttage frivilligheden som en vigtig aktør i udviklingen af det moderne velfærdssamfund (La Cour 2014:119). Næste skridt i frivillighedstrappen er, at forstå *frivilligheden som et supplement* til de offentlige ydelser. Eftersom frivilligheden nu er en modsætning til det offentlige, kan vi også forstå den som et supplement, hvor frivilligheden og det offentlige kan fungere som et samlet udbud af velfærd (La Cour 2014:119). I slut 00’erne begynder der et fokus på, at se *frivilligheden som kvalitet*. Der dukker et kvalitetsideal op, hvor de frivillige organisationer skal kunne synliggøre deres effekt. Kravet stiger i takt med, at der bliver støttet med flere offentlige midler. Frivilligheden bliver dermed nødt til at forpligte sig på beslutninger, som er taget uden for den selv (La Cour 2014:126). Fjerde skridt i frivillighedstrappen er *frivilligheden som metode*.

Frivilligheden som kvalitet er nu fastsat og man begynder at undersøge, hvordan man kan sikre, at den frivillige sociale indsats lever op til statens kvalitetskrav. Performance management bliver præsenteret som den styringsteknologi, der stilles krav om, at de frivillige organisationer benytter, hvis de modtager statslige finansieringer. På den måde sikres der, at den frivillige sociale indsats opnår den ønskede kvalitet (La Cour 2014:128).

Troværdighed og saglighed

Center for frivilligt socialt arbejde vil støtte op om de frivilliges organisationers dokumentationsarbejde med håndbogen: ”Viden og virkning – en håndbog om dokumentation af frivilligt socialt arbejde” (Frederiksen og Hjære 2009). De beskriver at de frivillige organisationer kan bruge dokumentationen til at ”skabe en klar og troværdig sammenhæng mellem ens mål, resultater, aktiviteter og ressourcer”, dokumentationen kan give organisationen ”viden om, i hvilken grad den lykkes med sin indsats i forhold til brugerne” og ”det giver troværdighed og viser saglighed” (Frederiksen og Hjære 2009:8).

Mentorprojektet STRØM i Ungdommens Røde Kors er puljefinansieret af det tidligere Ministerie for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Dermed er dette projekt omfattet af en række krav til evaluering og dokumentation som følger med en ministeriel finansiering. Det er konsulentfirmaet Rambøll, som står for denne dokumentation for alle puljens projektet. STRØM er udgangspunktet for specialet ”Kontrol eller udvikling – en Bourdieu analyse af måleredskabers betydning for de frivillige i det frivillige sociale felt”. Her undersøger jeg, hvilken betydning det får for de frivilliges forståelse af, at bedrive frivilligt socialt arbejde, når der indføres måleredskaber i det frivillige felt. Analysen viser blandt andet, at alle de interviewede frivillige anerkender og accepterer præmissen, at der skal evalueres og dokumenteres på frivilligt arbejde. De stiller ikke spørgsmålstegn ved, at deres frivillige indsats skal vurderes, for som én af informanterne siger ”det bliver man jo nærmest i alle sammenhænge alligevel” (Jørgensen 2016:104).

Valide resultater?

Trods anerkendelsen af behovet for dokumentation, er det dog gennemgående i de foretagne interviews, at informanterne har oplevelsen af, at det er udfordrende at udfylde de måleredskaber, som skal dokumentere og evaluere indsatsen. De oplever udfordringer både i forhold til, at måleredskaberne virker for standardiseret og ikke passer til deres individuelle forløb, samt at mentee, som er mellem 10 og 15 år, har svært ved at vurdere sig selv i forhold til en sådan undersøgelse. De kan ikke genkende det, de får krydset af i måleredskabet, som et retmæssigt billede af virkeligheden. En af mentorerne fortæller om sin oplevelse:

Thomas (mentor): For det er - jeg synes det er meget svært, at få valide resultater det vil sige, at - især med den her førmåling som man lavede en af de første gange med sin mentee - mentee, nu har jeg endda en af de ældre - har svært ved at forstå spørgsmålet plus at man sidder i en relation, hvor man ikke kender hinanden særlig godt og mentee gerne vil please. Og så ender det med "nå men hvordan har du det?" - "Jamen jeg har det godt!" og formålet er jo, at få nogle unge, der har det mindre godt, til at få det bedre. Så hvis de giver topscore til det hele, så er det sådan - hvad kan vi så bruge det til? (Jørgensen 2016:60)

Lige gyldig om mentorerne ellers generelt udtrykker sig positivt eller negativt om evaluering og dokumentation i form af de konkrete måleredskaber i interviewene, betvivler de alle validiteten af resultaterne. De betvivler altså, at projektets konkrete måleredskaber faktisk kan bidrage til det, som i håndbogen om dokumentation er beskrevet som at ”skabe en klar og troværdig sammenhæng mellem ens mål, resultater, aktiviteter og ressourcer” og at

give ”viden om, i hvilken grad den (indsatsen) lykkes med sin indsats i forhold til brugerne” (Frederiksen og Hjære 2009:8).

Ønsket om at gøre en forskel

I analysen kommer det frem, at Illusio i det frivillige felt, det som binder agenterne sammen, det som gør, at det er et interessant felt for de frivillige at deltage i, er ønsket om at gøre en forskel. Det er det, som adskiller dette felt fra andre felter og som gør det frivillige felt til noget særligt for de frivillige. På samme måde argumenterer Socialministeriet om begrundelsen for at indføre måleredskaber i det frivillige felt, at vi skal vide, at det gør en forskel for de brugere som modtager hjælpen:

Der er ingen tvivl om, at de nævnte forandringer i socialpolitikken og den øgede anvendelse af frivillige organisationer stiller nye krav til dem, der leverer sociale ydelser. Hvis vi som samfund skal kunne vurdere, hvilke indsatser der virker for hvem, og kunne vurdere, hvad der faktisk er der leveres, så skal vi kunne gennemskue det levede socialt tilbud. Hvis vi ydermere vil have mulighed for at prioritere mellem de tilbud, der virker godt og de tilbud, der virker mindre godt, så skal man kunne sammenligne forskellige tilbud, der leveres til mennesker med ens problemer (Socialministeriet 2006:3)

Det bliver dog meget vigtigt, at der lyttes til de frivillige og til deres bekymring om, hvor valide resultater der skabes. Måleredskaberne udfyldes, men hvis ikke der er mulighed for at udfylde dem, så den frivillige oplever at resultatet afspejler virkeligheden, så bliver det på falsk grundlag, at vi vurderer ”hvilke indsatser der virker for hvem”, at vi ”prioriterer mellem de tilbud, der virker godt og de tilbud der virker mindre godt” og at vi ”sammenligner forskellige tilbud, der leveres til mennesker med ens problemer”. Hvis det ikke er muligt at leve op til målet og hensigten, så kan der være brug for, at der sadles om.

Litteraturliste

Bundesen, Peter og Henriksen, Lars Skov 2011: Frivilligt socialt arbejde, i: Ivar Hornemann Møller og Jørgen Elm Larsen (red.): Socialpolitik. 3. udgave. Hans Reitzels Forlag

Frederiksen, Morten og Hjære, Mette 2009: Viden og virkning. En håndbog om dokumentation af frivilligt socialt arbejde. Center for frivilligt socialt arbejde.

Jørgensen, Tilde Østbjerg 2016: ”Kontrol eller udvikling – en Bourdieu analyse af måleredskabers betydning for de frivillige i det frivillige sociale felt”. Kandidatspeciale Læring og Forandringsprocesser. Aalborg Universitet.

La Cour, Anders 2014: Frivillighedens logikker og dens politik – en analyse af den personrettede frivillige sociale indsats og statens frivillighedspolitik. Nyt fra samfundsvidenskaberne

Regeringen 2015: Regeringsgrundlag ”Sammen for fremtiden”

Socialministeriet 2006: ”Dokumentation og effektmåling på det frivillige område

Oversigt over bilag

Bilag 1: Måleredskab 2.....	Side 83
Bilag 2: Måleredskab 3.....	Side 85
Bilag 3: Spørgeguide.....	Side 90
Bilag 4: Transskription af interview 1.....	Side 92
Bilag 5: Transskription af interview 2.....	Side 111
Bilag 6: Transskription af interview 3.....	Side 128
Bilag 7: Transskription af interview 4.....	Side 137

MÅLEREDSKAB 2

BARNETS/ DEN UNGES LØBENDE PROGRESSION

Formål med måleredskabet

Som led i barnets/den unges deltagelse i indsatsen, gennemføres løbende målinger af barnets/den unges progression. Til dette anvendes nærværende måleredskab.

Formålet med målingerne er at få viden om indsatsens resultater for barnet/den unge på undervejs i indsatsen. På den måde kan opmærksomhedspunkter indgå i jeres løbende opfølgning på, om barnet/den unge får det rette udbytte af indsatsen. Dette til gavn for både barnet/den unge samt den frivillige eller kommunalt ansatte, der gennemfører indsatsen.

Hvem skal anvende måleredskabet?

Det er den frivillige eller kommunalt ansatte, der besvarer spørgsmålene i måleredskabet og udfylder måleredskabet.

Det er den frivillige eller den kommunalt ansatte, der er ansvarlig for, at målingerne gennemføres og i samarbejde med projektlederen sikrer, at disse indberettes elektronisk i Rambøll Results. I Rambøll Results kan I løbende trække rapporter, der viser barnets/den unges progression i indsatsen undervejs.

Hvornår skal måleredskabet anvendes?

Der skal gennemføres målinger for alle børn og unge, der modtager en indsats. Måleredskabet anvendes første gang en måned efter at barnet/den unge har påbegyndt indsatsen og gentages herefter med en måneds mellemrum, indtil indsatsen er afsluttet.

Det er vigtigt, at der gennemføres målinger på alle børn og unge, der modtager indsatsen.

Hvad består måleredskabet af?

Måleredskabet består af en række spørgsmål, som skal dokumentere barnets udvikling undervejs i indsatsen.

Dato for udfyldelse af måleredskab: Ind-

sæt navn/kaldenavn/alias:

Angiv hvor enig du er i nedenstående?	Meget enig	Enig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke
1. Barnet/ den unge udtrykker egne muligheder og styrker	☐	☐	☐	☐	☐
2. Barnet/den unge kan bede om støtte/hjælp i omgivelserne (i og udenfor forløbet), når behovet opstår	☐	☐	☐	☐	☐
3. Barnet/den unge sætter mål for sig selv	☐	☐	☐	☐	☐
4. Barnet/den unge forsøger aktivt at nå sine mål	☐	☐	☐	☐	☐
5. Barnet/den unge tager initiativ til at fortælle om sig selv og egne oplevelser i sine samtaler med mig	☐	☐	☐	☐	☐
6. Barnet/den unge har en voksen, han/hun betror sig til	☐	☐	☐	☐	☐
7. Barnet/den unge reflekterer i vores samtaler over de valg, han/hun træffer	☐	☐	☐	☐	☐
8. Barnet/den unge fortæller om gode oplevelser han/hun har haft med andre i gruppen	☐	☐	☐	☐	☐
9. Barnet/den unge giver udtryk for, at have fået øjnene op for ting, han/hun har lyst til at lave i sin fritid	☐	☐	☐	☐	☐

MÅLEREDSKAB 3 - FØRMÅLING

BARNETS/ DEN UNGES UDVIKLING

Formål med måleredskabet

Som en del af barnets eller den unges deltagelse i indsatsen, gennemføres målinger af barnets eller den unges situation, og udvikling som følge af indsatsen. Til dette anvendes dette spørgeskema. Formålet med målingerne er at tilvejebringe viden om, hvorvidt indsatsen medfører de ønskede resultater for barnet eller den unge på mellemlangt sigt.

Hvem skal anvende måleredskabet?

Det er barnet eller den unge, der besvarer spørgsmålene og udfylder måleredskabet. Dette kan gøres i dialog med den frivillige eller kommunalt ansatte/projektansatte. De fleste børn og unge, kan sagtens selv besvare spørgsmålene og udfylde måleredskabet. For andre børn og unge, kan der være behov for, at den frivillige eller den kommunalt ansatte/projektansatte, der gennemfører indsatsen, læser spørgsmålene højt for børnene eller de unge, og på den måde hjælper dem med at besvare spørgsmålet.

Det er de frivillige eller den kommunalt ansatte/projektansatte, der er ansvarlig for, at målingerne gennemføres og i samarbejde med projektlederen sikrer, at disse indberettes elektronisk i Rambøll Results. I Rambøll Results kan I løbende trække rapporter, der viser resultater for barnet eller den unge.

Hvornår skal måleredskabet anvendes?

Der skal gennemføres målinger for hvert enkelt barn eller ung, der modtager projektets indsats. For hvert barn eller ung måles udviklingen ved hjælp af før-, efter – og opfølgingsmålinger.

- *Før-målingen* gennemføres lige efter at barnet eller den unge er blevet tilmeldt indsatsen eller i forbindelse med selve tilmeldingen.
- *Efter-målingen* gennemføres lige efter, at barnet eller den unge har afsluttet indsatsen eller i forbindelse med selve afslutningen. I forbindelse med eftermålingen skal der besvares enkelte spørgsmål om omfanget af aktiviteter til barnet eller den unge.
- *Opfølgingsmålingen* gennemføres 6 måneder efter barnet eller den unge har afsluttet indsatsen.

Det er vigtigt, at der gennemføres før- efter, og opfølgingsmåling hos alle børn og unge, der modtager en indsats.

Hvad består måleredskabet af?

Måleredskabet er inddelt i flere temaer, der hver især består af en række spørgsmål, som tilsammen skal kortlægge barnet eller den unges trivsel, udvikling og udbytte af indsatsen.

Førmåling

Som led i at indsatsen startes op, skal den unge besvare nedenstående spørgsmål.

Dato for udfyldelse af måleredskab:

Indsæt navn/kaldenavn/alias:

Psykisk trivsel

De følgende spørgsmål handler om, hvordan du har det.

Hvor ofte...	Sjældent eller aldrig	Højest et par gange hver måned	Flere gange om ugen	Næsten hver dag
				
...Er du for det meste glad?				
...Synes du, at din dag har været god?				
...Har du let ved at falde i søvn om aftenen?				
...Sover du roligt, når du er faldet i søvn?				
...Føler du dig rolig og afslappet?				

Relationel trivsel

De følgende spørgsmål handler om, hvordan du har det med andre.

Hvor enig er du i nedenstående?	Helt uenig	Uenig	Enig	Helt enig
				
Jeg laver tit noget med andre børn og unge, eksempelvis ser film, er på udflugter, leger eller dyrker sport?				

Jeg har mindst en ven, som er klar til at hjælpe mig?				
Jeg kan tale med mine forældre om, hvordan jeg har det?				
Jeg har en voksen udenfor familien at tale med, hvis noget er svært (eksempelvis en lærer, pædagog eller træner)?				
Jeg føler mig sjældent ensom				

Sociale kompetencer

De næste spørgsmål handler om, hvordan du er, når du er sammen med andre.

Hvor enig er du i nedenstående?	Helt uenig	Uenig	Enig	Helt enig
				
Jeg er god til at arbejde sammen med andre i en gruppe?				
Jeg siger min mening, når jeg synes noget er uretfærdigt?				
Jeg prøver at forstå mine venner eller forældre, når de er sure eller kede af det?				
Jeg venter på det bliver min tur, når vi har diskussioner og snakke i eksempelvis klassen?				
Jeg ved, hvad jeg skal gøre, hvis jeg kommer i konflikt med andre				

Positiv selvopfattelse

De næste spørgsmål handler om, hvordan du ser dig selv.

Hvor enig er du i nedenstående?	Helt uenig	Uenig	Enig	Helt enig
				
Jeg synes godt om mig selv?				
Jeg er god nok, som jeg er?				
Andre børn og unge på min alder kan godt lide mig, som jeg er?				
Jeg føler, jeg har meget, jeg kan være stolt af?				
Jeg kan gøre ting ligeså godt som andre børn/unge på min alder				

Trivsel i skolen

De næste spørgsmål handler om, hvordan du har det i skolen.

Hvor enig er du i nedenstående?	Helt uenig	Uenig	Enig	Helt enig	Ej relevant (går ikke i skole)
					
Jeg er tryk og glad i skolen					
Jeg har lyst til at gå i skole					
Jeg har det godt med de andre børn i skolen					
Jeg har mod på skolearbejdet i skolen					

Jeg er ikke presset af det skolearbejde jeg skal lave i skolen eller derhjemme					
--	--	--	--	--	--

Introduktion

Mit speciale handler om, jeres forståelse af at lave frivilligt socialt arbejde og om og hvordan evalueringer og målinger stemmer overens til denne forståelse.

Jeg vil gerne høre om jeres erfaringer, så jeg kan få en forståelse for om, og i så tilfælde, på hvilken måde evalueringer og dokumentation har betydning for jeres arbejde som frivillige.

Spørgsmålene og snakken vil kredse om:

- Jeres motivation for at lave frivilligt arbejde
- Hvad der for jer, er særligt vigtigt ved at lave frivilligt arbejde.
- Jeres erfaringer med dokumentation og hvordan det påvirker jer i det frivillige arbejde I udfører.

Min rolle og spilleregler

- Jeg er interesseret i jeres egne erfaringer, oplevelser og fortællinger. Alle oplevelser er lige vigtige og lige rigtige.
- Jeg har 2 spørgsmål og 3 øvelser, som jeg nok skal sikre, at vi kommer omkring.
- Jeg ligger op til, at I diskuterer og at I spørge interesseret ind til hinandens oplevelser og erfaringer.
- I dag er jeg studerende, jeg er ikke fra aktivitetsgruppen. Jeg anonymiserer jer i transskriberingen og dermed også i specialet og i min tilbagemelding til feltet. Det er vigtigt, at I også tænker dette som et fortroligt rum og at I lader det fortalte blive mellem jer.

10 minutter

Præsentation

- Præsentation af deltagere
Navn, alder, beskæftigelse.

5 minutter

Skriveøvelse del 1

- Noter på papir: Beskriv en god oplevelse fra dit frivillige liv

3 minutter

1. startspørgsmål

- En god oplevelse fra dit frivillige liv? (hvad har I skrevet på Jeres papir? Er der noget I andre kan genkende? Har I skrevet det samme?)

20 minutter

1. øvelse

- Følgende udsagn er fra en stor frivilligundersøgelse fra 2014, som har spurgt "Hvilke af følgende faktorer har størst betydning for dig, når du udfører ulønnet frivilligt arbejde". I undersøgelsen måtte man pege på flere begrundelser.
- Udvælg hver 2 udsagn, som passer bedst på jer.
Fortæl hvorfor I har valgt netop de udsagn.
- Hvis I skal rangere udsagnene i fællesskab efter hvad der er vigtigt for jer, hvordan ville det så se ud?
 - Bliver præsenteret for den "rigtige" fordelingen - er der noget som kommer bag på jer, undrer jer? Adskiller dette fra jeres forestillinger om frivillige som en bred gruppe?

<ul style="list-style-type: none"> • Udsagn: <ul style="list-style-type: none"> • At du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel • At du indgår i et socialt fællesskab/netværk • At det er med til at give dig en personlig udvikling • At du lærer mere om det samfund du lever i • At det styrker dit CV og jobmuligheder • At det hjælper din "dårlige samvittighed" <p style="text-align: right;">30 minutter</p>
<p>2. startspørgsmål - mentorer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiale fra Rambøll synliggøres • Hvordan har din oplevelse med dokumentation i STRØM været? (Hvilken betydning har det for dit arbejde som mentor? Oplever du det have betydning i din relation til mentee? Hvilken indflydelse har det for din frivillige praksis?) <p>2. startspørgsmål – aktivitetsgruppemedlem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiale fra Rambøll synliggøres • Hvordan har din oplevelse med dokumentation i STRØM været? (Hvilken ledelsesmæssig opgave har det været, at skulle implementere? Hvordan oplever du at det kan bruges i projektet? Hvilken indflydelse har det for din frivillige praksis?) <p style="text-align: right;">30 minutter</p>
<p>2. øvelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følgende udsagn er fra samme frivilligundersøgelse fra 2014. Det er udsagn som frivillige har givet på forskellige spørgsmål, men som alle omhandler det at lave frivilligt arbejde. <p>På en skala fra 1-5 hvor enig/uenig er du i følgende udsagn (5 er meget enig - 1 er meget uenig). Noter på papir - vi vil herefter diskutere udsagnene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Flere midler og mindre bureaukratisering og akademisering. Frivillige tilbud skal være et modstykke til det offentlige i den forstand, at folk ikke behøver blive set som en statistik eller et mål, men snarere som et individ, der kan udvikle sig". • "Jeg synes generelt, at det er nemt og godt at være frivilligt i Danmark, men det er vigtigt at kommuner og ministerier er opmærksomme på, hvad de kan rekruttere frivillige til, og hele tiden har for øje, at det ikke må blive bøvlet, bureaukratisk og fyldt af kontrol, for så holder de frivillige op" • "Det skal være attraktivt at være frivillig. Frivilligt arbejde lever af lyst og dør af pligt" • "Dokumentation og evaluering er særdeles vigtigt" <p style="text-align: right;">10-40 minutter</p>
<p>Afsluttende spørgsmål</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Eventuelt" – Er der noget I undrer jer over, at vi ikke har været så meget omkring? Nogle pointer som I gerne vil sige? <p style="text-align: right;">10 minutter</p>

Bilag 4: Transskription af interview 1

Interview 1:

Transskription af interview med mentorer

30. marts 2016

Deltagere:

S: Søren

H: Helle

M: Maja

I: Interviewer (Tilde)

0:00

I: Allerførst så kunne jeg godt tænke mig, at vide jeres navn og jeres alder og jeres beskæftigelse til hverdag.

M: Jeg hedder Maja og jeg er 29 år gammel og jeg er folkeskolelærer på Nørrebro.

H: Jeg hedder Helle og jeg er 27 og jeg er konsulent og underviser for en anden aktør i Københavns kommune.

S: Og jeg hedder Søren og jeg er 29 og jeg går på VUC og tager enkeltfag/pædagogpakke til at blive pædagog, forhåbentlig, næste år.

I: Så mens man kan tage sig noget mad og lige få lidt på tallerkenen, så får I et stykke papir og så kunne jeg godt tænke mig, hvis I lige ville sidde og overveje og skrive et par stikord ned om jeres bedste oplevelse som frivillig.

1:00

M: Er det sådan frivillig generelt eller er det ...

I: Frivillig generelt

2:00

M: det er svært at karakterisere den bedste oplevelse

5:00

I: Fik du skrevet noget ned Maja?

M: Ja, det gjorde jeg – skal jeg starte med at sige noget?

I: Jamen ellers så skal Helle starte og så kan du nå at tage lidt mad på tallerkenen imens.

M: Det er fint

H: Altså jeg har jo kun prøvet at være frivillig, eller nej, jeg har så også samlet ind på et tidspunkt, men det frivillige arbejde jeg har lavet, er egentlig kun det her igennem Ungdommens Røde Kors. Og der synes jeg egentlig, at det bedste ved det, det er når jeg, når hun skriver en sms til mig og fortæller mig, at hun har fået en højere karakter i skolen, for hun er simpelthen så glad og skriver, altså det føles rigtig, rigtig godt, at hun bliver glad over at få noget hjælp, og får noget ud af det. Og så igen også fordi, at i starten, der var hun meget, jeg ved ikke hvad det er – om hun ikke hører efter i skolen eller hvem det er der underviser hende. Men hun tvivlede på mine egenskaber, fordi læreren havde sagt noget andet, men det kan lige så godt være hende, der har hørt noget forkert tror jeg, eller ikke har hørt efter. Og det hjælper så rigtig meget nu, hvor hun får de gode resultater, at have intensiv lektiehjælp. Så hun får bedre resultater og der bliver hun simpelthen så glad. Den der glæde og hun får også en tiltro til sig selv, hun bliver mere selvsikker og det kan jeg mærke på hende, når vi øver sammen ved fremlæggelser for eksempel, at hun stoler meget mere på sig selv og hviler meget mere i sig selv, når hun har øvet det med mig.

6:44

I: Er jeres mentorforløb primært lektiehjælp eller hvad?

H: Ja, lektiehjælp og så skulle hun have et fritidsjob. Det har været ret svært, fordi hun kun er 15 og man skal være 16 de fleste... og så vil hun også kun være på Nørrebro, det gør det også igen lidt svært.

7:03

I: Men hun havde fået et fritidsjob nu?

H: Ja, hun har fået et fritidsjob i en SFO, hvor hun bare skal være en time – 4 timer om ugen, 3 gange om ugen. Men altså de har jo også kun åben til klokken fem, så det passer fint. Så hun har fået det, som hun skal have nu, ikk. Nu får hun så bare lektiehjælp og så håber jeg på, at jeg kan præge hende i en retning af, at blive ved med at tage sin skole seriøs, så hun. Hun vil også gerne være pædagog på et tidspunkt.

I: Så den gode oplevelse er det her med, at du mærker

H: Jeg kan se udviklingen og jeg er med til at se hende blive glad over udviklingen. Altså se hende over blive glad over at det lykkedes og at hun får højere karakterer. Det synes jeg, er det bedste ved det egentlig. Så at se hende, nå hendes mål egentlig.

7:54

I: Hmm. Hvad har du skrevet Søren?

S: Jamen, min fedeste oplevelse med mentee, det har været vores cykelture og gåture sammen. Hvor jeg sådan har kunne mærke på ham – vi har cyklet ret langt, jeg prøver sådan at presse ham lidt. Vi har været over 20 kilometer, hvor jeg kan mærke på ham, at han har overskredet nogle grænser, og når vi når i mål, så er han sådan mega stolt over det vi har opnået. At det har givet ham noget. Og jeg sørger for at rose ham meget for det og sådan. Så kan man mærke, at han retter sig lidt op. Og samtidig med at vi cykler rundt, så prøver jeg at lære ham København at kende. Så jeg kan

mærke, at hans horisont bliver udviklet ret meget. For eksempel med Tagensvej, nu ved han hvad der er for enden, nu ved han at søerne kommer og Vesterbro og Østerbro os sådan. Det kommer sådan så småt. Og så har vi sådan tegnet ind, hvor vi har været på et kort, så man får sådan et overblik. Det er ret fedt. Men det er meget sådan små sejre med ham, fordi der er noget ADHD. Så det er sådan helt nede i. Det er de små sejre, og jeg skal sørge for at rose ham meget.

9:13

I: Du sagde, at hans grænser de blev overskredet, hvordan nogle grænser er det?

S: Sådan... Det startede med, at han foreslog at det hele tiden var biograftere og nu er det egentlig meget fedt at cykle og komme ud og se nogle ting, det synes han er mega fedt. Det var ham der foreslog, at vi skulle cykle til Den Blå Planet

I: Da I skulle derud på tur?

S: Ja, og hjem igen – så det gjorde vi. Og selvom der er noget brok, sådan i løbet af turen, og det er jo klart nok, det er jo hårdt, så er det, så tror jeg også at i sidste ende, når han kommer ind af døren derhjemme, så har det været fedt på en eller anden måde. Det håber jeg da i hvert fald

9:59

I: Så hvad er det for en følelse, som det giver dig?

S: at jeg kan mærke nogle fremskridt med ham eller sådan at, at han bliver glad. For jeg kan mærke, når vi mødes i hverdagene, så kan det godt være sådan det hele – det har været en lang dag og det hele flyver rundt og så er han ikke sådan helt på sådan i forhold til mig. Og det kan være lidt svært at få øjenkontakt og sådan nogle ting. Men når jeg så, jeg plejer sådan at bruge min søndag på det, på vores møder der, der er der sådan ro og – ja.

I: Så det er igen det her med, at du kan mærke en ro ved ham og at han får noget ud af det?

S: Ja og at hans horisont bliver udviklet. Det synes jeg er fedt. Og når han begynder... For eksempel, vi cyklede ud til, hvad hedder det, ud til Amager, på en af vores ture og så sagde jeg, jeg kan ikke finde hjem. Jeg ved ikke hvor vi er, så du må finde hjem. Og så fandt han hele vejen hjem. Så jeg cyklede bare bagved og blev bare ved med at sige, at jeg aner ikke, hvor vi er henne. Det var han sådan meget stolt over, at han kunne. Og det var fedt.

11:17

I: Maja?

M: Ja. Jeg har faktisk taget en helt, det har ikke noget med mit arbejde i STRØM-projektet og min mentor. Jeg er også frivillig i en natcafe, som ligger ude på Vesterbro, som arbejder med prostituerede kvinder om natten. Så når jeg er frivillig, så møder man ind klokken 23.30 og får fri klokken 04.00. Det primære arbejde er, at gå på Istedgade og Skelbækgade om natten med the og snakke med de prostituerede og invitere dem ind i vores cafe, hvor vi får mad, altså rester fra Emmerys, bageri, og så serverer kaffe og the. En snak. Og i virkeligheden er det bare det, som arbejdet består i. Men nogle gange, så kan sådan et arbejde være meget deprimerende og nedslående, men så er der den ene kvinde, som jeg mødte helt i starten, da jeg startede med at være frivillig, jeg har været frivillig der i lidt over et år. Og hende har jeg bare kunne huske og hun har kunne huske mig og så for nogle uger siden, da jeg havde en vagt, der kom hun ned i cafeen. Jeg var sådan ude bagved og lavede noget kaffe og sådan – og så spurgte hun "Hvor er Maja, jeg skal snakke med Maja"? Og det var bare sådan enormt bekræftende, det der med – at så er der da nogle, som jeg gør en forskel for, så er der da nogle jeg husker, at... For nogle gange sådan at – man kommer og giver noget the og er sød ved dem og snakker med dem, men hvad er det egentlig vi gør for en forskel, ikk? Men hun havde virkelig husket mig og har gennem sådan hele tiden fulgt op. Sådan – "Hvornår kommer du næste gang?" Og når vi så lavede aftaler om, hvornår jeg skulle komme og sådan. Og så føler jeg, at det giver mening eller sådan – så giver det mening, at jeg var der lige den nat og gav hende den kop the og lige sagde Jeg ser dig og kender din situation – eller kender din situation, men jeg ser hvilken svær situation du er i og med dine børn i Spanien og din familie i Nigeria og alt sådan noget ikke.

Så det – selvom sådan noget arbejde kan være ret hårdt, så giver det også super meget mening at, der er super meget brug for, at der er nogle, som gør sådan noget.

13:21

I: Så er det noget med, at du bliver anerkendt for den indsats du gør?

M: Ja og også lidt, at der er et behov og jeg kan prøve at hjælpe nogle, der har et behov eller nogle, som er i en svær situation og måske bare tænde et lille bitte lys i deres, ja, ikke særlig fede liv, ikk. Så det var i hvert fald sådan en oplevelse som gør, at når man nogle gange når til lørdag aften og åhh skal jeg nu cykle hele vejen til Vesterbro – så er det sådan noget der gør, at selvfølgelig cykler jeg til Vesterbro og får det gjort og når man er der så er det enormt givende. Jeg laver også frivilligt arbejde, for det giver mig rigtig meget som person. Det giver mig noget, at gøre noget for andre.

I: kan du beskrive hvad det er, det giver dig?

14:11

M: Jamen – hvad giver det? Det giver mig en masse livsglæde, vil jeg sige. Det giver mig, jamen jeg tror, at det er meget menneskeligt, at alle mennesker har brug for noget anerkendelse, så det giver mig noget anerkendelse af, at jeg kan også være noget for nogle, og jeg har en masse at give af. Og det skal jeg gøre fordi jeg har ressourcerne til det, det er der ikke alle mennesker der har. Så det giver mig anerkendelse og det giver mig livsglæde og det giver mig noget glæde og opmuntring i hverdagen og som måske også nogle gange sætter ens eget liv i perspektiv – sådan hvad man skal huske at være glad for og hvad man ligesom skal værdsætte af det man har, ikke taget noget for givet. For det er der bestemt ikke alle mennesker der har.

15:00

I: Kan I genkende noget af det som hinanden siger?

H: Ja, rigtig meget.

M: Jeg kan virkelig genkende det der som du siger, i forhold til med lektierne. Nu er det måske også fordi jeg er skolelærer, men det der med når man ser børn der lykkedes og det der med, i virkeligheden så skal der ikke, altså der skal nogle gange bare nogle opmuntrende ord til, så kan det redde hele deres dag og det kan gøre. Der skal bare en lang cykeltur til og så kan han klare hele verdenen, ikk! Det er den der følelse, man kan give andre mennesker, altså følelsen af, at de er noget værd

H: Det er også rart sådan at vide, at man gør en forskel for et andet menneske, det synes jeg da er rart. Jeg kan også mærke, at det giver også mig utroligt meget, for jeg bliver jo glad, fordi hun bliver glad, for det jeg gør. Det er også sådan fordi, nogle gange, så synes jeg, at hun kan være lidt irriterende, det er jo igen, hun er 15 år ikk, så selvfølgelig er hun det. Men så er det bare rigtig rart, når vi får de der – at hun kan se, at der var faktisk en grund til, at jeg pressede hende lidt i lige den her situation, for det gav faktisk også udbytte og det gør også igen bare, at hun anerkender min viden. Og så siger hun, at hun kun vil have hjælp fra mig, fordi... men jeg tror også, at det har meget at gøre med miljøet omkring hende. Hun har bare behov for én-til-én og det er der ikke sådan rigtig mulighed for og jeg tror heller ikke, at hun selv opsøger det, fordi hendes interesse ligger nogle helt andre steder end lektier.

Men det er da helt klart også det her med at se en udvikling og være med til den, det synes jeg egentlig er rigtig inspirerende. Og det er også sådan derfor jeg gør det egentlig. Tror jeg.

16:38

I: Så der er sådan noget cirkulært i det, at man giver og får noget igen

M: Ja, men man får ikke altid noget igen. Og det skal man ligesom også være indstillet på. At nu giver jeg en hel masse og så får jeg en hel masse. Man får noget en gang i mellem og det er det jeg tænker, at jeg hænger mig i. For det er ikke alle gange, hvor jeg mødes med min mentee, hvor jeg bare tænker: yes, jeg fik bare workede noget og han – jamen nu kommer det bare til at gå så godt for ham. Det er langt fra alle gangene, at jeg tænker det.

I: Men hvad så når det ikke er sådan?

M: Jamen så tror jeg bare, at jeg prøver at hænge mig i det som der så var godt. Hvis det så var en dag hvor han er lidt mut og ikke rigtig siger noget – at det så alligevel lykkedes mig, at vi fik spillede nogle spil og vi fik snakket lidt og han fik drukket en cola og endte med at sige: "ej, det er egentlig meget hyggeligt det her". Nå godt så – så ente det alligevel med at gøre noget. Men selvom – det er også fordi, at man kan have mange forventninger for eksempel til sin mentee – jamen, så skal det gå sådan og så skal det gå sådan, men jeg har i hvert fald skulle skrue mine forventninger meget ned. Til ham i hvert fald.

S: Ja, der tror jeg også, at jeg skulle bremse nogle gange. Nu tror jeg, at vi skal nå alt muligt og så næste gang, så er det bare noget helt andet end så har man ikke bygget ovenpå noget som helst.

17:59

I: Så det er ikke sådan en konsekvent opadgående kurve?

Alle: Nej!

S: Så er det sådan lidt – nå, du er i det humør i dag, så er det op ad bakke i hvert fald.

Men jeg har også kunne mærke det, når jeg kommer og henter ham fra skole. Det synes jeg faktisk er meget fedt. Så kommer jeg også til at gå – jeg hilser jo på alle hans venner og sådan også nu. Og de spørger sådan hele tiden, hvem jeg er og hvorfor og sådan. Og får du penge for det? Så sagde jeg: "nej, det gør jeg ikke". Og der er de sådan: "Wow, han er her faktisk fordi, at han har lyst til at være her". Det synes jeg sådan er meget – det er fedt, at kunne sige til dem. Og der bliver de også sådan "det er fedt, at der er en der gider bruge tid"

I: Bliver de overrasket?

S: Ja, vildt overrasket. Sådan alle "wow, du er her bare fordi, at du har lyst til at være her". Det synes de er mega fedt.

Jeg tror at de bliver lidt jaloux der, jeg ved det ikke.

I: Bliver de jaloux på, at de ikke har én ligesom dig?

18:56

S: Ja eller de er i hvert fald mere nysgerrig på, hvorfor der er én, som bare har lyst til at være der. Det synes jeg er fedt, at kunne sige til dem hver gang: "Jeg er her bare, jeg får ikke noget".

I: Så for dig der gør det en forskel, det her med, at det faktisk er frivilligt?

S: Ja, det tror jeg.

I: Hvad ville det betyde, hvis der var penge med i spil? Eller hvis man fik et eller andet symbolsk beløb eller sådan noget?

19:30

H: Altså jeg tror lidt, at det ville ødelægge det for mig for jeg er ikke interesseret i, at arbejde mere end jeg gør. Jeg tror også, hele det her med forventningerne til, altså mig som mentor. Jeg tror måske også, at der ville komme flere krav til det, hvis det var jeg fik penge for det. For igen, nu betaler vi for denne ydelse så forventer vi også det og det og det. Jeg tror, at det ville skabe nogle lidt forkerte rammer igen også i relationen til mentee – "du er her kun, fordi, at du får penge for det". Jeg siger ikke, at det er det som kommer til at ske, men jeg kunne godt forestille mig nogle konflikter i forbindelse med det. Så nej, jeg ville aldrig tage et job ved siden af mit andet job. Det tror jeg ikke, at jeg ville. Det her det ser jeg mere som en hyggelig gåtur eller nogle timer som jeg lige bruger med min mentee, men det er igen sådan. Ja, de løse rammer det er nok det, som jeg godt kan lide ved det, tror jeg. For så er der større plads for, at vi begge kan udvikle os et eller andet sted. Jeg lærer også ret meget i processen om, hvordan jeg skal henvende mig til hende fordi første gang der kom jeg måske også med lidt for store ambitioner, hvor hun også bare sagde til mig sådan: "Jamen så Stine, i dag der får jeg et job – eller nu har vi været ude med ansøgninger, så nu får jeg et job og så laver vi mine lektier

og hvad skal jeg så bruge dig til?”. Og så sagde hun også bare direkte ”Jamen de sagde også, at jeg bare kunne få en anden” (griner). Så første gang den var sådan lige lidt hård, men så måtte jeg lige sådan ”næ hov – du kan også bruge mig til andre ting”. Men det var jo det her med, at vi lige skulle lære hinanden at kende og hun skulle forstå, at jeg godt ville hende. Hun er også blevet brændt af af hendes veninder og så er jeg taget med i biografen i stedet for og se den film, som de skulle have set. Så det er sådan lidt – ja, havde det været et job, som jeg var blevet betalt for, så tror jeg ikke, at jeg havde gjort det, for jeg er ikke interesseret i mere arbejde. Og jeg tror også, at det ville ødelægge relationen, hvis der var penge involveret. Hvis jeg blev betalt for det.

21:24

<interviewer introducerer frivilligundersøgelsen hvor udsagnene til øvelse 1 stammer fra. Interviewer introducerer efterfølgende til øvelse 1>

23:30

I: Har I to?

Alle: ja

I: Søren vil du starte med at fortælle, hvad for nogle du har valgt og hvorfor du har valgt lige præcis dem?

S: Må jeg vente, jeg mangler lige én tror jeg.

I: Ja – vi giver den lige et halvt minut mere.

24:10

S: Jamen jeg har valgt ”personlig udvikling” og ”CV”.

I: Hvorfor har du valgt dem?

S: Jeg har valgt personlig udvikling, fordi jeg har altid – jeg har altid gået op i, at jeg, at det ikke nødvendigvis skulle være skolevejen, men at man kan udvikle sig på alle mulige måder i ens liv med at gøre mange forskellige ting – med rejser, med folk du møder, med ting du laver og tag lidt her og der. Og det her ser jeg bare som én af tingene, som er med til at styrke mig og give mig noget ekstra til den person jeg skal være, blive og er og så videre.

25:05

Jeg har valgt CV og jobmuligheder – nok mest – jobmuligheder det er lidt langt ude med pædagog der, men jeg har valgt det også fordi, det er i den boldgade, som jeg gerne vil være og jeg har ikke prøvet at arbejde med den aldersgruppe før. Og det vil helt klart se godt ud, når jeg skal søge ind. Det vil jeg ikke ligge skjul på, når jeg skal søge ind.

I: Skal du søge ind på kvote 2?

S: Ja. Og jeg har også fået en anbefaling fra jer. Så helt klart også det. Men jeg synes lidt det er det samme – det skraber en masse sammen på den måde her.

25:50

I: Helle?

H: Ja. Jamen altså jeg har valgt ”at du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel”, fordi det har jeg egentlig altid følt, at jeg gerne ville. Det føler jeg også i det job, som jeg har nu. At jeg hjælper dem. Og det er også det som gør, at jeg er motiveret til at fortsætte.

Og jeg vil gerne indrømme at da jeg startede – jeg søgte selv om at blive frivillig mentor, fordi jeg godt kunne tænke mig, at være det også, altså at arbejde professionelt med det. Så det var også med den tanke, at det styrkede mit CV og jobmuligheder. For det var en erfaring jeg kunne få ved siden af det arbejde, jeg allerede har og så synes jeg også, at der er nogle gode eller nogle positive kvalifikationer ved at have noget frivilligt arbejde ved siden af. Ja, igen – det styrker min jobprofil henimod det, som jeg gerne vil arbejde med på et tidspunkt. Men altså lige nu, så ved jeg ikke. Selvfølgelig tæller det lidt, men ikke nok kan man sige. Så lige nu er det bærende og helt sikkert efter at jeg har mødt min mentee, at det er derfor jeg gør det.

27:04

I: Så har det forandret sig lidt fra dit udgangspunkt til det sted, hvor du er nu?

H: Altså hvis jeg skulle vælge, hvorfor jeg gør det, kun til én – så ja, så er det fordi jeg føler, at jeg gør en forskel og det er jeg rigtig, rigtig glad for og jeg kan rigtig godt lide at hjælpe hende på den ene eller anden måde. Også bare at bruge tid sammen med hende, for jeg lærer så meget om hende, men også om mig selv i den relation. Jeg går jo både på kompromis med hende, men jeg går også på kompromis med mig selv. Hvor meget tid jeg er villig til. For igen – det er meget tid, når man har et fuldtidsarbejde ved siden af og også har en sportsgren, familie og venner og så samtidig også skulle gøre det her. Så det er da klart, at det også er en prioritering fra min side af. Men der kan jeg så mærke, at det ikke er det med, at det styrke mit CV og jobmuligheder, som brænder igennem mere, men det er ligesom også, at fortsætte den gode udvikling og se hende nå hendes mål.

27:57

I: Maja?

M: Ja. Den første jeg har valgt er den der ”at være med til at hjælpe andre og gøre en forskel”. Jeg ligger mig meget godt op af det som Helle siger. Men det er det der med at få lov til at dele ud af mit overskud eller at få lov til at dele ud af det som jeg synes, at jeg har at give. Den anden er ”at indgå i et socialt fællesskab/netværk”. Jeg kan godt lide den der fællesskabsfølelse man også kan få, når man laver noget socialt arbejde. Altså Ungdommens Røde Kors, så kan det være, at i sin klynge man snakker med nogle andre omkring erfaringer. Jeg har også været spejderleder, så kan det også være at snakke med dem, som man er leder sammen med. Eller nu hvor jeg også er frivillig i den cafe for de prostituerede kvinder, så er vi også en gruppe frivillige, som mødes. Og vi snakker jo også og hygger os sammen og ligesom er

fælles om det her. Så jeg kan også godt lide den der – det der fællesskab der er om at løfte noget og gøre noget og sådan. Altså det er nogle ret fede venskaber, der kan opstå ud af sådan noget. Det kan jeg også ret godt lide, jeg synes, at det giver mig meget personligt. Så det er også lidt med den der med personlig udvikling, at man udvikler sig ved at lave noget arbejde sammen. Så det ikke bare altid er, at vi går ud og drikker nogle øl, men vi kan også gøre noget andet meningsfuldt arbejde – selvom det også kan være godt nok, men at der også kan være sådan noget – nu gør vi noget sammen – og så hygger vi os med det og så får vi nogle gode bekendtskaber ud af det.

29:41

S: Det synes jeg nemlig også har været fedt med klyngemøder. Det er næste sådan gratis psykologhjælp. Altså fordi man går ind og siger "det her det er jeg ikke særlig god til" og så snakker man og så får man en dialog om det, som man ikke er god til og så er det ligesom om, at de siger "det skal nok gå" eller "du skal bare prøve" og det og det og så er man sådan lidt "ja" – og så starter man på ny næste gang. Man går ud med en vildt god følelse hver gang synes jeg. At man sådan får lyst de der ting, hvor man sådan har gået, jeg har i hvert fald gået op og ned af gulvet og sådan – "hvad fanden skal jeg lige stille op med mentee" og være sådan lidt frustreret over tingene og så bare lige få det der outlet til de der klyngemøder. Det synes jeg er vildt fedt.

30:28

I: Gør det en forskel for jer, at der er klyngemøderne?

S: Helt bestemt

H: Altså jeg har kun været til ét

I: okay, hvordan kan det være?

H: Det er fordi at den anden gang der blev jeg syg og den tredje gang her sidste gang, der var det på min fødselsdag, så jeg har været forhindret i at komme.

Men jeg synes egentlig, at det har været rart at møde, og også at se at – jeg vil gerne indrømme, at jeg blev måske lidt rystet af det første møde - og så også det eneste – så det er også lidt ærgerligt, at jeg ikke har været der igen – men det var også med at høre andres ambitioner omkring det her. Nu er jeg også den eneste i klyngen, der har en pige på 15, de andre har 10-11 år – så der er også et spring der. Men jeg synes også, at første møde bar præg af, at mange gerne ville finde ud af, hvorfor det var, at mentee var i et forløb. Og det var ikke lige den indstilling, som jeg selv havde til det, så det skulle jeg også sådan lige sluge også. Så det virkede lidt som om, at de så dem som et projekt og det synes jeg måske ikke var så passende. Men det er igen også hvordan vi er forskellig med vores indgangsvinkel til ting. Så det var selvfølgelig at høre, de andres erfaringer med deres, og det er selvfølgelig også nogle helt andre børn de har med at gøre. Men jeg var nok bare lidt, af en anden indstilling. Og en anden, nærmest også en anden verdensopfattelse også (griner) Så det var også bare sådan en. Det er jo igen bare sådan en der er, når man møder forskellige mennesker. Det jeg lærte af var også, at høre sådan, når jeg fortalte om hvordan min var, og så høre deres feedback på det, og så "nej, så har jeg fortalt det forkert, det bliver jeg nødt til at sige, for sådan er hun ikke". Så egentlig også den der dialog, synes jeg, var ret spændende, hvor jeg, det lærte jeg meget af egentlig at høre – ja, egentlig sådan at høre, hvad det var, jeg selv havde sagt blevet givet tilbage. Og så var der selvfølgelig også den professionelle sparring.

Ja, jeg tror, at vi kom lidt med nogle forskellige indgangsvinkler og så kan det selvfølgelig godt være, at det bare var første dag og det har ændret sig. Det håber jeg lidt.

32:29

I: Oplever I to andre også at der er forskellige tilgange til, det her med at være mentor, det kommer til udtryk i klyngen?

M: Altså i min klynge er vi meget forskellige. Altså det er lige fra én pige først i tyverne og til en mand over 60. Vi er meget sådan – og også min mentee, han bliver 15 nu her i weekenden og de andre, det er også – ej, der er én som har én som også er 14, men ellers så er det nogle, som har nogle der er 10-11 år. Så det er ikke altid, at jeg sådan lige kan forholde mig til det. Eller genkende mig selv i det i hvert fald. Men det er også nogle helt andre snakke, at man har med en dreng på 14 end en dreng på 11. Men jeg synes, at det har været meget sådan – vi har taget meget cases, hvor man sådan er blevet interviewet og så har de andre kunne høre på og så få sparring på sit problem eller sin udfordring.

Jeg synes, at det har været fint. Der har været en god snak og de andre er meget hyggelige, at være sammen med. De snakker også bare – og fortæller. Så ja, jeg synes, at det har været meget fint. Og ja, så må man sortere i, om man kan bruge det til noget eller ej. Også fordi, man skal jo netop lige – ja – jeg tror også med min mentee også – første gang – jeg havde tænkt meget, at vi skulle udrette alt muligt – og det tænker jeg ikke så meget mere (griner). For jeg ved ikke rigtigt om det er muligt, så vi kan ligeså godt bare tage det stille og roligt. Han siger altid at han hygger sig, når vi er sammen og han synes at det har været hyggeligt. Og han siger altid: "Tak for i dag". Og det kan bare være fordi at vi har spillet Matador og spist nachos, det er virkelig ikke fordi vi har lavet vildt meget. Men vi har haft det hyggeligt. Og så må det være succes-kriteriet.

34:30

I: Det er nok for dig, at han har haft det hyggeligt?

M: Det – det er det i hvert fald ind til videre – eller sådan ikk. For lige nu, er vi der hvor skal vi kæmpe lidt med at overholde en aftale til at starte med.

I: Hvad med dig Søren, oplever du, at I er forskellige, mentorerne imellem, i jeres indstilling til det at være mentor?

S: Jeg synes faktisk, at vi er havnet... Der er to tvillingebrødre næsten samme alder som min mentee – 11-12 – og så er der min mentee og hans bror, hans mentee er også i min gruppe, så det er meget sådan de samme. Vi er 10 i alt og der er egentlig god snak og så videre. Jeg synes ikke, at det er så forskelligt. Det fungerer meget godt, synes jeg.

35:27

I: Næste lille opgave i det her, det er, om I kan prøve at snakke jer frem til, at rangere de her 6, hvis I skulle lave en fælles – hvad for én er vigtigst for jer – og så derned af.

S: Altså en rangliste eller hvad?

I: Ja. Den vigtigste øverst og så derned ad.

H: Jeg tænker umiddelbart en af de to der

S: ja

M: Ja – det kan vi sagtens

M: Det er svært ikke, for de er jo alle sammen... Noget man tænker "jamen, det kunne sagtens være en grund til, at jeg gjorde det". Også den der med at lære mere om det samfund du lever i.

S+H: Ja, ja – bestemt.

M: Altså – jeg synes da, at det er meget øjenåbnende for mig at møde en dreng, der bor på Blågårds Plads og høre om hans liv. For det er meget forskelligt fra mit liv og hvordan jeg er vokset op. Så jeg lærer da virkelig også noget om, minoriteter og andet kultur – det gør da virkelig noget

S: Men man kunne sige, det var sådan helheden måske – det er sådan det store. Og det her er sådan ham og mig. Og måske – ham – han er vigtigst eller..

M: Ja, det er faktisk meget godt sagt.

S: Og så...

H: Den der har jeg ikke rigtig noget forhold til.

S: Nej, det har jeg sgu heller ikke.

M: Den kan godt komme i bunden for min skyld.

37:11

M: Nogenlunde sådan der eller hvad – vil I?

H: Den der har jeg ikke, men det er også fordi, igen, jeg har kun været der én gang, så jeg har ikke den der fællesskabsfølelse overfor det.

S: Og det er jo heller ikke sådan, at man går i byen sammen eller

H: Nej, lige præcis – det er ikke derfor jeg gør det.

Ja, det tror jeg egentlig også – den der kan jeg godt stå inde for.

M: Ja, det er fint.

37:46:

I: Er der ikke én som vil læse den op – så det også kan høres?

S: 1 – nummer 1 – at du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel. Nummer 2 - at det er med til at give dig en personlig udvikling. Nummer 3 - at det styrker dit CV og jobmuligheder. Nummer 4 – at du lærer mere om det samfund, som du lever i. Nummer 5 – at du indgår i et socialt fællesskab og netværk. Og til sidst – at det hjælper din dårlige samvittighed.

I: Det var I sådan rimelig hurtige til, at blive enige om?

S: Ja

M: Nu havde vi også sådan lige snakket om og hørt hvad folk havde sat på første pladsen, så kan man bedre spore sig ind på hvad det er.

38:37

<Rangeringsopgaven hvor man skal "gætte" hvordan undersøgelsens resultat var introduceres>

39:11

H: Jeg tror, at den der er højere, men det er igen om man har gjort det i mange år eller om det er første gang man gør det.

I: Altså den her med, at man indgår i et socialt fællesskab?

H: Ja, jeg kunne godt forestille mig, at der måske er nogle, som ligger mere vægt – altså – end jeg gør. Også folk som er med til arrangementer, de der lejr som bliver holdt.

I: Ferielejrene?

H: Ja, lige præcis – jeg tror, at de går meget op i.

M: Der tror jeg, at der er et stort fællesskab

H: Ja, lige præcis – det tror jeg nemlig også, at der er. For der er så meget planlægning indenover også.

Men jeg tror også, at den der stadig er i toppen

I: At du er med til at hjælpe andre?

H: Ja – og den der tror jeg også – for vi får hele tiden af vide – eller nu sidder jeg og er konsulent for jobsøgende og frivilligt arbejde er noget som skal nævnes – det bliver også nævnt på linkedin.

S + M: (bekræftende)

I: At det styrker CV

H: Så måske den skal lidt herop ad.

Det er også lidt sjovt – for de to her – det er dem, som man gerne vil sige om sig selv

I: Jeg siger dem lige højt ikke (griner) – at du er med til at hjælpe andre og at det er med til at give dig en personlig udvikling. Dem tror du er højt?

H: Ja fordi at, ir og med at frivilligt arbejde – jeg tror, at der er mange som gerne vil fortælle, den historie om sig selv, at det er noget jeg gør fordi jeg gerne vil hjælpe andre. Hvis man siger det her er udelukkende fordi det styrker mit CV og

jobmuligheder, jamen så er det igen det her med, ”hvad så med det der, med at hjælpe andre?”. Altså igen – du går ind i en organisation, som har med sårbare at gøre, så jeg tror stadig, at den er vigtigt – for det er den også for mig, selvom mit hovedfokus ligger der – ja...

41:04

I: Kan I komme det nærmere – er de der nogenlunde sådan der – eller hvad tænker I?

H: Jeg tror måske nok, at den kunne være sådan her...

M: Tror du ikke, at der er flere, som har svaret det her måske?

I: Altså at det hjælper din dårlige samvittighed?

H: det ved jeg ikke... har folk dårlig samvittighed?

I: Hvad med det her med, at du lærer mere om det samfund, som du lever i – hvad betyder det for jer?

H: Altså, jeg har fået en ny indsigt i, hvad det vil sige, at være ung muslim. Og den er jeg rigtig glad for. Også fordi, det er sjovt bare at lære den forskel mellem hvordan jeg var, da jeg var 16, 15-16 år og hendes liv. Den måde hun lever på. Når man spørger ind til, nå men hvordan -. Ikke for at sige, hvordan rammerne for hendes liv er efterfølgende, men det er alligevel sådan noget at spore sig ind på, at der er nogle ting, som skal overholdes. Så ja, det... Jeg synes, at det har været rigtig fint, igen at lære mere om det. Ja. Men jeg ved ikke om – jo – nej – jeg tror ikke, at den er så høj rangeret.

42:14

M: Men altså, det der med at lære mere om det samfund du lever i, altså nu er det også bare frivilligt arbejde generelt og man kan sige, vi sætter det måske meget i kontekst med at være mentor, men det kan jo også bare være idrætsleder

I: Men den undersøgelse er på frivilligt, socialt arbejde, så den har det der sociale aspekt

M: okay – ja.

H: Men altså for eksempel, hvis nu man er frivillig, på den måde som du er, der lærer man jo også altså om det samfund vi lever i. For det er jo ikke noget, som vi ser til hverdag. Og hvis man ikke ser det – så ved man jo faktisk ikke, at det er der, hvis ikke man selv opsøger den viden. Så Inden for den type organisationer, så ja, så kunne det da sagtens være

M: ja, for det kunne også være i arbejdet med hjemløse

H: Ja, lige præcis. Netop for også at se, at se den ikke pæne side

43:05

I: Vil I holde den sådan der?

M+H+S: Ja

I: At du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel, at det er med til at give dig en personlig udvikling, at du indgår i et socialt fællesskab/netværk, at det styrker dit CV og jobmuligheder, at du lærer mere om det samfund du lever i og at det hjælper din dårlige samvittighed.

43:35

<Den ”rigtige” rækkefølge læses op”>

44:12

I: Overrasker det jer på nogen måde? I kan også se fordelingen her. Det er alligevel nogle relativt store hop, den laver.

H: Det er jo den uselviske profil det der. At man kun gør det for at hjælpe andre og gøre en forskel, at man indgår i et socialt fællesskab, at det giver én en personlig udvikling kommer først lidt længere, - ligger den her rigtigt?

I: Ja, den ligger rigtigt

H: ja, okay. At lære mere om det samfund vi lever i og så henede kommer det som rent faktisk gavner dig.

I: Men gavner det ikke også dig, at du indgår i et socialt fællesskab?

H: Men det kommer jo lidt an på, for det er jo også hele ideen om, at løfte i flok, tænker jeg. Den tanke. Når jeg, læser den sætning der. Ja, så et fællesskab omkring, at hjælpe andre – så der ville jeg mere sige, at det var fællesskabsfølelsen. Så jeg ville ikke sige, at det gavner mig. Det kommer selvfølgelig an på, hvad mine intentioner er, for at gå ind i det – hvis det er ensom og fordi jeg ikke – altså på den måde har brug for et fællesskab. Så er der faglig sparing, netværk, noget andet lignende

45:26

I: Hvad med dig Søren – er der noget, der overrasker dig?

S: Næ, jeg synes, at du siger det meget godt

I: Den her med CV og jobmuligheder – den ligger relativt langt nede i forhold til hvordan vi har talt om det før?

S: Det var min selviske...

M: Der tror jeg altså også, at der er flere der mener det ligesom dig. Men når man så kommer til sådan en undersøgelse, så åhh, så vil man gerne lave det lidt pænere eller sådan

I: Men hvorfor er det, at det ikke er okay at sige, at man gør det, fordi det styrker ens CV?

M: Det er fordi, at det er selvisk.

Men jeg synes, at det er okay, at man gør det. Det er slet ikke det. Det er 100 % okay, at man gør det – jeg synes at det er så fint, at man får et godt CV.

H: Men det er jo også lidt det her med, at man går ind i noget frivilligt arbejde, for at få noget ud af det. Altså jeg tror lidt at det er den tankegang.

46:18

I: At så bliver det lidt modsat på en eller anden måde?

H: Ja, ja.

Så det overrasker ikke mig, at de her to ligger i bunden.

S: Altså jeg ser bare ikke så meget forskel på de der to, når jeg har svaret på dem. Det der det er bare sådan man skal skrive på et stykke på papir.

I: Altså at det styrker CV'et?

S: ja – det bliver trykt på papir. Men det er stadig en personlig udvikling for mig. At jeg så har prøvet en masse, og det kan jeg sige til folk, når det kommer til stykket, det.

I: Man kan sige, den her med CV og jobmuligheder – den er lidt mere show off. Hvor den her – det er dig der ser en værdi i, at du opnår en personlig udvikling. Hvor at den med CV'et, så er det fordi, man har et andet sigte og når man så har fået jobbet, så går man videre – eller så var det ikke interessant mere, at lave frivilligt arbejde

47:27

I: Men der er I, I er jo på den måde også atypiske ved at have fuldtidsarbejde og lave frivilligt arbejde ved siden af. Så er det her (CV) ikke lige så meget i spil? Det var det så, da du startede med at søge?

H: Da jeg startede ja, der var det. Og det var det netop fordi, jeg gerne ville arbejde som mentor. Og jeg skrev også til – jeg skrev til alle afdelinger – både DYNAMO og STRØM, og jeg var til samtale begge steder, fik også lov til at komme med til begge ting. Men valgte så at sige, at I skulle beslutte og så var STRØM hurtigst. Jeg skrev også til hovedkontoret, netop for at komme indover netop de psykisk sårbare, for det var også det der har min største interesse og det er også det, som mit speciale handler om.

Man ja, jeg tænkte nemlig at det også så fordi, at jeg så der var den her mentoruddannelse eller kursus og noget andet lignende, at det så var noget jeg kunne tage med og igen bruge på mit CV i forhold til noget videreudvikling af mine kompetencer, så jeg får en bredere jobprofil. Netop også fordi, at jeg gerne vil derhen. Så det var da det, men så samtidig med, at jeg synes, at det kunne være ret spændende at indgå i en relation. Men det var også noget af det, som skræmte mig ved det. For det var en tæt relation og man bandt sig i et år – ja – til et barn.

49:02

I: Du var lige lidt inde på det her med, at der var uddannelse og sådan noget, men hvad er det for noget opbakning, som I tænker, at I har brug for I jeres arbejde som frivillig? Hvad er der brug for, at der er rundt omkring jer, for at I kan løse jeres frivilligt opgave bedst muligt?

Forstår I hvad jeg spørger om eller er det kringlet?

H: Ja, lidt kringlet.

I: Jeg tænker, man kunne godt bare have sagt, at nu har Ungdommens Røde Kors hvervet jer og så sender der jer afsted og så er der ikke mere kontakt. Så man bare køre sit helt eget forløb med sin mentee. Men hvad er det for en opbakning I har brug for, for at kunne løse jeres opgave bedst muligt? Ville det være fint, at der ikke var noget kontakt og I bare kunne styre det selv eller hvad er det I har brug for, for at kunne løse jeres opgave bedst muligt?

49:54

H: Jeg synes egentlig, at det er rigtig fint, at der er de her møder og at vi havde det her intro-forløb. Og egentlig også fordi, at jeg vil ikke bare være en kebab-søster eller kebab-fætter eller hvad det er, de kalder det – én hvor man bare går på cafe og der ikke sker en udvikling. Så der synes jeg, at det er rigtig rart, at man kan møde ind og høre de andres erfaringer og høre hvis man har nogle problematikker, hvordan kan man komme det her til livs og få noget sparring i forhold til det. Og så sidder der jo også en, jeg ved ikke – mentoren – klyngeansvarlige – overmentor – seniormentor, jeg ved ikke hvad det er, vi skal kalde dem, som har utrolig meget pædagogisk erfaring, så hun er meget spændende også at lytte til og høre hvordan hun griber det an. Så jeg synes bestemt også, at der er en rigtig god faglig sparring i det. Og så er det rigtig rart at vide, at hvis der skulle være noget, så er der også nogle, som man kan gå til og igen – hvis jeg kommer ud for et problem, så går jeg ud fra, at I har oplevet det før og derfor kan vejlede mig bedst muligt. I stedet for, at jeg står med det helt alene og jeg må jo ikke snakke med andre om det her, så står man virkelig alene med det. Og der er det bare rigtig rart, at man kan søge sparring, hvis man har behov.

51:01

I: Så det er sådan noget, som der skal vælges til og fra efter behovet er?

H: Nej, jeg synes faktisk, at det skal være konsekvent for ellers tror jeg ikke, at det bliver valgt. Så bliver det sådan noget med, for eksempel i forhold til mig selv og min hverdag, så ville jeg sige, at det har jeg ikke tid til for det skal simpelthen skemalægges. Vi har en doodle nu, hvor vi melder ind og den dag, hvor flest kan – det er så der, at det bliver. Det bliver altid meldt ud i rigtig god tid, så man har mulighed for at planlægge ud fra det. Hvis det var noget, hvis det var sådan, hvis der lige var behov – så tror jeg måske, at der ville komme 2. Så jeg tror at det er nødvendigt, at det ligger fast og at det er en fast aftale og at det er en del af det. Tænker jeg i hvert fald.

I: Hvad har I andre brug for?

51:45

S: Jeg har brug for – for jeg kan godt blive sådan lidt "aahhh" nogle gange, "mon det er godt nok?", for jeg vil gerne gøre det bedst muligt for drengen og jeg vil gerne have, at han har det fedt, og at han har det fedt og synes at det er fedt, når jeg ikke er der. Og der vil altid være, eller det ved jeg ikke, om der altid vil være, men der vil være en tvivl om, gør jeg det godt nok? Og der synes jeg, at seniormentor er god til at sige: "det kan jeg se". For eksempel nu her til fastelavn og jeg fik af vide, at han kunne se, at de havde en kæmpe dag. De havde en fed dag og at vi gør det godt. Bare lige at få en lille backup til at sige: "du gør det godt nok" og "det du gør er godt". Det synes jeg er en stor hjælp.

I: Føler du det som et stort ansvar, den her opgave?

S: Ja, nogle gange kan jeg godt føle det.

I: For stor?

S: Det har været lidt oppe over nogle gange, men jeg er heller ikke en som giver op.

52:56

I: Synes du nogle gange, at det er for stor en opgave i forhold til, hvad man kan give en frivillig?

S: Nej, det synes jeg ikke. Eller det ved jeg ikke. Jeg tror bare ... jeg tror bare ... jeg tror bare at det er mig (griner). Sådan at tænke meget over tingene, du ved og sådan. Og sådan lige balancere og tro lidt på, at man gør det godt nok. Det kan sgu godt være svært synes jeg. Hvis det ikke lige har været sådan en dag hvor det ikke lige spillede, betyder det så, at han ikke synes, at det er så fedt. Men det tror jeg, at han gør. Og sådan havde jeg det også i starten og så skrev jeg til seniormentor der og så sagde han: "jamen så er du jo godt i gang" og så var det sådan helt "ja" – det var egentlig bare det, som jeg skulle have af vide. At det er egentlig fint nok som det er.

I: At det var som det blev forventet eller?

S: ja

54:01

I: Tænker du noget til det her Maja?

M: jamen. Jeg har ikke så meget mere at tilføje, men altså jeg tænker i hvert fald at det er vigtigt, at der er en eller anden form for netværk i forhold til det at være mentor, fordi ellers så tror jeg godt, at det kan komme til at flyde lidt ud. Men det der med når man så mødes en gang om måneden, så kan jeg godt mærke på mig selv, at så får jeg sådan lidt blod på tanden igen og tænker "yes – der er en grund til, at jeg gør det her. Ja, det er godt – det kører. Og det er måske ikke så slemt" Altså i forhold til at han måske ikke rykker sig vildt meget, for det gør de andre måske heller ikke, men det er de små sejre og sådan. Jamen så er det måske godt nok og jeg gør det måske godt nok. Det er jo det der med, at man kan godt gå derfra og tænke sådan: "synes han så, at jeg er en god nok mentor?" Jeg kan huske et tidspunkt, hvor han skrev til mig, at han havde noget, som han skulle sige til mig og han troede, at jeg ville blive sur. Så var jeg bare sådan "okay, skal jeg lige ringe til dig?" – "ja, det må du gerne". Og jeg tænkte jo bare, at nu ville han sige til mig, at jeg skulle ikke være hans mentor mere og så ringede jeg op til ham og siger "hvad så?". Jamen altså, så var det bare fordi, at der var gallafest på hans skole, så nu skulle han til at aflyse anden gang og det havde han det bare så dårligt med. Men han havde glemt det der galla-fest noget og han skulle være med til at arrangere det og det var nu her i eftermiddag, så nu blev han nødt til at aflyse igen. "Nå, nå okay – var det bare det? Jeg troede, at du ville sige, at jeg ikke skulle være din mentor". "Nej, nej, nej Maja – du er en god mentor". "Nåmen tak så – så ses vi bare i næste uge – hej hej". Men det var bare – det er jo også utroligt, for man har jo selv brug for – at de nogle gange lige siger, "jeg synes faktisk, at du er god nok" eller "jeg synes faktisk at det er hyggeligt, at være sammen med dig". Fordi ellers så kan man jo blive sådan lidt: "er han her bare, fordi det synes han, at han skal?"

56:04

S: ja

H: Ja, men det er jo også deres grund til at have en mentor – om det er én som de er blevet påduttet eller det er noget som de selv har valgt.

Min har selv valgt det ved at få informationer omkring det – siger hun – men der har da nok været nogle, der har gjort hende til mål for, at blive spurgt om hun har lyst – tænker jeg. Der er nok en vis årsag til det. Og det kan jeg også godt mærke, når jeg er sammen med hende, at der er nogle punkter. Men igen, det er en læringsproces, så det tager vi ligeså stille.

I: Hvordan ville I beskrive den relation I har til jeres mentee?

57:06

I: Kan du beskrive jeres relation, hvad det er for en størrelse?

H: Jamen, jeg er jo egentlig hendes voksenven – kan man godt sige. Uden at gå ind i de helt dybe følelser. Der går jeg ikke ind endnu. Det kan godt være, at vi på et tidspunkt når dertil, men lige nu hjælper jeg hende og så snakker jeg med hende om dagligdagen og hjælper hende med lektier og prøver at finde et arbejde. Lidt forklare hende om, hvordan tingene hænger sammen ud fra mit perspektiv og så lærer vi bare hinanden og har det sjovt. Igen, jeg vil gerne vise hende, at jeg er en person, som hun kan regne med. Igen – jeg brænder hende ikke af og ser filmen med nogle andre, hvis der er nogle der gør det. Men altså, jeg tror, at hun er glad for, at se, at jeg gerne vil mødes med hende og give hende lidt ekstra hjælp. Og så har hun jo også sagt, at jeg er den bedste hjælp, som hun kan få. Så det er også rart. Men jeg er ikke noget til, at gå ind og høre om – eller jo, jeg har spurgt ind til hendes familie, men bare lige for at høre, hvordan ligger landet og om mor og far stadig var sammen og hvor mange søskende har hun og sådan nogle ting. Hendes lillebror er også i, er i den samme klynge som jeg er. Eller hans mentor er. Ja, det er også sådan lidt sjovt nogle gange. For sidste gang, der meldte de så ud på facebook, at lillebroderen, det nåede han, mentoren så lige at melde ud at lillebroderen ville ikke deltage og samme dag har jeg afleveret tilmeldingen for dem begge to i postkassen

I: Til ferielejre eller hvad?

58:45

H: Ja – det er bare sådan lidt mærkeligt. At han lige har skrevet, at han vil ikke deltage, for han kender ikke folk og der er for mange med og så når jeg sådan lige at skrive 5 minutter efter "jeg har lige afleveret for dem begge to".

Ja, det var jo sådan lidt, at gå ind over den andens, men det var jo min mentee, der bad at aflevere for den begge to.

Det var så fordi moren og søsteren har snakket med ham om det efterfølgende, og så ville han så gerne med alligevel.

59:10

I: Men du sagde før sådan voksenven

H: Ja, fordi det er igen fordi jeg er ikke en veninde, fordi i den forstand, at jeg snakker med hende om den relation hun har – om hendes andre relationer. Jeg går ikke ind og spørger sådan – jeg vil helst ikke ind i det der psykologi/terapeutagtige. Så jeg tager meget udgangspunkt i, hvad hun fortæller mig og så går jeg derfra, for ikke at gå ind i hendes – at gå for meget ind i hende og presse på, på den måde. Igen også fordi jeg ved ikke om relationen er stærk nok til det endnu. Jeg vil rigtig gerne, altså hvis hun begynder at åbne sig, så vil jeg selvfølgelig gerne svare. Men det er ikke noget, som skal forceres og det er ikke noget som skal gås ind i ved at stille sådan nogle spørgsmål. Hvilket også var derfor, at jeg var meget, meget sur over evalueringsskemaet.

I: Det kan komme til sin tid (griner)

H: ja, det tænker jeg også – det kommer nok! Men ja, en voksenven med tanke om, at hun har det sjovt sammen med mig, men det er ikke – det er meget på hendes præmisser. Vi er ikke nået dertil, hvor vi skriver, hvis vi skriver sms'er, at vi skriver "knus" eller noget som helst andet – eller "hey girlfriend" (griner).

Det er sådan med den der distance.

1:00:15

I: Hvad er du over for din mentee, Søren?

S: Jamen, jeg gik jo ind. Jeg ville faktisk ønske, at jeg ikke havde fået af vide, at han havde ADHD til at starte med. For så gik jeg nemlig ind med det sådan – så skal vi have stramt program – og så har han sikkert noget, som han skal lære i skolen, som jeg skal hjælpe med. Så jeg startede faktisk med at møde ham i skoletiden. Til hvor han havde sådan nogle lektietime og så sidde med ham. Og det kunne jeg bare mærke, det kommer ikke til at styrke noget som helst. Og det der med hver mandag, fast hver mandag i skolen-ting – det kommer ikke. Så det gik jeg sådan helt væk fra. Og gjorde det lidt mere løst og lidt mere sådan – og blev lidt mere voksenven i stedet for og glemme det der skole-noget. Og så bare ud og vise ham nogle ting og opleve nogle ting sammen. Så mere voksenven på den måde der.

1:01:23

I: Hvad ligger der i det voksenven der? Hvad er det, der gør en voksenven forskellig fra en ven?

S: Det gør det for eksempel. Vi havde været ude og cykle og så havde jeg skrevet til, jeg havde lovet at skrive til ham, hvor langt vi havde cyklet, når jeg kom hjem på sms. Og så skrev jeg "vi har cyklet 24 km og det er bare sindssygt godt gået – du er så sej". Og så de næste to morgener – der fik jeg en sms klokken 08 om morgenen, hvor der stod: "Hvad så ven – godmorgen – hvordan har du det?". Hvor jeg sådan er på vej i skole og har mit eget liv. Så det valgte jeg sådan ikke at svare på. For det skal ikke være sådan noget, som du siger: "whats up homie – kører det på grillen" – eller hvad det nu er. Jeg skal også have mit eget liv ved siden af.

I: Så for dig har det ikke noget at gøre med, hvor i er i relationen? Du kommer aldrig til at blive hans ven?

S: Det kan godt være.

I: Det kan godt være?

1:02:35

S: Ja, men nu er vi også i et forløb og der er også nogle regler og sådan. Så det er jo også sådan – ja, hvad skal man sige, når der er et regelsæt allerede

H: Ja, vi har jo skrevet under på en kontrakt

S: Og der er regler med, hvor man ikke må være og sådan og hvor man gerne må være. Så er det jo også sådan – ja – kan du forstå hvad jeg mener?

I: Ja, der er sat nogle rammer for

S: Ja, der er nogle rammer og så – vi skal ikke være venner på facebook. Og hvis man er venner, så er man venner på facebook!

I: Er de gode at have, de der rammer?

S: Ja, det synes jeg – det er jeg glad for.

Nu må vi efter et år, hvad der sker. Så kan det jo være, at man siger, at nu er vi blevet best buddies og nu kan vi snakke frit, nu er det ikke et forløb mere. Men jeg tror at det er vigtigt, at holde de der rammer og være inde for det – nu når vi er i gang med det her år. Og så kan man jo altid tage den derfra. Det er jo også derfor, at vi siger, at vi afslutter – så det har en ende på en eller anden måde.

I: Og så må man se bagefter hvad der kommer.

S: Ja.

1:04:01

I: Maja, hvordan er det forskellig fra, når du arbejder som lærer normalt og så når du er sammen med din mentee?

M: Det er forskelligt fra den måde at, jeg tror i starten – jeg fik nemlig også af vide, om min mentee, at han var i læseklasse og at der var problemer med det faglige. Og der tænker man jo straks, som lærer, "jamen det kan jeg lige gøre noget ved og det kan jeg lige sætte i system og så kan vi lige ordne noget. Og i starten der snakkede vi også om, om det skulle være lektiehjælp – om vi skulle lave noget skole. Og det har vi gjort én gang og det var fint nok, men det var i virkeligheden bare ham, som lavede lektierne og mig som sad og kiggede på. Så der blev det meget tydelig for mig, at jeg skal ikke tage den der lærer-kasket på og jeg skal ikke – han har nok lærere og nok dårlige erfaringer med skolen. Så jeg skal ikke repræsentere skolen og jeg skal være noget andet.

Vores relation er, at han snakker rigtig meget. Og han spørger ikke så meget ind til mig. Så det er sådan envejskommunikation. Det er mig der spørger ind til ham og ham som snakker rigtig meget. Og sådan skal det selvfølgelig også være.

Men så, hvis han så lige er – sådan en dag, hvor han ikke lige snakker så meget, så kan det blive sådan lidt "nå – hvad er det så lige, at vi skal lave".

Jamen jeg ved ikke – vores relation – lige nu er den meget – vi snakker en masse, går nogle ture, tager på kebab-bar. Han bor jo på Blågård's Plads, så det er ligesom det, at han foreslår. Jeg har prøvet et par gange og rykke ham lidt i den anden retning og det har han faktisk allerede tre gange sagt – at det synes han egentlig var okay, så det skal jeg nok prøve lidt mere af.

1:05:52

I: Voksenven – passer det også på din?

M: Ja, det gør det nok lidt, det gør det nok lidt. For jeg gik nok lidt ind i det og tænkte, at jeg skulle være mere coach-agtig. Altså fordi han startede jo også med at sige, at et af målene skulle være, at han skulle have et fritidsjob. Og nu har han så fået det der fritidsjob og er i virkeligheden – jo, jeg hjalp ham med at skrive en ansøgning, men det var ikke det job, som han fik. Så han kan i virkeligheden godt tingene selv og han kan i virkeligheden godt få de der ting til at hænge sammen – med skole, fritidsjob og sådan noget. Så jeg tænker, at det som jeg kan, det er, at vi kan tale sammen og hænge ud. Og det kan være sådan lidt et frirum for ham. Jeg tror, at det er hårdt at være dreng på Nørrebro nogle gange. Der sker mange ting, der er mange ting, som man skal leve op til og mange ting, som man skal gøre og forventninger og alt muligt.

1:06:52

S: Jeg kan helt sikkert også relatere til det der med at det er envejskommunikation. Så er det også voksenven synes jeg. For det er også meget envejs med mig. Det er ikke sådan, at han hører om mine byture eller sådan.

I: Så på den måde er det noget andet end at være en ven?

S: Ja. Det er vel begge veje.

I: Men der er heller ingen af jer, som kommer over i nærheden af sådan noget professionel?

M: Nej – det tænker jeg ikke.

H: Jeg tænker også, at det ville ødelægge vores relation, hvis jeg var professionel. Hvis det var jeg opstillede regler for hende og var mere konsekvent, satte krav og ... Jeg tror hun har behov – altså det jeg læser, det tror jeg ikke, ville gavne relationen. Jeg tror, at hun har behov for, at jeg hjælper hende, men jeg er samtidig også én, som hun kan pjatte og fjolle med. Og så kan vi gå i biografen eller vi kan gå ned og spise en kebab eller jeg kan presse hende ned på nogle af de lidt sjovere café'er, hvor hun egentlig hellere vil have kebab. Så mødes vi på Lagkagehuset, så mødes vi midt i mellem, ikk (griner). Men altså det er sådan lidt – det er meget det der med – hun er en sjov udfordring, det er hun. Sprælsk.

1:08:09

I: Nu skifter vi lidt spor. Og kommer lidt i gang med det her evaluering. Jeg har lidt med – det er ikke fordi, at vi skal bruge det, men det er noget af det, som I har fået – de her måleredskaber fra Rambøll og så er der også en forandrings-teori.

Hvordan har jeres oplevelse med dokumentation været i STRØM?

S: Lidt intetsigende.

I: Intetsigende?

S: Ja.

I: Hvad betyder det?

S: At det er sådan en. Det gør ikke nogen forskel for mig. Det gør ikke at jeg tænker mere over det. Det er mere bare sådan nogle konkrete spørgsmål, synes jeg – på en eller anden måde.

Og der var også sådan en som jeg skulle give til – som jeg skulle lave med mentee. Hvor han sådan strøg igennem. Og jeg synes ikke – han kunne have svaret hvad som helst. Det var ikke sådan, at jeg fik mere ud af ham – at jeg kom dybere ind i, hvad han tænker. Det var bare sådan "jamen, det kører da – alt kører".

I: Så det er ikke et redskab, du bruger aktivt?

S: Nej – det synes jeg ikke.

1:09:23

I: Hvad er det så for dig?

S: Jeg ved ikke lige hvad det er. Hvorfor de er der. Jeg ved ikke lige, hvorfor de er der egentlig.

I: Altså hvad de skal gøre eller rent..

S: Jeg ved ikke om de skal gøre noget for mig eller for nogle andre – de skal gøre noget for nogle andre, ikk?

I: Jo...

S: Det tror jeg – så nogle andre kan se, at det går godt. Eller... Men det er lidt noget andet end at være ude i det, synes jeg. De spørgsmål der. Hvor det er meget sådan løst og hvis der kommer nære spørgsmål, om hvordan det går – de kommer sådan her (knipser med fingrene) – altså de er der lige et splitsekund måske og så er de væk igen. Det er ikke sådan, at så kan jeg køre det igennem og så ved jeg hvordan mentee har det. Så det er meget sådan sort på hvidt.

1:10:22

I: Maja?

M: Jamen... Jeg tror, at jeg har det lidt ligesom Søren. For da, jeg tror, at det var et af de første, som jeg skulle lave sammen med mentee og det hele var bare "yes, det kører og ja ja – alt det går bare godt". Og nogle gange var jeg sådan lidt "er du sikker på det der? – Kan du nu det her?". "Ja, ja – det kan jeg godt" og "har du venner?" – "ja, ja det kører bare og det hele". Så er det jo sådan lidt – "Nå, det er måske også meget, at skulle bede et barn om, at evaluere sig selv på den måde". Og den der baggrundsundersøgelse – jeg ved ikke sådan rigtig med hans forældres uddannelse og jeg ved ikke sådan lige hvor han kommer fra. Det er måske ikke lige det, vi går så meget op i eller snakker så meget om. Og så-dan.

Så jeg udfylder den der – hver måned-agtigt, men det er mere bare sådan ”kryds – ja, det er fint” Eller sådan. Jeg kan godt se, at det er fint at gøre i forhold til, om man kan se en udvikling. Men nogle gange så er det jo svært at se – det er jo svært at måle på personlig udvikling eller sådan – det er jo lidt en floffy størrelse. Og det tror jeg rigtig meget med min mentee, når vi når til november og vi så skal se, om der er sket noget. Det ved jeg ikke – det er måske lidt svært. Det er måske hans følelse og inde i ham, at der skal være sket et eller andet, som måske kan være svært at sætte ord på. Nogle gange tror jeg, at personlig udvikling er meget svært at sætte ord på. Og det tror jeg er meget svært at gøre med tabeller, krydser og multiple choice.

1:12:07

I: Helle?

H: Jeg blev ærgerlig – jeg blev rigtig, rigtig ærgerlig over det. Det er egentlig også igen, fordi det er noget som jeg gør frivilligt. Og så selvfølgelig er det noget, som Regeringen har postet penge i og så skal der være – når der er penge i et projekt, så skal der også være en evaluering af det. Men jeg blev rigtig ærgerlig over de spørgsmål, som der blev stillet, men det er måske også min baggrund, når jeg har læst psykologi, fordi jeg følte, at jeg blev sat til at udrede hende. Og det er jeg på ingen måde interesseret i. Det skader relationen og jeg stillede også spørgsmålstejn ved det og det var lige før, at jeg nægtede at udfylde den.

Det er igen der, det første klyngemøde, hvor vi også gennemgik den og der var jeg også meget kritisk overfor den, og der var også nogle af de andre mentorer, der lavede den med deres mentee og de måtte også melde tilbage, at det er relationen simpelthen ikke til endnu.

Min fremgangsmåde – fordi jeg jo skulle udfylde den – var at sige til hende, hvad min holdning var til den test og simpelthen sige til hende, at hvis der var noget, som hun ikke havde lyst til at svare på, så behøvede hun ikke at svare på det og hun skulle ikke tage det for – og hun sad så heldigvis og grinte af det og synes, at det var nogle fjollede spørgsmål ”hvordan sover jeg om natten”, ”hvordan er mit forhold til et eller andet andet”. Og jeg sad sådan og tænkte ”jeg er glad for, at du har de uskyldige øjne og det er måske bare mig, som ser sort/hvidt på det her”. For hun opfangede det overhovedet ikke ligesom jeg gjorde, men havde jeg siddet og spurgt ind på den måde, så tror jeg, at det havde ødelagt vores relation. Så jeg synes det er – jeg synes, at de skal afskaffes, for at være helt ærlig – det synes jeg, at de skal. Min opgave som mentor, det er ikke at udrede et barn, for at vide hvordan hendes psykologiske tilstand er. Det er jeg ikke egnet til. Hvis vi begynder på en samtale, så kan jeg godt åbne den, men jeg kan ikke lukke den igen. Jeg kan ikke, at hun går fra mig og er super ked af det. Hun er kun 15. Så det bliver et stort ”nej” fra min side af – jeg valgte bare at sige til hende ”at hun skulle ikke læse den ordentligt og det vare bare noget fjol og pjat” og det var også det, som hun udfyldte den efter.

Så kiggede jeg senere på, hvad det var, at hun havde skrevet og så så jeg, at hun havde noteret et sted, at hun var lidt ensom. Så det er da bestemt noget jeg har – på trods af, at jeg er så negativ overfor den der – så har det da sat nogle tanker i gang. Så det er også noget jeg føler, at jeg på et eller andet tidspunkt skal – altså det kører hele tiden i mit baghoved et eller andet sted, at hun har noteret, at hun er ensom. For ellers ligger hun højt, men der er jo en grund til, at hun har sat et kryds der.

Så det har jo – igen, selvom jeg er meget skeptisk overfor det her – så var det jo – ja, så kan man sige, så fik jeg et indblik i hende alligevel, som jeg nok ikke havde fået hvis den test ikke havde været der. Nu kan det selvfølgelig godt være en fejl fordi hun krydsede den rimelig hurtigt af, men...

1:14:51

I: Men er det noget med at de her måleredskaber de ikke passer med din forståelse af, at være frivillig og med hvad det er du skal som frivillig?

H: De passer slet ikke til målgruppen og de passer ikke til en frivillig profil. Der er ikke nogle af os, jo mig selv, der har læst psykologi, men mange kommer med sådan ... Jeg synes ikke, at vi er faglig kompetente til at gå ind i den evaluering. Jeg er fin nok med, at vi skal lave et eller andet – men det skal ikke være de spørgsmål. De skal ikke stikke så dybt. Og det er igen også noget med, at barnet skal ikke gå derfra med en ”nå men har jeg det egentlig godt med mig selv – sover jeg godt om natten – hvordan har jeg det egentlig med mine forældre og nære relationer?”. Det synes jeg ikke, at de skal gå og tænke over i det her forløb. Jeg troede lidt at vi skulle give dem lidt overskud. Tro på deres succeser. Hjælp dem med at opnå dem. Og ikke grave dybt i deres personlighed, for det tænker jeg – altså, det kan godt være, at der ikke er andre, som gør det, men jeg synes ikke, at det er vores opgave og jeg synes ikke, at vi er kvalificeret til at gøre det. Vi er ikke blevet undervist i at lukke den igen eller tage hånd om hårde problemer. Så kan vi ringe til en psykolog hvis det er, men det er så også det. Og det synes jeg bare er ærgerligt, når nu de kommer for at få en god oplevelse. At vi så skal sidde som... Det var også noget af det, som jeg var nervøs for. Hvis de fik af vide, hvad min baggrund var, at barnet så ville tro ”nå men, skal jeg til psykolog nu?”. Og det er derfor jeg også altid vælger at tage udgangspunkt i, hvad det er, som hun gerne vil. Så ja – jeg er ikke en fan.

1:16:22

I: Hvad tænker I andre om det, som Helle siger?

M: Jeg kan sagtens følge, det hun siger. Men, nu kan jeg tale for min egen mentee, han tog det slet ikke særlig tungt. Han var sådan lidt ”Ja, det er fint nok, vi kan sagtens sidde og svare på det”. Men det er også netop fordi, at han tog det så nemt på det. Så var jeg måske også sådan lidt – så bliver et måske også lidt overfladisk. Så jeg tænker det der med – når en pige på 15 har skrevet, at hun er ensom, altså – det tror jeg faktisk, at hun har tænkt over. Hvor jeg tror, at min mentee, han kunne godt – eller det lyder som om, at han ikke reflekterer lige så meget som din. Hvilket nok også er meget sådan – i forhold til piger og drenge i den alder – hvor meget man lige tænker og reflekterer og sådan.

Så han var i hvert fald bare sådan "fint nok". Og så her for eftertiden, så udfylder jeg den jo bare selv, og så tænker, jeg ikke så meget over det. Fordi – jeg kan godt forstå, at der skal en eller anden form for måling, men altså – man kan jo måle på mange måder. Det kunne også være hvor tit mødes I, hvad laver I, hvad snakker I om – eller du ved.

H: Ja, måler succes i stedet for

M: Præcis

1:17:39

I: Men hvad er succes i det her?

H: For mig at se, så er det når hun opnår – altså hvis hun har sat sig et mål og vi så opnår det. Altså alle hendes personlige sejre. Jeg kan også mærke, at for hver gang, så åbner hun sig mere og mere. Og jeg kan også godt se, da vi var til fastelavn for eksempel – at hun holdt sig til mig, og når folk snakkede til hende, så var hun sådan "nja, ja, nej". Altså jeg vil gerne gøre hende mere udadvendt, men det gør jeg bare ikke ved at spørge ind til, hvordan hun sover om natten.

I: Det du siger er, at du har egentlig ikke noget imod

H: At skulle evaluere – nej overhovedet ikke!

I: Men det er spørgsmålene og det er det som er fokuset i det her?

H: Ja. Jeg vil meget gerne vide, hvad det ellers bliver brugt til, det her. Fordi jeg mener, at Rambøll har været alt for – det er en generel en og der synes jeg måske at man skulle have kigget lidt på, hvad er det for en målgruppe vi har.

I: Hvad sådan med mængden af de her målinger? Synes I det er en okay opgave – det er en okay passende mængde eller hvordan?

1:18:45

M: Ja, det er vel fin nok – det er engang om måneden. Der kan jeg godt lige overskue at logge ind. Bortset fra at jeg hver eneste gang er sådan "hvad er det nu lige at log in'et er" (griner).

Det er okay.

I: Så det her med at måle og dokumentere, det er egentlig noget, som I godt kan se i jeres opgave som frivillig at gøre – er det?

M: Ja, indenfor rimelighedens grænser. Altså det er ikke det, som skal være det styrende i det eller.

Jeg kan meget bedre lide konceptet med mentorhåndbogen eller sådan – det der med, at vi lige sådan... Det gør jeg sammen med mentee nogle gange, så reflekterer vi lige i mappen og lige skriver nogle tanker ned – hvad har vi snakket om, og hvad har vi lavet i dag. Det kan jeg meget bedre lide. Det synes jeg, er en meget federe måde at evaluere på, på en eller anden måde. Så kan vi også gå tilbage og sige "nåmen hvad lavede vi egentlig og hvad har vi snakket om og sådan.

I: Hvad er det der er federe, bortset fra, at I kan gå tilbage?

Det er fordi, at så handler det om ham. Der er det sådan – hvad har vi lavet, og det er vores relation vi så evaluerer på, på en eller anden måde. Og hvad har vi lavet og hvad kan vi godt lide, at lave sammen.

Hvor det andet bliver meget sådan højtragende.

Jeg kan ikke fikse hans problemer i skolen og jeg kan ikke sørge for, at hele hans liv bare bliver meget nemmere og alt muligt. Og det skal jeg jo heller ikke, det er ikke min opgave. Jeg kan lave noget i det små. Og så det der bliver meget – det bliver meget højtragende – og det andet, det bliver sådan meget mere konkret og jordnært, at sidde i den der mappe og lige skrive nogle ting ned og lige sidde og snakke lidt om, hvad har vi lavet i dag.

1:20:29

I: Oplever I at evalueringerne bliver brugt sådan i praksis? Enten ved nogle af de andre mentorpar eller i klyngen eller sådan. Bliver det brugt?

H: Jeg har kun været til et, så ...

S: Jamen jeg tror, at folk de gør det, fordi, at de får af vide, at de skal.

M: Det er ikke noget, som har fået sådan særlig stort, sådan i min klynge i hvert fald. Hver gang bliver det lige nævnt, at vi skal huske at gøre det og sådan, men ellers så snakker vi ikke om det.

H: vores er også sådan en reminder, at man skal huske at gøre det og hvis man så har glemt det, så får man en fin reminder igen og en til.

1:21:15

I: Så hvad, så hvad tænker I så det er for et redskab det her?

M: Jeg tænker, at det er noget, så man kan dokumentere, at de penge, som man har givet de bliver brugt på det, som de nu skal bruges til. Ligesom når vi går på cafe eller kebabsted, så gemmer vi bonen og udfylder en refusionssejdel – altså det er jo også dokumentation til at, vi har mødtes og vi har ligesom gjort noget, på en eller anden måde. Selvom det selvfølgelig er, så man kan få sine penge retur, men det er jo også en måde at sige "her sker faktisk noget – vi gør faktisk noget".

I: Kunne I se, at I kunne bruge det som et aktivt redskab? Hvis man begyndte at lave de her – hvad hedder det – analyser af, hvordan er udviklingen, hvad går godt, hvad går mindre godt på jeres enkelte forløb. Kunne I så se, at det kunne give noget til jeres enkelte mentorrelation?

S: Altså det kunne gøre noget, at bruge det med mentee?

I: Ja, altså hvis nu du får denne her rapport, som vi kan trække fra dataerne – hvis du får den udleveret og du kan se, "øj, hold op hvor har vi steget på den her faktor, men øj, hvor er der ikke sket noget på denne her"

1:22:48

M: Jamen, det er jo bare – det er jo sådan en standardiseret ting ikk. Hvor jeg tænker, det som min mentee har brug for, hvor jeg så har fået noget andet – så er det altså svært at sætte dem ind i sådan en standardiseret multiple choice-måle-redskab.

Jeg tænker mere at det giver mening i forhold til de mål, som vi satte os i starten, at evaluere på dem løbende – hvordan går det så med det og så kunne der være nogle spørgsmål ud fra det. Men det bliver jo mere sådan en note vi selv laver.

I: Så jeres forløb er for individuelle til, at det giver mening, at lave noget for alle – som alle skal udfylde og som alle skal gøre brug af?

M: Det synes jeg, at det gør, når det er så personligt. Altså når det er så meget – altså du kan sagtens lave noget generelt omkring deres baggrund eller du kan sagtens lave noget generelt omkring – hvad laver vi. Går vi altid på cafe – eller går vi altid en tur? Er vi mere til noget aktivt eller er vi mere til noget stillesiddende. Det kunne du sagtens lave, sådan noget der. Men sådan noget der med "sover du godt om natten" eller "føler du dig" – puhh – det bliver meget...

1:24:02

S: Ja, det bliver meget enten skole/derhjemme – er du glad, er du ked af det? Det er ikke "er du begyndt at lære København at kende fordi du cykler rundt?"

I: Nej, så det er ikke det, som giver mening, for lige præcis jer?

S: nej.

H: nej, det ville mere give mening, hvis nu man selv, jeg siger ikke, at det skal være første dag, men altså hvad har vi for nogle mål og hvor ønsker du at rykke dig? Hvor ser du, ikke nogle svagheder, men nogle barrierer eller noget andet lignende, som du godt kunne tænke dig, at arbejde hen imod. Og så kunne man tage udgangspunkt i de ting og så måske hver tredje måned, sige "nå men, hvordan synes du det foregår i forhold til det her – "taler du med flere i skolen", hvis det var et mål. Eller "har du fået flere venner", hvis det var et mål eller "har du fået et fritidsjob" eller "kender du mere til København" eller på den måde. Og det ser jeg egentlig ikke som noget, at man også første dag sætter tid af, til at der netop skal laves sådan en ting – eller til det andet møde, for første møde, der skal man måske også lige sige "hej" og lige godkende hinanden.

Men jeg synes mere, at det skulle være noget, som mentor og mentee lavede sammen, så det netop blev individuelt og så man ikke kom ind på – ja, det andet – for jeg synes også at det er for standardiseret og jeg synes det rammer forkert rent målgruppemæssigt, når man tænker på, hvad det er for en type, som vi har med at gøre.

1:25:24

I: Men selve det her med mængden af målinger, og at der er målinger og evalueringer og at I bliver evalueret – det har I ikke noget imod?

H: Næ, det har jeg ikke.

M: Nej, det har jeg heller ikke.

H: Det bliver man jo nærmest i alle sammenhænge alligevel.

M: ja,

I: Og det passer fint nok til det her med, at ville gøre noget frivilligt?

H: Ja – igen også for at man ikke bare er en kebab-fætter, som går ned og bruger 75 kroner pr. gang på at spise en kebab sammen med én og så går man hjem igen. Så det synes jeg er fint.

1:26:00

<Øvelse 2 bliver introduceret>

1:26:30

I: "Flere midler og mindre bureaukratisering og akademisering. Frivillige tilbud skal være et modstykke til det offentlige i den forstand, at folk ikke behøver blive set som en statistik eller et mål, men snarere som et individ, der kan udvikle sig" – den er lidt kringlet. Nu ligger jeg den her, så kan I lige læse den.

1 er uenig – 5 er enig.

1:27:38

I: Hvad har du skrevet, Søren?

S: 4

I: 4 – fordi?

S: Det er et sjovt spørgsmål – fordi ... Jeg synes at det lyder flot (griner)

I: Hvad er det, at du ligger mærke til i den – eller hvad er det du bider dig fast i?

S: At vi ikke bliver set som en statistik

I: Ja

S: men snarere som et individ, som kan udvikle sig.

I: Maja?

M: Jamen jeg har skrevet 3, for jeg er sådan lige midt i mellem. For på den ene side så har jeg ikke lyst til, at det hele skal blive så bureaukratisk og det hele skal blive så stift og sådan.

Men på den anden side set, så vil jeg også gerne være en del af noget professionelt frivilligt arbejde. Sagt på en måde, sådan – altså det frivillige arbejde, som tiltaler mig, det er noget som er sat i system, noget som ikke bare er sådan, vi går ned og sælger noget tøj på Blågård's Plads og donerer dem. Eller der må godt være noget mere substans i det. Og så bliver det nødt til at være sat i system og der bliver nødt til at være noget... Så jeg ligger mig nok sådan midt i mellem.

Jeg synes, at der kan komme for meget – altså der kan komme for meget tjek og kontrol, men omvendt skal der også være en vis professionalisme i det, synes jeg.

1:29:16

I: Helle?

H: Ja, jeg har sagt 3-4.

I: Lige midt i mellem...

H: Ja, men det var egentlig fordi, at jeg studsede lidt over ordene "frivillig tilbud skal være et modstykke til det offentlige i den forstand at folk ikke behøver blive set som en statistik eller et mål". Og der tænker jeg, at hvis folk er de frivillige, som der bliver ment med det – hvis det er folk. Og det er igen, det der med, at fra vi bliver født bliver regnet i kroner og øre af Regeringen og der kan jeg godt se, at jeg synes at det er bedre, at man, igen sådan – flere midler og der behøver ikke være så mange regler, og der behøver ikke være de her spørgsmål, hvor jeg udreder hende psykologisk. Men simpelthen hvor det handler om – nåmen, hende her er hun en person i udvikling – og hvordan vi når dertil, det er måske ikke så vigtigt, men bare at vi når den.

Og det er derfor at det bliver en 3-4 for jeg er enig, men også lidt med hvad der menes i det her citat. Der er jeg sådan lidt i tvivl. For jeg synes ikke, at det skal være et modstykke – nej, det skal det ikke – det skal mere være et samarbejde egentlig. Jeg tror, at det ville gavne meget mere end at sige – men det er jo igen også det her med, om man bliver set som et tal i en statistik eller hvad. For det var også noget af det, som jeg selv tænkte på, da vi var til det første møde – om vi bare var en form for fleksibel udlejning – puttet ressourcer ind i noget ressourcervagt. Sådan vil jeg helst ikke tænke det og det var også derfor, at jeg blev ærgerlig over de her måleredskaber, for det bekræftede lidt min dårlige tanke omkring det. Så det er igen også – det skal være noget, som arbejder sammen.

1:30:51

I: Men hvordan arbejder det godt sammen?

H: Jeg tænker bare, at i stedet for at skrive at, det der med at der står "flere midler og mindre bureaukrati og akademisering. Frivillige tilbud skal være et *modstykke*" Det er igen – jeg vil hellere have, at det skal arbejde sammen end at være et modstykke til. Det skal ikke ses som om, at det offentlige ikke gør nok, så nu kommer der de frivillige, som bare kan gøre det meget bedre end dem – end det offentlige. For så enkelt er det ikke, tænker jeg i hvert fald.

I: Men hvad nu hvis begge to kunne gøre det rigtig godt?

H: Så ville det være pisse fedt. Men jeg tror stadigvæk, at det ville skulle være et større samarbejde. Hvor man måske åbner op for, at det er offentlig støttet og der måske er en større dialog. Ja, det skal ikke være den ene mod den anden. Fordi det offentlige ikke gør nok, så skal de frivillige bare komme ind og se hvordan vi gør det bedre.

1:31:43

I: Vi går videre til den næste: "Det skal være attraktivt at være frivillig. Frivilligt arbejde lever af lyst og dør af pligt".

1:32:21

I: Maja, vil du starte på den?

M: Ja, det kan jeg godt. Jeg har givet den en 2'er. Fordi jeg sådan er ret uenig i det. Ja, det skal være attraktivt, at være frivillig – det vej jeg ikke rigtigt – det der med, at noget skal være attraktivt, sådan er det jo meget i samfundet i dag. At hvis det ikke lige er godt nok eller pænt nok eller lige interessere mig nok – så behøver jeg ikke at gøre det. "Frivillighed dør pligt" – det er fordi, jeg synes på en eller anden måde, at vi også er i et samfund og så er man også forpligtet til på én eller anden måde at løfte. Og det er ikke altid, at det bare er skide fedt, at lave frivilligt arbejde, men det er jo også netop derfor at man – eller man bliver nødt til at hænge i. Det er jo ikke hver eneste gang, at man går derfra, man tænker – fedt det kører bare det her. Nogle gange bliver det jo en pligt. Jeg har også det der med, at jeg skal mødes med ham og så skal jeg mødes med ham selvom jeg er skide træt og egentlig bare gerne vil ligge på sofaen efter arbejdet. Men så gør jeg det også og så bliver det fint.

Det er ikke alle ting i verden, som er attraktivt og det behøver det heller ikke at være.

1:33:36

I: Helle?

H: Jeg er enig – jeg har også givet det en 2'er. Det skal være attraktivt at være frivillig – nej! Det skal bare – det synes jeg ikke, at det skal være. Det er jo igen også med hvilken hensigt, du går ind i det. Selvfølgelig skal det ikke være – det er jo igen også, at der er forskellige måder, at arbejde frivilligt på. Der er jo også frivilligt arbejde, hvor man måske står og laver fysisk hårdt arbejde eller på den måde ofte mere. Men jeg synes ikke, at det skal være – jeg vil ikke sige, at det skal være attraktivt, for så er det igen: "hvorfor er det du gør det – er det for, at få noget ud af det? – økonomisk eller på andre måder".

"Frivilligt arbejde lever af lyst og dør af pligt" – ja, det lever vel af lyst - og dør af pligt – det ved jeg ikke. Hvis jeg blev tvunget til at være frivillig – det kom igen an på selve sagen – hvis mit frivillige arbejde, var at gå og samle skrald, så ved jeg ikke, om jeg synes, at det ville være så sjovt. Men det er jo igen også det her med, at jeg gør det af lyst også fordi, at jeg har valgt noget, som jeg også gerne selv vil. Jeg skal have en valgfrihed til at vælge, hvad er det jeg gerne vil – og det skal ikke være fordi, at man skal sige, nåmen, hvis du vælger at være mentor, så får du det her og det her. Men jeg har valgt det ud fra interesser, for at det skal være det bedste forløb for alle. Jeg ville ikke være særlig sjov, hvis jeg skulle stå og samle skrald sammen med andre, så ville jeg nok bare gå og brokke mig samtidig.

Så – ja – 2!

I: 2!

1:35:02

I: Søren?

S: Jamen jeg sagde 4, men I siger det godt nok flot, synes jeg (griner).

Jeg kan næsten hive mig ned på en 2'er (griner).

I: Jeg kunne godt have det på samme måde som dig!

S: Ja...

I: Hvad gjorde, at du skrev 4?

S: Jamen bare det at det er fedt arbejde jo og jeg har hængt mig meget fast i det der jeg sagde, at de andre børn synes, at det var fedt, at jeg var der frivilligt. Og at vi fik en mail, hvor der stod, at vores arbejde gjorde, at det var blevet helt vildt smart ude i byen, at have en mentor nu. Det synes jeg da var vildt fedt.

Og det var sådan lidt attraktivt, at have en mentor. Jeg så det måske ikke så meget fra vores vinkel, men måske lidt fra deres – de unges.

Ja.

I: Ja. Er I klar til den næste? Det er en af de lange: "Jeg synes generelt, at det er nemt og godt at være frivilligt i Danmark, men det er vigtigt at kommuner og ministerier er opmærksomme på, hvad de kan rekruttere frivillige til, og hele tiden har for øje, at det ikke må blive bøvlet, bureaukratisk og fyldt af kontrol, for så holder de frivillige op".

1:37:21

I: Hvis tur er det til at starte så – det må være dig?

H: Ja – jeg har sagt 4. Selvom jeg gerne vil have det der samarbejde, så er jeg også enig i at, hvad der er vi bliver rekrutteret til, det er vigtigt at have for øje. Igen den der test – eller det der redskab. For det var ikke det, som jeg havde skrevet mig op til eller hvad skal man sige – det var ikke derfor, at jeg valgte at blive mentor. Så jeg synes, at det er vigtigt, at der er den her distance og man også tænker på, hvad det er formålet er eller også skal de virkelig formidle det bedre. De kan ikke bruge os til hvad som helst. Og så, igen, hvis der er for meget kontrol, ja så ville jeg heller ikke gide – hvis jeg skulle tjekkes hele tiden og redegøre for udviklingen og – "nå men nu har du set hende i dag, hvad har I nået, og hvor har I gået og hvor mange penge har du brugt" og alt muligt andet – hvis der var så meget kontrol, så ville jeg miste lysten til det, for så ville det igen være sådan, at jeg skulle sidde og hakke et skema af. Det er jo den menneskelige kontakt, som jeg er der for.

1:38:27

I: Søren?

S: En 3'er – bare midt i mellem. Ja. Ikke for meget kontrol og ikke for meget det andet.

I: Lige midt i mellem... Har det et passende niveau, som det er nu?

S: Ja, jeg synes det er fint.

I: Hmm. Maja?

M: Jamen jeg har sat en 4'er fordi, det er lige det der med kontrollen og bureaukratier der skærper i ørene, ikk. Fordi, det er virkelig noget, som kan dræbe frivilligt arbejde, det der med hvis du skal stå i et suppekøkken, så skal du have en hygiejnekursus – man kan jo nærmest ikke lave noget, uden at man skal – altså hvis det her mentor-noget havde været, sådan at "hvis I skal lave mad nede i URK's køkken, så skal I sørme på det og det kursus eller hvis I skal have dem med i svømmehallen, så skal I have livredderkursus" – hvis der havde været alle de der krav, så var det blevet for bøvlet. Og det håber jeg virkelig – på nogle punkter, så kan jeg godt se at vi er lidt, Danmark er på den gale vej – jeg har hørt eksempler på foreninger, der har fået noget tilskud og så fordi, at der ikke lige var en bon på de der papirclips, så skulle de betale det hele tilbage – altså det var sådan virkelig ekstremt. Hvor at så går vi simpelthen den gale vej – så bliver det nemlig for bøvlet at være frivillig. Fordi at man så skal dokumentere alt og alt skal skrives ned. Og så drukner alt den gode velvilje i papirarbejde og kontrol.

Men samtidig skal der jo være en eller anden form for kontrol. Det kan jo ikke bare sejle, vel! For eksempel i forbindelse med os, som har med børn at gøre – selvfølgelig skal man indhente en børneattest og selvfølgelig skal der være de der ting, for vi skal jo også beskytte børnene. Så det skal ligesom bare ikke drukne i kontrol.

I: Nej. Den sidste. Vi har været lidt inde omkring det (...) "Dokumentation og evaluering er særdeles vigtig".

1:41:24

I: Du får lov til at starte, Søren.

S: 2

I: 2?

S: ja. Som det er nu, så er det fint nok, en smule. Men hvis det er over det hele og hele tiden, så bliver det for meget. Så 2.

I: Hvad er "hele tiden"?

S: Hvis det var sådan hver uge eller hvert møde, så skulle jeg sende ind, hvad vi havde lavet og hvor vi har været og alle sådan nogle ting.

I: Så hvis det blev mere sådan en rapportering af

S: Ja, kontrol af hvad vi skal lave og hvor vi har været og var han glad da han gik. Det ville være lidt for meget. Eller meget for meget.

I: Maja?

M: Jeg lander på sådan en 3'er – lige midt i mellem også sådan lidt med det, som jeg sagde før, at der skal være noget dokumentation i forhold til, at I skal vide, hvem vi er og der skal indhentes en børneattest og der skal ligesom være noget kontrol og noget dokumentation, så man ikke bare kan – sådan der bliver holdt en lille smule på rammerne. Men ja,

det ville jo være, at gå fuldstændig i den anden grøft, hvis man skulle indrapportere hver eneste gang man havde ses. Og hvis man skulle skrive dagbog og sådan. Så ville det bare blive uoverskueligt på én eller anden måde. Så der skal være – men det er det samme, som det jeg også sagde tidligere – noget professionalisme, forstået på den måde, at der bliver nødt til at være styr på tingene, for ellers kan der jo være et eller andet, som går galt. Og hvis vi nu kan forebygge, at sådan nogle ting kan gå galt ikk. Det kan vi måske gøre, ved at have en lille smule styr på papirarbejdet.

1:43:08

I: Helle?

H: Jeg har givet 2-3.

I: Lige midt i mellem

H: Ja – det er egentlig igen – jeg er enig i, at der skal være noget dokumentation og der skal være en eller anden form for evaluering. For jeg synes også at det er vigtigt, også at høre, om barnet har haft en god oplevelse med det og hvad det har betydet for dem, at have en mentor. Også hvis man skal kunne sige, jamen det her er rent faktisk noget som virker og der er en grund til, at vi måske skaffer flere midler eller fortsætter eller kører det i en anden retning. Så netop derfor er der nødt til at være noget evaluering, for man er nødt til at vise, at det har en indflydelse og det er noget, som skal fortsætte. Ja.

1:43:47

I: Hvis I lige sådan tager samfundsborger- og skattebetalerhatten på – er det så vigtigt for jer, at når der bliver givet ministerielle penge, til sådan noget her, at der så også ligger evalueringer og dokumentation af indsatsen?

H: Ja

M: Ja – til en vis grænse. Ja – det vil jeg sige. For vi skal jo ikke bare blive ved med – vi skal jo ikke bare i forhold til sociale indsatser skyde med spredehagl, vi bliver også nødt til at evaluere på, hvad er det der virker, og så er det den retning, som vi kører. Vi kan jo ikke bare sætte 100 projekter i gang og så er der måske 5 af dem der virker og sådan. Så det synes jeg da helt sikkert er vigtigt, for det er jo samfundets penge, så hvorfor ikke bruge samfundets penge på noget som virker, i stedet for bare at skyde med spredehagl. Og så bare sige nå noget blev til noget og andet gjorde ikke. Det vil jeg sige.

1:44:43

I: Er I enige i det?

H: Ja.

I: Jeg tror egentlig at vi nogenlunde har været omkring det, som jeg tænkte, at vi skulle. Er der noget som I gerne vil tilføje eller som I synes, der er underligt, at vi ikke har snakket om eller noget det har sat i gang eller?

H: Øhhmm – nej, det ved jeg ikke.

I: Hvad tænkte du lige?

H: Nå men det var bare fordi den her (forandringsteorien red.), synes jeg ikke lige, at jeg havde set før og så tænkte jeg, om det var pinligt, at sige det (griner). Hvis nu at det var noget af det, som jeg skulle have udfyldt et par gange.

<interviewer forklarer om forandringsteorien>

1:46:10

M: Det kan godt være, at du har skrevet det i mailen, men hvad er det sådan mere specifik din problemformulering?

<interviewer fortæller problemformulering og "folder den ud">

1:46:41

I: Men jeg vil gerne se på hvad det (dokumentation og evaluering) betyder for jer, i jeres daglige arbejde som frivillige. Om det har en betydning, for den måde man gør sit frivillige arbejde på. Om det har en ændring.

M: Det tror jeg ikke, altså. Eller det ved jeg ikke – det tror jeg ikke rigtigt at det har. Jeg tænker, at det du sagde før, hvor hun havde sat krydset ved ensom. Jeg tænker nok, at det kan jo dreje i nogle retninger, fordi man bliver opmærksom på nogle ting igennem noget. Så...

H: Men det er også det eneste jeg tænker lige, at jeg har fået ud af det. Det var netop at hun satte det kryds, for det har gjort, at jeg har tænkt mere over det og kigget på hende med nogle lidt andre øjne. Men det er jo også det, som jeg synes er det farlige. Det er netop at man, ligesom du siger, at du fik af vide på forhånd at han havde ADHD, hvor du allerede der gik ind, i stedet for... Det var det samme, som jeg oplevede der til mødet, at se dem som et projekt, noget man skal redde, noget man skal udvikle. Og det er børn. Lad os lige tage udgangspunkt i dem

1:47:52

I: Så man projektliggøre på en eller anden måde det her børn eller det her forløb?

H: Ja, lige præcis ikke. Ja, ja og det er jo også sådan lidt. Hvis folk har det sådan "nu finder jeg først ud af, hvad hans problem er, hvorfor han har fået en mentor, hvorfor er han her" Og igen, det er et 11 årig barn som knap nok selv ved det. Så jeg synes bare, at der er mange ting, som man kan gå ind og prikke til, som er unødvendigt. Og der synes jeg, at jeg var glad for, at det eneste jeg fik af vide, det var et fritidsjob – det var noget lektiehjælp. For så tænker man, det er jo sådan lidt standard – der er ikke noget der.

M: Det kan jeg godt klare

H: Lige præcis. Ja, jeg er jobkonsulent og har lige gennemført universitetet – 8. klasse – det tror jeg nok, jeg kan. Så det var fedt et eller andet sted, at det bare var det. Og så jo mere at jeg lærer hende at kende, jo mere kan jeg godt se, hvor det er vi peger hen omkring, men det er alt sammen ud fra, hvad hun fortæller. Og det er det som jeg synes, er så vigtigt. At det er hende som jeg tager udgangspunkt i. Hvad er det hun har lyst til, hvad er det hun har brug for. Og så er det der vi arbejder.

Så alt det der med dokumentation, det er jo også noget med, at vi ikke skal gå ind og føre hvor mange penge vi bruger. Der er jeg måske også en, som er sådan lidt. For det gør jeg aldrig. Og det er simpelthen fordi, jeg gider ikke. Når jeg kommer hjem, så gider jeg ikke sidde mere ved min computer. Så de penge jeg bruger, det er de penge jeg bruger. Men jeg bruger også penge på lort på andre ting. Så det er rimelig sådan...

M: du sender aldrig nogle boner ind?

H: Nej, aldrig. Jeg har ikke sendt en eneste afsted.

Og det har nok bare noget at gøre med, ja, jeg gider ikke. Men det er bare mig med sådan nogle ting. Jeg synes, at jeg har nok, som jeg skal lave på mit arbejde af sådan nogle ting. Så det her, det er mere sådan – jeg fører det jeg skal i mappen sammen med hende og evaluerer det her sammen med hende og det er så egentlig også det.

1:49:41

I: Så det her med refussionssedler, som jo egentlig bliver noget valgfrit, fordi hvis ikke du gør det, så får du bare ikke dine penge – så er det en ikke skal-opgave

H: Ja, lige præcis. Det er jo fordi, hvad skal man sige, det kommer jo ikke til at skade mit mentorforløb med hende, tænker jeg, og jeg er egentlig ret ligeglad, for det ændrer ikke noget, der sådan påvirker min økonomi. Hvis det var, så kunne det godt være, at jeg ville gøre det, men igen – det er ikke det, det handler om for mig. For ja, hvis jeg lige giver en kebab eller giver en kage – det overlever jeg nok.

For mig handler det mere om at være der lige der med hende. Så selvfølgelig, hvis det nu er, at man gik ud og brugte – men det ville man jo aldrig gøre – altså så mange penge er der jo ikke.

På et tidspunkt der sagde hun, at der ville hun helt vildt gerne – det var så sødt – hun sagde sådan ”men Helle, jeg har aldrig været i Jylland” (griner) ”Jeg har aldrig været i Jylland og jeg har aldrig været i Fyn. På Fyn” – ”okay” sagde jeg så – ”ja, skal vi ikke tage til Aarhus” – nå, jamen så sagde hun bare sådan ”det har jeg aldrig være og det kunne jeg egentlig godt tænke mig. Så er jeg sådan ”fedt – min mentee vil bare gerne vil Jylland – det kunne da egentlig godt være”. Så jeg gik i gang med – så gav hun mig til lektie, at jeg skulle undersøge hvordan vi kunne komme til Jylland. Og jeg gik ind og søgte på den der bus og fandt ud af og så sagde jeg til hende ”hvis vi tager til Aarhus, så tager vi også til AROs – for det vil jeg gerne”. Og hun vil jo bare gerne shoppe og det tænker jeg, at man kan gøre allesteder. Aarhus er fin til det. Men jeg vil så gerne på AROs og så ville jeg også gerne have hende op, i, hvad hedder det den der bue der er

I: Regnbuen?

1:51:10

H: Lige præcis ja. Det vil jeg sindssygt gerne vise hende. Og så er det rart nok, for tit når vi er ude, så snapper hun til hendes veninder, hvad vi laver. Vi har også fået det der fiskespa og alt sådan noget

I: Lækkert (griner)

H: Ja, vi fik prøvet nogle grænser af der, det var ret skægt. Men det blev så til – det skulle vi så have været i vinterferien. Men så ville hun hellere i biografen og se ”Fifty Shades of Black” Og det var sådan ”eej” (griner). Ja, jeg vil nok sige at AROs vs. Fifty Shades of Black, ikk men altså og så specielt lige præcis den film, som jeg virkelig ikke havde lyst til at se. Men igen – det er hende, som jeg tager udgangspunkt i, hvis hun gerne vil, så er det det. Jeg vil gerne stadigvæk på et eller andet tidspunkt have hende med på et museum, men det har ikke hendes interesse

M: Jeg har virkelig også forsøgt men...

1:52:03

I: Altså jeg synes, at I bliver udsat for meget måling. Jeg synes, at det er et meget højt niveau. Eller stor mængde. Men det virker ikke umiddelbart som om, at det generer jer?

M: Det er jo fordi – du logger ind og så tager det vitterligt to minutter lige at sætte de der krydser. Det tager ikke læn- gere tid. Det er tre minutter én gang om måneden. Det kan jeg godt lige overskue. Jeg sidder alligevel ved computeren det meste af dagen så jeg kan godt lige logge ind og gøre det. Det gør mig ikke noget.

S: Det er bare ikke noget, som giver eftertanke.

M: Nej, jeg tager det nok heller ikke mere seriøst end de tre minutter.

I: Det er en skal-opgave...

M: Ja præcis

S: Ja, det følger med

M: Så gør jeg det

S: Men jeg tænker også – nu sagde du det der ensom igen. Det havde jo været meget federe, hvis hun havde sagt det selv.

1:53:08

H: Ja, lige præcis. Også fordi nu ved jeg jo heller ikke rigtig om jeg skal spørge ind til det.

S: Nej, det synes jeg ikke.

H: Nej, det er også det. Jeg har ikke tænkt mig at...

S: Det vil være en kæmpe sejr for jer begge, for forholdet, hvis hun havde sagt, at det var hun egentlig lidt.

I: Men det kan hun jo stadigvæk godt nå

H: Det er jo nemlig det – ja. Og det er jo også, vi har et helt år. Det er okay. Det tager... Men det er jo også sådan, som jeg hele tiden har valgt at se det – at det her, det er en læringsproces. Jeg har ikke sat noget klart mål fordi, for det vigtige for mig er egentlig bare, at hun får noget ud af det. Hvor meget hun så får ud af det, det er jo hvordan hun ser det. Bare at hun får noget ud af det. Hun synes, at det har været rart. Hun har allerede snakket om, for hun skal jo til eksamen i 9. klasse og alt muligt andet – og der er jeg sådan ”hov, hov, hov” og nu kommer terminsprøverne lige om lidt og

der skal vi bare mødes tre gange om ugen. Og der er jeg også nødt til at sige "Nej!" (griner) – for så brænder jeg sammen. Så det kan ikke lade sig gøre. Så det er også noget med, at finde den balance.

I: Ja, der kommer vi jo tilbage til, at man ikke er en ven og sådan er der for evigt, men at der er nogle rammer

1:54:10

H: Ja med hende er jeg nærmest nødt til at sige til hende "prøv at hør Røde Kors siger, at vi kun må mødes 1 gang om ugen" for ellers bliver det sådan noget – og den vil jeg ikke ind i "jamen hvorfor vil du ikke – hvorfor har du ikke tid til mere". Jeg har prøvet at sige til hende "jeg har et fuldtidsarbejde, jeg har nogle andre ting, som jeg skal ved siden af" og det stiller hun spørgsmålstegn ved.

Når vi lige pludselig har været sammen et stykke tid, så vil hun ikke hjem endnu – "Men det er du altså nødt til" – "jamen jeg vil i ElGiganten" – "jamen det skal vi ikke" (griner) – jamen, det er sådan lidt ikk!

I: Så der er det godt at kunne referere til de der rammer

H: Ja, lige præcis. At kunne sige "der er de her faste rammer – jeg skal hjem nu. Vi må ikke mere nu for ellers kommer de og siger: puha Helle, du er en dårlig mentor". Der kan jeg godt lide, at jeg kan trække nogle regler ned over og sige "det er jeg virkelig ked af, jeg blev ringet op i går – jeg må ikke".

I: Er der nogle gange, hvor I overtræder de der rammer, der er blevet sat?

1:55:03

H: Jeg ved ikke om jeg gør det i forbindelse med, at jeg bruger mine egne penge på hende?

I: Altså mødes flere gange om ugen eller længere tid eller...

S: jeg tror, at jeg tager længere tid – når det endelig er at vi er sammen. Ja, det ved jeg ikke – 4 timer eller sådan noget.

H: Jeg har mødtes med hende mere. Men det er også fordi, så hun haft måske 2 vigtige opgaver, som betød rigtig meget for hende. Hvor jeg er sådan "det vil jeg gerne hjælpe dig med" For hun kan ikke få hjælp andre steder

M: Der kunne det have været meget nemmere, hvis hun lige måtte have kommet hjem til dig og så kunne du have lavet noget andet eller du kunne have gået lidt til og fra. Det er det der med, at man skal sådan mødes ude i byen – det er sådan aftalt. Det er mere det der – "kom hjem til mig, så laver jeg noget mad, så kigger vi på de der lektier". Det kan være lidt mere...

1:55:51

H: Ja, for nogle gange så er det bare for mig, det der med at have tid til at handle ind og vaske tøj og sådan nogle ting ikk – det er igen det her 8-16 arbejde. Det er ikke altid, at jeg har tid og overskud, vel? Så det er bare rart. Og jeg er også sådan en, jeg er nødt til at have nogle skemalagte ting, så hvis jeg har planlagt, at jeg skal have det her til aftensmad, så skal vi ikke ud og spise kebab. Så må vi finde på noget andet. For jeg har allerede planlagt i hovedet, så det passer med de andre dage også. Så – ja.

I: Så rammerne hjælper..

H: Ja, det gør de ja – til at sige, det kan vi ikke.

I: Skal vi side, det var det – nu er klokken også syv.

Bilag 5: Transskription af interview 2

Interview 2:

Transskription af interview med aktivitetsgruppemedlemmer

31. marts 2016

Deltagere:

R: Rikke

F: Frida

I: Interviewer (Tilde)

0:36

<Interviewer introducerer specialets problemstilling og hvordan interviewet vil forløbe>

1:43

I: Men allerførst så vil jeg gerne have, hvis I vil præsentere jer navn, alder og daglige beskæftigelse.

F: Ok – jamen jeg hedder Frida og jeg er 32 år og jeg er til daglig folkeskolelærer.

I: Tak for det

F: Selv tak. Min uddannelse er også cand.pæd.soc.

I: Ja.

R: Jeg hedder Rikke og jeg er 27 år og jeg læser en kandidat i generel pædagogik. Så arbejder jeg på en specialskole

I: Ja – super. Og næste opgave, det er med et stykke papir i hånden og skrive jeres bedste oplevelse som frivillig. I får lige lidt tid til at tænke over det, men umiddelbart bare hvad der falder jer ind. Jeres bedste oplevelse som frivillig. Og det behøver ikke være STRØM-relateret

R: Én oplevelse?

I: Én oplevelse?

F: Det er let nok for mig, for jeg har kun været frivillig i STRØM.

I: Så bliver det bare STRØM

F: Eller hvad – hvad hvis man har lavet noget, som man ikke fik penge for, er det så frivilligt?

I: Ja, det kan man sige. Altså så længe du ikke har hjulpet dine venner og familie.

F: Eller mig selv?

I: Nej, det tror jeg heller ikke tæller

F: Altså lavet et projekt selv?

I: Som hjalp nogle andre?

F: Altså som var sådan en guidet tur

I: Ved du hvad, jeg synes, at du skal skrive det, som falder dig ind.

F: Okay.

4:13

F: Altså én specifik situation?

I: Ja, hvad der falder dig ind.

4:46

I: Vil du starte Rikke?

R: Ja. Jeg har skrevet at den bedste oplevelse var, at opleve STRØMs mentor/mentee-par sammen til bronzefejringen

I: Hvad gjorde det til en god oplevelse?

R: Jeg tror, at der var flere elementer i det. Nu havde jeg selv været med til at arrangere bronzefejringen. Og jeg tror at vi havde – jeg tror at vi var kommet til at køre det lidt ned. Så vi havde faktisk regnet med, at det ville blive sådan lidt kikset. Og vi var sådan lidt ”åhh – ja – de synes sikkert at det er mega barnligt – går folk overhovedet i gang med at lave aktiviteter sammen” Om vi sådan havde ramt rigtige med aktiviteterne. Og så havde jeg bare sådan en oplevelse af, at de bare gik i gang med aktiviteterne uden at vi behøvede at sætte det i gang, men det der med, at de bare gik ud og brugte de ting, som vi havde sat op. Det var helt vildt fedt. Både det der med at det var en positiv overraskelse, men så også det med, at se mentor/mentee-parrene sammen. Altså det der med, at vi arbejder hele tiden så meget bagom, men det der med at få lov til at se det, som det egentlig handler om.

5:58

I: Og hvad er det så, at du ser?

R: Jamen, jeg synes jeg sådan fornemmede nogle gode relationer. Nogle voksne mennesker som rigtig gerne vil være der, for de her børn. Og egentlig også det her med, at det er én af de oplevelser, som de får sammen. Så sidder de og laver de her masker og tager fjollede billeder af hinanden eller sådan. Jeg tror også, at det var sådan – at det er stadig så nyt i forløbet, så man kan godt fornemme at de ikke er 100 % trygge, men det er måske også en oplevelse som kommer til at betyde noget for deres vedkommende.

I: Frida, hvad har du skrevet?

06:50

F: Jeg har skrevet, det som jeg synes faktisk er en af de bedste oplevelser ved det her, det er, som jeg savner faktisk i mit arbejdsliv, det her med at være en gruppe som lærer hinanden at kende, gennem et fælles mål. At vi alle sammen samarbejder hen til det samme. Og man er en gruppe, som er med hele vejen.

Det synes jeg har været rigtig fedt.

I: Og når du snakker gruppe, hvem er det så, du tænker på her?

F: Gruppe – aktivitetsgruppen. Altså fra da vi først mødtes i marts 2015 og så – ja, opstarten, synes jeg bare var – vi var alle sammen så ”uhhhh -nej hvor er det spændende” selvom vi ikke vidste hvad. Så den der sådan lidt pionerånd og ”nu skal vi lave noget, som vi ikke ved hvad er, men vi er sammen om, at starte det op”

I: Og du sagde, at det var noget, som du manglede på dit arbejde?

F: Ja

I: Hvorfor tror du, at du kan få det her? At du godt kan få den følelse i det her fællesskab?

8:11

F: Jamen det er jo det der med, at man er så mange, som der arbejder mod det samme. Det har jeg ikke. Altså jeg står tit alene og underviser og så har jeg mit team, men mit team mødes ikke særlig tit. Der er ikke den der teamånd.

Vi mødtes jo ret meget i starten og bare snakkede og vi vidste jo ikke helt sådan hvad det var vi skulle og sådan – det var bare

I: Det var bare snak

F: Ja, og det var også – det var også sådan lidt hårdt. Og jeg synes også, at det var sådan lidt – man skulle lige finde hinanden og lære hinanden at kende og sådan. Men det synes jeg har været spændende. At se hvor vi er nu i forhold til der hvor vi var. Nu har vi lært hinanden at kende og lært du fungerer og du kan. Ja.

Det er på en eller anden måde som om, der ikke er plads til det og råd til det på ens arbejde.

Jeg ved godt, at vi er et stort projekt og nu er vi jo også frivilligt, så derfor har vi brug for flere, men hvis nu det havde været på en arbejdsplads, så kunne det være, at der havde været to fuldtids, 3 – 4 måske

I: Der sørgede for, at gøre det her projekt igennem

F: ja – 3 fuldtid ikk.

I: Så det er noget med følelsen af, at løfte i flok?

9:41

F: Ja, altså det der med, at vi er så mange forskellige, som gør det samme. Det kan jeg godt lide. Som er sammen om det.

I: Kan I genkende det hinanden siger?

F: Ja – jamen jeg synes også helt sikkert det der fejringen

R: Men det var meget sjovt, for jeg havde slet ikke – jeg tror, at jeg tænkte meget i en god historie fra en mentor/mentee-relation. Eller sådan. Jeg nåede faktisk slet ikke sådan at tænke os som gruppe. Så det var egentlig meget sjovt at høre

F: Ja, at vi havde tænkt forskelligt

R: Ja, men jeg synes, at det giver vild god mening

I: Hvorfor tror du ikke, at du tænkte os som gruppe, men tænkte mentor/mentee-relation?

Jeg tror, at jeg kom til at tænke sådan meget frugten af vores arbejde eller sådan. Det det skal munde ud i på en eller anden måde. Altså det formål projektet har. Men jeg er helt enig og jeg havde slet ikke forventet at det ville blive sådan i den her frivillig gruppe

10:52

I: Nej? Tænker du at det er noget særligt eller?

R: Ja, det gør jeg.

F: DEt gør jeg også

R: Jeg synes virkelig folk er engageret og tager ansvar på en måde jeg ikke tror er særlig normalt.

F: Mmmm. Men gad vide hvad det er?

I: Hvad tænker I gør det - hvorfor er det blevet sådan?

F: Jeg tror faktisk at det har noget med Julies måde at tale det op på - tror jeg faktisk. At hhun fra starten af har gjort det meget ordentligt, seriøst og ambitiøst. Og der var ikke sådan "nu kan vi lige se, om vi får det gjort til næste gang". Det var sådan "hvornår får vi det gjort til, hvad er deadline, hvordan kommer vi derhen". Så sådan - det er først er gået op for mig, at vi er ambitiøse i forhold til noget andet, da vi var på det der ledermodul - udviklingsmodul. Fordi der var nogle der sagde sådan "ja, det kører bare, vi har så meget som vi skal nå" og når man så spørger ind til det, så var det sådan "vi skal også lave - vi har også bare planer om, at vi skal lave en video. Og så får vi det ikke lige gjort og så får vi det heller ikke lige gjort til næste gang". Hvor ved os der er det sådan - vi havde en ide om, at vi skulle lave en video - det blev gjort. Altså der har ikke været noget, som vi har haft en ide om som skulle laves, som ikke bliver lavet. Og det tænkte jeg sådan "nååå - det er jo det". Altså i forhold til, at nå så blev det ikke lige gjort og så måtte vi lige skyde det. Det har der ikke været nogle situationer, hvor vi ikke har fået det gjort.

R: Nej, det sker ikke rigtigt.

12:48

I: Og man kan sige - det gør jo det her med - det taler I begge to om, at det er fedt og vi løfter opgaven og det er noget af det som giver det værdi at være med i, men det er også noget af det som betyder, at man skal ligge rigtig meget engagement i det. Hvordan tænker i den der balancegang?

R: Jamen jeg sad nemlig også lige og tænkte, at jeg tror også grunden til, at man tager det så seriøst er fordi vi har været en forholdsvis lille gruppe fra starten. Jeg synes hele tiden, at man har haft følelsen af - at det er sgu vigtigt at jeg også løfter noget fordi så mange er vi ikke. Man kan ikke bare gemme sig, som i en eller anden stor frivillig gruppe. Og det tror jeg er det, som jeg har oplevet i alle mulige andre tilfælde, hvor jeg har været med i noget frivilligt - så har man været en kæmpe gruppe og der har været nogle helt klare ansvarstagere på det. Men det synes jeg også - det er jo rigtig meget en balancegang, det her med hvor mange man skal være. For i periode har der også været for meget og så har vi jo fået nye til, men det er jo en eller anden gylden mellemvej. Der skal heller ikke komme så mange, at man begynder at tænke "det er ikke så vigtigt, om jeg lige gør det her".

13:65

F: Det er rigtigt nok. Men sådan - jeg synes også meget det er det der forpligtigende fællesskab på en eller anden måde. Ja - det er også det, som du siger.

I: Men det er okay at frivilligt arbejde er forpligtigende?

F: Ja, det synes jeg eller så er det da kedeligt. Så gider jeg det ikke.

I: Nej - hvorfor gider du det ikke så?

F: For så er det ligegyldigt. Så er det sådan lidt - så kommer du hvis du kommer og hvis du ikke kommer, så kommer du ikke. Det er sådan noget som jeg går ned - eller ikke går ned på, men (griner). Men det er sådan noget, så dropper jeg det efter to uger. Altså jeg var på børnetelefonen og der var det sådan lidt "så var du der, det var godt - så var du der ikke..."

I: Så var der nogle andre

F: Ja - præcis, altså - der var ikke sådan én opgave, som jeg havde. Jeg var bare ligesom alle de andre. Så også det her differentieret, vi har hver vores opgave og den er vigtig og hvis jeg ikke er i min klynge for eksempel - så er det ikke så godt, for så er der jo en masse information, som går tabt.

15:07

I: Vi går stille og roligt videre.

<Øvelse 2 bliver præsenteret>

17:18

I: Har I valgt to?

R: Nej.

I: Nej?

R: Jeg synes ikke, at det bare lige er helt obvious for mig.

I: Nej, jamen så..

F: Jeg har også tre at vælge i mellem

I: I tager jer bare den tid i skal bruge

F: Okay, jeg tror, at jeg tager de egoistiske. Den og lidt den..

R: Ja. Skal jeg så vælge?

I: Altså du må godt vælge de samme

R: Ja (griner) - de er ikke udelukket nu?

Ja, jeg tror også, at jeg bliver nødt til at tage den her, selvom jeg synes, at det er lidt irriterende.

F: Ja, det er lidt irriterende

I: Altså at det styrker CV og jobmuligheder?

R: Ja...

Og - så tror jeg sgu også, at det bliver denne her - så har vi lidt i den anden retning også. At være med til at hjælpe andre og gøre en forskel. For det var alligevel - det var ikke tilfældigt, at det blev Ungdommens Røde Kors i forhold til noget andet kommunikationsarbejde.

F: Nå ja..

I: Hvad mener du med det?

18:22

R: At det var vigtigt for mig, at det var noget - at det var - at det var noget, hvor jeg følte, at jeg gjorde en forskel.

I: Ja. Og det gør du her eller hvad?

R: Øhm - det er ikke altid at jeg føler det, mens man er i det. Men så kommer der lige de der små historier en gang i mellem hvor jeg føler, at man er med til at gøre en forskel for nogle i hvert fald.

F: Meget enig. Ja.

I: Det her med at gøre en forskel - hvad betyder det?

R: For mig personligt?

I: Ja

R: Åh, det er svært at svare på, synes jeg. Det er sådan en - det giver mening. Eller det føles - for jeg synes nemlig ikke det der med at hjælpe med den dårlige samvittighed - det synes jeg, er en hel anden måde at sige - eller det er noget helt andet end at gøre en forskel. Det er ikke det der med, at jeg føler, at jeg ikke gør nok ellers. Det er ikke sådan, at jeg går og har dårlig samvittighed over, at jeg synes, at jeg burde hjælpe andre mennesker mere. Øh - jeg tror bare også, at det er et eller andet drive for mig faktisk. For at ligge mange timer i noget - det vil jeg hellere, hvis jeg kan se, at der er et eller andet socialt sigte i det end hvis det handlede om bare at skulle sælge et produkt eller et eller andet. Jeg tror faktisk også, at det betyder rigtig meget for min motivation. Egentlig.

I: Ja.

20:02

F: Det er faktisk rigtigt.

I: Det er faktisk rigtigt siger du?

F: Ja, jeg tænkte sådan "åhh jeg gider ikke - jeg behøver sgu ikke gøre en forskel". Det handler om mig selv.

R: (griner) Det tænkte jeg også lidt først.

F: Men altså for eksempel, så var det fordi det var et integrationsprojekt på en eller anden måde. Og det synes jeg bare er mega spændende og også sådan samfundsmæssigt - hvordan gør vi med denne her problemstilling, som vi står overfor og som bare bliver større og større.

Og så synes jeg, at det her var spændende. Og som du siger - jeg havde ikke gjort det - jeg havde ikke valgt det - det var jo det her projekt jeg valgte. Det var ikke bare frivilligt arbejde.

I: Det var en bevidst valg, som du lavede?

F: Ja - om at det skulle være - det er også fordi at jeg så har arbejdet i Ishøj før og jeg savner den målgruppe at arbejde med. Altså i forhold til at arbejde på Østerbro, som er lidt kedeligt nogle gange.

I: Hvad giver det dig, at arbejde med den målgruppe?

21:08

F: Det giver mig udsyn. Og det giver mig, at det ikke handler så meget om alt det, som foregår i mit liv. Men at der er nogle andre problemstillinger i nogle andre liv. Det synes jeg, er meget vigtigt at huske på. Og det giver også noget - hvad hedder det - at man ser det i et andet lys - eller hvad er det det hedder?

R: Får et andet perspektiv?

F: Ja, ja præcis.

Så måske - hvad er det - jeg synes ikke, at det er noget med, at lære mere om det samfund vi lever i, men at tage stilling til det - måske mere end personlig udvikling.

Jeg tror så bare, at den personlige udvikling kom - som jeg måske ikke havde regnet med.

I: Okay - så det var lidt en uforudset gevinst?

F: Det var en bonus. Det var seriøst mest det her -

I: Med at det styrker dit CV og jobmuligheder?

F: Ja.

22:16

I: Den har I begge to valgt?

F + R: Ja

I: Kan I sige lidt om hvorfor?

F: Ja, men det er fordi, at jeg gider ikke være lærer hele mit liv. Og jeg vil gerne faktisk - jeg vil faktisk virkelig gerne lave sådan noget her som vi gør - i mit liv - i mit arbejdsliv. Men altså min uddannelse og sådan noget gør jo bare, at det er nemmest at få et lærerjob. Så der skal man ligesom have noget andet og vise, at man også kan det.

I: Så det var det her en måde, at

F: Ja - og så også fordi, at så hørte jeg om Ungdommens Røde Kors og nogle af mine venner havde været i det og sådan den der mere og mere snak om frivilligt arbejde. At arbejdspladser mere og mere tager det alvorligt når man siger at man har lavet frivilligt arbejde.

Så tænkte jeg - ja

I: At det kunne du godt ligge nogle timer i?

F: Ja - jeg var lige blevet færdig med mit speciale og havde jo brugt meget tid på det udover mit arbejde - så tænkte jeg, at der var frigtet lidt tid. Lad os straks finde på noget andet.

23:33

I: Hvad ligger dig for dig i det Rikke?

R: Øhm - for mig, altså egentlig - egentlig også en mulighed for, at prøve nogle ting af. Jeg har læst kommunikation og jeg kunne godt tænke mig, at hvis jeg skal arbejde med kommunikation, vil jeg gerne gøre det for en organisation for eksempel eller noget socialt arbejde af en eller anden art. Så jeg tænkte også meget, at det var en mulighed for at prøve sådan noget arbejde af, for det kan være svært at få noget lønnet arbejde nu, når jeg ikke har nogen erfaring.

Ja - og så synes jeg, at det var en spændende, at få lov til at prøve af. Jeg tror egentlig meget, at det var det. Så egentlig også noget udvikling for mig selv og at finde ud af, om mine tanker om at lave sådan noget, er noget jeg synes er spændende.

I: Så der er også lidt den der personlige udvikling?

R: Ja. Og så tror jeg også - og det hader jeg bare at sige, men jeg - det er ikke en af mine primære motivations, men jeg tror også, at det betyder noget, at det står på mit CV, når jeg skal ud og have et arbejde.

24:54

I: Har det ændret sig, jeres motivation for at søge jobbet, hvis vi igen skal tale, ud fra de her seks kategorier? Altså fra da i startede og søgte jobbet - det frivillige arbejde - og til I fik det og der hvor I er nu? Eller er det det samme, som driver jer?

F: Nåmen, så vil jeg sige, at den der

I: Med personlig udvikling

F: Ja - den - det tænkte jeg faktisk overhovedet ikke over, at det ville komme med. Og så også det der med, at indgå i et socialt fællesskab/netværk. Det synes jeg jo er fedt, men det er ikke derfor at jeg gør det. Det er det nok ikke. Men det er en fed biting.

I: Hvordan bliver du udviklet? Hvad er det du kan mærke?

F: Det er bare sådan at finde ud af sig selv i forskellige situationer

Og sådan - blive udfordret af nogle mennesker, der ikke kender dig. Og hvordan du virker og hvordan du går til opgaverne. Altså i noget der er nyt. For nu har jeg alligevel arbejdet i noget tid og jeg synes, ja - så kommer man bare ind i nogle rutiner, og så ved man hvordan man gør tingene og så tænker man ikke så meget over, hvordan man gør - Altså jeg har virkelig lært meget om mig selv og hvordan jeg arbejder ved at se hvordan andre arbejder og hvordan - sådan "okay nå - sådan kan man også gøre. Det havde jeg egentlig ikke tænkt over".

I: Så det er lidt det her igen, at det åbner ens perspektiv og det åbner ens udsyn? Så bare personligt, arbejdsmæssigt?

F: Ja. ja - ja.

26:46

R: Ja - den er jeg faktisk også - jeg synes egentlig også, at personlig udvikling er noget som, jeg ikke havde regnet med. Men det tror jeg også nogle gange er noget med, at blive sat i nogle situationer, som jeg egentlig godt kan synes er lidt grænseoverskridende.

I: Hvad kan det være for eksempel?

R: Altså for eksempel at skulle agere lidt leder overfor en gruppe, hvor mange af dem for eksempel er ældre end mig. Og måske har meget mere erfaring med at skulle arbejde med udsatte børn. Det synes jeg er rimelig grænseoverskridende. Så det der med at komme lidt udover nogle ting, som jeg ville være lidt bange for ellers at gøre.

I: Så det er noget af det, som kan udvikle?

R: Og så også lidt den med at lære mere om det samfund man lever i. Den synes jeg også er kommet mere. For jeg tror, at jeg har haft nogle ideer om, hvordan tingene var og hvordan man for eksempel lige nemt kan aftale et møde. Det er sådan meget lavpraktisk, men egentlig bare et indblik i også -

F: Det er et stort monstros - institutioner - eller hvad?

R: ja, men også - også det der med at det ikke er alle forældre, der lige har overskud til, at svare på et telefonopkald selvom det er noget, som er godt for deres børn. Så jeg tror også det der med at forstå, hvordan det også er, at arbejde med en udsat gruppe nogle gange. Altså det tror jeg, at jeg har - det ved jeg ikke - forherliget, er et virkelig dårlig ord, men sådan på en eller anden måde pyntet lidt på og mine tanker omkring det inden jeg gik i gang.

28:42

I: Hvor svært kan det være?

R: Ja. Eller også sådan måske - at man nemmere ville få den der "ah, hvor giver det bare meget mening. Eller sådan jeg tror nogle gange ikke, at jeg har tænkt så meget over alle de steps det tager for..

F: Men det tror jeg faktisk også er en vigtig ting. Faktisk også. At der er jo mange, der ikke kendte den her målgruppe, da vi startede. Og det tror jeg er rigtig godt, for så var det meget sådan "bom, bom så gør vi sådan her, så gør vi sådan her og så gør vi sådan her." Og så blev det nemlig meget abtøst fordi jeg tror også, at folk der har arbejdet meget med de her målgrupper, hvor man skal slå døren ind og man aldrig kan komme - de giver lidt op.

R: Ja, det tror jeg også at du har ret i.

F: Man giver op på forhånd ikk, fordi man godt ved at, det kan man ikk - det kan vi aldrig få dem til. DEt kan vi lige så godt droppe.

Der har vi sådan - jeg har haft den lidt, kan jeg nemlig mærke. Jeg har godt vidst, at du kan ikke bare lave alle møderne på én gang. Det kommer ikke til at ske. Men det kom så heller ikke til at ske, men det kom alligevel til at ske på en eller anden måde. og det gik jo så ud over os selv fordi at vi så skulle mange aftener og sådan noget der.

I: Så det er noget af det, som man som måske lidt uvidende ikke fagperson har en anden tilgang?

F: Ja, det synes jeg og jeg synes også at det er mega spændende det der med, at jeg har alligevel lidt erfaring i den her målgruppe, men at jeg sidder sammen med så mange, som bare er sådan "ja, så gør vi det - så gør vi det og så gør vi det". Det giver også sådan lidt mere, eller det kan sgu godt blive lidt tungt "Og det kan vi ikke"

R: Dræberattituden

F: Ja!

30:32

F: Hvor det synes jeg faktisk også er en meget stor og vigtig og positiv pointe i det her - det er - at der er den her pionerånd, der er sådan lidt "uh uh uh - det gør vi bare"

I: Alt er muligt?

F: Ja, alt er virkelig muligt!

Der er ikke så mange sten på vejen - det kommer der, men dem klarer vi.

R: Men det synes jeg så også er vigtigt, når de sten kommer - nu siger jeg når - hvis de sten kommer, at når de gør - så nogle gange har jeg også tænkt "ville det være meget rart at vide inden, at der kommer til at ske nogle brud, der kommer til at være nogle hvor I slet ikke kan få kontakt" eller sådan. For der er også nogle gange hvor - nogle gange har jeg også sådan fået sådan lidt en fiasko-følelse af at det ikke lykkes. Fordi vi hele tiden har snakket så meget om "ja - og sådan og"... Eller sådan - og jeg ved heller ikke om det måske ville have givet mening at have fået af vide fra starten, men så at man i hvert fald får af vide hen af vejen, at sådan er det også at arbejde med den her gruppe. Og selvfølgelig fokusere på, hvor meget der lykkes, men at det heller ikke er

F: Lutter lagkage

R: Ja - det tror jeg egentlig, at jeg ville synes var meget rart.

31:51

F: Det tror jeg bare, at det vidste jeg godt. Så derfor har jeg bare tænkt "wow - hvor det bare kører for vildt" i forhold til hvad jeg havde regnet med.

I: Men hvordan så Rikke, når det ikke kører helt efter planen - hvordan føles det? Du sagde en fiasko-følelse før.

R: Ja. Ja lidt. Men det er også fordi, at selvom det er noget pjat det der med at sammenligne klynger for eksempel, så kan jeg ikke lade være med at gøre det. Og det kan jo ikke sammenlignes for det er jo helt forskellige mennesker og forskellige børn, forskellige match - men så tror jeg bare godt, at jeg kan være rigtig god til at tænke "jamen så er det nok mig, der ikke har forberedt mig ordentligt eller ikke har fået lavet en god nok start som klyngeansvarlig siden at det ikke lykkes". Jeg tror bare godt, at jeg kan komme til at vende det meget indad og måske ikke få spærret så meget med nogle andre om det. Jeg bruger heller ikke rigtig Dina som formand for eksempel og det tror jeg måske godt, at jeg kunne have gjort mere i nogle af de der situationer. For det kommer jeg nok bare til at sidde meget alene med.

F: Vi skal også have mødtes snart

R: Ja.

33:23

<der kommer en privat snak, som ikke transskriberes>

34:24

I: Selvom at du godt kan sidde med en "fiasko-følelse" og komme til at vende det indad og vel ikke rigtig syntes, at det er mega fedt, så hænger du jo stadig i og bliver her. Hvad er det, som gør det?

R: Øhm - men for eksempel efter det der klyngemøde, det er bare sådan et rimeligt konkret eksempel - men så er der foreksempel én som kommer ind og er ret frustreret - og efter det møde, så giver han selv udtryk for, at det har givet ham rigtig meget og han synes, at han har fået en masse nye perspektiver på det og han syntes, at det har været meget forløsende. Så synes jeg, at det giver helt vildt meget mening. Og så tror jeg, at jeg selv prøver at tænke nogle gange at, at det er så to brud, men der er stadig 6, hvor det her kan komme til at betyde rigtig meget for. Så jeg tror - så tror jeg, at jeg vender meget tilbage til den der med at gøre en forskel egentlig.

I: Så gør man en forskel for dem, som så er tilbage.

R: Ja og så betyder det noget, at vi er i en god gruppe. Fordi de gange, hvor jeg så har snakket med nogle om det, så er folk altid helt vildt gode til at snakke med og til at støtte egentlig. Så det tror jeg også betyder noget. At man ligesom har et fællesskab. Og så føler jeg lidt, at jeg har bundet mig til projektets forløb, det tror jeg sådan hele tiden, at jeg har tænkt - at da jeg sagde ja til den samtale, så var det fordi, at jeg ville være med i hele forløbet. Med mindre der kom et eller andet helt.. Så det tror jeg bare - det er ikke rigtig en tanke, det der med at stoppe.

36:06

I: Men det må godt være ikke sjovt, at lave frivilligt arbejde?

F: Ja da - ellers så kan man jo ikke lave noget i sit liv, hvis det ikke må være ikke sjovt. Hvis det ikke må være kedeligt.

R: Det skal i hvert fald nogle gange være ikke sjovt, før at man virkelig rykker med noget.

Tænker jeg lidt.

F: Det er jo også det der ligger i det forpligtigende, at det er en pligt nogle gange også. Altså som at det ikke er det sjoveste, men altså...

Men ja, det kan godt være svært - nej, jeg synes faktisk, at frivilligt arbejde er blevet meget alvorligt egentligt. Og meget sådan seriøst. Så jeg synes egentlig ikke - for eksempel så kunne det jo godt være, at de der mentorer - de kommer fandme ud for noget, lidt af hvert - frustrationer og de kæmper og jeg synes godt nok de er - de er sgu hardcore, det er sejt gået. Hvor man tænker nogle gange "uh, hvor er det vildt at I holder ved uge efter uge med den der lille lort" (griner). Og jeg synes ikke, at de klager over, at det er ikke sjovt og kedeligt. Så det er som om, at man godt ved, at det kan blive hårdt. Det er måske noget, vi har været gode til - måske har vi ikke været gode til at sige det til os selv, men vi har måske været gode til at sige det til mentorerne i vores uddannelse. Det ved jeg ikke, om det kan have noget med det at gøre eller om det bare er at frivilligt arbejde er blevet seriøst.

38:08

I: Er det godt, at frivilligt arbejde er blevet seriøst?

F: Ja, jeg synes ikke sådan noget useriøst er sjovt.

I: Det fungerer ikke for dig?

F: Nej, jeg gider det ikke. Jeg gider ikke sådan noget lalle-noget med så kan du lige komme, hvis du har tid. Det siger mig ikke noget. Så jeg har aldrig været frivillig før. Fordi det har jeg ikke set nogen - eller så tænkte jeg, at jeg ville være sådan én, når jeg blev 70 der stod nede i Røde Kors og strikkede og drak kaffe og sådan noget. Men ellers så har jeg faktisk ikke tænkt over at frivilligt arbejde var en mulighed, det gad jeg slet ikke.

I: Så det har ændret dit syn på frivilligt arbejde, at være med her?

F: Ja - det har det faktisk. Ja - jeg vidste godt - det var fordi, at det var seriøst, at jeg ville gå ind i det, men på så mange planer vidste jeg det ikke. Og så er jeg - så kan jeg også godt mærke, når jeg taler med folk om det - der er stadig det der "nå ja, det er frivilligt arbejde med nogle der ikke har lavet det selv". Men folk de synes, at det er vildt spændende og jeg kan også mærke at jeg er virkelig stolt over vores lille, kæmpestore projekt.

39:31

I: Møder I anerkendelse?

R: Ja. Det synes jeg. Jeg synes, at der er mange, som bliver imponeret over, hvor stort det er. Og hvilket ansvar man får. Ja, det synes jeg.

I: Nå lad os lige gå lidt tilbage til sedlerne. Er der nogle af dem, som I ikke kan identificere jer med?

F: Ja - det som Rikke sagde med - med at hjælpe din dårlige samvittighed. Den har jeg ikke.

I: Der er ingen dårlig samvittighed?

F: Nej (griner). Det er der virkelig ikke.

I: Og den er du med på også Rikke?

R: Ja, det er jeg enig i.

I: Kunne I vælge to sammen, som er de vigtigste for jer?

R: Skulle den der så med - den valgte vi begge to jo

I: At det styrker dit CV og jobmuligheder?

F: Ja.

F: Altså hvad er det - det er hvorfor vi er med eller hvorfor vi gerne vil være frivillig?

I "Hvilke af følgende faktorer har størst betydning for dig, når du udfører ulønnet frivilligt arbejde"?

40:59

F: Ej, så er det faktisk denne her. Fordi jeg tænkte, hvorfor gik du ind i frivilligt arbejde

I: Så nu er du lidt ved at ændre det til, at du indgår i et socialt fællesskab

R: Ja, men det er det der gør, at jeg udfører det. Det er det der forpligtende fællesskab.

R: Ja - ja, det er det også for mig. Det betyder rigtig meget.

I: Så der er nogle som forventer noget og regner med jer?

F: Ja - altså det er derfor, at jeg går ind og klikker på et excelark klokken otte om aftenen. Det er ikke fordi, at det er personlig udvikling (griner)

R: Nej lige der klokken otte om aftenen, der er det ikke

I: Der er der ikke så meget personlig udvikling

R + F: Nej!

R: Jamen, det er jeg ret enig i. Både fordi, at der er nogle, som forventer noget, men at man også sådan - også den anerkendelse man en gang i mellem får fra fællesskabet - det synes jeg betyder meget.

I: Ja. Så I har valgt, at I indgår i et socialt fællesskab/netværk og at det styrker dit CV og jobmuligheder.

R+F: Ja.

42:01

<Rangeringøvelse introduceres - hvordan har de adspurgte rangeres vigtigheden af de forskellige faktorer>

42:28

F: jamen, så er det den her øverst - at styrke dit CV og jobmuligheder?

R: For at være i det?

F: Eller for at vælge at være

I: For at være i det. Altså spørgsmålet er "faktorer der har størst betydning for dig, når du udfører frivilligt ulønnet arbejde".

F: Ej, så er det næsten det der

R: Som ligger højest?

I: Vil I ikke sige, hvad der står

R: Jo - selvfølgelig - undskyld, jeg tænker det hver gang (griner)

F: Så er det næsten den her, at du indgår i et socialt fællesskab/netværk

R: Som ligger højest?

F: Altså når man udfører det

R: Ja. Ja - det synes jeg faktisk også.

F: Men så ville jeg hellere bare have haft, at der stod forpligtende fællesskab, men det ved jeg godt..

I: Det gør der ikke - det er ikke alle fællesskaber, der er forpligtigende.

F: Nej - men det er vores.

Altså for det her - det er

I: Altå styrke dit CV og jobmuligheder

R: Ja, det er ikke sådan noget som ligger, øh, sådan hele tiden, når jeg laver en eller anden opgave.

F: Det er jo det,

R: Sådan hvis det lige er lidt surt, nåmen så skal jeg også huske at, det jo styrker mit CV

I: Excel-kompetencen?

R+F: Griner

R: Jeg vil jo også gerne have den der med at gøre en forskel ret højt oppe. Men jeg ved ikke, om du synes, at den skal

F: Jo, men nu er det jo, at du indgår i et socialt fællesskab/netværk, der er øverst og det er det, der gør, at jeg udfører det.

R: Ja, det er jeg enig i.

I: Men I skal huske at tænke på, hvad alle siger, ikk?

I skal gætte,

R: Vi skal gætte hvad de andre siger?

I: I skal gætte resultatet af hele undersøgelsen
R: Det har jeg ikke fattet - havde du fattet det?
F: Nej, det havde jeg ikk
I: Så har jeg formuleret mig dårligt
44:16
F: Ej, altså, det var det nu.
Før - der var det os selv
I: Ja, præcis
Nej, nu er det hvad alle har sagt
R: Det er meget sjovt
F: Ja, okay. Det er sjovt.
I: Så alle der laver frivilligt socialt arbejde - så det er ikke nogle, som laver frivillig arbejde i idrætsforeninger og sådan noget. Men nogle som udfører socialt arbejde
R: Så tror jeg, at det med at gøre en forskel ligger højest
F: ja.
R: Men jeg tror også at CV ligger ret højt
F: Ja, men måske ikke nummer to - måske nummer tre fordi folk er lidt bange for at sige det.
R: ja, det lyder ikke så pænt at sige
F: Og måske at du indgår i et socialt
R: Fællesskab som toeren?
F: Eller personlig udvikling...
Vi kan også starte nedefra. Jeg tror måske at hjælpe din dårlige samvittighed den er allernederst. Men det er fordi, det er den hos mig.
45:32
R: Ja, det tror jeg - jeg synes at der ligger lidt, det samme som at gøre en forskel, men bare sagt på en lidt mere negativ måde.
I: At det hjælper din dårlige samvittighed.
R: ja. Og så tror jeg den her med at lære om det samfund, du lever i - den tror jeg også ligger ret lavt, for den er på en eller anden måde lidt abstrakt.
F: ja, det er den. På hvilken måde lærer du om det samfund du lever i?
R: Jeg ved ikke helt med den med personlig udvikling
F: Det tror jeg også er lidt sådan - måske sådan her på fjerdepladsen?
R: Ja
F: At det er med til at give dig en personlig udvikling
R: Ja, det er måske også noget, som de mere opdager undervejs.
F: Ja.
I: Er det jeres rækkefølge? Vil I ikke læse dem op?
F: Jo.
R: Jo - nummer 1 er at du er med til hjælpe andre og gøre en forskel. Nummer to er at du indgår i et socialt fællesskab/netværk. Nummer tre at det styrker dit CV og jobmuligheder. Nummer fire at det er med til at give dig en personlig udvikling og nummer fem at du lærer mere om det samfund du lever i og nummer seks - at det hjælper din dårlige samvittighed.
46:46
<den rigtige rangering læses op>
47:06
I: treeren - at det er med til at give dig en personlig udvikling
F: ja okay
R: Det er fordi folk ikke tør sige det med CV'et.
47:13
<interviewer fortsætter med oplæsning af rangeringen>
47:30
I: Er der noget af det I er overrasket over?
F: Nej.
I: I har gættet én forkert.
F: Ja, den der med dit CV, men vi vidste jo godt, at det ikke er så smart at sige højt.
I: Der er sådan lidt tabu over det?
F+R: Ja!
F: Kan du ikke også huske det til vores ledermodul - lederudviklingsmodul - der var der en der sagde, at "jamen, det er også bare de der CV-huntere"
I: CV-ryttere?
F: CV-ryttere - ja. Og så var der nemlig én der sagde "men jeg gør det faktisk også for, blandt andet at styrke mit CV - det skal jeg da ikke ligge skjul på". Og der blev der lidt stille - og sad og tænkte, det gør jeg også. Men der var ikke så mange

som sagde det, for det er jo en lidt klam måde vores samfund er bygget op på. At det er så svært at få job, så du bliver nødt til at arbejde frivilligt og så gør du det i en organisation, hvor det også er et stort hjerte.

I: Men hvorfor er det anderledes, det der med, at man gør frivilligt arbejde for at få et job end at man tager den rigtige uddannelse for at få de tjøb, som man godt kan lide? Hvad er det, der gør en forskel der?

R: Jeg tror lidt - eller jeg tror, at der godt kan ligge en fordom omkring, at hvis man gør det på grund af sit CV, så gør man det ikke af sit hjerte eller fordi man vil gøre en forskel og det måske har været tanken med frivilligt arbejde engang. Men så kommer man hurtigt til at tænke, at så er det kun på grund af CV og så snart den person så har fået det job, den vil ha, så ryger det frivillige arbejde. Eller jeg ved ikke om der er en eller anden sådan noget egoistisk i noget, som egentlig skulle handle om, at hjælpe andre.

49:23

F: Og noget samfundsstrukturelt. Så du er bare sådan en brik. Så gør vi sådan her. Så kan vi lige skrue på de her knapper - "nå, så begynder folk lige at finde et arbejde".

I: Så der er noget med at det frivillige arbejde - det lever af noget andet end de her egoistiske lyster?

F: Ja, altså drømmen om det. Eller visionen. Det er sådan lidt hattedameagtigt.

R: Hattedame?

Hvad betyder det (griner)?

F: Hedder det ikke det? Jo, det er dem der som giver ting ud. Altså sådan nogle rige, gamle damer der bare gør ting af gavmildhed.

I: Og det gør vi ikke længere - bare af gavmildhed?

F: Niksen

R: Vi skal også have noget ud af det selv.

F: Vi skal også have mad på borde, du.

I: Er det okay?

50:25

F: Ja, fordi - ja, det synes jeg faktisk, at det er. Men jeg tror også, at det der er lidt klamt, det er det der med - det kapitalistiske samfund der igen vinder. For det er på grund af det at man gør det. Det er det jo ikke kun, men det er da en stor del af det. Og vi vil jo så gerne være næstekærlige og ikke tænke på os selv. Og så bliver det lidt pinligt, at man gør det. Men altså - hvornår er du egentlig nogensinde altruistisk, tænker man lidt? Er det ikke fordi, at du også selv bliver glad? Altså når man sådan gør noget godt for en anden, så bliver man jo også selv glad. Hvis man nu selv blev ked af det, hver gang man gjorde noget godt for en anden, ville man så gøre det ikk?

R: Ja - hele det her med gerne at ville gøre en forskel - det kan der da også godt ligge noget egoistisk i.

F: Ja!

R: Det er jo fordi, at det føles rart at gøre noget godt for andre.

F: Ja, så bliver man jo glad for sig selv.

R: "Ja, så er jeg sådan én som gør noget godt for andre".

Jeg tror det som - hvis det bliver sådan noget med, at man bare shopper lidt rundt i mellem forskellige frivillige jobs, så man kan skrive det på CV'et - altså hvis man sådan tager den ud i ekstremer på en måde hvor man har med mennesker at gøre og kommer ind og faktisk tager et ansvar og så smutter fra det igen. Så jeg tror, at der er et eller andet i det, at hvis det bliver den tendens, så synes jeg, at det bliver et problem. At det kommer til at handle så meget om CV, at man skal nå så mange forskellige ting som muligt. Jeg synes stadig at man har et ansvar overfor at man ligesom går ind i noget. Så jeg synes stadig, at den anden del skal være der.

52:07

R: Så tænker jeg også hele det der - men det er lidt noget andet - men, der er også noget i, at frivilligt arbejde er blevet sådan noget, som er kommet ind egentlig og overtage noget der skulle have været lønnet arbejde. Det er også bare en anden tendens, der måske er lidt et sidespor på en måde. Så bliver frivilligt arbejde både en mulighed for at arbejde med noget, som man ikke kan få job indenfor, og det er også lidt en udnyttelse af..

I: Så hvad er det så at frivilligt arbejde skal, hvis ikke det skal varetage sådan en opgave?

F: Men det er jo fordi vores velfærdsstat bliver mere og mere udslugt. At det er bare mere og mere sådan - det hele bliver mere og mere cuttet ned, cuttet ned og der er ikke tid og der er ikke tid og der er ikke tid. På hospitaler begynder de jo også, at få sådan noget besøgsvenner, fordi sygeplejerskerne ikke har tid til det.

I: Er det en okay udvikling?

F: Nej! Det synes jeg sgu ikke det er - overhovedet. Altså jeg talte faktisk med en i forhold til det her projekt, hvor hun var nemlig også sådan lidt lunken faktisk - ved os - ved at STRØM kom ind på hendes institution og skulle være mentor os sådan noget. For hun var sådan lidt - det er jo også en del, af det som jeg synes er sjovt - for der var en del som havde sagt - at for eksempel nogle folkeskolelærere, der skulle være mentor og så havde hun sagt at - for så havde de spurgt, "hvorfor vil du gerne være mentor?" og så sagde hun sådan "jamen, fordi at den her relation en-til-en med et barn i den aldersgruppe som jeg underviser det er slet ikke muligt - jeg får slet ikke den der dybe kendskab til én af mine elever - og det gad jeg faktisk godt prøve". Så hun gør det sådan - også lidt i en professionel - "hvad er det egentlig, hvordan er de egentlige"

54:12

I: Så hun kunne finde noget her, som hun ikke kunne i sit almindelige arbejde eller som hendes almindelige arbejde ikke stiller til rådighed?

F: Ja, ja - og det er - så det bliver sådan lidt flødeskummen af - som er blevet taget væk fra det normale arbejde og blevet taget hen i det frivillige. Sådan så - hvis man sådan skulle sige det, så var det dem der fejede og gjorde alt var praktisk, men relationensarbejdet eller et eller andet - ej, det er sådan helt kørt ud, men...

R: Men det synes jeg både der er noget - altså det er selvfølgelig ærgerligt, hvis der er noget der bliver taget fra

F: Det er da mega ærgerligt

R: et arbejde, man skulle have haft og det at der bliver skåret i så mange skole, sygehus, men også sådan noget kultur, som der også er meget frivilligt arbejde i, det synes jeg er en dårlig ting, at der bliver skåret i, men jeg synes også, at der er noget meget smukt over, at der er så mange frivillige tiltag, når nu man står i den her dårlige situation - at der alligevel også er så mange ting som der - at vi stadig har et...

F: Men er det ikke fordi, at det ikke er der? At det så kommer? Altså sådan..

R: Hvad der kommer først?

F: Ja

55:34

I: Jeg tænker også sådan, hvad hvis samfundet har penge nok, var der så behov for frivillige? Altså kan det frivillige noget andet?

R: Jeg synes, at man kan tage nogle chancer måske, som man ikke kan i et lønnet arbejde. Jeg tænker, at nogle gange man - ja, kan prøve nogle ting af på en anden måde, når man ikke er lønnet.

F: Men der vil jeg så sige, at lige præcis med vores projekt, der er vi meget bundet til alt muligt - synes du ikke det?

R: Jo. Men jeg tror stadig - altså for eksempel da vi lavede den der mentorvideo - altså det er sådan en meget lille ting i et stort projekt, men der følte jeg sådan virkelig, at vi havde frie rammer. Det ville jeg ikke kunne have lavet for nogle andre, tror jeg - på den måde, hvor det var bare sådan "I styrer det bare" og så kan vi lige sådan få tjekket en gang i mellem om det er okay det her-agtigt "det er fint" - "okay". Altså sådan nogle ting der - der synes jeg stadig, at der er en eller anden fri ramme.

F: Det har jeg altså også prøvet i mit professionelle - at man bare sådan siger "det gør du bare".

Jeg synes det er meget - jeg synes at det er meget striks. Jeg gad godt, at man kunne tænke lidt mere ud af boksen.

R: Det her projekt?

57:06

F: Ja - jeg synes, at det er meget lig et job.

I: Hvad er det for nogle rammer, at du oplever, der er?

F: Der er sådan nogle deadlines hele tiden og så er der småt med tid, så det bliver meget job-agtigt - sådan lidt stressende - sådan "okay, så skal vi gøre det og så skal vi nå det og hvordan gør vi det hurtigst og smartest og effektivt og då, då, då, då, då"

R: Ja,

F: Sådan hvor - "hvad hvis man gjorde det i grupper" eller altså - sådan noget er der ikke, synes jeg. Jeg synes ikke, at vi på den måde tænker ud af boksen, vi tænker meget effektivt, ligesom på arbejdsmarkedet. Det gad jeg faktisk godt, at det var anderledes.

R: Det kan jeg godt følge. Men det er også fordi, at det er lidt som om, at vi hele tiden er lige lidt presset, med ting man skal nå, så der er ikke rigtig tid til det der med, at vi lige siger "ej, kunne det ikke også være helt vildt sjovt, at gøre det her". For vi har alle de her ting, som vi skal nå

F: Men også fordi, at der er så mange strukturer - så er der klyngeansvarlig og så er der "hvordan gør vi på AG-mødet" - altså bare AG-møderne er jo fuldstændig "da-da-da-da-da-dah"!

R: Ja - ja, det er rigtigt.

Men jeg tror, at jeg tænkte - at jeg kom til at tænke sådan mere generelt omkring, altså også sådan nogle kultur-frivillige ting

F: Det er jeg helt enig i.

R: Sådan noget helt vildt niche, som man ikke - som er lidt svært, at tjene penge på. Men jeg er egentlig - det er nok rigtig nok i forhold til STRØM

I: Og derfor kan det også være svært at sige, hvad frivilligt arbejde er, for frivilligt kan være

R: Det kan være rigtig mange ting.

F: Jeg har jo også været - nu siger jeg faktisk, at jeg ikke har lavet noget frivilligt før, det har jeg faktisk. Men det har været noget jeg selv har lavet. Altså sådan noget foredragsrækker og jeg har lavet noget som hed "den gode skole" på Århus Universitet, sådan en foredragsrække, hvor jeg havde nogle til at komme ind og fortælle om "den gode skole" fra alle mulige mærkelige perspektiver. Og det synes jeg var fedt, for det var bare mig selv, som fandt på det. Og så har jeg også lavet de der Kierkegaard-guide-ture med 200 børn, som kom igennem sådan en guidet tur i København. Hvor det også bare var os selv, der ligesom

I: Løftede opgaven?

59:24

F: Ja. Øhm, men det her er også - det er både spændende og det er irriterende, at det er så striks. For det er jo også det som gør, at det er så kæmpestort. Fordi når man først kommer ind i, og det var det, som jeg troede at du mente med at det er svært at alve et møde, der hvor du sagde "med de udsatte familier", men det der med, at man kommer ind i Københavns Kommune, som er så stort et maskineri og lidt tungt at arbejde med i forhold til os og de er på arbejde, og så er det endnu mere tungt. Og Rambøll som skal - som vi også skal tage stilling til og sidde og sætte os ind i, men det er jo

også det, som gør, at det er stort og at det bliver større og at det kommer ud. Så man kan sige "hvad vil man vælge?" Vil man vælge, at være sådan et lille, lille projekt, som ingen har hørt om, men så alligevel have nogle frie rammer og "wow, det er fedt det her". Lidt ligesom eller ej, nu kommer jeg til at sige noget, men altså - lidt ligesom Solskinsunge, ikk - hvor det var jo meget eksperimentelt og man satte meget rammerne selv. Og så til det her som bare er tonstungt på en eller anden måde.

1:00:55

I: Og hvad vil man så helst?

F: Jamen, jeg vil jo altid helst det forpligtende.

I: Så du skal ikke lave niche-kunst? Om end at der er lidt friere rammer?

F: Jo - nichekunst, jo fint nok - jo, det vil jeg faktisk gerne. Sådan noget Kierkegaard-guidetur for nogle der synes, at Kierkegaard er sjovt - for nogle børn. De har nogle voksne, der synes det er et eller andet, ikk.

Men det er vel ikke sådan - der er bare sådan forskellige problemstillinger ved dem begge to og noget, som er fedt ve dem begge to

R: Ja.

F: Jeg tror faktisk, at hvis jeg tænkte på - ikke på STRØM, men jeg tænkte på at lave Søren Kierkegaard-guidede ture, så ville jeg ikke have sagt, "at styrke mit CV" - så der er faktisk også forskel på frivilligt arbejde.

1:02:13

I: Der ville være en interesse for dig, der ville vægte mere...?

F: Ja, fuldstændig. Noget som jeg synes, var mega fedt. Men det er også fordi, at så er jeg på gulvet. Så er jeg - jeg ved heller ikke, om vores mentorer for eksempel, om de ville sige, at det var CV'et eller om det faktisk i virkeligheden var det der med at komme til dem på en... - for det bliver så konkret. For ved os, det er jo sådan lidt mere sådan - "vuuu".

R: Ja - ja, det ved jeg sgu heller ikke.

F: For der gør du virkelig en forskel ikk.

R: Men det synes jeg også har været der, der har været mange, som har sat ord på i hvert fald af mentorerne. At det har været drivkraften.

F: Ja - så der er mange - der er meget stor forskel på frivilligt arbejde.

01:03:00

I: Skal vi holde den ved det og lige tage en pause?

F+R: Ja!

<Der er pause med løs hverdagssnak>

01:13:06

I: Der kommer Rambøll, måleredskaber og en forandringsteori

F: Det var jo faktisk det jeg glemte at sige, at det var én af mine ynglingsoplevelser?

I: Hvad var en af dine yndlingsoplevelser?

F: Det var det her med Rambøll

I: Ja?

F: Nooot! (alle griner)

R: Jeg troede kort, at du mente det?!

Nå, det var da alligevel meget sjovt! (griner).

I: Spørg til side! Vil I ikke fortælle, hvordan at jeres oplevelse med dokumentation i STRØM har været?

R: Jeg skal lige komme mig over det der - vil du ikke godt bruge det som sådan et hovedcitater? (griner) "en af mine bedste oplevelser, var det der med Rambøll - noot!

F: Jeg troede ikke, at den var gået i gang?

01:14:19

<afbrydelse da en telefon ringer, som skal tages>

01:15:33

I: Nå - oplevelse med Rambøll og med dokumentation, evaluering - i store linjer - i STRØM.

F: Evaluering - er det også klyngeansvarligmøder?

I: Nej

R: Meget Rambøll?

I: Ja - sådan det her måleredskaber, den mere officielle dokumentation

F: Jeg vil sige - jeg synes faktisk, at det var bedre end jeg havde forventet og jeg synes faktisk, at det giver mere mening end jeg havde forventet. Og jeg synes at det opkvalificere arbejdet og det gør det synligt, hvad det er, det kan.

Det som jeg har brugt, med det her med resultat på kort sigt og resultater på mellemlangt sigt og ambitioner på langt sigt - at vise det til mentorerne. De kunne godt blive lidt forvirret over hvad var det egentlig - hvorfor var det egentlig at de var mentorer - hvad var det egentlig, at de skulle i løbet af det der år, fordi det er så individuelt. At kigge på de her mål, hvaf det var der blev sat, gav meget god mening for dem. Og - så det her måleredskab med at man kan trække data ud, som det hedder - synes jeg, er virkelig spændende og det tror jeg også, at min seniormentor synes og vi kunne ligesom drage nogle linjer ud. For eksempel at fritidsinteresser var der mange, der gerne ville have. Og så kunne man tale lidt om det og det var også derfor at du kom ind som FritidsGuide. Så at det ikke bliver tilfældigt. Tror jeg. For så kan det hurtigt godt blive lidt tilfældigt hvad det er man gør - men det her med, at man kan se hvor er det nu, at vi skal hen - det tror jeg er meget vigtigt.

01:17:42

R: Jeg tror faktisk, at jeg var mere positiv i starten end jeg er nu. Men jeg var også ret positiv til at begynde med faktisk. For jeg synes, at det er meget spændende med noget statistik også til sådan - egentlig også udformningen af spørgeskemaerne og hvad er det for nogle ting, som man synes er vigtigt og hvordan kan man gøre det bedre. Jeg synes egentlig godt, at det kan være meget spændende, men jeg tror bare at for eksempel i de der baggrundsmålinger - altså der har jeg måske nogle gange følt, at det er lidt tilfældigt nogle af de ting, som blev tastet ind. For der ikke lige helt var den kasse eller

F: Ja, helt sikkert.

R: Og det er irriterende hvis man lidt har den følelse, for så synes jeg også lidt at dataen får en anden - den data som man kan udtrække, får lidt en anden værdi end hvis jeg synes, at det gav helt vildt meget mening, at sidde med da vi udfyldte dem. Men ja - men samtidig - jeg synes også, som du også siger, med forandringsteorien - at det gør det mere konkret. Og det tror jeg også kan være meget rart nogle gange også for mentor, at - for man kan hurtigt komme til at sige, at det kan være alle mulige ting og det kan det også på en måde, men det der med at man får lavet nogle kategorier og få det lidt mere visuelt. Det synes jeg også klart, at der er en fordel i.

01:19:25

I: Hvilken ledelsesmæssig opgave har det været for jer at skulle implementere det her i jeres klynger? Hvordan har du oplevet det?

F: Jamen, det har de bare taget sindssygt godt imod. Og de er med på den og de synes - for jeg prøvede at gøre det meget sådan "det er jo ikke dødsens vigtigt og det er jo ikke en kæmpe stor del af det her projekt - det er jo bare fordi, at vi er med i det her, at vi skal gøre det her og I behøver ikke bruge meget lang tid på det". Og så var de bare sådan selv - og jeg sagde også "jeg kommer ikke fra Rambøll - altså jeg er med i STRØM, så Rambøll er ikke mig, så I skal ikke holde jer tilbage med at kritisere det, det siger i bare for jeg går tilbage til Rambøll og siger hvad I har sagt. Og så kan det være at det bliver lavet om. For vi er jo nye i det og de er også nye i det og derfor skal vi lære af hinanden og sådan". Og så sagde de bare "jamen de synes bare at det virkede så professionelt og det gjorde, at de også kunne se, hvorfor de gjorde ting og holdt dem lidt til ilden på en eller anden måde" Sådan at man refererede lidt til nogle på en eller anden måde.

1:20:59

I: Så du har kunne bruge det som et aktivt redskab?

F: Ja! Meget, meget mere end jeg havde troet.

I: Det er ikke helt samme oplevelse som du sidder med?

R: Nej, men det tror jeg også - det tror jeg også har noget at gøre med, at der har været så lidt fremmøde i min klynge. Så det har været svært at få implementeret ordentligt, for det var noget jeg lige kort fortalte om til første møde, men der synes jeg ikke, at jeg skulle igang med den helt store præsentation og siden da der har været et aflyst møde, så har der været et møde, hvor der har været én, så har der været sidste møde, hvor der har været tre. Så derfor har en del af det, som jeg også har skrevet om det, har været på mail, hvor jeg så har prøvet at gøre det så detaljeret som muligt - men det gør bare, at jeg har mindre føling med det og jeg har mindre føling med hvordan - hvad deres oplevelse er. Så det tror jeg også rigtig meget, er nogle andre problemer, som gør at det har været svært, at få implementeret ordentligt. Og så virker min seniormentor ikke særlig positiv overfor det. Og det synes jeg godt kan være lidt svært, så at få solgt det helt vildt godt. Men der synes jeg, at sidste møde med Christian gav rigtig meget.

F: Hvem er Christian?

R: Fra Rambøll

1:22:15

R: Netop det her med hvordan man kan bruge det aktivt og det her med - og det prøvede jeg også meget, at sige til dem - det er tit, at så falder der lige en kommentar fra seniormentor om at "ja, det er jo også for, at de kan tjene deres penge" eller et eller andet "de skal jo sige, at de gerne vil høre jeres kommentarer for, at de får deres penge - det er jo deres business". Han kan tit lige komme med sådan en lidt - og der synes jeg, at det var rart ligesom at kunne sige "det kan godt være, men det her er jo en del af projektet og vi kan ligeså godt bruge det på en måde så det også giver en værdi for jer - så hvis det giver mening, at vi trækker nogle ting ud og taler om det". Der var også en mentor som selv sagde - i forhold til de der progressionsmålinger, at "hvis der er nogle af de spørgsmål, som jeg har svært ved at svare på, så er det måske ting jeg skal tale mere med min mentee om". At det var egentlig også rart for ham, at bruge det lidt som en tjekliste på en eller anden måde på om deres relation er fyldestgørende nok - ja. Og det synes jeg var ret fint, at tænke det på den måde også. Så jeg tror, at det vil give mig mere værdi, hvis vi får brugt det på en måde undervejs.

1:23:27

I: Men det kan godt give værdi? Eller ville du helst være det foruden hvis du kunne vælge?

R: Altså, jeg ville nok helst være foruden?

I: Og hvorfor er det, at du ender med at sige det?

R: Jeg tror egentlig - nu var det også følelsen af selv, at sidde med det der måleredskab 4

I: Vil du sige et par ord om, hvad måleredskab 4 er?

R: Ja, det er det som - altså jeg har lavet det i dag - men det er det som klyngeansvarlige skal udfylde hver anden måneden - og det er sådan vores oplevelse af hvordan det går i mentor-mentee-forløbene i vores klynge. Og det var ikke lige så slemt, som jeg havde regnet med, men der er flere gange, hvor jeg har lyst til, at der skal være en boks, hvor jeg kan skrive - tilføje noget. Og jeg synes, det der er ved spørgeskemaerne nogle gange, den der rigtige irriterende følelse af, at

man bliver nødt til at klikke noget af, men man ved, at det her kan godt blive misforstået, hvad der egentlig ligger af betydning i det. Og der tror jeg - det ligger meget i min natur, det der med at skulle begrunde eller skrive, hvis det ikke er helt er det, at man så lige kan skrive en kommentar til eller et eller andet. Og det synes jeg godt, kan være lidt frustrerende at sidde med, den der følelse. Så tror jeg også bare, at jeg kom til at tænke, at jeg på en eller anden måde godt kan forstå, hvis der er nogle af mentorerne, der ikke synes, det er det fedeste i verdenen, at skulle sidde hver måned.

1:25:20

F: Det kan jeg også sagtens forstå. Det kan jeg sagtens forstå. Men jeg synes, at det giver noget værdi til projektet. Det synes jeg. Det giver noget kvalificeret snak.

I: I klyngemøderne?

F: Ja.

I: Som man ikke ville kunne have fået selvom...

F: Nu ved jeg ikke med den der måling 4, men det kunne jeg også forestille mig, at det gav nogle "nåhhh"

R: Det gjorde i hvert fald lige, at jeg to gange tænkte "hov - jeg skal lige huske, lige at få spurgt ind til hvordan det går med den der målsætning og jeg skal også lige huske, at få spurgt ind til et eller andet andet" Men jeg kan i hvert fald huske at der var to gange, hvor jeg lige noterede "det vil faktisk være meget godt, at få snakket om". Så det - der tænkte jeg også sådan "det var faktisk meget godt, at jeg lige blev mindet om det - det er også en del af projektet". Det vidste jeg godt, at målsætninger var, men det var bare mere sådan en ting, hvor jeg tænkte "det skal jeg lige have fulgt op på". Jeg tror mere, at jeg har tænkt i starten, at det også kvalificerede STRØM som projekt.

I: Indadtil eller udadtil?

R: Udadtil. Jeg tror meget, at det er den fordel, jeg så i det, i starten. Og så synes jeg, at det var meget sent, at vi havde det her møde med Christian fra Rambøll, hvor man - hvor der var mere snak omkring sådan "hvordan kan vi få værdi af det indadtil".

Men godt at den kom, for det gav mig et andet syn på det end jeg havde haft ind til videre. Og selvom jeg ikke rigtig har kunne mærke det endnu - for jeg måske bare ikke har gjort det i klyngen endnu - så gav det alligevel noget andet og jeg har tænkt sådan "nåmen så kunne man måske alligevel godt få noget mening ud af det".

1:27:27

<øvelse 2 introduceres>

1:28:40

I: Det første det er: "Det skal være attraktivt at være frivillig. Frivilligt arbejde lever af lyst og dør af pligt".

<øvelsens formål gentages>

1:29:34

I: Rikke, hvad har du givet det?

R: Jeg har givet det sådan en god mellem - en treer

I: Hvorfor det?

R: Fordi jamen jeg tror egentlig, at det kommer meget af den snak vi har haft indtil videre omkring at der er også er meget - at der godt kan være meget pligt-følelse i STRØM. Og det synes jeg da er okay, at der er den pligt overfor hinanden. Men samtidig synes jeg ikke, at den skal overtage lysten. Så jeg tror, at det er derfor, at det er havnet meget midt i.

F: Ja - sådan har jeg det fuldstændig også.

I: Du har også givet det tre?

F: Ja. Det er det der med lyst og pligt - selvfølgelig skal der også være lyst, men det er ikke fordi, at pligten så gør, at så er det ikke frivilligt. Så det er sådan lidt "qva".

I: Midt i mellem - det skal følges ad.

1:30:49

I: Så får i den næste, den er lidt lang: "Jeg synes generelt, at det er nemt og godt at være frivilligt i Danmark, men det er vigtigt at kommuner og ministerier er opmærksomme på, hvad de kan rekruttere frivillige til, og hele tiden har for øje, at det ikke må blive bøvl, bureaukratisk og fyldt af kontrol, for så holder de frivillige op"

F: Ja, men den er jeg faktisk enig i.

I: Du skal give det point (griner) som Rikke ikke hører

F: Nå ups!

R: Det er derfor, vi skal skrive på papir.

I: Det er meget hemmeligt (griner)

F: Jamen jeg ved heller ikke om jeg er enig (griner)

1:31:57

I: Frida?

F: Jamen altså jeg er ikke meget enig, jeg er enig. Jeg har givet det en firer. Og det er fordi, at jeg synes, at der er noget rigtigt i, at man skal faktisk - man skal være opmærksom på, hvad man kan rekruttere frivillige til. Fordi det kan også bare blive billig arbejdskraft eller gratis arbejdskraft.

I: Hvornår bliver det billig arbejdskraft?

F: Jamen, det er vist man laver noget - måske er det der - det er det der med, når man laver noget, som en anden kunne have - nja - have lavet, men det er jo det der er særligt ved vores projekt. Det er, at det er frivilligt drevet - så vi er alle sammen sådan - men så snart du kommer ind på en arbejdsplads og så er du med.. Altså for eksempel, jeg tænker lidt

på praktikanter - så laver du noget, for eksempel kommunikationsarbejde og det var der faktisk en der kunne have lavet, men det har de ikke råd til. Og så laver du faktisk det.

1:33:17

I: Men kunne man ikke også hyre mentorer - kunne vi ikke godt alle mentorerne i STRØM, give dem - det ved jeg ikke, 100 kr. i timen?

F: Jamen så ville det jo ikke være frivilligt

I: Nej, men hvad ville det gøre, hvis vi gav dem 100 kr. i timen?

F: Jamen det er jo slet ikke det samme for altså det her er jo drevet - det er også det vi selv siger, at frivillighed er meget vigtig i den her relation, at du netop ikke får penge for det. Hvor det er ikke helt det samme i en stilling, hvor du sidder på et kontor sammen med andre, der arbejder. Altså hvor det her er alle der er frivillige i det her.

I: Hvad giver det, at folk ikke får penge for det? Hvad tænker du, at det gode ved det er?

1:34:13

F: Det er at du selv bestemmer, at du er der. Og du gør det ikke for pengene. For eksempel så så sent som i dag, så skulle jeg følge en elev over - til hvad hedder det - han var blevet væk eller et eller andet - og der kunne jeg fornemme på mig selv, at jeg var ikke frivillig, så jeg gik og sagde til ham "ja, men altså det er ikke særlig smart, at du bliver væk fordi nu er det jo - nu går der tid fra min forberedelse" Hvor jeg tænkte "ej, hvor er det dumt" - men det var sådan jeg havde det. For nu er jeg altså på arbejde og der "dak-dak-dak-dak" altså - og det er jo utroligt, for jeg er jo det samme menneske om jeg er frivillig eller jeg er på arbejde. Det er jo ikke fordi, at jeg forandrer mig personligt, men, men, men - hvad hedder det - tanken om, at jeg er der fordi, at jeg får penge for det og jeg bliver sur over, at nu er klokken så meget "da-da-da-da og nu skal jeg også hjem". Hvor det ville man ikke på samme måde - så ville man være træt eller et eller andet sådan "uuh, nu er jeg også træt, nu skal jeg også hjem". Så ville det være sådan en mere menneskelig ting end det der med penge, der kommer ind - jeg tror bare, at det gør et eller andet, især for børn.

1:35:21

I: Men hvorfor kommer de der penge til at styre ved arbejdet?

F: Jamen, det ved jeg heller ikke! Det er også irriterende. Men det gør de altså. Det er meget mærkeligt. Det gad jeg faktisk godt, at de ikke gjorde. Det er også derfor, at jeg skal have et andet job (griner).

I: Men tror du, at det har noget med det at gøre? At du har et job lige nu, som måske ikke er dit drømmejob og derfor bliver pengene en motiverende faktor. Hvor det her - hvor det frivillige arbejde, det vælger man mere aktivt? Eller hvad?

F: Jamen, jeg synes egentlig ikke, at jeg er så pengefikseret. Men det er jo også tidsfikseret på en eller anden måde. Jamen jeg tror - ja, det er noget underligt noget, men man kommer ind i sådan en jobtænkning "mit job er fra 8-16 bom bom og nu skal jeg det her". Altså fordi der er jo ikke, i hvert fald ikke det job, som jeg har, der er ikke en pionerånd, sådan "nu har vi startet" - for det kunne jeg forestille mig, sådan et start-up firma "nu har vi bare startet det her og nu skal vi bare knokle ind til vi bliver en kæmpe succes eller vi går konkurs eller et eller andet". Så det er nok lidt det samme. Jeg tror ikke, at man kan sige noget om penge egentlig. At det er det. Men det er sådan den der pionerånd - "vi startede noget sammen".

1:36:40

R: Ja, for der er også noget kultur i det på en eller anden måde. Jeg tænker også, at der er nogle typer arbejde hvor at - der ligger man overarbejde - eller sådan - og sådan er det. Fordi

F: "Og det brokker du dig ikke over, for du er bare taknemmelig"

R: Nej - og det kan så enten være fordi, at man brænder rigtig meget for det eller fordi at hvis faktisk bare arbejde de timer man bliver betalt for, så er det ikke i orden. Så jeg tænker også, at der er en eller ande - ja, noget kultur...

I: Men kan vi risikere, at det frivillige arbejde - ja, nu står der her - bliver for bureaukratisk. Altså sådan, at det kommer over i den samme?

F: Ja, det tror jeg godt. Ja, det tror jeg altså lidt at STRØM er sådan en forløber for.

R: Ja.

F: Altså jeg synes - jamen jeg er sgu lidt splittet, for jeg synes, at det både er det som er fedt ved STRØM og det er det, som er farligt. Altså det er det der med at det er så ambitiøst og er så spændende, at der er nogle som vil være med på sidelinjen og se hvordan det kommer til at fungere. Og SUS og hvad det er de hedder og alt sammen. Men det er også det der gør, at det er tungt at danse med og der gør, at vi ikke kan være så kreative og at vi ikke kan lave alt muligt "dutte-dutte-lut" fordi: deadline, deadline, deadline, deadline og - ja.

1:38:15

R: Jeg tænker også det der med gerne at ville gøre flad struktur, men måske også have lidt svært ved det nogle gange.

I: Rikke, du gav det også fire.

R: Ja, jamen, ja - det er egentlig meget de samme ting, som vi har snakket om. Jeg tror ikke, at jeg har så mange nye tanker omkring det egentlig.

I: Det er også helt okay. Så går vi videre til den næste "dokumentation og evaluering er særdeles vigtig". Det er taget ud af en sammenhæng, men det er det som I skal forholde jer til - "dokumentation og evaluering er særdeles vigtig".

F: Ej, det kommer an på en sammenhæng

I: Altså i frivilligt arbejde er "dokumentation og evaluering er særdeles vigtig".

R: Altså er det tænkt i sådan en Rambøll/spørgeskema-agtig forstand? Eller også bredere?

I: Bredere - dokumentation og evaluering

1:39:57

R: Ej, det er sådan nogle lunkne svar

I: Vil du starte med dit lunkne svar?

R: Ja, jeg har givet det en treer. Men det er sjovt - jeg synes, altså for mig, der er dokumentation og evaluering - jeg kommer til at ligge meget forskellig betydning i de to ord.

Fordi evaluering synes jeg er rigtig vigtig og man kan måske ikke sige det ene uden det andet, men jeg tror, fordi dokumentation, der ligger for mig, at man skal dokumentere noget, så andre kan holde øje med, at man gør det rigtigt eller at man gør det ordentligt.

F: Kontrol

R: Ja, det bliver noget kontrol på en eller anden måde - præcis. Hvor evaluering er mere sådan - nu har vi for eksempel holdt mentoruddannelse sammen, hvad kan vi lære af det for at gøre det bedre til næste gang.

I: Så evaluering er mere udviklende?

R: Ja, ja - hvor dokumentation bliver mere noget kontrol.

I: Og hvad tænker du så - evalueringen er det ikke vigtige?

R: Jeg synes evaluering er meget vigtigt for at udvikle sig og blive bedre, lære af det, som man har gjort. Det synes jeg er rigtig vigtigt. Jeg synes dokumentation er mindre vigtigt, for jeg synes, at der kan komme til at ligge noget "nu skal vi følge op på hvad I laver" der kan ligge noget - der kan godt ligge sådan lidt mistillid i om, folk gør det ordentligt. Men der ligger selvfølgelig også - man kan sige dokumentation kan også være referater, kan også være vidensdeling. Så jeg synes også, at der kan ligge noget positivt i det.

I: Hvad er god dokumentation for dig?

R: Det er vist det bliver noget vidensdeling. Ja, altså for eksempel, at jeg kan gå ind og læse om, hvad der skete til sidste AG-møde, da jeg ikke selv kunne deltage for der ligger enormt meget - der kommer enormt meget viden ofte på de tre timer. Det synes jeg er godt.

1:41:56

I: Og dårlig dokumentation?

R: Ja - jamen jeg tror, det er nok meget hvilken holdning man har til det, men det kan jeg godt lidt sådan - altså for eksempel sådan et spørgeskema, synes jeg godt nogle gange kan være dårlig dokumentation. For det bliver for - i nogle tilfælde bliver det for kasseopdelt til at, det ligesom fortæller den virkelig historier - til at det får nuancerne med. Og hvis det bliver en dokumentation, hvor mentorerne føler, at vi gør det for at holde øje med, at mentorerne gør det godt nok, så synes jeg, at det er en dårlig dokumentation

F: Ja - hold da op!

R: Men hvis man kan bruge det aktivt og taler ud fra det, så man får, det mere nuanceret billede også, så synes jeg godt, at det kan bruges til noget positivt, men jeg synes også, at det kan være en dårlig form.

I: Ja. Så er det rigtigt det her med, at hvis der er et udviklende aspekt i det, så giver det mening?

R: Ja, det synes jeg.

I: Et udviklende aspekt for dig som frivillig eller for projektet eller for ministeriet?

1:43:24

R: For mig og for projektet tænkte jeg umiddelbart. Vi har jo også brugt tidligere dokumentation og evalueringer fra DYNAMO, og det synes jeg, var en stor hjælp til udviklingen og starten af STRØM. Så også meget sådan på projektsniveau

I: At man kan lære af hinanden?

R: Ja.

I: Ja. Frida?

F: Ja, jeg er enig.

I: Du er enig.

F: Ja.

I: Og ikke noget som skal tilføjes?

F: Nej, fordi det er jo både som vi har talt om før, så kan det både give noget godt, at der er dokumentation, altså til fremtidig projekter kan se på "hvordan gjorde de det" og sådan. Men det kan også blive for tungt. Det tror jeg er det.

I: Ja. Super. Så tager vi den sidste - den er også lidt lang: "Flere midler og mindre bureaukratisering og akademisering. Frivillige tilbud skal være et modstykke til det offentlige i den forstand, at folk ikke behøver blive set som en statistik eller et mål, men snarere som et individ, der kan udvikle sig selv".

1:45:26

I: Har du skrevet noget Rikke?

R: Ja.

I: Frida?

F: Jamen altså - før jeg kom ind i STRØM, så ville jeg have været komplet enig. Der var jeg meget romantisk omkring det her - at man skulle afbureaukratisere og men, ohh jeg kan bare mærke, at det kan jeg ikke - jeg kan ikke det der hippinoget, hvor at alt er tillade og "det er bare så godt, det du gør, lige meget hvad du gør" Det orker jeg ikke. Så det er faktisk - for det er jo ikke fordi, at en akademisering er dårlig eller at et eller andet skal være et modstykke til det offentligt - det kan da også være et supplement. Og det der med at blive set som en statistik eller et mål - hvad ...

I: Så du er endt med at give det to?

F: Ja

I: Du er uenig.

F: Ja og det er fordi jeg synes det her - sådan som jeg læser det her citat, det er at frivilligarbejde er sådan noget humanistisk hvor det bare skal handle om at være menneske og det hele menneske og sådan noget og det synes jeg ikke rigtig - det gider jeg i hvert fald ikke - for mig er det ikke det.

I: Nej. Rikke?

R: Jeg gav det en firer (griner)

F: Fedt - endelig er vi uenige om noget

I: Så du er enig?

1:47:13

R: Ja - men jeg kan også godt blive lidt irriteret over formuleringen eller sådan - det der med at hvis der er akademisering og bureaukratisering så kan man ikke være et individ der udvikler sig selv. Jeg kan godt blive sådan lidt - det bliver også meget sort/hvidt.

I: For dig er det ikke nødvendigvis en modsætning?

R: Nej. Jeg synes godt, at man kan begge ting. Så det kan provokere mig lidt. Jeg havde lyst til at være mindre enig i det på grund af den formulering. Men samtidig så synes jeg også, at det kan være en farlig udvikling. Men det er også hele den der evidens-tankegang der præger mange ting for tiden. Og det er ikke fordi, at jeg synes, at vi skal helt tilbage til sådan noget "nå men det gør vi fordi det føles rigtig" - jeg synes, at det er okay at have noget teori og noget erfaring at bygge nogle ting på. Men jeg synes også, at det er farligt hvis alt skal - hvis der skal noget måling og nogle procenttal på alt for at det er berettiget og for at vi kan sige, at der er sket en udvikling.

I: Og hvorfor er det, at det er farligt?

1:48:36

R: Fordi jeg ikke synes, at det giver det fulde billede. Fordi hvis det gør, at det er tallene, der kommer til at fortælle historien, så synes jeg ikke, at man får det hele billede og så synes jeg, at man kan manipulere sig til meget.

I: Så det handler også noget om, hvad det er for en, for eksempel type måling, man laver? Der kan være god måling og dårlig måling?

R: Ja. Og jeg tror, at der bliver foretaget rigtig mange dårlige målinger også fordi, at i den tid vi lever i nu berettiger det et projekt eller en undersøgelse, hvis man har noget kvantitativt. Og hvis det skal med, så skal det bare være nogle ordentlige undersøgelser - det skal ikke bare være med, for at give et tal.

I: Hvad tænker du om det Frida?

F: Uh, jeg blev lige snappet ud

I: Snappede du ud?

F: Ja

Alle: (griner)

I: Så lader du være med at have en holdning til det

F: Nej, kan du lige opsummere hurtigt?

R: Ej, jeg tror bare mere, at det var sådan en at jeg synes, at det er ærgerligt, hvis det ligesom er den udvikling, som bliver ved med at fortsætte - at det bliver tallene, procenter og statistikker der bliver det vigtigste. Og det ligesom hele tiden bliver det, som man skal have med for at kunne lave et projekt - for overhovedet at gå ud og lave frivilligt arbejde, at man så skal kunne lave alle mulige..

F: Jeg vil sige, at lige da Rikke hun startede med at sige, hvad hun sagde - så tænkte jeg "nå ja - ej det var faktisk også fordi, at jeg blev irriteret" (alle griner) På den måde - det var i provokation, at derfor var jeg ikke enig, men altså - det er fordi, at det er lidt hippo-agtigt

R: Ja - og det synes jeg også er irriterende.

F: Men det er jo rigtigt nok, det skal heller ikke gå hen og blive - det kan jeg jo heller ikke lide - at det bliver skemaet frem for indhold.

1:50:46

R: Så tror jeg også bare, at det bliver en anden type mennesker, som laver frivilligt arbejde, hvis det er den udvikling

I: Hvad type mennesker bliver det så?

F: Ikke sådan nogle som os -

R: CV-ryttere

I: Hvad for en type mennesker er det, som laver frivilligt arbejde i dag?

F: Det er sådan nogle store hjerner - det er en giraf - vi ville blive ulve, hvis du kan huske det?

I: Jeg kan godt huske det

R: Jeg tror, at det er rigtig mange forskellige mennesker.

F: Ja, det tror jeg også. Det troede jeg ikke, men det kan jeg jo se nu. Altså vi har godt nok mange forskellige mennesker. Hvem har vi egentlig ikke? Hvem har vi ikke?

Vi har ikke - jo, vi har også mappedyr?

R: Ja.

F: Og vi har hyggelige bedstefædre og bedstemødre og unge studier og businessmænd

R: Er det når man er omkring 40, at der ikke er så mange?

F: Ja, 30 også ikk - sådan noget, hvor man lige har fået børn og familie og... men okay er der egentlig mange - ja, det er jo fordi, at det kommer senere i dag - så det kan godt være 40 - der har vi ikke så mange, der midt i livet.

R: Men min fordom er, at det er mange unge, kvinder som studerer humaniore

F: ja og det er det også. Så er der undtagelserne

1:52:28

F: Der er ikke så mange CBS'ere, men der er nogle. Men der er flere fra RUC.

I: Der er flere fra RUC (griner)

Jeg tænker egentlig, at vi har nogenlunde omkring det, som jeg havde tænkt, at vi skulle omkring. Er der noget som I gerne vil tilføje eller som undrer jer, at vi ikke har snakket om eller overrasket jer eller ...

F: Næ

R: Der var nogle ting, som jeg ikke rigtig havde overvejet inden, at jeg skulle sidde og prøve at formulere det. Så hvor det sådan blev mens, at jeg skulle sige det, at jeg fandt ud af, hvad jeg mente om det.

F: Men altså jeg synes at sådan noget her, som vi gør her - det er sindssygt vigtigt faktisk for ens "hvad er det egentlig - hvorfor gør man ting og hvad er det egentlig at man godt kan lide ved det". Det sætter nogle gode tanker igang synes jeg.

R: Ja, det synes jeg også.

F: Altså jeg gad godt, at vi havde plads til mere af sådan noget her. For det synes jeg faktisk også - ja, det er bare sjovt, at høre, hvad du synes.

R: ja - det synes jeg også.

I: Det var også noget af det, som vi havde rigtig god tid i starten

F: jo - jo, men jeg kan jo godt mærke, at det er mega fedt. Ej, jeg kan huske nogle gange, når jeg tog hjem fra STRØM-møder, at jeg tænkte "tænkt, hvis det var dit job - wow det ville være for vildt"

R: Ja - ja.

I: Klokken er 19.00 - tak for hjælpen!

Bilag 6: Transskription af interview 3

Interview 3:

Transskription af interview med mentor

2. april 2016

Deltagere:

A: Anders

I: Interviewer (Tilde)

0:00

<Specialets problemstilling og planen for interviewet introduceres>

2:02

I: Det allerførste jeg gerne vil bede dig om at gøre, det er at sidde et par minutter og overveje din bedste oplevelse som frivillig. Der er et stykke papir, hvis du har brug for at skrive et par stikord

A: I det her regi?

I: Generelt - det behøver ikke være i forbindelse med STRØM, bare din bedste frivilligoplevelse

03:45

A: Den var meget ligetil

I: Den var meget ligetil? Vil du fortælle, hvad du har skrevet?

A: Ja, jeg er ved børnetelefonen ved Børns Vilkår og der har jeg haft mange samtaler og den der lige poppede op i mit hoved, det var - jeg var næsten helt ny og jeg har været der måske snart tre år, det var et plejebarn, hun har været 10 år og har været i pleje 2 år og hun fortæller, at ligesiden hun er startet i pleje, er hun faktisk blevet overgrebet af faren

I: I plejefamilien?

A: I plejefamilien - altså plejefaren. Hun havde gået til plejemoren og sagt det, hun gav hende bare en flad, hun troede ikke på hende. Så hun havde gået med det i to år og simpelthen ikke sagt det til nogen og så havde hun hørt om Børnetelefonen, så ringer hun ind og snakker udenom om en masse andre ting, men når jeg så via, vores måde at snakke på, får åbnet op for hvorfor det egentlig er, hun ringer ind - jamen så kommer det frem - hun begynder at græde og blive rigtig ked af det. Og så lige pludselig, så kan hun se - for jeg får jo fortalt hende, at det må de ikke, det er ikke i orden - det var hun faktisk ikke klar over - så hun åbner op og hun bliver faktisk rigtig glad for, at hun ringer. Og det var virkelig - jeg følte at jeg gjorde en forskel. Og jeg får hende til, altså vi finder nogle voksne, som hun kan snakke med om det og det vil hun gøre.

I: Så er det det her med følelsen af, at du gør en forskel, som gør det til en god oplevelse?

05:26

A: Ja.

I: Ja? Og hvad er det der gør, at du tænker, at her gør du en forskel?

A: Netop at jeg har nogle redskaber til at åbne op, så det ikke bare bliver en samtale. Så netop det med at der er et fokus, der er en model eller et redskab til simpelthen - man går systematisk til værks.

I: Så ved Børnetelefonen der bruger I nogle redskaber meget aktivt, samtaleteknik

A: Ja, samtaleteknik og det narrative - systemisk

I: Ja, fungerer det godt, at have de der redskaber, er det nødvendigt i den der situation?

A: Det giver en rettesnor - for man har en time

I: Til hver samtale?

A: Ja, maks - så må de ligge på og ringe op igen, fortælle hvad de er nået frem til i sidste samtale og så tage den derfra. Og man får ikke lov til at snakke med den samme, for der sidder mange ved telefonerne.

Så man har en time til at gøre en forskel for et barns liv. Og man er der af den grund, at det er det man vil. Så jo mere konkret, systematisk vi kan gå til værks, selvfølgelig ved at anerkende og det hele - det gør bare, at det virker på en anden måde.

06:40

I: Ja. Hvordan er følelsen så at give slip igen efter den der time?

A: Øh - den kan være svær nogle gange for - altså jeg har også fået opkald, hvor de havde taget en masse piller og ja, der skal en ambulance. Så er man nødt til at sige "jeg kan ikke tage din tid her fordi så gør jeg bare - du er nødt til at søge hjælp andre steder, for det er anonymt - jeg kan ikke gøre noget, så jeg kan ikke snakke med dig". Og det er selvfølgelig hårdt, men det er præmissen, men når man så endelig får sådan nogle samtaler her, hvor der bliver åbnet op for noget og startet nogle nye tankemønstre hos barnet, så er det godt.

I: Kan du bruge nogle af de teknikker, som du lærer på Børnetelefonen også i dit arbejde som mentor?

A: Ja. Der er sådan - nu skal det handle om evaluering og dokumentation - altså jeg er støttepædagog normalt og der får jeg sådan en pædagogisk/psykologisk vurdering, som jeg kan gå ud fra, så jeg har et indblik: hvad er arbejdspunkterne, det har jeg ikke rigtig som frivillig mentor - det skal komme frem gennem samtale. Og der, hvis der ikke er en rettesnor, et redskab i samtalemønster man følger sådan slavisk, jamen så bliver det sådan lidt hipt som hap. Det var rart at opleve, det her evalueringsskema og faktisk et af punkter - hvordan snakker du med andre - har du andre voksne at snakke

med, tror jeg det var - der sagde han "nej". Og det åbnede op for nogle samtaler, så der var et eller andet ud over ikke noget.

8:31

I: Så der kan man sige, at her der har evalueringsskemaet også været med inde og blive et redskab, som har gjort noget godt for jeres relation?

A: Ja. Det har i hvert fald, fået mig på sporet, hvad er det, at han har behov for, fordi i starten, han ville bare karate. Og det var for svært for ham og han var ikke moden, ja - han troede, at han fik sort bælte med det samme, men det gjorde han ikke. Så han syntes, at det var virkelig kedeligt og svært, men det var bare det hele samtalen handlede om - det karate. Så lukkede vi den ned og så skulle vi finde på noget nyt og så startede vi med det skema, og så kunne jeg se, at der var en retning at gå og så har vi fået nogle samtaler.

I: Okay, så det har kunne være lidt sådan et styringsredskab for jeres relation sammen?

A: Ja, det har det.

9:20

<Øvelse 1 introduceres>

10:26

I: Kan du vælge to af de her seks udsagn, som passer bedst på dig i forhold til det her spørgsmål med "hvilke af følgende faktorer har størst betydning for dig, når du udfører ulønnet frivilligt arbejde"?

A: Jamen altså, den første den er oplagt - at du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel. Så den næste den er sådan lidt anderledes, for den er sådan todelt. At det at være med til at give en anden person personlig udvikling, at du lærer mere om det samfund, du lever i. Så dem har jeg svært ved at vælge imellem.

I: Du siger, at den her er oplagt for dig - at du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel. Hvorfor er det oplagt?

A: Ja, hvorfor er det oplagt? Jeg har selv oplevet, at have brug for hjælp. Og så det at møde andre som gør det - at det stadig ikke skal være noget - de får ikke penge for det, de gør det bare fordi, at de ikke kan lade være. Det er - det engagement, at det ikke bare er et arbejde, men man skal fange engagementet ved at - jeg er ikke altid sikker på engagementet, hvis man betaler for det. Kan jeg få nogle til at hjælpe mig uden at få noget for det - jamen det gør bare en forskel.

11:49

I: Hvad nu hvis, at det er den samme hjælp du får? Og så i det ene tilfælde, der er bare de her penge indblandet og måske mindre engagement og i det andet tilfælde der er ikke penge indblandet og derfor engagement - men det er den samme hjælp som du modtager. Er der en forskel i det?

A: Nu er jeg støttepædagog og jeg kan se, hvis jeg kommer på arbejde og er lidt træt eller et eller andet, så er jeg ikke oplagt på samme måde, men jeg tager derhen, fordi det skal jeg. Hvorimod hvis jeg skulle lave frivilligt arbejde og var uoplagt, så ville jeg sige det rent ud til mentee "jeg er altså ikke særlig oplagt i dag - hvad tænker du om det? Skal vi finde en anden dag?" Det er ikke det samme, hvis jeg får penge for det, så er jeg nødt til at gøre det.

I: Okay. Så det er det her med, at når man går ind i det - så går man faktisk 100 % ind i det?

A: Ja.

12:39

I: Så havde du de to andre, som du gerne ville have med - at det er med til at give dig en personlig udvikling og at du lærer mere om det samfund, du lever i. Vil du uddybe dem lidt, hvad de betyder for dig?

A: Personlig udvikling - ligesom barnet forhåbentlig får noget ud af at jeg er mentoren - så får jeg også en udvikling. Jeg får øvet min tilgang til menneskers problematikker og redskaber til at åbne op - for der er jo ingen der er ens, heldigvis.

I: Så du oplever at du får både en personlig, men også en faglig udvikling af at indgå i det her frivilligt arbejde?

A: Ja. Og jeg lærer mere om det samfund jeg lever i - der tænker jeg, at nu er jeg jo på en folkeskole og der er mange forskellige sfære jeg bevæger mig i - men sådan på frivilligt plan, at komme ud og møde børn fra andre kulturer, det gør jeg ikke rigtig så meget i. Andet end til legeaftaler med mine egne børn.

I: Hvad giver det dig?

A: Det - jeg er sådan nysgerrig - det fodrer min nysgerrighed. Men det gør da også, at jeg ser mennesker anderledes, fordi vi har forskellige kår, vilkår her i livet og man skal - man sætter mere pris på det man har mange gange, hvis man ved, hvad man ikke har. Men også hvad man kan få - så det ikke bare handler om legetøj - jeg skal have det nyeste legetøj, men i virkeligheden også nogle at lege med legetøjet med. Så det sociale aspekt.

I: Ja - så det kan give noget refleksion, som du kan bruge i dit eget liv?

A: Ja og det er derfor at den er todelt, for det er jo personlig udvikling, der kommer af, at være en del af samfundet.

14:51

I: Er der nogle af dem, som du ikke kan identificere dig med?

A: Altså det der med at styrke CV og jobmuligheder - det står godt nok på mit CV og jeg er da rigtig glad for det, men det er ikke derfor, at jeg gør det. Og at du indgår i et socialt fællesskab/netværk - ja, altså selvfølgelig er det hyggeligt, at der er nogle netværksmøder i forhold til det, men det er jo nogle der ser en gang hver halvanden måned. Der er ikke meget mere end det. Og min dårlige samvittighed - ja, hvis den skulle fodres, så tror jeg, at man skulle lave meget mere end det jeg laver.

I: Så faktisk de her tre - der er ikke rigtig nogle af dem, der sådan er i spil.

A: Ikk - det synes jeg ikke, nej.

I: Kunne du prøve at rangere dem her i den rækkefølge, du tror, blev udfaldet på den her undersøgelse? Altså hvad har alle de her folk, som er blevet adspurgt i den her undersøgelse - hvordan er de her så blevet rangeret, hvad for en har vægtet tungest og så fremdeles

16:07

A: Nu ved jeg ikke, hvor mange der er spurgt og hvad aldersgruppen er?

I: Aldersgruppen er bred - den er fra 18 til 60 tror jeg. Det er sådan et bredt udsnit af alle frivillige. Og det er en repræsentativ undersøgelse, så vi er oppe på nogle tusinde adspurgte.

At du er med til at hjælpe og gøre en forskel - mmm.

A: Jeg tror faktisk, at den her kommer højt oppe.

I: At det er med til at styrke dit CV og jobmuligheder

A: mmm. Den kan også godt komme...

I: At du lærer mere om det samfund du lever i

A: Sådan tænker jeg det

I: Ja - så rækkefølgen er, at du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel, at det styrker dit CV og jobmuligheder, at du lærer mere om det samfund du lever i, at det er med til at give dig en personlig udvikling, at du indgår i et socialt fællesskab/netværk, at det hjælper din dårlige samvittighed.

Hvorfor er det sådan der, de endte?

A: Godt spørgsmål. Det føles sådan.

17:18

I: Du sætter at det styrker dit CV og jobmuligheder relativt højt i forhold til, at det var en af dem, der slet ikke var relevant for dig.

A: Jamen jeg tænker, at hvis du har tid til frivilligt arbejde - så kan det oftest være, at man er uden job, det kunne være en vej ind på arbejdsmarkedet, det kunne det godt. Så den vil jeg gi - for jeg kan se, altså nu er jeg i job og laver alt muligt andet. Jeg har svært ved at få tid til, at være frivillig. Men jeg gør det, fordi jeg ikke kan lade være.

I: Ja - men kunne der ikke være mange, der havde det på samme måde?

A: Det kunne der sikkert godt - jeg kender bare ikke så mange der har det

I: På samme måde...

A: Nej, det er ligesom, at det bliver lidt en pligt - at nu har jeg sagt, at jeg gør det, så gør jeg det, jeg gør det kun den tid, som jeg har sagt jeg gør det. Det er sådan meget struktureret. Og jeg har tænkt, jeg gør det så lang tid, at det er det jeg skal. Ligesom Børnetelefonen, det kan jeg ikke give slip på. For det giver mig en masse. Så det giver mig noget - altså udviklingsmæssigt. Ikke så meget at det kan hjælpe mig til noget.

18:46

I: Men det giver dig, igen, den her personlige udvikling, som du havde fat i før?

A: Det er nemlig personlig udvikling. Og det er jo igen - hvad for en skulle først af at du lærer om det samfund du lever i og personlig udvikling. Der tror jeg, at mange vil tænke at - qua det kan styrke CV og jobmuligheder, det gør at hvis du lærer mere om det samfund, eller lokalsamfund du er i, jo nemmere er det, at finde en vej ind til job - tænker jeg. Jeg tænker, at det kan være meget joborienteret.

I: Er det din oplevelse her i STRØM?

A: Jeg har faktisk ikke snakket med så mange. De fleste har et eller andet job. Ja.

19:35

I: Så er der at det hjælper din dårlige samvittighed, den er helt i bund.

A: Ja - fordi, hvis man gør det af egen vinding så tror jeg ikke, at de var kommet igennem filteret faktisk - for at blive mentor. For så er det ens eget man har påduttet det frivillige arbejde, for man vil opnå alt muligt for at vinde noget selv.

I: Og hvad er det man gerne vil vinde selv i forhold til den her dårlige samvittighed?

A: Det er mange gange noget med at se godt. Bod på et eller andet dårligt, man har gjort - så handler det om én selv i stedet for barnet.

20:24

<Den rigtige rangering bliver præsenteret>

21:00

A: Så det var tæt på - det var lige

I: Det var lige et par enkelte, som skulle byttes rundt - ja.

A: Den skulle faktisk bare op

I: Ja, så den der med at det styrker dit CV og jobmuligheder, skulle skiftes ud med at du indgår i et socialt fællesskab. Overrasker det dig, at det styrker dit CV og jobmuligheder trods alt kun er

A: det var da helt rart at høre (griner). Der startede den jo også hos mig. Så det giver jo rigtig mening. Så er jeg ligesom alle andre jo.

I: Det er altid godt at få bekræftet. Hvordan er det her med, at du indgår i et socialt fællesskab/netværk

A: Jeg kan godt se at Ungdommens Røde Kors - det er jo et kæmpe netværk, at komme ind i og et fællesskab. Så er det hvordan man bruger det. Der er kurser og forskellige ting. Nu har jeg ikke haft tid til at bruge det så meget, men jeg har meldt mig til noget kursus - noget konflikt- - ikke håndtering, det hedder noget andet - altså før konflikthåndtering.

I: Før konflikten skal håndteres

A: Ja, jeg kan ikke huske ordet

I: Konfliktnedtrapping?

22:08

A: Men fordi Ungdommens Røde Kors byder jo på meget andet - altså jeg ved, at de har noget, der hedder den fri forening, som var en lille forening, som blev en del af det - de havde filmklub og madklubber for misbrugere og pårørende til, så lave noget netværk der. Og det var jeg med til i tidernes morgen, men der var ikke medlemmer nok, så det løb ikke rundt. Men de havde sådan en alkoholpolitik, at man måtte ikke drikke, hvis man skulle være i klubben altså ud at se film sammen

I: Mens man drak eller?

A: Nå men kunne ikke bare drikke - altså stå i baren i for eksempel - det var altid Empire, at de så film i og så lige drikke et glas rødvin. For der var jo mange af misbrugerne, det kunne de ikke håndtere. Og så blev vi slået sammen med Ungdommens Røde Kors og det vil sige almindelige mennesker, som ikke havde de problematikker, de kunne jo godt gøre det, så der var sådan lige - det var ikke helt optimalt. Så det der med at indgå i en anden kontekst - så man indgår i et socialt fællesskab, så er det bare, hvem er de styrende i fællesskabet - hvad er retningslinjerne. Og det har jeg ikke sat mig nok ind til at vide, hvor klarlagt det er. Eller om det er sådan noget, som kommer.

23:28

I: Hvordan oplever du de rammer der bliver sat for dig at være frivillig i Ungdommens Røde Kors som organisation?

A: Jeg tænker faktisk, at i starten før jeg lavede evalueringsskemaet, for det er jo det, som det handler om - der tænkte jeg "hold da op, jeg gør som det passer mig". Selvfølgelig kan min mentee brokke sig, hvis han ikke synes, at jeg gør det ordentligt. Men han ved i virkeligheden ikke, hvordan det gøres ordentligt, for han har ikke prøvet det før. Så det er sådan - meget, meget frie rammer. Og der er jeg jo pædagog og jeg er på Børnetelefonen og jeg har hørt om alle mulige kedelige episoder - så tænker man "hvad er kontrollen?". Altså selvfølgelig er der forhåbentlig nogle samtaler i en eller anden grad og der er forældre inde over, men åbne det der med, at kunne give en stemme gennem evalueringsskema til børnene. For mange gange så kommer der nogle sorte huller, man ikke snakker om fordi, man snakker ofte om det der falder en ind. Her der er sådan nogle områder ud over forhåbentlig. Så meget ses man ikke, og man kan ikke nå at snakke om det hele - så bare et spørgsmål med nogle smiley'er - det kan gøre en forskel.

24:42

I: Og hvordan oplever du, at det kan gøre en forskel, at det kan give stemme til barnet?

A: Jamen netop ved - at der er noget min mentee ikk - nogle voksner han/hun kunne stole på. Og faktisk havde en del problematikker som ikke bliver italesat eller - det åbnede bare op for, at man kan sætte ord på nogle af dem. Ligesom på børnetelefonen - små skridt i starten, men jo mere tillid og at den bliver opbygget, jo mere kommer der frem.

I: Så du har ikke oplevet det som noget der var negativt for jeres relation? At de her spørgeskema/dokumentation er blevet en del af jeres forløb og en del af jeres relation?

A: Nej, tværtimod. Det kunne der godt være mere fokus på. For det kom sådan, man fik ikke af vide til introduktionsmødet eller noget som helst - der blev man, ja, man var jo på kursus i det - altså i det at være mentor. Men retningslinjerne de var sådan meget, ja, meget åbne.

I: Så for dig, så er det godt med nogle rammer og noget der kan styre jeres relation? Er det rigtig forstået?

A: Ja. Det tænker jeg i forhold til Børnetelefonen. For der har du en time og man sætter et mål lynhurtigt om hvad det er, at man vil opnå. Og jeg ved godt, at her har vi et år, men så mange timer er der ikke på et år vi bruger sammen. Så hvis ikke det er meget målrettet eller man først har indblik i den anden - ligesom når jeg er støttepædagog - så skal der opbygges tillid og når den er der, så sætter man nogle mål og så er det det man arbejder med.

26:33

I: Kunne du ønske dig mere styring, flere rammer, mere struktur sat udefra på jeres måde at være sammen på?

A: Ja, det er jo også en todelt. For nogle ville det være rigtig godt. Så jeg tænker ikke, at det skulle, men det kunne være en mulighed at der var tænkt i. For som jeg hører det på vores netværksmøde - det er ikke alle forløbene, der flyder. Og så kunne det være rart, at der var sådan en overordnet "hvad med at I prøver det her?" Eller komme ind og have nogle samtaler herinde. Være sammen herinde og så kunne man møde nogle andre - se andre perspektiver.

I: Hvad er det sådan overordnet, at du tænker, at din rolle som mentor er?

A: Det er at være der for barnet.

I: Og hvad vil det sige, at være der for barnet?

A: Netop at åbne op for det indre univers barnet render rundt med og ja - og hjælper - for barnet er jo blevet indskrevet eller anbefalet at være i STRØM-projektet af en grund. Og netop så angrib den - for det kan være at barnet for min mentee, han ved ikke rigtig helt hvorfor. Der er noget opmærksomhedsforstyrrelse, så han er blevet påduttet en eller anden identitet, faktisk, at han er sådan. Og så kunne gå ind og snakke med barnet "hvorfor tror du, at det er, at de ser dig sådan?". Og nu er han kun 10 år, men stadigvæk. Man kan lige så sådan et frø "behøver du at være sådan"? Giv perspektiv og muligheder. Så det er igen - det er ikke for min egen vinding, det er for at åbne det indre univers ved barnet og skabe nye muligheder for barnet

28:33

<Lille afbrydelse hvor der spises>

28:54

I: Vi har jo taget hul på det, med de her målinger. Hvordan har din oplevelse været at mentee har modtaget at blive præsenteret for de her måleredskaber?

A: Da jeg tog måleredskab 3 og præsenterede det for min mentee, så ændrede hele relationen - fra at være en hyggere-lation - altså man er sammen om, vi var sammen om karate og snakkede om karate og karate og karate og karate. Så åbnede det sig op for ved at jeg kunne se, hvor han satte sine smileyer. Så gav det mig rum for, hvad der er at snakke om - hvad er relevant. Dels hvad der går rigtig godt, men også hvad der ikke går godt.

I: Var det svært for dig at præsentere, når nu - som du selv siger, at I havde opbygget sådan en hyggerelation? Var det så svært for dig lige pludselig at skulle sige nu er vi noget andet?

A: Nej, overhovedet ikke. Jeg sagde det til ham "næste gang tager jeg det her evalueringsskema med og det bruger vi lidt tid på. Og vi skal nok snakke om det. Og jeg forklarede det hele og han var frisk på det.

I: Var han frisk på det?

A: Ja.

I: Udfyldte han selv skemaet eller?

A: Jeg læste det højt - han er 10 år og han læser ikke så godt

I: Okay, men så besluttede han selv, hvor krydserne skulle sættes.

A: Ja.

I: Og var det svært for ham?

30:59

A: Og der var - for det snakkede vi om på sidste netværksmøde - netop det der med, børn i den der alder, de er meget sådan omnipotente.

I: Vil du uddybe det lidt?

A: Ja - de styrer verden, verdens navle. Så han ville ikke tabe ansigt i forhold til relationer. Så det var sjældent at den kom helt ned i, helt ud i - hvis det var noget, som kunne tolkes af mig, at han var svag. Altså så røg den fra helt enig ned til enig - for de alle sammen, de var faktisk så vidt jeg husker helt enig eller så var det helt uenig. Det var det der med, at hvis der var en lille divergens fra at han måske "alle vil arbejde med ham" - ja - så røg den bare en tak ned, så den relation vi har, hvor han vil ikke tabe ansigt overfor mig, tror jeg. Og det har vi også snakket om og der var ikke den store indrømmelse.

I: Så der var behov for, at du gik ind og tolkede på "okay, nu går han faktisk én ned her" og det kan godt være, at han siger at eller at alt på papiret ser fint ud, men det kan du stadig godt tolke på om der er et eller andet her, som vi skal arbejde med?

32:24

A: Ja, jeg tænkte at bare det, at den går lidt ned, så er det selvfølgelig oplagt til en samtale. Men altså den der var den værste eller den jeg lagde mest mærke til "jeg har en voksen udenfor familien at snakke med, hvis noget er svært". Der sagde han "nej", de rvar han helt uenig

I: Okay så det var den du hev frem i og som så

A: Den tænkte jeg, jamen det er det, som han har behov for. Så sagde jeg, at jeg var på Børnetelefonen og vi kan snakke om alt og ja, i forhold til - i forvejen, der står munden aldrig stille på ham, så. Nu kom der noget andet end bare "bla-bla-bla-bla" - så kom der noget produktivt ud. Ikke at det andet ikke er produktivt.

I: Havde I nået til det sted, hvis ikke du havde haft sådan et måleredskab 3 her, som hjælp og støtte?

A: Nej.

I: Nej - heller ikke selvom der var gået

A: Jo, altså - det kan da godt være, at jeg ville have spurgt, om han havde andre voksne relationer eller nogle han går til på sigt. Men her der kom det sådan heldigvis, så tidligt som det nu gjorde - det kunne godt have været før i virkeligheden. Jeg tænker, at hvis han havde udfyldt det allerede før at han havde mødt mig i virkeligheden. Så vores relation ikke spiller ind på svarene.

33:50

I: Hvornår ville det have være oplagt og sammen med hvem - tænker du, at det ville have været oplagt, at man udfyldte sådan et?

A: Jamen i forhold til målredskab 1, det var klyngeansvarlig, så vidt

I: Ja, det er sådan en baggrundsmåling

A: Det er baggrundsmåling - der kunne man godt have udfyldt den - og så kunne jeg have udfyldt den med ham og så prøve at sammenligne. Så havde der været noget sammenligningsgrund i hvert fald.

I: Hvad ville du gerne kunne sammenligne?

A: Netop - så ville det være, altså man kunne faktisk se, hans tillid til mig - altså vores - den tillid vi har opbygget i relationen. Det er ikke sikkert, for det første udfyldte han sikkert, da hans mor var der - men altså det ville give et eller andet, som man kan gå ud fra - lige nu har jeg et skema, som han har udfyldt, da jeg var der, fordi at jeg skulle læse det op og som jeg skulle udfylde på computeren.

Så - jeg har noget indvirkning på resultatet selvfølgelig, at jeg har tastet.

35:01:

I: Er det problematisk eller er det okay?

A: Det er jo den støj, der er bag alle måleredskaber - det hedder et eller andet fint ord, som jeg ikke kan nu.

I: Så sådan meget overordnet - så er det her et redskab, som du kna bruge til at udvikle jeres relation - ja. Hvordan sådan i forhold til den her forandringsteori - har I kigget på den, brugt den?

A: Jeg kan ikke huske, at jeg har set den før

I: Nej. Det er den overordnet forandringsteori, som er blevet lavet for projektet. Med de her aktiviteter som er jeres mentorrelation og så hvad er der for nogle resultater, man gerne vil opnå på kort sigt både i forhold til personlig udvikling, skole og fritid og socialt liv og hvad for nogle resultater vil man gerne se på mellemlangt sigt og ambitioner på langt sigt.

A: Den virker meget teoretisk, men jeg kan godt se, at den vil kunne bruges i praksis, hvis den bliver præsenteret tidligt.

I: Når du siger i praksis - er det så i forhold til dig eller også i forhold til mentee?

A: Jamen som sagt jeg har ikke rigtigt - jeg kan ikke huske, at jeg har set den før - hvis den havde været der i starten er det første skema, ville jeg kunne have snakket med - den skulle nok ned i børnesprog, det kunne jeg selv have gjort - præsenteret - også i forhold til at sætte mål. For lige nu, vores mål som vi lavede sidst, det var "at have det sjovt sammen" - lave nogle aktiviteter sammen, hvor vi kan få nogle gode snakke og det var det. Men hvis den her havde lagt ovenover målskemaet, målsætningsskemaet, så ville jeg have kunne, sagt "nå men, de har mål, som vi har sagt - så er vi her omkring - hvad med på lang sigt - du har mig et år her - hvad kunne du godt tænke dig, at få ud af det? Og hvor kunne du se, at du kunne have brug for det henne?" Det havde været en hel anden samtale end at have det sjovt.

37:11

I: Oplever du, at når din mentee kun er 10 år, at det er stadigvæk en samtale, som han "evner" at have?

A: Ja.

I: Han kan godt reflektere ud i fremtiden om at lave målsætninger, for hand forløb?

A: Ja. Altså han siger jo selv, hvorfor at det er, har meldt ham til det her - eller indstillet eller hvad det er. Og det er opmærksomhedsforstyrrelser. Han ved ikke rigtig hvad det vil sige

I: Det er også et svært ord

A: Ja, men han er også sådan - når vi snakker sammen - man skal virkelig fastholde ham i, for ellers er han over det hele. Så det der med at have sådan et styringsredskab, "nu - det er meget interessant, det vil jeg godt snakke med dig om, men nu snakker vi lige om det her. Kan du huske hvad jeg sagde?". Ind i samtalen igen. Ja - "du kan godt se her, allerede her havde vi noget med noget opmærksomhedsforstyrrelser - du vil hellere snakke om det der, så ind igen". Sådan have styringsredskab. "Her på langsigt - hvad tænker du - skal din lærer så stadigvæk gerne - vil du godt have, at din lærer stadigvæk synes, at du har opmærksomhedsforstyrrelser? Ved du overhovedet, hvad det vil sige?" Altså det er en hel anden samtale. Selvom han er 10 - så er han jo - drengen er jo kvik. Børn på 10, de er altså kvikke. Jeg har selv en på 6, han er altså også kvik.

38:45

I: Så lige præcis i dit tilfælde, hvor det - der kan sådan noget her være et redskab til at fastholde en samtale og sætte noget struktur?

A: Ja.

I: Ja.

A: Men der tænker jeg netop, for på Børnetelefonen - vi har en time til hver samtale. Er det hyggesnak, jamen så bruger vi 10 minutter og så skal man ligge på. Så altså det - nogle har behov for hyggesnak, og det anerkender jeg meget. Og det vil jeg også gerne. Men jeg tænker, at hvis det er hyggesnak gennem et helt år - hvad er meningen så? Der skal være en eller anden funktion for mig.

I: Så du vil gerne opnå noget?

A: Jeg vil gerne have, at barnet opnår noget. For barnet er indstillet til at have en mentor af en grund. Og hvis det bare er hyggesnak, hyggesnak, hyggesnak - så skal grunden gerne være, at barnet skal lære at hyggesnakke eller åbne op for en mentor - for en anden voksen. Og det er der sikkert nogle, som har rigtig svært ved, men så skal det være et mål - hvis målet ikke er det, jamen, så skal man tidligt i forløbet finde ud af hvad der er mål. Og det blev jeg ikke præsenteret for - altså hvorfor er han indstillet.

40:12

I: Generer det dig eller irriterer det dig?

A: Det ville give et andet fokus.

I Så det her med at vide, hvorfor er det, at du er her - hvad er det vi gerne skal opnå. Det havde fungeret godt for dig.

A: Det ville det, ja.

40:41

<Øvelse 2 introduceres>

41:35

I: Og det første udsagn: "Det skal være attraktivt at være frivillig. Frivilligt arbejde lever af lyst og dør af pligt".

I: Det giver du en tre'er?

A: En tre'er - ja.

I: Ja. Vil du uddbyde lidt hvorfor?

A: Attraktivt at være frivillig - det handler meget om, at se godt ud i mine øjne. Og mange gange, hvis jeg går ind i noget nyt, som jeg ikke ved hvad er, så handler det ikke om mig fordi jeg skal ikke se godt ud. Tværtimod jeg skal kunne gå ind og se virkelig dårlig ud eller ikke tænke så meget på, hvordan jeg ser ud -

I: Ser ud i forhold til hvem?

A: Alle andre. Det handler ikke om, at jeg skal have et eller andet udbytte, at jeg skal stråle, at jeg skal kunne bruge det på CV'et. Tværtimod, jeg skal ind og hjælpe en anden person med de redskaber, som jeg nu kan byde ind med.

I: Så der ligger noget pligt i det eller hvad?

42:46

A: Jeg tror det, er sådan et menneskesyn - tilgang til verdenen - at jeg er der for en anden person i den kontekst. Selvfølgelig er jeg der selv som person, men i starten er det den anden person der er den vigtigste - og så henter jeg mig selv ind, så vi får skabt en fælles kontekst.

I: Ja. Men du er stadigvæk ikke helt uenig i udsagnet?

A: Nej, det er attraktivt at være frivillig.

I: Det skal være attraktivt...

A: Ja - attraktivt - det er sådan meget et subjektivt ord, for attraktivt det er - skal det se godt ud på CV'et? Skal det være noget, som jeg bliver glad af? For hvis jeg er styret af mine følelser eller min lyst, så - hvad så hvis jeg har en dårlig dag og ikke har lyst, så melder jeg bare fra gang på gang på gang - og så har vi altså et barn, som bliver ked af det, for han har en mentor, som ikke gider. Så hvis det er styret af lyst, jamen så synes jeg ikke. Så frivilligt arbejde lever af lyst, dør af pligt - det håber jeg ikke. Det er sådan mere et livssyn man har. Man er der for et andet menneske.

44:00

I: Så der er nogle sure dage ind i mellem og dem må man

A: Nåmen, hvis man er styret af sine følelser - følelser er socialt forankret, som jeg ser det. Hvis jeg er sammen med et andet menneske, så er der mulighed for at skabe nye følelser. Men hvis man vågner op morgensur og er morgensur hele dagen, så skal man ud og snakke med nogle mennesker for ellers kan man risikere at blive morgensur resten af livet eller bitter.

I: Ja. Fint. Vi går videre til den næste - den er lidt lang: "Jeg synes generelt, at det er nemt og godt at være frivilligt i Danmark, men det er vigtigt at kommuner og ministerier er opmærksomme på, hvad de kan rekruttere frivillige til, og hele tiden har for øje, at det ikke må blive bøvlet, bureaukratisk og fyldt af kontrol, for så holder de frivillige op".

45:07

A: Ja. Der kan jeg snakke ud fra Børnetelefonen. For de vil godt have en masse praktikanter -

I: Vil du ikke lige give den et point først

A: Jo! (griner) - jeg giver den tre også. Børnetelefonen - der vil de have en masse praktikanter, som arbejder nærmest fuldtid, som studiejob - gratis.

I: Ved at sidde på telefonen?

A: Nej, ved at lave noget organisatorisk. Det er jo en NGO. Der er en masse. Og for mange af dem, der læser en kandidat, der er det en vej ind til at få et job der. Men så er der i forhold til kommuner og ministerier - har du et job, som gør, at du ikke kan få et andet job, hvis du ikke er SU-berettiget. Altså du kan ikke så dagpenge, mens du er der. Så du binder dig til noget, som kan føre til et job, men du kan ikke være der, hvis du skal have midler. Så den er todelt. Enten så synes jeg ikke, at man skal være i praktik, men kalde det frivilligt arbejde, hvis det er på fuldtid. Fordi de to bremser hinanden. Men man vil jo gerne have mennesker kommer ind på arbejdsmarkedet og mange gange så er det jo ulønnet eller praktikforløb - det er vejen ind. Så det er derfor at jeg sætter den midt i mellem.

46:27

I: Hvordan sådan i forhold til, hvis vi kigger på projekter - frivillige projekter - at der kan jo være kontrol fra ministeriernes side med at man opfylder den opgave godt nok, som man er gået ind i?

A: Ja, og der er mange gange - det ved jeg, hvis man læser en phd - så er den ofte bestilt af et eller andet ministerie. Og de forventer et vis resultat, for det ligger mange gange i undersøgelsesspørgsmålet, hvad resultatet - det ønskede resultat og så finder de nogle oplagte kandidat-emner, som svarer på det spørgsmål, de vil. Og oftest så er der så mange penge i det, at de svarer det, som de gerne vil høre. Det er min erfaring. Og det er jo problematisk - for skal man lave forskning, så skulle man gerne være fri og finde frem til det resultat der er - ikke det, som man ønsker at få. Så hvis penge og midler og kontrolinstanser spiller for meget ind, så har det - så vil det have effekt på resultatet.

47:37

I: Hvis vi nu tager den ned til STRØM-niveau - så, hvad hedder det - vi har jo fået ministerielle midler og det er jo blandt andet derfor, at Rambøll er med indeover det her. Det kan man sige, det er jo kontrollen af vores projekt. Det er en løbende kontrol af, at vi gør det, vi har sagt, vi gerne vil gøre - at vi opnår det, som vi har beskrevet i en ansøgning, at vi kan opnå. Og det giver selvfølgelig nogle muligheder, men man kan jo også sige, at det skaber nogle begrænsninger for blandt andet så skal I udfylde det her én gang om måneden. Hvad tænker du, om dne form for kontrol?

A: Jamen i forhold til phd - altså hvor det er meget, der kommer nogle konklusioner, hvor der bliver skabt nogle nye redskaber til at implementere i virkeligheden. Her der er det ikke ligeså nuanceret - her er det meget subjektivt. Det er ikke sådan at vi skal ud og implementere, at sådan laver vi næste program ud fra det her. Det tænker jeg ikke, at det er. Jeg tænker, at det her er så åbent at

I: Altså selve STRØM som projekt?

A: Nej, med de her Rambøll måleredskaber

I: Okay selve måleredskaberne

48:48

A: De er ikke så fastlåste - tværtimod - jeg synes, at de er åbne.

I: Så den form for kontrol og bureaukrati, det er du okay med?

A: Ja. Ja.

I: Næste spørgsmål - det er den gule her "dokumentation og evaluering er særdeles vigtig"

49:25

A: Det er en femmer.

I: Det er en femmer?

A: Det er igen, som Børnetelefonen - jeg tror, at der er rigtig mange - ikke rigtig mange, men der er nogle episoder som kunne have været undgået, ved at der er noget evaluering og dokumentation.

I: Ja. Hvad ligger der i ordet evaluering for dig?

A: Dels at man snakker med mentee en gang i mellem, forældre.

I: Forældre snakker eller med mentee eller?

A: Altså jeg snakker med mentee om, hvordan det hele går og udfylder skema. Og kan man se progression, så går det den rigtige vej og er der ikke progression, så skal man tænke anderledes. Det er dokumentation. Så det mener jeg, at der skal til.

I: Hvad ville du tænke, at der skete - hvis det ikke var - evaluering og dokumentation?

A: Så kunne det hurtigt blive hyggesnak.

I: Ja. Så det er i forhold til, at skulle opnå nogle resultater - er det?

A: Ja. For så tænker jeg, at så ville man blive en besøgsven og lige nu der er man mentor. Så det hele i ordet mentor - der ligger, at man vil opnå noget eller støtte en person i noget.

50:47

I: Hvad forstår du i ordet besøgsven?

A: At det er en som kommer og besøger og er sammen med personen og det er det.

I: Og det er det.

Vi tager den sidste - det er også en af de lange: "Flere midler og mindre bureaukratisering og akademisering. Frivillige tilbud skal være et modstykke til det offentlige i den forstand, at folk ikke behøver blive set som en statistik eller et mål, men snarere som et individ, der kan udvikle sig".

51:38

A: Ja. Der hørte jeg på netværksmødet én af de andre mentor havde fået en mentee, fordi så kunne menteen undgå at få en mentor fra det offentlige.

I: En kontaktperson fra det offentlige?

A: Ja. Og han gad faktisk ikke mentoren her fra Ungdommens Røde Kors - så han meldte afbud hele tiden. Så - jeg glemte at svare... <læser spørgsmålet> - jeg er i tvivl om det modstykke, men altså forholdsvis - jeg giver det en firer.

I: Og så får du lige sagt, at du er i tvivl om et modstykke.

A: Ja - om det skal være et modstykke til det offentlige, jeg tænker mere at det skal være - det kan snildt være et samarbejde.

I: Hvordan ser du det her samarbejde mellem det frivillige og det offentlige - hvordan er et godt samarbejde der?

52:45

A: Altså lige nu der er jeg jo støttepædagog. Og for ham drengen, som jeg har - han er jo i mange kontekster. Dels så spiller han fodbold og han vil godt ind på idrætslinjen på skolen - så fik han en masse udtalelser fra de forskellige kontekster, han er i - altså fra lærere og alle de der var vidt forskellige - de havde nogle helt forskellige syn på ham. Så i stedet for, at de blev et modstykke til hinanden kunne man så bruge de modstykker til at lave et samarbejde? Eller et fælles syn? For det er jo mange gange - at barnet bliver forvirret af eller det tror jeg faktisk godt, at børn godt kan indgå i forskellige kontekster - men tænkt hvis alle konteksterne havde et positivt eller et udviklende syn på barnet. Og ikke bare være fastlåst i en identitet som problembarn/ressourcebarn.

53:50

I: Så hvordan er det du tænker, altså hvis nu, at man skulle forestille sig, jeres mentorrelation, hvordan skulle det samarbejde med det offentlige

A: Jeg tænker med - helt konkret, han er indstillet her til fra en skole. Så jeg kan jo godt snakke med ham, men hvis læreren ikke er blevet - bliver - erkendt eller får fortalt hvad vi arbejder med og hvordan det går, så tvivler jeg på at hendes syn på barnet, hvis man ikke ændrer sig ret radikalt, har nogle effekt.

I: Så du kunne godt have behov for, at du var i en samtale med læreren, så du kunne være med til at ændre hendes syn på ham?

A: Ja, jeg ved ikke hvordan det kunne gøres. Men jeg tænker, at hun har indstillet en dreng til noget, fordi hun har hørt om Ungdommens Røde Kors og STRØM - for så sidder der sådan nogle på lærerværelser, der sidder sådan en - der er en plakat ude allesteder. Så indstiller man til noget, som man egentlig ikke har noget føling med. Hvis der bare var et brev, hvor man kunne skrive et eller andet til læreren - jeg tænker ikke, at hun skal tage tid ud af skemaet, til at snakker med mig for det har de ikke tid til, men bare en eller anden reaktion eller et modspil. Så det ikke bliver et modstykke, men et medstykke kan man sige.

55:19

I: Kunne der være nogle udfordringer i at, I ville indgå i et samarbejde i en eller anden form?

A: I den ideelle verden ville det - for hvis hun har indstillet min mentee, fordi han har opmærksomhedsforstyrrelser og jeg har taget fat i det - at jeg faktisk siger - jeg har brugt de og de redskaber og jeg oplever det ikke så meget nu. "Kan du se nogen forskel på ham?" Nu har han været her i tre måneder, så kunne man få sådan en feedback fra grunden til han kom - se om der er udvikling, progression.

I: Se om det I havde arbejdet med også havde givet resultat i nogle andre kontekster?

A: Ja, det er jo grunden til, at han er indstillet. Altså sådan ville det offentlige fungere. Men nu er det frivilligt og den kontakt - hvem skulle stå for den?

I: For hvad tænker du der, er det særlige ved det her frivillige arbejde er?

A: Det særlige ved frivilligt arbejde er, at man kan sige "jeg deltager i det for at hjælpe en anden uden at være betalt for det". Og hvis jeg var betalt for det, så ville jeg faktisk se det, som min pligt, at det jeg sætter i gang, at følge op på det. Hvor læreren nu sætter noget i gang i frivilligt regi, som en nem løsning, for ikke at skulle bruge tid på, at følge op på det.

57:03

I: Er det okay?

A: Absolut ikke. Men ressourcerne er ikke til, at man kan ansætte en frivillig mentor. En frivillig mentor er en frivillig mentor. Men hvis man kunne sætte tid af til det og få midler til det, vil det være ideelt.

I: Ja. Jeg kunne godt lige tænke mig, at få summet den der snak op - og det ved jeg ikke, om du er bedre til at gøre end jeg er. Men - altså - at det her med sådan at samarbejde med det offentlige, der kunne være positivt i det fordi at så kunne du se, om det I arbejder på i din og mentees relation om det også bærer frugt i nogle andre felter?

A: Ja.

I: Ja. Du ser lidt, det at du er med inde som mentor, som en let løsning for det offentlige?

A: Ja.

I: Det er korrekt forstået?

A: Ja.

I: Og i den ideelle verden, hvor ressourcer ikke ville være et problem, hvordan ville den så være?

58:20

A: Der ville man finde en person, en ansat person til det.

I: Så ville man ansætte en?

A: Altså - som det er nu - så hvis et barn skal have en mentor eller støtte/kontaktperson eller en støttepædagog - så skal det virkelig være, stå grelt til - det skal være virkelig slemt. Og så en dreng som min mentee, hvor det ikke er nået helt derud endnu - så hyrer man en frivillig mentor, som sådan en ventil uden en eller anden styring, men man indstiller en mentee til en mentor uden at mentor overhovedet får af vide, hvad han skal arbejde med og så vil man gerne have, at det er den ventil, der gør at man ikke skal ansætte en offentligt betalt støtte/kontaktperson.

I: Ja. Vi havde en snak tidligere om det her med, at når du er en frivillig mentor - så går du også ind i det med et engagement, som ikke latid er tilfældet, hvis man er lønnet.

Så kan du, er du en bedre mentor for ham end hvis der var ressourcer på skolen til at ansætte?

59:37

A: Der vil jeg sige både-og. For hvis målsætningen ikke er tydelig nok, hvis der skal være en målsætning, at det ikke bare skal være hygge-snak - så er jeg ikke sikker på, at jeg kan løfte den opgave, som gør at han blev indstillet.

I: Det tror jeg, at du skal uddybe for mig?

A: Det er lidt samme snak - for læreren har indstillet en dreng til at få en mentor, fordi der er nogle problematikker, som hun ser udfordrer drengen. Så får jeg i frivillig regi en dreng og fordi der ikke er - hvad hedder det - hun må ikke oplyse

I: Tavshedspligt?

A: Tavshedspligt - så kan jeg ikke få de informationer. Det vil sige, at jeg går ind blind i noget. Heldigvis er der Rambøll som kan åbne op for nogle tilgange alt efter barnets omnipotens og hvor ærligt, hvor stor tilliden er, så som jeg ser det - det her mentorprojekt, hvis det ikke er styret eller struktureret på en måde, så kan det hurtigt blive hyggesnak.

I: Så det er den her "frygt" for hyggesnak - som for eksempel sådan nogle evalueringsskemaer her kan gøre at det undgås?

A: Ja - det vil det kunne. Men det er jo igen for hele grundlaget for STRØM. Hvad vil man gerne have ud af det? Og det er derfor at der er et måleresultat på det.

1:01:25

I: Ja. Godt. Så kom vi vidt omkring med den sidste. Jeg tror egentlig nogenlunde, at vi er omkring det, jeg gerne ville nå omkring. Er der noget som undrer dig, at vi ikke har snakket om eller noget du gerne vil tilføje eller af anden karakter?

A: Nej.

I: Nej?

A: vi har været rundt omkring synes jeg. Jeg havde ikke gjort mig nogle forestillinger om, hvad vi skulle ind på, så jeg synes, meget spændende.

I: Det synes jeg også, at det har været.

Skal vi ikke sige, det var det så.

A: Det siger vi.

I: Tak.

Bilag 7: Transskription af interview 4

Interview 4:
Transskription af interview med mentor
7. april 2016

Deltagere:
T: Thomas
I: Interviewer (Tilde)

<den interviewedes præsentation af sig selv, blev beklageligvis ikke optaget. Den interviewede har en kandidat i statskundskab og har været med til at opstarte foreningen "gode penge">

T: Så derudover har jeg haft et studiejob som handicaphjælper, som jeg har beholdt, for at det økonomisk kan hænge sammen og så har jeg et pladeselskab sammen med tre venner, som jeg også prøver på at sætte i gang - jeg er sådan lidt iværksættertype.

I: Ja - mange ting i ilden

T: Yes - og jeg har også et økonomisk rådgivningsfirma, så det er sådan de fire ting jeg laver. Men det er "gode penge" som er det vigtigste og som jeg helst vil lave.

I: Det er så fint. Første ting, som jeg gerne vil have dig til, det er at du får et stykke papir og noget at skrive med og så får du lige et par minutter til at overveje din bedste oplevelse som frivillig. Og det behøver ikke at være i URK-regi, men hvad du tænker, som værende den bedste oplevelse.

1:38

T: Og jeg skal kun skrive én ned eller må jeg godt skrive et par stykker?

I: Bare skriv et par stykker, hvis du synes, at der er rift om titlen

4:38

T: Jeg tror cirka, at det var det

I: Mmm - vil du fortælle lidt hvad du har skrevet?

T: Ja, altså de to steder jeg har lavet mest frivilligt arbejde, det er i "Gode penge" klart mest og så i URK. Og det jeg godt kan lide med foreningen Gode Penge var, at jeg lavede frivilligt arbejde uden at vide det. Fordi da jeg startede fandtes foreningen ikke, så det var bare en fælles interesse og en fælles agenda, som vi allesammen havde interesse i at fremme og så blev det til en forening.

I: Så det er bare startet som nogle snakke og samtaler?

T: Ja, en studiegruppe startede det egentlig ud fra. Og så er det bare vokset og det har været det fælles mål og den fælles interesse og en større mening, der bar os igang med det. Det var meget lystbetonet og selvfølger også en eller anden form for harme eller sådan noget over at der er noget, som ikke er som det skal være. Og så på det lidt mere personlige plan, så har det været rigtig fedt, at have supervision i URK. En dygtig supervisor og klyngevejleder - tror jeg, det hedder - klynge/gruppeleder et eller andet. Og det har været rigtig sådan godt og lært mig nogle gode måder, at komme tæt på hinanden og bearbejde nogle emner på en måde, hvor der bliver passet på alle deltagerne og jeg har følt mig taget meget alvorligt og følt det taget alvorligt og følt at det var et seriøst foretagende.

6:15

I: Ja - så hvad tænker du, at det giver dig?

T: Det det giver mig, det er gejst til at lave mere. Det der med at jeg bliver set og hørt og hvis jeg har brug for noget hjælp, så får jeg det. Og jeg kan spejle mig i dem, som er med i processen.

I: Er der nogle specifikke situationer i de her klyngemøder, at du sådan kan fremhæve?

T: Det er jo sådan noget med, at jeg bliver brugt med det, jeg kan tilbyde. Så det er for eksempel - vi havde et klynge-møde, hvor det kun var mig. Og vi er 8 i en klynge - så var det mig og to supervisere. Og så var det sådan noget med "hvordan får vi de andre med, hvad gør vi forkert?" Sådan inddragelse i processen, højre oppe eller bare sådan "hvordan får vi det her til at fungere" og ikke kun med mentee, men også med fællesskabet i det frivillige arbejde. Og hvis jeg skulle sige ét ord, så ville det være fællesskabet i det frivillige arbejde - det er det vigtigste for mig.

7:12

I: Ja, og hvorfor det?

T: Fordi jeg mister gejsten hvis jeg selv laver noget, og jeg kommer også i tvivl om, om det her er det rigtige - og hvorfor er det det rigtige. Giver det mening? Og der finder jeg meget mening i, at snakke med folk og mærke, at det jeg gør giver mening, for dem.

I: Er der noget bekræftelse i det?

T: Ja, helt sikkert - helt sikkert. At vi er på vej den rigtige vej hen og ikke kun på det store plan, men også med at vi hygger os sammen og får noget ud af, at være her og vi tror på, at det her bliver godt.

I: Hvis så at du skal sammenligne Gode Penge med URK i forhold til det her fællesskab - ser det så ud på forskellige måder?

T: Ja, det gør det. For mig er det jo også - i Gode Penge er jeg i bestyrelsen og ledelsen og sådan nogle ting, så jeg har en lidt anden rolle. Men der er helt sikkert noget - jeg føler det lidt mere i URK som arbejdsgiver/arbejdstager-forhold. At vi

har et job til dig, som er at være mentor og hvis du har lyst til det, så kan du komme og gøre det og det skal være indenfor de her rammer på den her måde. Sådan så man ligesom skal tilpasse sig til, at det er systemet, at det er sådan det foregår. Hvor i Gode Penge er det meget "jeg har lyst til at lave det her" - vi har de her meget overordnet mål og vi har de her snakke om det, men ellers så gør jeg jo det, jeg har lyst til-agtigt.

8:33

I: Hvor mange er I i Gode Penge?

T: Det er meget svært at svare på - 400 medlemmer og 15-20 stykker der laver noget.

I: Okay - det er stadig relativt mange

T: Ja.

Så der er også noget i det der med er man ny i Gode Penge, ville de også have det anderledes med det.

I: Det skal jeg lige have igen

T: Hvis man er ny frivillig i Gode Penge - så kan man heller ikke bare løbe ud af én eller anden vej.

I: Nej.

T: Så vil man jo også blive guidet ind i, hvordan vi gør tingene

I: Er du med til at sætte rammerne i Gode Penge?

T: Ja - så det giver mig jo også et andet forhold

I: Jamen, det er så fint. Lad os gå lidt videre.

9:23

<Øvelse 1 bliver introduceret>

10:16

I: Kunne du vælge to som passer bedst på dig - hvorfor du laver frivilligt socialt arbejde?

T: I hvert fald ikke den der

I: Det er den med CV og jobmuligheder

T: Ja, det har ikke noget med det at gøre

Det svære her er, at det er lidt forskellige årsager med Gode Penge og URK -

I: Så kan det være, at du skal vælge et fokus måske

T: ja, nemlig

I: Og så siger vi et URK-fokus

T: Ikke den her..

I: At du lærer mere om det samfund, du lever i

T: Ja. Og jeg tror heller ikke at det er personlig udvikling, hvis jeg skal ned på to.

I: Det er simpelthen udelukkelsesmetoden, vi bruger

T: Det er det (griner)

Jeg tror, at jeg ville have taget de her tre - jeg synes den her er lidt kedelig, men det er jo ikke rigtig grund til at fjerne den

I: Den med den dårlige samvittighed. Hvorfor er den kedelig?

T: For jeg tror ikke, at jeg har lyst til, at det skal være det

11:28

I: Nej,

T: Men det har helt sikkert haft en betydning

I: Hvad har du dårlig samvittighed over?

T: Hvordan vi behandler de svage i samfundet, flygtninge. Og en del af motivationen var også krigen i Syrien og dem der kommer op i forbindelse med det.

Så - men der falder den her jo også lidt ind under

I: At du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel

T: Ja - fordi jeg har fået dårlig samvittighed, så har jeg fået mere lyst til det!

Jeg ved ikke, den her med socialt fællesskab og netværk - jeg synes ikke, at det er derfor, jeg har valgt det - men hvis ikke det var der, ville jeg ikke vælge det. Så det er sådan lidt - jeg ved, at den er virkelig vigtig, men det var ikke det, jeg tænkte.

I: Så det er måske noget, som er sket over tid?

T: Ja eller det er måske noget som hele tiden ligger i baghovedet - at hvis ikke, det her fungerer, så har jeg ikke lyst. Men jeg tror, at jeg ender med at tage de her to alligevel.

I: Ja - at du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel og at det hjælper din dårlige samvittighed.

Vil du sætte lidt flere ord på de to?

T: Den dårlige samvittighed er, at jeg bor på Nørrebro og jeg ser en masse der ikke har det så nemt og jeg gør ikke noget ved det. Jeg cykler på min cykel indtil indre by og arbejder og er sammen med de venner jeg nu kender - men jeg snakker ikke med min grønthandler eller snakker ikke med de unge, der står med deres knallert nede på gaden eller - jeg kender dem ikke! Jeg er vokset op på Sydsjælland i en medium by, hvor der ikke var nogle indvandrere, ikke nogle der var muslimer, ikke noget - jeg ved ingenting. Og det er sådan - det føles mærkeligt. At jeg bor i en bydel, hvor der er rigtig mange mennesker, jeg ikke aner hvad laver, hvad tænker og hvad der foregår. Og at det da må være et af de nemmeste steder, at hjælpe nogle. Jeg er her alligevel hver dag - hvad kan jeg gøre? Det er sådan den lidt mere personlige. Og så er

der alt det der med, at jeg synes, at vi skal behandle flygtninge og indvandrere bedre og generelt synes jeg socialt arbejde giver virkelig meget mening for mig. Ja, langt hen af vejen - det er ikke folks egen skyld, hvis de er i problemer - det er fordi de er løbet ind i et eller andet, som de ikke har kunne håndtere og det skal de have noget hjælp til. Og ja, jeg er glad for, at jeg har det godt i mit liv og jeg har da helt sikkert overskud til, at hjælpe nogle. Og det har jeg ikke rigtig gjort før. Jeg synes måske, at gå ned og stemme det er lige i underkanten af, hvad man kan gøre for civilsamfundet.

14:14

I: Synes du så, at det - din dårlige samvittighed har det bedre nu? Får du opfyldt et behov?

T: Ja.

I: Ja?

T: Ja, det synes jeg faktisk - så på den måde, er det jo meget personligt for min egen skyld. Det virker.

I: Bliver du klogere på det miljø du bor i?

T: Ja, det synes jeg også, at jeg gør. Og det var ikke det, som var formålet, men det gør jeg også. Så på den måde virker det. Og det irriterer mig også lidt, at "nå men nu mødes jeg lige med ham her tre gange om måneden og så har jeg ikke dårlig samvittighed mere" Og han var ikke flygtning og alle sådan nogle ting. Men det virker og jeg kan også mærke at det virker mest, når det går godt - altså når jeg kan mærke, at jeg er til nytte. Det er det vigtigste for mig i min rolle som mentor. At det giver mening for min mentee, at jeg er der.

I: Hvordan kan du mærke, at det gør det? At det gør nytte?

T: Og det er jo også svært - det er det med at der en eller anden connection af at det er spændende for ham at snakke med ham og det giver genklang, det som jeg fortæller og at han har lyst til at fortælle noget. Og så er det selvfølgelig at se, at der er en eller anden udvikling - at nu gør han noget andet end han gjorde for to måneder siden. Det er ikke nødvendigvis noget med mig at gøre, men der er i hvert fald sket noget.

15:37

I: Og det kan du se?

T: Ja, det synes jeg. Og det kan jeg jo ikke altid se, det kan jo godt være gået dårligere end sidst, men jeg kan nogen gange se, at der er noget her, som er bedre end sidst. Og det kan godt være, at det bliver dårligt igen. Ja.

I: Så det - altså hans udvikling giver det mening, for dig at være i

T: Præcis

I: Det var dårligt formuleret

T: Præcis, præcis - det er en eller anden måde - det er et altruistisk projekt. Det vil jeg sige.

I: Så var der den her med at du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel

T: Ja. Det er nogle af de samme ting, men også lidt mere på et overordnet plan, at jeg kan snakke med de andre mentorer og give dem ideer til, hvordan de kan gøre det. Og at være en del af en organisation, som jeg synes, arbejder for noget rigtig godt, så at hvis de kan bruge mig til noget, så er det også bare fedt. Så det er også den der facilitator på en eller anden måde - at der bliver ført nogle ressourcer hen på et område, som jeg synes mangler ressourcer. Så jeg behøver ikke nødvendigvis selv mærke det med mentee, for at det fungerer - jeg kunne sagtens sidde på et eller andet kontor og der ville jeg også føle, at jeg gjorde en forskel. Også selvom at det bare er at taste ting i et excel-ark eller hvad fanden det nu var, at jeg skulle gøre

17:01

I: Og det der med at gøre en forskel - hvad er det for noget?

T: Det er sådan meget overordnet noget med, at gøre verdenen til et bedre sted. At der er masse af kræfter i samfundet og nogle synes jeg bærer det den forkerte vej og nogle den rigtige vej og så bruge noget energi på, at der er plads til dem, som jeg synes er de rigtige. Det er jo mine værdier, som jeg gerne vil have påført samfundet på en eller anden måde. Det er det, der ligger i, at gøre en forskel. Og det er jo på et plan egoistisk fordi det er at få samfundet til at blive mere, som jeg gerne vil have det, samtidig med, at det er nogle tanker om, at mine værdier er større end mig selv. Og de er til for at hjælpe andre.

I: Kan du opleve, at der bliver clash med dine værdier i det her arbejder med at være mentor?

T: Ja - altså det er sådan noget med - hvad vil jeg - hvilke type fællesskab vil jeg indgå i med min mentee. Hvordan håndterer jeg, hvis han har gjort noget kriminelt? Så er der sådan noget med relationen til ham overfor mine værdier og at jeg skal sige fra. Så det er mest i forbindelse med mentee, at der har været sådan noget - hvad synes jeg er okay, at vi kan lave sammen og hvad synes jeg, at det er okay, at vi snakker om og hvordan synes jeg at det er okay, at vi snakker om det på. Samtidig med at jeg gerne vil se - møde ham hvor han er. Så der har været sådan et par issues.

18:30

I: Så det er noget med at få sat nogle rammer for den måde, man er sammen på og

T: Og også - hvad er vores relation - jeg er ikke din far eller mor, jeg er ikke din lærer, men jeg er heller ikke helt din ven. Så der er noget

I: Hvad kalder du dig overfor ham?

T: Mentor kalder jeg mig

I: Mentor. Og det har han en forståelse af, hvad er?

T: Ja. Altså - han er også i den ældre ende af - han er 14, så han ved godt, hvad det hele sådan går ud på. Jeg kan godt mærke på ham, at han er sådan nogenlunde med på, at jeg er voksen, hvor han kan gøre, hvad han har lyst. Men jeg skal stadig være med til at sætte grænsen med, hvad er en voksenven og en ligeværdig ven. Så der har skulle navigere lidt på plads med - hvad gode måder at bruge vores tid på sammen

I: Nu bragte du lige det der voksenven-ord i spil - er der forskel på at være voksenven og på at være mentor?

T: Ja. Der er vel det med, at jeg har nogle målsætninger for ham. Så noget er, at møde ham hvor han er og vi snakker om hvordan han har det og vi hygger os, men der er også noget med, at jeg skal skubbe ham i en eller anden retning. Og det tænkte jeg ikke så meget over, da jeg startede, men det har jeg fået en masse vejledning fra URK i - hvad er, hvordan får vi sådan et forløb til at være varigt for mentee. Det tænker jeg er anderledes ved at være mentor end ved at være voksenven. Hvordan rykker jeg ham, hvordan får jeg ham ud af dårligt selskab og ind i noget godt og giver ham nogle interesser og alle sådan nogle ting.

20:09

I: Så der er nogle målsætninger og noget man arbejder hen imod

T: Ja, præcist.

I: Du var rimelig hurtig til at smide den her CV og jobmuligheder til side. Hvorfor det?

T: Jeg forestiller mig ikke, at jeg skal arbejde et sted, hvor at jeg vil skrive det her på mit CV. Og altså noget af det er jo, at jeg har lavet en masse andre ting, så det ville bare flyde ind i kæden af andre ting, som jeg har lavet. Men altså, det kommer jo også an på hvor jeg skal arbejde henne. Og der er jeg jo også - mine jobmuligheder, jeg regner ikke med at jeg skal være sådan en almindelig form for lønslave, så jeg skal ikke overbevise nogle arbejdsgiver om, hvad jeg kan. Jeg skal selv være med til at skabe mit job. Og der er det mit - det jeg har lært her - men ikke det, at jeg har været her. Så det ville det være - hvis det var noget, ville det være personlig udvikling det gav mig, som er det jeg ville kunne bruge.

I: Som man ville kunne trække med videre til andre sammenhænge?

T: Ja, præcist

21:15

<rangeringsøvelse introduceres>

21:49

T: Jeg tror at hjælpe og gøre en forskel, den har været højt oppe.

I: Ja.

T: Det synes jeg er svært

I: Og her der er et rigtigt svar (griner)

T: Ja, her er et rigtigt svar

Jeg tror egentlig, at jeg vil lade dem ligge som de er - jeg ved ikke, den der dårlige samvittighed - den har også selv haft det svært med, hvad ville folk sige til den...

Vide mere om det samfund du lever i - det tror jeg altså ikke...

Jeg prøver det her

22:45

I: Vil du læse dem op?

T: Det kan du tro. Nummer 1 - at du er med til at hjælpe andre og gøre en forskel, nummer 2 - at du indgår i et socialt fællesskab/netværk, 3 - at det er med til at give dig en personlig udvikling, 4 at det hjælper din dårlige samvittighed, 5 at det styrker dit CV og jobmuligheder, 6 - at du lærer om det samfund, du lever i.

23:08

<Den rigtige rangering læses op>

23:34

T: Jeg tænkte godt, at den var langt nede

I: Ja - så toppen havde du, men så var der lige lidt i bunden

T: Den her dårlige samvittighed, som jeg åbenbart har mere af end andre (griner)

I: Hvad - overrasker det dig?

T: Det overrasker mig ikke så meget, at folk har svaret det, men jeg kan godt være lidt i tvivl om, jeg synes, at det passer.

Jeg tror, at for mange er den dårlige samvittighed noget der skubber dem i gang. At de set noget, som de synes simpelt - hen ikke kan passe eller bliver harme eller et eller andet. Og det så giver den dårlige samvittighed over, at de ikke gør noget ved det. Det tror jeg, er en igangsættende faktor.

I: Det er det der gør, at man går ind og kigger hvad det er?

T: Nemlig - og når det så først kører, så fylder det ikke særlig meget. Det kan jeg også godt se på mig selv - når jeg først er kommet i gang, så forsvinder den dårlige samvittighed og så bliver det alle de andre ting, som er vigtige. Men jeg vil sætte den ret højt, hvis jeg skulle spørge, hvad jeg tror, at folk får til, at lave frivilligt arbejde. Altså der ville den være i i hvert fald top 3.

24:40

I: Så var der også den her med, at du lærer mere om det samfund, som du lever i. Det var egentlig også en af dem, som du rimelig hurtigt lagde til side.

T: Det er rigtigt. Og det er også - der er jeg jo selv inhabil - jeg har jo læst samfundsfag, så det der med - det har ikke fyldt særlig meget for mig, for det er noget jeg roder med hele tiden. Så det har ikke haft nogen faktor

I: Men du sagde stadigvæk, at du blev klogere på i hvert fald dit nærmiljø

T: Præcis - det er rigtigt. Jeg tror, at jeg tænkte, at andre tænkte som mig, og det ikke var én af de vigtige faktorer. Men jeg kan godt forstå, at de ikke nødvendigvis tænker som mig. Og det kommer også lidt an på, hvor det er, at man er henne. Det er meget - jo mere lokalmiljø man er i, jo vigtigere tror jeg, at det er - hvis det er en lille by i Jylland eller et

eller andet sted, at så møder man rent faktisk de mennesker på gaden, som man arbejder sammen med. Hvor at det gør jeg aldrig. Så.

25:43

I: Og de øverste, de passer også meget godt - også i forhold til dine egne

T: Ja, sådan - ja, jeg ved det ikke - måske er de lidt mere brede på en eller anden måde. Det der med at hjælpe og gøre en forskel, men hjælper du også din dårlige samvittighed? Ja. Jeg tænker, at det er jo også - hvad hedder det - det er jo egentlig personlige ting, at man får med af at være mentor - som er meget, det giver godt humør.

I: Får du energi af det?

T: Ja, ja, ja - helt sikkert. Godt humør.

I: Godt humør.

Vi pakker dem sammen - og så kommer der lige alt det her - enkelte af de her måleredskaber, som I er blevet præsenteret for.

T: Så håber jeg, at jeg kan huske, hvad jeg tænker om dem

I: Vi skal ikke bruge dem her til noget, det var bare lige for, at så var der lige lidt at kigge på

26:57

I: Hvordan har din oplevelse med måling været her i STRØM?

T: Nu er det nyt det der med at bruge Rambøll - og det tænker jeg altid det er, når man indtager et nyt måleredskab - så er der nogle ting, som ikke helt fungerer

I: Hvad oplever du for eksempel ikke fungerer?

T: Mest det med hvordan vi bruger det? Hvornår skal det udfyldes, hvordan sætter vi rammerne for det? Altså de ting, som ikke åbner på parret. Og det tror jeg er noget, som det er fint at få det skrevet ned, men hvis nu vejlederne havde prøvet det før - så ville de vide "hey, husk lige at gøre det her i starten" eller "sæt jer et sted, hvor der er ro" eller et eller andet - bare sådan noget - hvordan kan vi sikre os, at vi rent faktisk kan bruge resultaterne til noget. For det er - jeg synes det er meget svært, at få valide resultater det vil sige, at - især med den her formåling som man lavede en af de første gange med sin mentee - mentee, nu har jeg endda en af de ældre - har svært ved at forstå spørgsmålet plus at man sidder i en relation, hvor man ikke kender hinanden særlig godt og mentee gerne vil please. Og så ender det med "nå men hvordan har du det?" - "Jamen jeg har det godt!" og formålet er jo, at få nogle unge, der har det mindre godt, til at få det bedre. Så hvis de giver topscore til det hele, så er det sådan - hvad kan vi så bruge det til?

Så der er nogle ting i det. Egentlig synes jeg at spørgsmålene er gode. Så det er ikke fordi, at jeg synes - det virker gennemarbejdet og sådan - det er mere noget med hvordan sikrer vi, at de resultater vi får er brugbare

28:43

I: Så det her med at skabe nogle gode rammer for det og hvordan er det, at man indgår i en dialog omkring det her - det er noget af det, som måske godt kunne gøres bedre?

T: Ja. Hvem skal udfylde hvad og hvornår og ud for hvilke kriterier?

I: Hvordan synes du, at det har været i forhold til din relation til mentee - at så at hive måleredskaberne frem fra rygsækken?

T: Det har egentlig været okay, synes jeg.

I: Ja. Hvordan er det blevet mødt?

T: Det er sådan lidt "det kan vi da godt" - men jeg siger også "at det skal vi" - "det kan vi da godt". Og også at han har taget tid til at svare, så godt han kunne. Så på den måde har det været fint. Og der har jeg altså - jeg tror, at det er svært jo yngre børnene er, at få gode resultater ud af det. Men jeg synes, det er okay, det vi har fået ud af det. Og også noget med at starte nogle snakke. Hvis det nu handler om skolen, jamen så får vi snakket lidt om skolen - og jeg bliver opmærksom på, at der var et eller andet der, som han reagerede på, så kan det være en åbning til en snak.

I: Så det kan åbne op for nogle samtaler, som man måske ellers ikke

29:55

T: Helt sikkert og også - brede ud - for forskellige mentees har fokus på forskellige områder og så kan man pludselig se, at "hov - der er noget her, som måske er vigtigt, noget vi ikke har arbejdet med overhovedet". Så det er også det med, at det hele bliver rundet sammen på en eller anden måde. Det bliver - ja - det hele menneske kommer der fokus på i stedet for bare, den enkelte mentees kæphest med, de skal have en fritidsinteresse, det skal bare gå bedre i skolen eller de skal ud af det dårlige miljø eller hvad det nu kan være.

I: Så du kan bruge det lidt som et redskab til at komme bagom mentee - eller sådan til at se, hvad kan der også ligge og ulme eller sådan?

T: Ja. Er der nogle fokuspunkter, som jeg har glemt.

I: Ja - og som han ikke selv har italesat

T: ja, nemlig.

I: Hvordan det her med overhovedet at skulle evalueres både på jeres mentorforløb og også den her med at der er noget administrativt i at skulle gøre det - hvordan stemmer det overens med din forståelse af, at lave frivilligt arbejde?

T: Det havde jeg ikke - jeg havde ikke regnet med at det ville være der. Men det generer mig virkelig ikke. Og det er også nemt for mig, for jeg er akademiker og at det falder ligefor at skulle gøre sådan noget. For mig havde jeg tænkt, at det føles mere professionelt i set-up'et. Og det har også givet mig mod på, at gøre mit bedste. Hvis I tager det her så alvor-

ligt og I vil have noget vigtig feedback, jamen så er jeg nødt til også, at tage mit mentorforløb alvorligt og gøre det rigtigt, for ellers kan I ikke bruge det til noget. Så det har også været med til at kontrollere mig på en eller anden måde. Det får mig til at gøre de ting, som jeg tror, at URK vil have mig til i stedet for at gøre det, som jeg selv har lyst til.

31:40

I: Er der noget - hvad hedder det - disparens - hedder det det? Mellem hvad du gerne vil og hvad URK gerne vil have?

T: Ikke specielt. Altså det er jo meget - jeg er der jo eller er her mest af altruistiske årsager, så jeg bliver bare glad for, at finde ud af, at jeg gjorde det her, I vil hellere have mig til at gøre det her - så gør jeg det. Og så synes jeg ikke, at der er specielt diskrepans med de spørgsmål og det vi snakker om og de jeg egentlig gerne vil. Men det tror jeg godt, at der kunne være for nogle. Der tænker "nå men det handler bare om mig og min mentee og vi skal hygge os" og så tror jeg, at de vil syntes, at det er irriterende. Og også arbejdskrævende, hvor man kunne have lavet noget andet. Så meget tid har vi jo ikke sammen med mentee.

I: Kan du forstå, hvis folk synes at det er irriterende?

T: ja - også nogle af de ting, som jeg også nævnte tidligere - at hvis man ser, at man umiddelbart ikke kan bruge resultaterne, hvis mentee bare skruer maks på det hele, så skal jeg bruge tid på noget, som jeg ved, at vi ikke kan bruge til noget andet end at finde ud af, at det ikke virker. Som selvfølgelig også er en viden, men...

32:46

I: Hvad tænker du om det her hvis nu i starten har lavet et god førmåling - hvor alt bare kører der ud af - det er den store smiley. Og så efter et år, så har I lært hinanden at kende og så er billedet måske lidt mere broget. Tænker du, at der er en risiko for det?

T: ja, helt sikkert

I: Hvad skal vi så bruge det til?

T: Lave det om (griner)

Finde ud af, hvad problemerne er ved det, for jeg tror godt, at det kan lade sig gøre at lave noget, man kan bruge. Men jeg tror, at det er svært. Og der tror jeg at trial-and-error er den eneste vej frem. Så på den måde er det..

I: Så det er også en øvelse for URK at finde ud af - og for Rambøll - at finde ud af hvordan er det, vi griber det her bedst an?

T: Præcist, præcist.

33:36

I: Så du ser det ikke som værende fejlfrit, som det ligger her?

T: Nej, langt fra.

I: Noget af det - hvis du kunne sige et par ting, som det er det her - som du synes, sådan er det største issue

T: Ja - kæmpe issue med at mentee ikke kender sig selv og ikke har nogen relation eller gerne vil please mentor. Det vil jeg sige, det er det største. Nu er det også før-målingen jeg har arbejdet mest med. Og så det der med at arbejde med børn - at det skal formuleres, at hvis børn skal svare på det, så skal det formuleres så børn kan svare og så man kan bruge svarene. Og der er noget af det, som jeg synes virker voksent. Det synes jeg bliver svært at se, hvad mentor skal svare på og hvad mentee skal svare på. Det er formuleret som om, at det er stillet til en voksen det hele.

34:32

I: Har du nogle bud på, hvordan man kunne lave noget evaluering af et mentorforløb, som også ville give mening i lige præcis jeres relation?

T: Puha - jeg tror helt sikkert, at de udviklingsmålinger bliver bedre end førmålingen. Fordi vi kender hinanden når man laver dem og jeg tror også, at det kunne være godt, at tage mentee ind igen. Altså det er jo egentlig mentor, som skal udfylde de ting - og jeg har en eller anden fornemmelse, men jeg kan sagtens - altså vi ses så sjældent, at han kan have haft en god dag eller en dårlig dag og så udfylder jeg et eller andet, men hvis han selv sad med det eller skulle tænke tre "hvis du tænker tre måneder tilbage, hvordan er det så i forhold til nu" og sådan noget. Sådan nogle spørgsmål, tror jeg godt kunne give en eller anden form for svar, der kan give mening. Jeg tror, at det er vigtigt at få - mange børn, er min erfaring - er meget i nuet og hvis vi skal bruge nogle målinger, hvis vi skal bruge det til noget, så skal vi have dem til at tænke på et større perspektiv også i hvert fald. Og det hele bliver sådan relativt i forhold til i sidste uge "har jeg det lidt bedre eller lidt dårligere". Jeg ved det sgu heller ikke helt.

35:54

I: Nej, men det er så fint. Jeg pakker det her lidt sammen og så tager jeg dem her frem

<Øvelse 2 introduceres>

36:40

I: Den første den hedder: "Flere midler og mindre bureaukratisering og akademisering. Frivillige tilbud skal være et modstykke til det offentlige i den forstand, at folk ikke behøver blive set som en statistik eller et mål, men snarere som et individ, der kan udvikle sig".

T: Det ved jeg ikke helt. 2 - tror jeg. Lidt uenig. Men det er fordi i min - bureaukratisering og akademisering er i hvert fald ikke negative ord i min verden, som det er for mange. Helt sikkert flere midler er godt. Men jeg synes, at vi skal selvfølgelig i det frivillige også gøre det, som virker. For hvis ikke, at vi har en fornemmelse for det og prøver på at evaluere det, så er det svært at vide. Men jeg er til gengæld også enig i - jeg er enig i den del af det, at man ikke skal være en statistik eller et mål, altså vi skal huske at have mentoren med, vi skal ha mentoren til at have lyst til at give - og hvis vi måler og vejer mentore, så kan det godt være, at de ikke har lyst til at være her. Og så er man gået for langt. Så jeg sy-

nes ikke, at der gælder samme fordele, eller hvad det hedder, ved at evaluere det frivillige som det offentlige - jeg synes helt sikkert, at det skal være mindre fordi at der ikke er samme form for retfærdighedskrav eller jeg ved ikke helt, hvad jeg skal kalde det - at der er ikke, de er jo ikke ansatte, så de skal behandles på en anden måde.

38:22

I: Men på hvordan på en anden måde skal de behandles?

T: At der skal være mere rum til at være forskellig. Hvis du arbejder frivilligt, så skal du få lov til, at være dig selv. Og selvfølgelig er der en overordnet ramme, som du skal holde dig indenfor, men man skal ikke detailstyres i sit arbejde, for man er det på grund af den gejst, som man selv har.

I: Men hvad så hvis man kigger på den ydelse, som man skal give - hvordan er den så forskellige fra hvis det er en offentlig ydelse?

T: Den er især forskellig i det, at den er personlig tit. Altså det med, at det jeg giver er en del af mig selv. Det er ikke kun min arbejdskraft. Og når det er det, så vil jeg ikke - så vil jeg passes mere på - i virkeligheden. Jeg vil have lov til, at være mere sig selv og ikke have så sværende bånd.

I: Er det måden at passe på dig? At give dig lov til at være dig selv eller?

T: I hvert fald plads til det - det er ikke fordi, at man ikke skal snakke om det og sådan, men at der ikke er et krav om, at jeg skal være noget andet. Helt sikkert - det er en måde at - mange af de her ting, ville være nemme nok for mig, men jeg kan da se nogle, hvor jeg tænker, at de har brug for, at tage styring på det her og få noget medindflydelse og det gør man jo ved at være sig selv og gøre det på den måde, som man selv synes er den bedste.

Men det synes jeg ikke er det samme, som at der ikke er nogen rammer - det er bare, at de skal være bredere end andre steder.

39:47

I: Vi går videre: "Det skal være attraktivt at være frivillig. Frivilligt arbejde lever af lyst og dør af pligt".

T: 5

I: 5?

T: Ej - 4 måske

I: Du må gerne sige 5

T: Ja, 5! Lad os tage 5.

Ja, det skal det da.

I: Det skal være attraktivt eller hvad? Hvordan

T: Ellers gider folk jo ikke

I: Hvordan er det attraktivt?

T: Det er der ved, at der er god stemning og at man har medindflydelse på sit arbejde og fleksibilitet i det man laver og at man, ikke bare god stemning, men også at der bliver lavet nogle aktiviteter, at der bliver gjort noget, for at skabe et fællesskab og godt arbejdsmiljø. Og måske endda eller helt sikkert mere end i et lønnet arbejde.

I: Ja, for det skulle jeg lige til at spørge om - skal der ikke også det i et lønnet arbejde?

T: Jo, men jeg mener mere i et frivilligt fordi det er lønnen - kan man sige - at det er fedt, at være der. Hvor at dit arbejde, der er lønnen din - primært din løn, kontante løn - hvor her er lønnen, at det skal være fedt at være her. Hvis det ikke er det - så siger folk op.

41:05

I: Hvad med den her del med at det dør af pligt?

T: Det vil være det, som jeg er uenig i. Og det er sådan - jo pligt, tror jeg, at jeg synes, men der er også noget ansvar. Og der synes jeg, at man har et personligt ansvar, for at få noget ud af det. Og det dør, at hvis folk ikke møder op til tiden og hvis ikke de deltager, når man er der. Man committer sig til det fællesskab og at være en del af det. Og til at hjælpe de andre, hjælpe sin mentee.

I: Så det er det, der er pligten?

T: Det ville være det, som jeg ville kalde pligten, som er nødvendig. Helt sikkert. Hvis ikke man giver det sit bedste skud, det skal man - når man starter - og det er jo også noget, jeg har lært ved det frivillige arbejde, at hvis ikke man fra start er med på, at jeg skal være en del af det her fællesskab eller jeg skal være en del af det her arbejde, jeg skal selv bidrage med noget - ellers får jeg ikke noget igen.

42:07

I: Så det at lave frivilligt arbejde, er også at indgå i et forpligtende fællesskab?

T: Ja.

I: Ja, er det det, der holder det sammen - kan man sige det?

T: Det tror jeg, altså det med, at man tager del i de opgaver der er, møder op når man har aftalt at gøre det bedst muligt og man overholder sine aftaler, og det snarere man har taget. Fordi ellers så er der ikke god stemning ved det frivillige arbejde, og så falder det fra hinanden. Så det er sådan den personlige - og det kan man selvfølgelig også gøre noget for at gøre, men det kan man ikke, hvis ikke personerne er med på, at det er sådan rammerne er. Men det er også noget af det, som giver en personlig udvikling. At "nå ja - hvis jeg bidrog med noget mere, blev det bedre for mig og bedre for de andre og hvis jeg ikke gjorde det, faldt det sammen - okay, jeg har faktisk måske en stor rolle i de fællesskaber og i de ting jeg laver". Hvor på en arbejdsplads, der kan man ikke det. For der får du bare af vide "du skal det her" og så gør man det, fordi man skal.

43:15

I: Så har vi den næste - det er også en af de lange: "Jeg synes generelt, at det er nemt og godt at være frivilligt i Danmark, men det er vigtigt at kommuner og ministerier er opmærksomme på, hvad de kan rekruttere frivillige til, og hele tiden har for øje, at det ikke må blive bøvl, bureaukratisk og fyldt af kontrol, for så holder de frivillige op"

T: Jeg er rimelig enig - 4 tror jeg, at jeg vil sige.

I: 4 enig?

T: Ja -

I: Hvorfor lander du der?

T: jeg synes, at det er nemt og godt at være frivilligt i Danmark

I: Hvordan er det nemt og godt?

T: At de organisationer der har frivillige, har jeg utrolig meget tillid til - at de gør noget godt for de frivillige og har styr på det de laver. Så man bliver ikke fanget i at være frivillig og ordne haven for en privatperson eller sådan nogle ting. Jeg har meget tillid til systemet med frivillige og de organisationer, der bruger frivillige. Og kompetencerne i organisationerne er meget høje - altså det med at det er dygtige supervisere og rigtig fine faciliteter alle sådan nogle ting. Så det er jeg helt enig i. Så det der med at kommuner og ministerier er opmærksomme på, hvad de kan rekruttere frivillige til. Ja. Det er da vigtigt. Der er da nogle opgaver, som man ikke kan håndtere når man er frivillig.

44:50

I: Hvad er det for eksempel?

T: For eksempel længerevarende opgaver - opfølgning på sådan et projekt, som det her - hvordan er det gået, hvad skal vi ændre. Der er man nødt til at have nogle, som arbejder i årevis på det samme projekt. Og der stopper frivillige - eller der er stort frafald blandt frivillige generelt, så derfor er man jo nødt til at give dem nogle opgaver, som man kan tåle falder på jorden, hvis den frivillige stopper.

I: Hvordan det her med - at I er blevet rekrutteret for et år? Hvordan passer det sammen med at være frivillig og gøre noget af lyst og?

T: ja. Lige i den her sammenhæng, synes jeg at det fungerer godt. Det der med, at det er jo også relationsopbyggende arbejde og at skabe udvikling og sådan nogle ting. Og det - altså - på den måde fungerer det fint. Samtidig giver det mig en trykthed af, at jeg har en vej ud af det.

I: Ja - at der er en slutdato?

T: Ja, bare vide - man kan lige spænde ballerne sammen og så får jeg det bedste ud af det mens det varer, men så kan jeg lade være med, at gøre det igen, hvis ikke jeg har lyst.

I: Ser du det, som en mulighed, at hvis det ikke kører særlig godt, at så smutte i oktober?

T: Ja, men jeg ville se det mere som en mulighed, hvis der ikke var nogle slutdato. Det der med, at vi giver det en skalle mere, for jeg ved, at vi har en aftale frem til det her. For selvfølgelig man kan altid smutte, men den der med et år, gør helt sikkert nemmere at vælge præcis et år, da det var det, som var aftalen

46:23

I: Så er vi nede igen med det her med, at det ikke må blive for bøvl, for bureaukratisk og fyldt af kontrol, for så holder de frivillige op?

T: Det er jeg jo enig i - jeg har ikke selv oplevet, at det skulle være det - så det der med, at jeg ville aldrig selv skrive det her med, for jeg synes ikke, at det er bøvl, bureaukratisk og fyldt af kontrol og det må det heller ikke være, men jeg tror, at den person, som har skrevet det her har tænkt at noget er bøvl eller bureaukratisk. Og det synes jeg ikke, at jeg har oplevet noget, som er. Eller også er det en forventning til, hvad der er bureaukratisk og sådan noget.

For selvfølgelig må det ikke det. Og det er måske endda mest kontrol-delen jeg har - ja, bøvl er selvfølgelig et negativt ord, men bureaukratisk - jeg synes, at det er okay, at bede folk om, at lave noget arbejde, som man skal bruge til et eller andet, men det med at føle sig kontrolleret, kan være ubehageligt. Så det kommer også meget an på, hvad de beder mig om at lave. Hvis jeg skal udfylde hvad min mentee tænker efter den snak vi har haft - fint - det føler jeg ikke kontrollerer mig.

47:32

I: Hvad - det er selvfølgelig et hypotetisk spørgsmål, men hvad ville være - hvornår ville du føle det, som værende kontrol?

T: Det ville være, hvis for eksempel, at der var en negativ udvikling og at jeg fik skæld ud for det eller et eller andet. Sådan "hvorfor har du været - du har været en dårlig mentee, kan vi se, ud fra det her - eller en dårlig mentor". Og det kan man jo teoretisk bruge det til at gøre, men den fornemmelse har jeg virkelig ikke, at det har nogen som helst betydning. Men det kan jo være, at der er nogle, der tænker det.

I: Så noget med hvis man begynder, at stille til ansvar for de resultater der fremlægger

T: For eksempel - ja. Og det kan man jo, hvis man sammenligner resultaterne - så kan man sige "der er noget galt her". Og det tror jeg, at der er nogle, der kan tænke er kontrol, hvor jeg tænker - at det er en hjælp og støtte til at få det bedste ud af det. Og det tror jeg er sådan en klassisk - det er jo lidt ligesom med overvågning, at frygten er stærkest hos dem eller dem der føler, at de har noget at skjule eller hvad det hedder eller ikke føler sig gode nok eller hvad det nu kan være. Og det er jo - på den måde er det fint at undersøge, hvis de ikke er gode nok og har brug for noget hjælp, men der er heller ikke grund til at undersøge nogle der måske er gode nok. Og det er jo subjektivt for rigtig mange mentorer, om de selv synes, at de er gode nok til det.

49:00

I: Skal vi tage den sidste: "dokumentation og evaluering er særdeles vigtig"

T: 3

I: 3?

T: Ja. Jeg synes det kommer meget an på, hvad det skal bruges til fordi, jeg er super træt af, at på et meget overordnet politisk niveau - at alt skal evalueres og man skal styre efter hvad evalueringen siger. Det synes jeg - jeg er lidt træt af, hvis det er noget kommuner og stat beder URK om, at "det skal I - så vi kan give nogle flere penge" - eller hvad det nu er. Til gengæld synes jeg, at det er godt til, som vi også har snakket om tidligere, at jeg kan se hvor der er huller og så kan jeg gøre det bedre sammen med mentee. Eller bruge det til internt i klyngevejledningen, til at finde ud af hvor har vi huller henne og sådan en slags redskab i arbejdet med mentee.

I: Ja, så det kan være med til at udvikle

T: Nærlig. Hvis det bare skal bruges til bagefter - hvordan gik det. Så er jeg lidt mere - jeg er lidt mere træt af den politiske del af det. Og jeg er med på, at der er nødt til at være noget - men det er også lidt et regime, tror jeg, at jeg synes, at alt skal dokumenteres og der går meget energi og tid med det, hvor man kunne have gjort noget godt arbejde i stedet for. Så derfor synes jeg dokumentation er vigtigt, hvis det kan forbedre arbejdet, hvis det bare skal bruges til at bevise, at de penge vi bruger, dem bruger vi rigtig nok, så jamen - "nu har du bevist det, men det virkede jo også". Vi gør jo ikke noget anderledes andet end vi dokumentere det vi også gjorde før. Så - men altså - man er nok også nødt til, at have nogle informationer, der synes jeg, det er en svær afvejning. Det er også derfor, at det endte med være en treer

51:04

I: At det var en treer - midt i mellem

T: Jeg tror, at jeg synes, at det er godt for meget, jo tættere på det arbejde der bliver gjort, det ligger og også brugen af det. Jo længere væk fra det, der rent faktisk bliver lavet, jo mindre givtigt tror jeg, at jeg synes det er.

I: Hvad så hvis, nu er der frivillige-Thomas og skattebetaler-Thomas - er de enige?

T: Det er et godt spørgsmål. Ja.

I: Ja.

T: Det er de. Men det er også - det er sådan noget - tillid - er et ord, jeg godt kan lide at bruge - jeg har tillid til, at URK laver et godt arbejde. Jeg har ikke brug for, at det skal dokumenteres helt vildt meget. Og jeg tror, at hvis de får tillid, så gør de det - så bruger de ressourcerne fornuftigt. Og hvis ikke der er noget tillid, så siger man til dem "brug 10 % af jeres ressourcer på at bevise det I laver". Det er spild af ressourcer. Så - ja.

52:05

I: Ja. Jeg tror nogenlunde, at vi har været omkring det, som jeg gerne ville. Er der noget som, du tænker er underligt, at vi ikke har snakket om, eller sådan - gerne vil tilføje - som har overrasket dig?

T: Næ. Ikke specielt.

<Snakker om formen for interviewet, dette er ikke transskriberet>